

R. P. R.

DOS. Nr. 40005

VOL. Nr. 99

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Serviciul „C.”

Secția „C.”-Regională

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta

Mendel

Eugen

1532150

P 000148, Vol. 99

Data

P 148/99

Urmează Vol. Nr. 100

I

O P I S

Vol.I

pag.

1.-	Opisul de documentele ce se află în dosar.....	1
2.-	Tabel de arestații implicați în dosar..	2
3.-	Ordin de percheziție domiciliară.....	3
4.-	Mandate de arestare.....	4-16
5.-	Proces verbal de percheziție domiciliară.....	17
6.-	Proces verbal de depunere și percheziție corporală.....	18
7.-	Proces verbal de avutul celui arestat..	19-21
8.-	Proces verbal de interogatoriu arestatului Mendel Eugen.....	22-228
9.-	Angajamentul deținutului.....	229
10.-	Referat de încheierea cercetărilor.....	230-235
11.-	Ordinul de punere în libertate.....	236
12.-	Referat de clasarea dosarului la arhivă.....	237

Vol.II

1.-	Proces verbal de interogatoriu martorilor.....	1-173
2.-	Diferite documente.....	174-328
3.-	Referat de încheierea cercetărilor.....	329
4.-	Referat de prelungirea cercetărilor.....	330-333
5.-	Certificat medical.....	334

T A B E L

=====

- MENDEL EUGEN, născut la 28 octombrie
1898 în Sighișoara, fiul
lui BERNHARD și MARIA, ce-
tățean român, de naționa-
litate evreu, doctor în
drept, fost director ad-
junct la B.C.I., cu ulti-
mul domiciliu în București
Sos.Cotroceni No.9.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI

Se autoriză percheziția
PROCUROR MILITAR

Magistrat *4.100*

Hoang

Nr. _____
din *26 Mai 1952*

CATRE

PARCHETUL TRIB. MILITAR REG. II. BUCUREȘTI

Avem onoare a vă ruga să binevoiți a aproba efectuarea unei
percheziții domiciliare numitului *Henric Zugan*
din *București* Str. *Calea Otocului*
Nr. *9* unde suntem informați că se găsesc materiale ce intere-
sează ordinea și securitatea poporului.

LT. COL. DE SECURITATE,

[Signature]

MAIOR DE SECURITATE

[Signature]

MANDATE DE ARESTARE

=====

MINISTERUL FORTELOR ARMATE
PAROHETUL GENERAL MILITAR
BUCUREȘTI

MANDAT DE DETINERE

Noi, RUDOLF ROSMAN, Procuror General Militar;
In virtutea disp.art.150 C.J.M.

Dispunem arestarea și deținerea la Penitenciarul
Jilava a numitului MENDEL EUGEN, născut la 28 Octombrie 1892,
in Sighișoara, fiul lui Bernhard și Maria, cu ultimul domiciliu
in București Str.Soseaua Cotroceni Nr.9.

Invinuit de crimă de sabotarea economiei naționale
prev.de art.3 lit.a și d.Decretul 199/550.

Se depune provizoriu pe timp de 30 zile cu incepere
dela 1 Iunie 1952 și expiră la 1 Iulie 1952

La 1 Iunie 1952

PROCUROR GENERAL MILITAR

MINISTERUL FORTELOR ARMATE
PARCHETEL GENERAL MILITAR
BUCURESTI

MANDAT DE DETINERE

Noi, RUDOLF ROSMAN, Procuror General Militar;
In virtutea disp.art.150 C.J.M.

Disponem arestarea și deținerea la Penitenciarul
Jilava a numitului MENDEL EUGEN, născut la 28 Octombrie 1892,
în Sighișoara, fiul lui Bernhard și Maria, cu ultimul domiciliu
în București Str. Soseaua Cotroceni Nr.9.

Invinuit de crimă de sabotarea economiei naționale
prev.de art.3 lit.a și d.Decretul 199/550.

Se depune provizoriu pe timp de 60 zile cu incepere
dela 1 Iulie 1952 și expiră la 31 August 1952

1 Iulie 1952.

PROCUROR GENERAL MILITAR

[Handwritten signature]

Dosar Nr. _____ / 195

MANDAT DE ARESTARE Nr. 201

Data: 1 septembrie 1952

În numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Maj. CARANDA C.

Procuror Milit. al Procuraturii

Mil. Terit. Buc.

~~Instructor penal:~~

MENDEL

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit

EUGEN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut

în anul 1892, luna octombrie, ziua 28, în comuna Sighișoara

Raionul _____ Regiunea _____, având ocupația avocat

cu domiciliul în comuna București, str. Cotroceni Nr. 9 etaj apar-

tament _____, Raionul _____, Regiunea București, fiul lui BERNARD

și al MARIA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crimă de sabotare a economiei naționaleAvând în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a
D. 199/950 cu inchiisoare dela muncă silnicăConsiderând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat MENDEL EUGENVăzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe MENDEL EUGENPunem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 septembrie 1952 până la data de 1 noiembrie 1952

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 septembrie 1952

PROCUROR MILITAR,

Instructor penal.

C. Crăciun

Dosar Nr. / 195

MANDAT DE ARESTARE Nr. 2

Data: 1 noiembrie 1952

În numele legii și al Poporului:

Procuror **MILIT** al Procuraturii **Milit. Terit., Buc**

№: **It. Mej. CARANDA C.**

~~INVESTIGATOR ȘEF~~

MERDEȘI

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit

EUGEN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut

în anul **1892**, luna

octombrie

zila **23**, în comuna

Sighișdara

Raionul

Regiunea

București

având ocupația **avocat**

cu domiciliul în comuna

București

str. **Cobroceni**

Nr. **9** etaj **apar-**

tament în **Raionul**

Regiunea

București, fiul lui **BERNARD**

și al **MARTA**, urmăriți potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru

crima de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. **3 lit. a**

D. 199/95° cu încheiere dela **mun.ă sîmbic**

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate

contra susnumitului inculpat

MERD. I. EUGEN

Văzând că inculpatul se găsește în situaținea prevăzută de art. 200 pct. 9

din codul de procedură penală, întrucât **fapta comisă este gravă**

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedura Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE.

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și

să conducă la Penitenciarul

JILAVA

pe

MERDEȘI EUGEN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și să-l rețină dela data de **1 noiembrie 1952** până la data de **1 februarie 1952**

Dat în Cabinetul nostru, azi **1 noiembrie 1952**

PROCUROR MILITAR,

Incheiere penală.

M. Milit.

Dosar Nr. / 195

MANDAT DE ARESTARE Nr. 262

Data: 1 februarie 1953

In numele legii și al Poporului:

Noi, Lt. Maj. CARANDA C. ~~Instructor Penal~~ Procuror Milit al Procuraturii Milit. Terit. Buc

Având in vedere actele de procedură încheiate in contra numit MENDEL

EUGEN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
 in anul 1892, luna octombrie, ziua 28, in comuna Sighișoara
 Raionul Regiunea, având ocupația avocat
 cu domiciliul in comuna București, str. Cotroceni Nr. 9 etaj apar-
 tament, Raionul Regiunea București, fiul lui BERNARD
 și al MARTA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
 crimă de sabotare a economiei naționale

Având in vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a
 D. 199/950 cu inchiisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
 contra susnumitului inculpat MENDEL EUGEN

Văzând că inculpatul se găsește in situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
 din codul de procedură penală, intrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
 să conducă la Penitenciarul JILAV
 pe MENDEL EUGEN

Punem in vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
 să-l rețină dela data de 1 februarie 1953 până la data de 1 mai 1953

Dat in Cabinetul nostru, azi 1 februarie 1953

PROCUROR MILITAR,

Instructor penal,

Caranda

Dosar Nr. _____ / 195 _____

MANDAT DE ARESTARE Nr. 262

Data: 1 mai 1953

În numele legii și al Poporului:

Noi, Lt. Maj. CARANDA C.

Procuror Militar al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
instructor penal

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit MENDEL

EUGEN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1892, luna octombrie, ziua 28, în comuna Sighișoara

Raionul _____ Regiunea _____, având ocupația avocat

cu domiciliul în comuna București, str. Cotroceni Nr. 9 etaj apar-

tament _____, Raionul _____, Regiunea București, fiul lui BERNARD

și al MARIA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crimă de sabotare a economiei naționaleAvând în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a
D. 199/951 cu închisoare dela muncă silnicăConsiderând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat MENDEL EUGENVăzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe MENDEL EUGENPunem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 mai 1953 până la data de 1 august 1953

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 mai 1953

PROCUROR MILITAR,

Instructor penal,

 C. Caranda

Dosar Nr. _____ / 195 _____

MANDAT DE ARESTARE Nr. 262

Data: 1 august 1953

În numele legii și al Poporului;

Noi, Major DUMITRESCU N., ~~Instructor penal~~ Procuror Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc. MENDEL

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit

EUGEN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut în anul 1892, luna octombrie, ziua 28, în comuna Sighișoara
 Raionul _____ Regiunea _____, având ocupația avocat
 cu domiciliul în comuna București, str. Cotroceni Nr. 9 etaj apartament _____, Raionul _____, Regiunea București, fiul lui BERNARD și al MARIA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru crimă de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³ cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra susnumitului inculpat MENDEL EUGEN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9 din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și să conducă la Penitenciarul JILAVA pe MENDEL EUGEN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și să-l rețină dela data de 1 august 1953 până la data de 1 noiembrie 1953
 Dat în Cabinetul nostru, azi 1 august 1953

PROCUROR MILITAR,

~~Instructor penal~~

Dosar Nr. _____ / 195 _____

12

MANDAT DE ARESTARE Nr. 262

Data: 1 noiembrie 1953

În numele legii și al Poporului;

Noi, Maior DUMITRESCU N. ^{Procuror Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc}
~~Inspector Penal~~Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit MENDELEUGEN

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut

în anul 1892, luna octombrie, ziua 28, în comuna SighișoaraRaionul _____ Regiunea _____, având ocupația avocatcu domiciliul în comuna București, str. Cotroceni Nr. 9 etaj apar-tament _____, Raionul _____, Regiunea București, fiul lui BERNARDși al MARIA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentrucrimă de sabotare a economiei naționaleAvând în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³cu închisoare dela muncă silnicăConsiderând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat MENDEL EUGENVăzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe MENDEL EUGENPunem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 noiembrie 1953 până la data de 1 februarie 1954Dat în Cabinetul nostru, azi 1 noiembrie 1953

PROCUROR MILITAR,

~~Inspector Penal~~

MAIOR DE JUSTITIE

N. Dumitrescu

Dosar Nr. / 195

13

MANDAT DE ARESTARE Nr. 262

Data: 1 Februarie 1954

In numele legii și al Poporului;

Noi, Maior DUMITRESCU N. ~~Inspecor penal~~ ^{Procuror Milit.} al Procuraturii Milit. Terit. Buc.Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit MENDEL

EUGEN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
 în anul 1892, luna octombrie, ziua 28, în comuna Sighișoara
 Raionul _____ Regiunea _____, având ocupația avocat
 cu domiciliul în comuna București, str. Cotroceni Nr. 9 etaj apar-
 tament _____, Raionul _____, Regiunea București, fiul lui BERNARD
 și al MARIA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
 crimă de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³
 cu închisoare dela muncă silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
 contra susnumitului inculpat MENDEL EUGEN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
 din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
 să conducă la Penitenciarul JILAVA
 pe MENDEL EUGEN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
 să-l rețină dela data de 1 februarie 1954 până la data de 1 mai 1954.

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 februarie 1954

PROCUROR MILITAR,

~~Inspecor penal~~

MAIOR DE JUSTITIE

N. Dumitrescu

Dosar Nr. _____ / 195

MANDAT DE ARESTARE Nr. 262

Data: 1 mai 1954

In numele legii și al Poporului;

Noi, Lt. Col. DUMITRESCU N. Procuror Milit. și Procuraturii Milit. Terit. Buc.
~~Districtoș~~

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit MENDEL

EUGEN (se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
în anul 1892, luna octombrie, ziua 28, în comuna Sighișoara
Raionul _____ Regiunea _____, având ocupația avocat
cu domiciliul în comuna București, str. Cotroceni Nr. 9 etaj _____ apar-
tament _____, Raionul _____, Regiunea București, fiul lui BERNARD
și al MARIA, urmărit potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru
crimă de sabotare a economiei naționale

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209³
cu incheiere dela MUNCĂ silnică

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate
contra susnumitului inculpat MENDEL EUGEN

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

***PENTRU ACESTE MOTIVE,**

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și
să conducă la Penitenciarul JILAVA
pe MENDEL EUGEN

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și
să-l rețină dela data de 1 mai 1954 până la data de 1 august 1954

Dat în Cabinetul nostru, azi 1 mai 1954

PROCUROR MILITAR,

~~Districtoș~~

LT. COL. DE JUSTITIE

N. Dumitrescu

C ă t r e,

MINISTERUL APACERILOR INTERNE

La adresa Nr. 0071000/1954 ;

Vă facem cunoscut că mandatul de arestare Nr. 262
954, privind pe Mendel Eugen se prelungește pînă la
data de 1 Noembrie 1954.

După efectuarea cercetărilor, vă rugăm a se trimite
dosarul cauzei.-

PROCURERUL PROCURATURII MILIT. TERT. BUC.
Lt.Col. de Justiție

Dumitrescu

R.P.R.
RA MILITARA TERITORIALA
BUCURESTI

16
No. 262

din 9 noiembrie 1954.

Subiect Secret

C ă t r e ,

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
U.M.0123/0

Vă facem cunoscut că mandatul de arestare
No. 262/S/954, privind pe MENDEL EUGEN, se prelungește
până la data de 1 ianuarie 1955.-

După efectuarea cercetărilor, vă rugăm a ne
trimite dosarul cauzei.-

PROCURORUL PROCURATURII MILIT TERIT BUC
Lt.Col. D. Dumitrescu

/sc
ex.

- PROCES VERBAL -

17

Astăzi, 26. Mai, anul 1951, luna Mai, ziua 26 -
Noi, S. Maj. Petruche P.

Din Direcțiunea G-rală a Securității Statului

Având în vedere autorizația Parchetului Tribunalului
Militar Regiunea Bue. Militară Nr. . . . de a efectua o perchezitie domiciliară la locuința numitului

Handel, Eugen, din Bue. str. Lab. Petruche P.
apt. 2. în scopul de a găsi material de interesază ordinea și securitatea Statului, ne-am deplasat la adresa de mai sus, însoțiți fiind de asistentii de mai jos, unde am găsit prezent pe Ștefanica Handel, căruia declinându-i calitatea și scopul venirii noastre ne-am pus la dispoziție apartamentul ca-l ocupă fiind compus din 4 camere n. Bucătărie

Procedând la efectuarea perchezitiei domiciliare, rezultat a fost

S'cu ridicat următoarele: *zau ridicat de perchezitie, seriori si doare pentru a fi trase si de perchezitie, care au sa ridicat, hani sau obiecte de valoare*

Drapt pentru care am incheiat prezentul proces verbal spre cele legale.-

OFITER DE SECURITATE,

S. Maj. Petruche P.

PARCHETULIONAT,

ASISTENT,

Handel
Handel

Ștefanica Handel

PROCES VERBAL Nr. 32

DE DEPUNERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 26 Mai 1952 ora 12⁰⁰ în 120 cm -

Noi, Plut Bălășan Andrei din D.P.S.P.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetării a numelui Mundal Eugen născut la 28.8.1898 în comuna Sighișoara

Raionul Sighișoara fiul lui Berndt și Maria

le profesione Director căsătorit cu Stăfania domiciliat în București

fus catolic Nr. 9 primit conform ordinului raportului Deliașcu Tituș Col. Jandrișcu.

Nr. din 25/12-1951 -

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte și valori: suma de lei 1606 leișuri și lei și
 două bani, un portmoneu negru de ață,
 un portmoneu de piele negru de marmură
 cu fermecor, un bricior cu praf alb, un
 sac de mână cu curea maro (Dexa), un
 frighetă metal galben, un stilou maro
 (Matic) un stilou metal galben cu post-
 marca wenger, o celtă de vechi cu toc, mână de piele (E. sudicat)

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFITER DE SERVICIU, (ma croato:) ȝartă de pantalon) ȝartă de croșă)

Plut Bălășan Andrei

Percheziționat

Plut. Dumitru Dan

Bodlib

Transferat la conform Ordinului Nr. din

Am predat,
OFITER DE SERVICIU,Am primit,
reținutul și obiectele
menționate în prezen-
tul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data

in pieptene) in carnet no in caso ajutoz uey. e)
in carnet de intrare la unitatile Bazei) no pensate
ingli) in carnet notes) Birou populot 42188-

Proces Verbal

Astăzi anul una mie nouă sute cincizeci și doi, luna Septembrie ziua 10 în București, -
 Noi Dobra Gheorghe Lt de Securitate din D.658,
 având în vedere ordinul N:810/57391 din 27 Aug
 1952, de a inventaria mobilierul și lucrurile
 numitului MENDEL EUGEN cu domiciliul în Buc.
 Sos Cotroceni N-9, ap. 6-E4 și a se preda în
 custodie soției sale MENDEL Ștefania domi-
 ciliată în aceeași adresă

S'a inventariat după cum urmează:

- 1-2 (două) paturi de lemn galben lustruit cu undulap mic
- 2-6 (șase) perne cu arcuș înăuntru înbrăcate, stofa verde
- 3-2 (două) paturi înbrăcate cu stofa verde
- 4-1 (un) foaieletă cu 3 salturi, una use și o aglădă
- 5-1 (una) ladă cubică cu etajeră și două geamuri
- 6-2 (două) dulapuri pt haine cu câte una use
- 7-1 (un) bibliotecă, patm rafturi, 3 și pliuș cu cărți diferite
- 8-1 (un) birou, cu un saltar și o use
- 9-1 (un) scaun de birou cu torțe tapisat stofa verde
- 10-2 (două) scaune tapisate, stofa verde
- 11-1 (un) taburet tapisat " "
- 12-2 (două) fotolii înbrăcate cu piele
- 13-1 (un) șifonier cu două uși
- 14-1 (un) dulap vitrină cu 4 diși
- 15-1 (un) măsuță rotundă cu etajeră
- 16-2 (două) biblioteci pline cu cărți diferite.
- 17-1 (un) birou cu două saltare și una use
- 18-2 (două) scaune de birou cu brate tapisate cu piele
- 19-2 (două) masute pătrate plus una
- 20-1 (un) rațos pt șifonier
- 21-1 (un) masă de supăgenă cu cristal
- 22-10 (zece) scaune tapisate cu plus roșu
- 23-1 (un) bufet cu patm uși
- 24-1 (un) vitrină
- 25-1 (un) caș penchulă
- 26-1 (un) scaun de birou tapisat cu piele
- 27-1 (un) măsuță vitrină
- 28-1 (un) dulap cu două uși construit pt radio cu 2 mâneri
- 29-1 (un) ouș de perete plus unul mic
- 30-1 (un) taliză de piele
- 31-10 (pe) tablouri diferite mărimi (majoritatea mici)
- 32-4 (patru) lămpi cu câte un glob - Ștefan G. Moroi P

- 20
- 33-3 (trei) împi de bitor
 34-1 (un) servicii călătoriașă brașov
 35-1 (un) " " de metat
 36-1 (un) Statură și înălțime
 37-1 (un) servicii cutite fructe într-un suport strat de argint
 38-6 (șase) linguri de argint
 39-5 (cinci) furculițe " "
 40-4 (patru) " " maimici de argint
 41-15 (cincisprezece) cutite, măsuri de argint de diferite mărimi
 42-12 (doisprezece) linguri de argint - două mărimi
 43-3 (trei) linguri de argint pt servit
 44-3 (trei) pișe de argint pt servit
 45-1 (un) strucurătoare de argint
 46-1 (un) constructoarele stofa neagră în două
 47-1 (un) " " " " gri " "
 48-1 (un) harnă gri simplă
 49-1 (un) pantalon alb cu două
 50-2 (două) per. pantalon gri cu două
 51-1 (un) pantalon alb uzat
 52-1 (un) trancichot
 53-1 (un) per. pantofi negri uzati
 54-1 (un) " " marale îndeplătiți uzati
 55-1 (un) " " alb cu maro uzati
 56- material pt. una pereche cismă maron închis
 57-1 (un) trancichot subțire de vora) alb
 58-1 (un) per. mânuși coșturoși cu blăni
 59-1 (un) cuscă neagră
 60-1 (un) costum în ton alb
 61-3 (trei) mtr stofa gri în două închis
 62-1 (un) " " furanturi pt costum fără șerj)
 63-2 (două) servicii portelan compus din 30 (treizeci) piese
 64-2 (două) paltache stofa în blănițe culoare gri
 65-1 (un) costume haină gri închis purtate
 66-1 (un) costum " maron uzat
 67-1 (un) pereche șosoni puțin uzati
 68-1 (un) draperie din stofa captivitate
 69-1 (un) pialon herbatarie
 70-7 (șapte) câmăși " " două stoc
 71-6 (șase) " " purtate
 72-4 (patru) suporți compleți
 73-1 (un) fowci de alpaca

Prof. Iuliu Meuchel

- 73-30 (triferei) cravate
74-1 (un) sticlă de cristal
75-1 (un) aparat filtru din sticlă
76-39 (triferei) pahare de cristal de mare calitate
77-1 (un) radiator de încălzit cu aragaz
78-1 (un) cesa yunghaus rustorek funcțione
79-1 (un) stylou eu pastă
80-1 (un) ,, Pelikon -
81-1 (un) costum gris pt ski
82-1 (un) covor 1,20/1,50 m²
83-1 (un) gâstră de portelou
84-1 (un) covor 3 m²/1,50 m² -
85-1 (un) creion metalic - superb - norma -
86-1 (un) lustror de aur
87-1 (un) autotăcămurete de creion aur -
88-1 (un) portigaret tina 1766
89-1 (un) perlele bacouci maron - purtate
90-1 (un) binoclu -

- drept pentru care am încheiat prezentul
proces verbal spre cale legală

of. de lec.

H. G. G. G.

custoda -

Stefania Mendel

DECLARATIILE ARESTATULUI.

C.N.S.A.S.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

19 Iunie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 23, lo
" s'a terminat la " 4.-

Eu, Lt. Maj. de Securitate NICULESCU ION, am interogat
în calitate de anchetator pe arestatul:

MENDEL EUGEN, născut la 28 Octombrie 1898 în Sighișoara,
fiul lui BERNHARD și MARIA, sunt de cetățenie română, naționalitate
evreu, exclus din P.M.R., posed ca studii Dr. în Drept și
științe politice (Cluj și Debrețin 1919 și 1921), de profesie
avocat - funcționar la Banca de Credit pentru investiții în
calitate de Director cu delegație, cu ultimul domiciliu în
București Sos. Cotroceni Nr. 9 et. 3, căsătorit cu STEFANIA PEI-
MER casnică, în vârstă de 37 ani, are un copil MARIA - SONIA de
2,1/2 ani, domiciliază împreună cu el.- Origina socială mic-
burgheză, (tatăl a fost medic - decedat în 1920 - a avut o casă
de locuit).- În Sept. 1944 s'a înscris în P.S.D. la unificare
a intrat în P.M.R., iar la verificare a fost exclus.- A partici-
pat la alegerile din 1946 și 1948, posed o decorație de vitezie
din 1917 (maghiară), cu serviciul militar satisfăcut în armata
Austro-ungară Slt. ctg. 1916 - Infanterie.- În armata română a
fost asimilat cu acelaș grad, nu a fost prizonier.- În 1924 a
fost la Viena pentru completare de studii, în 1932 la Constan-
tinopol în excursie, în 1933- 34 în excursie pe Mediterană, în
1936 o excursie de una lună prin Ungaria, Austria și Italia. În
1935 - 36, a fost condamnat la o amendă pentru injurii aduse
unui judecător, fiind apoi amnistiat.-

Intrebare:

Ce funcții ai avut d-ta dela terminarea studiilor
și până în prezent?

ss/Mendel Eugen

Răspuns:

In 1920 am avut funcția de avocat stagiar, până în 1922, când am fost numit grefier la judecătoria Mixtă -Sighișoara și la Tribunalul din Sighișoara.- In 1923 am dat examen de capacitate pentru magistratură și avocatură și de atunci am început să profesez avocatura pe cont propriu în Sighișoara până în 1940 când am fost exclus din Barou din cauze rasiale.-

Din 1940 până în 1944, am stat fără ocupație. In 1944 am fost reprimat în Barou și am profesat avocatura până în Aprilie 1948 când am fost numit subdirector general la Societatea de Credit Național Industrial, devenită ulterior Banca de Credit pentru Investiții și unde am funcționat până la arestare

Intrebare:

In ce împrejurări ai fost numit d-ta subdirector general la Societatea de credit Național Industrial?

Răspuns:

După ce s'au terminat alegerile din Martie 1948 la care eu am participat în calitate de președinte al Frontului Democrației Populare pe județul Târnava Mare, MAURER GHEORGHE care era primul candidat și ales pe acea listă, mi-a spus, că ar fi cazul ca să vin la București și să ocup un post mai important.-

In Aprilie 1948 am primit o înștiințare telefonică din partea lui MAURER ca să mă prezint la București.-

La București m'am prezentat la cabinetul lui MAURER de unde am fost îndrumat la EFRAIM care pe atunci era secretar general la Ministerul Industriei.- El a luat contact cu STROB MIHNEA președintele Consiliului de Administrație al Societății de Credit Național Industrial la care m'am prezentat fiind apoi numit în postul de subdirector la această societate, unde am funcționat în această calitate și după Naționalizarea Societății din 11 Iunie 1948.-

Prin Decretul Prezidiului MAREI Adunări Naționale din 1 Septembrie 1948 Societatea de Credit Național Industrial a fost transformată în Banca de Credit pentru Investiții.-

Intrebare:

Care a fost rolul Băncii de Credit pentru Investiții?

Răspuns:

Inițial rolul și atribuțiile Băncii de Credit pentru Investiții (B.C.I.) erau de a pune la dispoziția întreprinderilor și a organizațiilor economice^{le} aparțineau

ss/Mendel Eugen

Statului, fondurile rambursabile și nerambursabile pentru realizarea investițiilor.-

Tot în 1948 B.C.I. a primit sarcina de a urmări încasarea amortismentelor datorate de întreprinderi și organizații economice.-

B.C.I. a avut și sarcina de a acorda aceste credite pe baza unor contracte încheiate cu Unitățile menționate în adresele Ministerului de Finanțe și de a controla justa lor utilizare.-

Începând din Ianuarie 1950, a intrat în vigoare H.C.M. Nr. 1113/1949 împreună cu instrucțiunile ei de aplicare publicate în Buletinul Oficial din 23 Decembrie 1949.-

În această hotărâre se stabilesc pe trei capitale mari atribuțiunile Băncii de Credit pentru Investiții.- Aceste Atribuțiuni sunt: finanțarea, decontarea și controlul investițiilor, la care se mai adaugă evidențele necesare acestor activități.-

Potrivit acestei hotărâri, s'a trasat B.C.I.-ului sarcina să-și organizeze activitatea prin descentralizarea finanțării și controlului pe întreg teritoriul.-

B.C.I. are și obligațiunea legală de a acorda credite rambursabile pe termen lung Cooperativelor, Gospodăriilor Colective, prin Banca de Stat și Sovromurilor prin Banca Sovieto-Română.-

În cursul anului 1951 s'a introdus acordarea creditelor pe termen scurt întreprinderilor de construcții pentru aprovizionării sezoniere și condițiuni sezoniere din transport.

Rolul Băncii de Credit pentru Investiții era de a finanța diferite acțiuni economice ale guvernului pe baza unor dispozițiuni speciale.-

B.C.I. în scopul asigurării dispozițiunilor legale a elaborat norme de aplicare (circulare) către unitățile de finanțare, ministere și unitățile finanțate.-

Întrebare:

Ce funcțiuni ai avut d-ta la Banca de Credit pentru Investiții?

Răspuns:

La Banca de Credit pentru Investiții am avut funcția de director adjunct, iar începând cu anul 1951 am avut prin delegație din partea directorului general WEIS împreună cu ceilalți doi directori adjuncți funcțiile de directori.-

ss/Mendel Eugen.

Intrebare:

Care au fost atribuțiunile d-tale în calitate de director adjunct și apoi de director la Banca de Credit pentru Investiții?

Răspuns:

În anul 1948 am lucrat toate lucrările pe care mi le-a repartizat directorul B.C.I.-ului.- În anul 1949 am coordonat lucrările controlului care era în faza de organizare, elaborând primul proiect cu norme de control.- Am prezentat lunar directorului programul de control al întreprinderilor finanțate și am semnat contractele de credit și de dotație precum și corespundența repartizată de directorul B.C.I.-ului.-

Am controlat casieria B.C.I.-ului la anumite intervale de timp.-

În anul 1950 până la plecarea directorului adjunct HAZE GHEORGHE dela B.C.I., atribuțiunile mele repartizate de directorul B.C.I.-ului, au fost la fel cu cele din anul 1949, cu deosebirea că mi s'a încredințat și controlul administrativ al funcționării sucursalelor.-

După plecarea lui PAZE GHEORGHE în cursul trimestrului II, 1950, mi s'a încredințat conducerea diviziilor de finanțare, sectorul controlului trecând sub conducerea directorului adjunct TOPCIU ARTHUR.-

Din anul 1951 și până la arestarea mea, atribuțiunile mele erau de a conduce sectorul de finanțare.- De acest sector s'a ocupat în mod special și directorul general WEIS, care rezolva o serie de probleme fără să mi le repartizeze sau să mă consulte, iar rezolvarea mi-o comunica ulterior.-

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.-

ss/ Mendel Eugen.

Lt. Maj. de Securitate

Niculescu Ion.

BN/5 ex.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

19 Iunie

1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 23 și 10 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 4 și — minute.

Eu, _____
am interogat în calitate de _____

1. Numele Mendel (pe-arestare), reținutul, moștenit
2. Prenumele Eugen
3. Anul, luna și ziua nașterii 28 Octombrie 1898
4. Locul nașterii Sighișoara fiul Bernhard și Maria
5. Cetățenia Român
6. Naționalitatea Evreu
7. Apartenența politică Exclus din P.M.R. din ce an _____
8. Studii Doctor în drept și științe politice (Cluj și Debreczin 1919 și 1921)
când, unde și ce școală a absolvit.
9. Profesia avocat - funcționar
10. Ultimul loc de muncă și funcția Banca de Credit pentru România în calitate de director cu delegație
11. Ultimul domiciliu București Sos. Cotroceni Nr. 9 et. 3.
12. Situația familială căsătorit cu Stefania Feiner cămărar în vârstă de 37 ani, are un copil Maria-Sonia de 2 1/2 ani, doi copii în lipsă împreună cu el.
(soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliul și ocupația)
13. Origina socială Mare burghez. Tatăl său a fost medic (descrie în 1920) a avut o casă de locuit.
(averea părinților până la 25 August 1944 și în prezent)
14. Activitatea politică până în 1947 În Sept. 1944 s'a înscris în P.S.D. la unificarea intrat în P.M.R., iar la verificarea a fost exclus. Participare în alegeri.
A participat la alegerile din 1946 și 1948

Îscălitura,

E. Mendel

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale *o decorație de vitejie din*
(inalte și după 23 August 1944)

1917 (Maghiară)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție *armata austro-ungară alt.*
ctg. 1916 infanterie. - În armata română a fost avântat
cu același grad.

17. Dacă a fost prizonier *nu a fost*
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când, și în legătură cu ce *În 1924 la Viena pentru*
completarea de studii, în 1932 la Constantinopol în excursie, în 1933-34 în excursie pe
Mediterranean, în 1936 o excursie de una lună prin Ungaria, Austria și Italia.

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare

nu a participat.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat *În 1935-1936, a fost condamnat la o amendă pentru*
injurii aduse unui judecător, fiind apoi amnistiat.

Intrebare: *Ce funcții ai avut de la terminarea*
studiilor și până în prezent?

Răspuns: *În 1920 am avut funcția de avocat stagiar,*
până în 1922, când am fost numit grefier la judi-
cătoria Mixta Sighisora și la Tribunalul din Sighisora.
În 1923 am dat examenul de capacitate pentru magistra-
tură și avocatură și de atunci am început să pro-
feris avocatură pe cont propriu în Sighisora
până în 1940 când am fost exclus din Barou
din cauze variate.

Din 1940 până în 1944 am stat fără ocupație.

În 1944 am fost reprimit în Barou și am prestat
avocatură până în Aprilie 1948 când am fost numit

Îscălitura,

E. Niculescu

Urmare: subdirector general la „Societatea de Credit National Industrial” devenita ulterior „Banca de Credit pentru Investitii” si unde am functionat pana la arestare.

Intrebare: In ce imprejurari ai fost numit de la subdirector general la Societatea de Credit National Industrial?

Raspuns: Dupa ce s-au terminat alegerile din Martie 1948 la care eu am participat in calitate de presedinte al Frontului Democratiei Populare pe judetul Turnova Mare, Maurer Gheorghe care era primul candidat si alina pe acea lista, mi-a spus, ca ar fi cazul ca sa vin la Bucuresti si sa ocup un post mai important.

In Aprilie 1948 am primit o invitatie de la politie din partea lui Maurer ca sa ma prezint la Bucuresti.

La Bucuresti m'am prezentat la cabinetul lui Maurer de unde am fost indrumat la Efraim care pe atunci era secretar general la Ministerul Industrii.

El a luat contact cu Stroc Mihnea de la presedintele Comitetului de Administratie al Societatii de Credit National Industrial la care m'am prezentat fiind apoi numit in postul de subdirector la aceasta societate unde am functionat in aceasta calitate si dupa „nationalizarea” Societatii din 11 Iunie 1948.

Prin Decretul Prezidiului Marii Adunari Nationale din 1 Septembrie 1948 Societatea de Credit National Industrial, a fost transformata in Banca de Credit pentru Investitii.

Intrebare: Care a fost rolul Banicii de Credit pentru Investitii?

Raspuns: Initial rolul si atributiunile Banicii de

Urmare: Credit pentru Investiții (B.C.T.) erau de a pune la dispoziție întreprinderilor și organizațiilor economice aparținând statului, fondurile rambursabile și nerambursabile pentru realizarea investițiilor. Tot în 1948 B.C.T. a primit sarcina de a urmări încasarea amestimentelor datorate de întreprinderi și organizații economice.

B.C.T. a avut și sarcina de a acorda aceste credite pe în baza unor contracte încheiate cu unitățile menționate în adresele Ministerului de Finanțe și de a controla strict folosirea lor.

Începând din Ianuarie 1950, a intrat în vigoare H.P.N. n. 1113/949 împreună cu instrucțiunile și de aplicare publicate în Buletinul Oficial din 23 Decembrie 1949.

În această Hotărâre se stabilesc pe trei capitole mari atribuțiile Banca de Credit pentru Investiții. Aceste atribuții sunt: finanțarea, decontarea și controlul investițiilor, la care se mai adaugă evidentele necesare acestor activități.

Potrivit acestei Hotărâri, s'a trasat B.C.T.ului sarcina să și organize activitatea prin descentralizarea finanțării și controlului pe întreg teritoriul.

B.C.T. are și obligațiunea legală de a acorda credite rambursabile pe termen lung Co-operative, Gospodăriile Colective prin Banca de Stat și Sovromurilor prin Banca Sovieto-Română.

În cursul anului 1951 s'a introdus acordarea

Observație: Fiecare pagină a procesului verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator,

Ion Stancu

Urmare: creditorilor pe termen scurt întreprinderilor de construcții pentru aprovizionări rezonabile în condiții rezonabile de transport.

79
Capitalul Băncii de Credit pentru Investiții era de a finanța diferite acțiuni economice ale Guvernului pe baza unor dispoziții speciale.

B.C.T. în scopul asigurării dispozițiilor legale a e la barat norme de aplicare (circulare) către unitățile de finanțare, ministere și unitățile finanțate.

Întrebare: Ce funcțiuni ai avut d-ta la Banca de Credit pentru Investiții?

Răspuns: La Banca de Credit pentru Investiții am avut funcția de director adjunct începând cu anul 1951 am avut prin dispoziție din partea directorului general Weir împreună cu ceilalți doi directori adjuncți funcțiile de director.

Întrebare: Care au fost atribuțiile d-tale în calitate de director adjunct și apoi de director la Banca de Credit pentru Investiții?

Răspuns: În anul 1948 am lucrat toate lucrările pe care mi s-a repartizat directorului B.C.T.ului.

În anul 1949 am coordonat lucrările controlului care era în faza de organizare, elaborând primul proiect cu norme de control. Am prezentat lui directorului programul de control al întreprinderilor finanțate și am semnat contractele de credit și de detașare precum și corespondența repartizată de directorul B.C.T.ului.

Am controlat cariera B.C.T.ului la anumite intervale de timp.

În anul 1950 până la plecarea directorului

Iscălitura,

F. Neugebauer

Urmare: adjunct Pope Igherghe dela B. C. T., atributii-
nile mele repartizate de directorul B. C. Tului, au
fost la fel cu cele din anul 1949, cu descrierea
ca mi s'a încredintat în controlul administra-
tiv al funcționarii nicursalelor.

Dupa plecarea lui Pope Igherghe în cursul tri-
mestrului II-1950, mi s'a încredintat conducerea
diviziilor de finantare, sectorul controlului lui
trezând sub conducerea directorului adjunct
Topciu Satheur.

Din anul 1951 m' pãsi la arestarea mea, atri-
butiunile mele erau de a conduce sectorul de
finantare. De acest sector s'a ocupat în
mod special în directorul general Weis, care
rezolva o serie de probleme fara să mi se
repartizeze sau să mă consulte, iar rezol-
varea mi-a comunica ulterior.

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine
curant cu curant și conține întocmai cu cele declarate de mine.

Lt. maj. de Securitate
T. Niculescu

Eugen Sandu

30

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul MENDEL EUGEN, de profesie funcționar, născut la 28 Octombrie 1898 în Sighișoara, fiul lui BERNHARD și MARIA, cu ultimul domiciliu în București Sos.Cotroceni Nr.9.-

10 Iulie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 8,5
" " s'a terminat " 0,35

Intrebare :

Cine din Ministerul de Finanțe avea sub conducere Banca de Credit pentru Investiții (B.C.I) ?

Răspuns :

Banca de Credit pentru Investiții în cursul anului 1948 și 1949, a fost condusă de VIJOLI AUREL și MODORAN VASILE până la apariția decretului de organizare a Ministerului de Finanțe și a Deciziei de competență semnată de VASILE LUCA prin care se stabilește că Banca de Credit pentru Investiții este condusă și controlată de VIJOLI AUREL, iar Direcția Finanțării Economiei Naționale este condusă de IACOB ALEXANDRU, care prin această Direcție a dispus toate problemele de finanțare a B.C.I.-ului.-

Intrebare :

Cu cine din Ministerul de Finanțe ținea legătura B.C.I-ul pentru rezolvarea lucrărilor ?

Răspuns :

În anul 1948 și 1949, s'a ținut legătura cu VIJOLI AUREL și MODORAN VASILE.-

În anul 1950, 1951 și 1952, s'a ținut legătura cu VIJOLI AUREL, IACOB ALEXANDRU și CRAIU ION.- În anumite probleme s'a ținut legătura și cu VASILE LUCA.- Din partea B.C.I.-ului, legătura a fost ținută în 1948 de POZE GHEORGHE.- În 1949 de POZE GHEORGHE și ION D.ION.- În 1950 de LIVEZBANU, iar în 1951 și 1952 de WEISZ ION.- În anumite cazuri legătura a fost ținută și de directorii ss/MENDEL EUGEN

.///.

adjuncți ai B.C.I.-ului.-

Intrebare :

Care a fost politica Ministerului de Finanțe față de problema investițiilor ?

Răspuns :

Politica Ministerului de Finanțe în problema investițiilor în anumite cazuri a fost nejustă și a dus la frânarea realizării investițiilor.-

Intrebare :

Care au fost cazurile ce au dus la frânarea realizării investițiilor ?

Răspuns :

În decizia de competență dată de Ministerul de Finanțe în baza decretului de organizare a Ministerului de Finanțe, conducerea și controlul Băncii de Credit pentru Investiții este atribuită lui VIJOLI AUREL, iar finanțarea economiei Naționale este atribuită lui IACOB ALEXANDRU.-

Cum aceste două activități se suprapun și sunt în strânsă legătură, această bicefalie a dat loc la conflicte de competență a celor doi miniștri adjuncți, actele plimbându-se frecvent între cele două cabinete, cauzându-se întâzieri în rezolvarea problemelor.- Cazurile concrete se pot găsi în dosarele cu corespondență dintre B.C.I., cu Ministerul Finanțelor.-

Contactul cu Ministerul de Finanțe în anul 1950, a fost insuficient.- În tot cursul anului 1950, s'a ținut o ședință de colectiv sub conducerea lui VASILE LUCA și deși s'a accentuat necesitatea unor asemenea ședințe de colectiv pentru bunul mers al finanțării investițiilor, totuși aceasta nu s'a realizat.-

Directorul B.C.I.-ului LIVEZEANU OCTAV neputând rezolva cu VIJOLI și cu Direcția Finanțării din Ministerul de Finanțe anumite probleme, s'a adresat Cabinetului lui VASILE LUCA de unde a primit promisiuni că va fi primit.- Lucru cert este însă că LIVEZEANU nu a fost primit de VASILE LUCA pentru a-i înfățișa și verbal greutățile în mersul finanțării.-

În anul 1951 contactul cu conducerea Ministerului de Finanțe, a fost ținut exclusiv de directorul general WEISZ ION, care după câte știu a avut acces la VASILE LUCA și miniștrii adjuncți de câte ori a fost necesar.- În schimb a lipsit contactul direc-

torilor B.C.I.-ului cu conducerea Ministerului de Finanțe.-

În tot cursul anului 1951 Ministerul de Finanțe, care conducea și controla B.C.I.-ul nu a convocat niciodată colectivul de conducere al B.C.I.-ului la Ministerul de Finanțe.-

Prin H.C.M.Nr.1113/1949, schimbându-se radical modul de finanțare al investițiilor, sarcinile care reveneau B.C.I.-ului, în finanțarea, decontarea și controlul investițiilor mărindu-se, se impunea modificarea în primul rând a schemei de organizare cu un număr suficient de funcționari, inclusiv tehnicieni calitativ corespunzători în executarea misiunii ce li se încredințează.- Față de această situație, B.C.I.-ul a redactat schemele de organizare necesare, motivând cu memoriile respective care au fost depuse, necesitatea majorării cantitativ și calitativ subliniind sarcinile ce revin B.C.I.-ului, pentru a putea face față nouilor condițiuni.-

Ministerul de Finanțe nu a acceptat decât parțial argumentația B.C.I.-ului și nu a acordat un număr suficient de funcționari corespunzători pentru buna desfășurare a lucrărilor în condițiile H.C.M. Nr.1113/1949.- Ajutorul Băncii de Stat, a fost insuficient în această direcție și ni s'au dat prea puține cadre, iar parțial ni s'au dat și cadre necorespunzătoare.-

În cursul anului 1950, LIVEZEANU a prezentat conducerii Ministerului de Finanțe mai multe proiecte de organizare a B.C.I.-ului, corespunzătoare cerințelor pentru o cât mai justă finanțare a investițiilor.-

Îmi reamintesc că primul proiect în urma dispozițiilor date de VIJOLII, a fost predat spre examinare contenciosului Băncii de Stat, care a făcut o serie de observațiuni asupra acestui proiect.- B.C.I.-ul a refăcut atunci primul proiect și a fost supus un al doilea proiect spre aprobare Ministerului de Finanțe, care însă nu a ieșit.- De atunci s'au mai făcut și alte proiecte ; unele pe cari eu personal nu le-am văzut, ci am auzit numai de ele, dar nici unul din aceste proiecte până la data de 25 Mai 1952, nu a căpătat forma legală.- Proiectele erau făcute în formă de proiecte de decret sau în formă de proiecte de H.C.M.-

Aceiași soartă a avut-o proiectul pentru reglementarea creditelor pe termen scurt, care la un moment dată fost cerut separat și cu mare urgență, ca până la urmă să fie amânată soluționarea lui.-

Această problemă a fost rezolvată de Ministerul de Finanțe după venirea lui WEISZ ION ca director general al B.C.I-ului care în loc de aprobarea Consiliului de Miniștri, a adus aprobarea conducerii Ministerului de Finanțe, bazat pe prevederile Decretului 222/1949 care prevedea că Ministerul de Finanțe, aprobă credite rambursabile și nerambursabile.-

Nerezolvarea proiectului de organizare a B.C.I-ului în care intra și problema creditelor pe termen scurt și pe termen lung, a avut ca urmare îngreunarea finanțării investițiilor.-

Deoarece fondul de rulment al întreprinderilor de construcții era insuficient în multe cazuri și deoarece creditele pe termen scurt pentru aprovizionarea cu materiale nu erau încă reglementate, în cursul anului 1950 și până la sfârșitul lunii Martie 1951, întreprinderile de construcții au avut de suferit după urma acestui fapt.-

La 29 Martie 1951, B.C.I-ul prin H.C.M. Nr.238, a fost autorizat să plătească întreprinderilor de construcții ca avans, 60% din valoarea planului de construcții a întreprinderii respective pe anul 1951, în scopul asigurării cu materiale.-

Pentru justa aplicare a H.C.M. Nr.1113/1949, care caută să introducă disciplina financiară și de plan, erau necesare în prealabil creierea următoarelor condițiuni : norme pentru alcătuirea devizelor în diferite sectoare economice, norme care atunci nu au fost încă fixate.-

Institute de proiectări pentru diferite genuri de construcții care abia după 1 Ianuarie 1950 au luat ființă.-

În asemenea împrejurări ar fi urmat, sau amânarea aplicării H.C.M. Nr.1113/1949 până la creierea condițiilor prealabile sau finanțarea pe baza unor contracte preliminare, fixându-se un termen potrivit pentru depunerea devizelor.-

În loc de a adopta această soluție, Ministerul de Finanțe a pus în aplicare H.C.M. Nr.1113/1949 și a adoptat soluția de mai sus, numai treptat la adresele B.C.I-ului, în care s'a arătat greutățile la acordarea avansurilor în lipsa de devize.- VASILE LUCA a acordat un avans de 10% pe baza contractului preliminar încheiat între constructori și beneficiari.- Ulterior acest avans a fost legalizat prin H.C.M.Nr.235/1950.-

ss/. MENDEL EUGEN

Când B.C.I-ul a arătat printr'o altă adresă să întreprinderile sunt în imposibilitate de a putea reface devizele conform H.C.M. Nr.192 din 4 Martie 1950, VASILE LUCA a acordat un termen până la 1 Mai 1950, termen insuficient pentru reface-rea și executarea devizelor.-

Printr'o hotărâre a H.C.M. apărută în cursul lunii Iunie 1950, s'a mai acordat o prelungire pentru depunerea devizelor.- Până când s'au dat aceste aprobări de către VASILE LUCA și până când au apărut aceste H.C.M., finanțările au fost frânate la lucrările unde întreprinderile nu au putut prezenta documentele de finanțare.-

Deși B.C.I-ul, a arătat că avansul de 15%, nu este suficient la anumite lucrări de construcție care necesită material mult, VASILE LUCA a aprobat majorarea acestui avans numai pentru lucrări executate în regie.- Menționez că avansul de 15% se acordă în baza devizului legal aprobat conform H.C.M. Nr.1113/1949. Dacă la data soluționării s'ar fi acordat credite pe termen scurt întreprinderilor de construcții, acestea ar fi fost ajutate prin acordarea acestor credite.- Cum la acea dată (anul 1950), problema creditelor pe termen scurt nu era soluționată, lipsa majorării avansului de 15 %, a cauzat greutatea întreprinderilor de construcții în îndeplinirea planului de construcții.-

Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu, a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.-

ss/. MENDEL EUGEN

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Niculescu I.-

35

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat n. Morudeț Eugen de profesie funcționar, născut la 28 Octombrie 1898 în Sighișoara, fiul lui Bernhardt și Maria, cu ultimul
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
domiciliu în București, Șoseaua Cotoaceni N. 9

10 Iulie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și 5 min.
" s'a terminat la " 9 și 35 "

Intrebare: Cui din Ministerul de Finanțe arez sub conducerea Banca de Credit pentru Investiții (B.C.I.)?

Răspuns: Banca de Credit pentru Investiții în cursul anului 1948 și 1949 a fost condusă de Vijoli Aurel și Modorean Vasile până la apariția Decretului de organizare a Ministerului de Finanțe și a Deciziei de competență summată de Vasile Luca prin care se stabilește că Banca de Credit pentru Investiții este condusă și controlată de Vijoli Aurel, iar Direcția Finantării Economice Naționale este condusă de Jacob Alexandru care prin această Direcție a dirijat în toate problemele de finanțare a B.C.I. ului.

Intrebare: Cu cine din Ministerul de Finanțe ținea legătura B.C.I. ul pentru rezolvarea lucrărilor?

Răspuns: În anul 1948 și 1949 s'a ținut legătura cu Vijoli Aurel și Modorean Vasile.

În anul 1950, 1951 și 1952 s'a ținut legătura cu Vijoli Aurel, Jacob Alexandru și Traian Lou. În anumite probleme s'a ținut legătura și cu Vasile

Încălitura,

Urmare: Lucra. D in partea B.S.T.ului, legatura a fost tinuta in 1948 de Pope Gheorghe. In 1949 de Pope Gheorghe si Lou D. Lou. In 1950 de Livizanu, iar in 1951 si 1952 de Weis Lou. In anumite cazuri legatura a fost tinuta si de directorii adjuncti ai B.S.T.ului.

Intrebare: Care a fost politica Ministerului de Finante fata de problema investitiilor?

Raspuns: Politica Ministerului de Finante in problema investitiilor in anumite cazuri a fost nejusta si a dus la franarea realizarii investitiilor.

Intrebare: Care au fost cauzurile si au dus la franarea realizarii investitiilor?

Raspuns: In decizia de competenta data de Ministerul de Finante in baza decretului de organizare a Ministerului de Finante, conducerea si controlul Bancii de Credit pentru Investitii este atribuita lui Vojoh Aurel, iar finantarea Economiei nationale este atribuita lui Jacob Alexandru.

Si cum aceste doua activitati se suprapun si sunt in stransa legatura, aceasta situatie a dat loc la conflicti de competenta a celor doi ministri adjuncti, actiunile fiindu-se prezente intre cele doua cabinete, cauzandu-se intarzieri in rezolvarea problemelor. Cazurile concrete se pot gasi in dosarele cu corespondenta dintr-un B.S.T. cu Ministerul de Finante.

Ca si tactul cu Ministerul de Finante in anul 1950 a fost insuficient. In tot cursul anului 1950 s-a tinut o singura sedinta de colectie sub conducerea lui Vojoh Lucra si din ea s-a accentuat necesitatea unor asemenea sedinte de colectie pentru luarea in calcul a finantarii investitiilor, totusi aceasta nu s-a realizat.

Iscaitura

Urmare: Directorul B. S. T.ului Livigeanu Ceter neputând rezolva
cu Vîșli în cu Direcție Financiară din Ministerul de Finanțe
amunite prob. lunc, s'a adresat cabinetului lui Vasile Luca
de unde a primit promisiuni că va fi primit. Lu cre cert
este însă că Livigeanu nu a fost primit de Vasile Luca
pentru a-i înfățișa și verbal grănitățile în mercuș fi-
nanciar.

În anul 1951 contactul cu conducerea Ministerului
de Finanțe a fost ținut exclusiv de directorul general
Weis Jön, care după câte știu a avut acces la Vasile
Luca și ministrii a funcției, de câte ori a fost ne-
cesar. În schimb a lipsit contactul directorilor B. S. T.ului
cu conducerea Ministerului de Finanțe.

În tot cursul anului 1951 Ministerul de Finanțe
care conducea și controla B. S. T. ul, nu a convocat
nici o dată colecțiunea de conducere al B. S. T.ului la
Ministerul de Finanțe.

Prin H. C. M. 1113/1949 schimbându-se radical modul de
financiare al investițiilor, sarcinile care revin B. S. T.ului
în financiară, decoutăria și controlul investițiilor măriu-
du-se, și impunea modificarea în primul rând al
schemei de organizare cu un număr suficient de funcțio-
nari inclusiv tehnicieni calitativ corespunzători în exe-
cutarea misiunii ce li se încredințează. Fata de această
situație, B. S. T. ul a redactat schema de organizare necu-
rare, motivând cu memoriile respective care au fost
depuse, necesitatea majorării cantitativ și calitativ sul-
linind sarcinile ce revin B. S. T.ului pentru a putea
face față noilor lor condiții.

Ministerul de Finanțe nu a acceptat decât parțial ar-
gumentatia B. S. T.ului și nu a acordat un număr suficient
de funcționari corespunzători pentru a ține desfa-

Încălitura,

Urmare: murare a lucrurilor în condițiile H. C. N. 1113/1949.

Ajutorul Bancii de Stat a fost insuficient în această direcție și nu s'au dat prea puține cadre, iar parțial nu s'au dat și cadre necesare punzătoare.

În cursul anului 1950, Hoșniaru a prezentat conducerii Ministerului de Finanțe mai multe proiecte de organizare a B. C. Tului, corepunzătoare cerințelor pentru o cât mai justă finanțare a investițiilor.

Îmi reamintesc că primul proiect în urma dispozițiilor date de Vyotî, a fost predat spre examinare conducerii Bancii de Stat, care a făcut o serie de observații asupra acestui proiect. B. C. Tul a refuzat atunci primul proiect și a fost născut un al doilea proiect spre aprobare Ministerului de Finanțe, care însă nu a ieșit. De atunci s'au mai făcut și alte proiecte, unele pe care eu personal nu le-am văzut și am auzit numai de ele, dar nici unul din aceste proiecte până la data de 25. Mai 1952 nu a căpătat formă legală. Proiectele erau făcute în formă de proiecte de Decret sau în formă de proiecte de H. C. N.

Acciaș recortă de avut o procedură pentru reglementarea creditelor pe termen scurt, care la un moment dat a fost uruit separat și cu mare urgență, ca pe urmă să fie amânata soluționarea lui.

Accastă problemă a fost rezolvată de Ministerul de Finanțe după venirea lui Weis Tou ca director general al B. C. Tului, care în loc de aprobarea lui de Ministru, a adus aprobarea conducerii Ministerului de Finanțe, bazat pe prevederile decretului 222/1949 care prevedea că Ministerul de Finanțe aprobă creditele remboursabile și nerambursabile.

Rezolvarea proiectului de organizare a B. C. Tului

Iscălitura,

37

Urmare: în care intra în problema creditelor pe termen scurt și pe termen lung, a avut ca urmare îngreunarea finanțării investițiilor.

Deoarece fondul de rulment al întreprinderilor de construcții era insuficient în multe cazuri și deoarece creditul pe termen scurt pentru aprovizionarea cu materiale nu erau încă reglementate, în cursul anului 1950 și până la sfârșitul lunii Martie 1951, întreprinderile de construcții au avut de suferit după urma acestui fapt.

La 29 Martie 1951 B. C. T. ul prin H. C. N. n. 238, a fost autorizat să plătească întreprinderilor de construcții ca avans, 60% din valoarea planului de construcții a întreprinderii respective pe anul 1951, în scopul asigurării cu materiale.

Pentru justa aplicare a H. C. N. n. 1113/1949 care caută să introducă disciplina financiară și de plan erau necesare în prealabil creșterea următoarelor condițiuni: norme pentru alcătuirea derizelor în diferite sectoare economice, norme care atunci nu au fost încă fixate.

Institute de proiectări pentru diferite genuri de construcții care abia după 1 Ianuarie 1950 au luat ființă.

În asemenea împrejurări, ar fi urmat, sau amânarea aplicării H. C. N. n. 1113/1949 până la creșterea condițiilor prealabile sau finantarea pe baza unor contracte preliminare fixându-se un termen potrivit pentru depunerea derizelor.

În loc de a adopta această soluție Ministerul de Finanțe a pus în aplicare H. C. N. n. 1113/1949 și a adoptat soluția de mai sus, numai treptat la adresele B. C. T. ului, în care s'au arătat grăzitățile la acordarea avansurilor în lipsa de derize. Văzând că s'au acordat un avans de 10% pe baza

Iscălitura,

Urmare: contractului preliminar incheiat intre constructori si beneficiari. Ulterior acest avans a fost legalizat prin H. C. N. n. 235/1950.

Cand B.C.I. ut a aratat printr-o alta adresa ca intreprinderile sunt in imposibilitate de a putea refusa divizul, conform H. C. N. n. 1-192 din 4 Martie 1950, Vasile Luca a acordat un termen pana la 1 Mai 1950 termen insuficient pentru refacerea si executarea divizului. Printr-o H. C. N. aparuta in cursul lunii Iunie 1950, s-a mai acordat o prelungire pentru depunerea divizului. Pana cand s'aus dat aceste aprobari de catre Vasile Luca si pana cand au aparut aceste H. C. N. finantari le au fost framate la lucrarile unde intreprinderile nu au putut prezenta documentele de finantare.

- Din B.C.I. ut a aratat ca avansul de 15% nu este suficient la anumite lucrari de constructii care necesita material mult. Vasile Luca a aprobat majorarea acestui avans numai pentru lucrari executate in regie. Mentionez ca avansul de 15% se acorda in baza divizului legal aprobat conform H. C. N. 1113/1949. Daca la data solutionarii s'ar fi acordat credite pe termen scurt intreprinderilor de constructii, acestea ar fi fost acetate prin acordarea acestor credite. Cum la acea data (iunie 1950) problema creditelor pe termen scurt nu era solutionata, lipsa majorarii avansului de 15% a cauzat greutatea intreprinderilor de constructii in indeplinirea planului de constructii.

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine curant in curant si corect pus de intocmai in cele declarate de mine.

Straz de Securitate
T. Niculescu

Iscaitura,

38

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, de profesie funcționar, născut la 28 Octombrie 1898, în Sighișoara, fiul lui Bernhard și Maria, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni nr. 9.-

16 Iulie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 18,40

" s'a terminat " 22,00

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu anterior ai arătat o serie de cazuri care au dus la frânarea investițiilor. Anchetă îți cere să arăți cu ce poți întări cele afirmate?

Răspuns:

Cele arătate de subsemnatul la interogatoriul anterior, pot fi verificate prin piesele și actele care se găsesc în dosarul M.F. dela secretariatul B.C.I.-ului și în dosarele subsemnatului care au fost scoase din tezaur.-

Intrebare:

Unde pot fi găsite aceste piese și acte?

Răspuns:

În lunile Aprilie și Mai a.c., când a venit la B.C.I. comisia de anchetă dela C.C., la cererea acestei comisii am adunat materialul necesar și l-am predat. Ulterior, la cererea comisiei de anchetă, am dat și declarații în diferite probleme în cursul anchetei.-

Actele și piesele cum îmi amintesc au fost predate în două rânduri comisiei, cu un borderou de către șeful secretariatului ION SADEANU. În afară de aceste acte și piese am mai predat comisiei de anchetă concomitent cu predarea declarațiilor și alte piese în copii, pentru care nu am cerut confirmare scrisă.-

Copiile declarațiilor pe care le-am dat comisiei și în care sunt indicate sursele pe care mi-am întemeiat declarațiile, la data arestării mele se găseau în casa de fier din biroul meu dela B.C.I.-

ss. MENDEL EUGEN

Borderoul actelor prodacte comisiei se găsește sau în casa de fier din biroul meu sau la SADBAYU ION. Pentru clarificarea stării de fapt, la cererea comisiei am adunat piesele și actele, este însă necesar să fie stabilit cine a semnat aceste acte și piese, cine le-a redactat și în ce împrejurări a fost sesizat Ministerul Finanțelor asupra problemelor respective.-

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine.-

ss. **EMMEL EUGEN**

IM. MAJGE DE SECURITATE

Niculescu Ion

CM/ 5 ex.

100

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Mendel Bugen de profesie functionar nascut la
28 Octombrie 1898 in Sighispara fiul lui Bernhard si Maria, cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu in Bucuresti, sos. Botocani nr. 9

16 Iulie 1952

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 18 și min. 40

" " s'a terminat la "22 și " -

Intrebare: In procesul verbal de interogatoriu anterior
ai aratat o serie de capuri care au dus la franșarea
investitiilor. Auctela iti cere sa arati cu ce poti
intari cele afirmate?

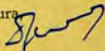
Raspuns: Cele aratate de subsemnatul la inte-
rogatoriul anterior pot fi verificate prin pisch
si actele care se gasesc in dosarul M. F. de la secu-
taristul B.C.T.ului si in dosarul subsemnatului
care au fost scoase din teaur.

Intrebare: Unde pot fi gasite aceste pisch si acte?

Raspuns: In limitele ofitului si la ai a.e., cand a
venit la B.C.T. comisia de auctela de la B.C., la
cererea auctei comisii am adunat materialul
necesar si i l-am predat. Ultimele la cererea comisii
de auctela, am dat si declaratii in diferite pro-
bleme in cursul auctei.

Actele si piscele dupa cum mi amintesc au fost
predate in doua randuri comisiei, cu un bordrou

Iscałitura

Urmare: de cătreeful secretariatului Ion Sădeanu. În afe
ră de aceste acte și piese am mai predat comisiei
de anchetă concomitent cu predarea declarațiilor
și alte piese în copie, pentru care nu am cerut con-
firmare scrisă.

Copiiile declarațiilor pe care le-am dat comisiei
și în care sunt indicate sursele pe care mi-am în-
țelesat declarațiilor, la date arătării mele se găsesc
în casa de fier din biroul meu de la B.C.T.

Borderoul actelor predat comisiei se găsește sau
în casa de fier din biroul meu sau la Sădeanu
Ion. Pentru clarificarea stării de fapt, la cere-
rea comisiei am adunat piesele și actele, este
însă necesar să fie stabilit cine a semnat aceste
acte și piese, cine le-a redactat și în ce înjur-
rări a fost redactat. Ministerul Finanțelor asu-
pra problemelor respective.

Expunatul nou verbal de interogare a fost citit de mine
curant cu curant și corespunde întocmai cu cel datat
de mine.

Ion Sădeanu

41

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 28 Octombrie 1896 în Sighișoara, Dr. în drept, fost director la B.C.I. de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Soc. Cotroceni Nr. 9.-

4 August 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,30

" s'a terminat la " 1,20.-

Intrebare:

Care au fost greutățile provocate de B.C.I. lucrărilor dela Canal?

Răspuns: .

Direcția generală a Canalului Dunărea- Marea Neagră în 1950 a solicitat B.C.I. ca centrala acestei bănci să aiba pe lângă sucursala B.C.I. din Constanța un reprezentant autorizat care să rezolve cererile de deschidere de finanțare fără ca acesta să mai treacă prin centrala București.- Direcția B.C.I. a considerat această cerere întemeiată și în consecință Ing. VASILE IUGA șeful diviziei construcții Canal din centrala B.C.I. și după plecarea acestuia Ing. BACALU au primit o autorizație specială, pe baza căreia s'au deplasat săptămânal la sucursala B.C.I. din Constanța soluționând cererile de deschidere de finanțări și în general toate greutățile în legătură cu finanțarea Canalului.- Cu toate că prin această măsură s'a accelerat deschiderea finanțărilor, în 1951, WEIS ION noul director general al B.C.I. a revenit asupra acestei măsuri prin aceasta cauzând întâzieri deschiderilor de finanțări.- Printr-o circulară a Ministerului Finanțelor la 30 Noembrie 1951, întreprinderile beneficiare de dotații au fost invitate să se conformeze normelor legale și să lichideze stocurile de materiale existente la data de 31 Decembrie 1950 până la data de 31 Decembrie 1951, urmând ca stocurile de materiale existente la sfârșitul anului 1951 să fie declarate până la 1 Martie 1952.-

ss/Mendel Eugen.

Stocurile de materiale figurând în scriptele băncii, în 42
realitate poate că erau întrebuințate și incluse în operă,
întreprinderile neglijând însă să depună situații de lucrări.-

În alte cazuri întradevăr materialele nu au fost întrebuințate
și în acest caz urma ca contravaloarea lor să fie restituită
băncii conform normelor cuprinse în articolul 18 din instruc-
țiuni la H.C.M. Nr. 1113.- Conform scriptelor băncii la Direc-
ția generală a Canalului la începutul anului 1952 stocul mate-
rialelor existente la sfârșitul anului 1950 s'a cifrat la o
valoare de peste 1 miliard lei.- Această cifră s'a introdus în r
registrele băncii pe baza declarațiunii dată de Direcția Gen.
a Canalului.- Directorul general WEIS ION care în anul 1950 a
fost șeful contabil al Canalului venind la conducerea B.C.I.
a urmărit personal lichidarea acestui stoc.- Sucursala Constan-
ța în luna Martie sau Aprilie 1952 a raportat că nu a putut
lichida stocul de materiale, deoarece unitățile autogestionare
ale Canalului nu au disponibilul necesar și astfel numai parțial
sa lichidat stocul materialelor.- Direcția Canalului a propus
să se facă un plan de rambursare pentru restul neacoperit și
cerea și un avans special corespunzător pentru materialele care
în anul 1951 nu au fost incluse în operă.-

Această problemă, scrisorile sosite dela Canal și
sucursala Constanța au fost personal rezolvate de directorul
general WEIS care nu era de acord să se acorde o pașuire mai
lungă și cerea în mod rigid lichidarea într'un termen scurt a
stocului de materiale existent la sfârșitul anului 1950.- Este
adevărat că direcțiunea generală a Canalului, dela sfârșitul
anului 1950 până în luna Aprilie 1952, ar fi trebuit să găsească
o modalitate pentru lichidarea stocului de materiale din 1950
dar dacă sa așteptat 1 an și 4 luni nu era permis această
rigiditate tocmai față de această direcție generală de o impor-
tanță deosebită și tocmai din partea directorului general WEIS
care a cunoscut perfect de bine greutățile financiare cu care
sa luptat Canalul și care în acel timp fiind șeful contabil al
Canalului nu a putut lichida stocul materialelor existente la
sfârșitul anului 1950.- În această problemă reprezentanții
Canalului directorul general, adjunct POSTEMCA și șeful contabil
COSTEA POPA au fost la direcția generală B.C.I. și au discutat
personal și exclusiv cu directorul general WEIS ION.- Nu știa
care a fost rezultatul acestor discuții, dar după cât am aflat
stocul materialelor dela sfârșitul anului 1950 nu a fost lichidat
nici până la 25 Mai 1952.-

ss/Mandel Eugen.

///.

Aceiași rigiditate și aceeași politică injustă am văzut și în alte ocazii.- Nu pot preciza exact suma, dar cred că era 500 milioane lei vechi avans special primită de direcția generală a Canalului prin B.C.I.- Ajungând această sumă la scadență directorul WEIS ION a cerut măsuri severe de încasare prin sucursala Constanța.- Direcțiunea generală a Canalului nu avea fond de rulment, nu primea credite pe termen scurt, firesc era că această construcție să fie ajutată.- Directorul WEIS ION cunoștea foarte bine greutățile financiare a Canalului care nu putea să ramburseze avansul special la termenul fixat.- Pentru acest lucru a trebuit să vină de nenumerate ori reprezentanți din partea conducerii canalului și să-i arat că această măsură împiedică desfășurarea lucrărilor și numai la insistențele acestora WEIS ION să aprobe pășuirea de rambursare.- A fost o deficiență a B.C.I. că nu a aplicat contul unic până în anul 1951, adică unicitatea conturilor la unitățile finanțate astfel nici direcția generală a canalului.- Acest principiu de unicitate a conturilor nu servește numai pentru înglobare socotelilor unei întreprinderi într'un singur fond, ușurând astfel din punct de vedere contabil ținerea socotelilor, ei este merit: a asigura mobilitatea financiară unei întreprinderi indiferent de numărul șantiereelor ce le are; a asigura resursele financiare pentru toate lucrările ei nu numai pentru o parte din ele, contul unic formând un fond unic, unde intră contravaloarea tuturor lucrărilor executate și de unde se plătește tot ce se cheltuiește pentru totalitatea lucrărilor, executate la diferite șantiere.- Consecința neaplicării principiului de unicitatea conturilor, a fost că unele lucrări nu au fost executate frânându-se astfel executarea investițiilor.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu căvânt cu căvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez nesilit de nimeni.-

lt. Maj. de Securitate

ss/Mendel Eugen.

Nicolau Ion.

B1/5/ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Meredel Eugen născut la 29 Octombrie 1896 în
Sighisoara, dr. în drept, fost director la B.C.M. de naționa-
litate emen, cu ultimul domiciliu în București, Sos. Cotoaceni 229.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

4 August 1952

Orașul

București

Interogatorul a început la ora 20 și 30 minute

s'a terminat la " 1. și 20.

Intrebare:

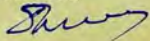
Care au fost greutățile provocate de
B.C.M. lucrărilor deltei Canal

Răspuns.

Directia generală a Canalului Dunărea - Marea Neagră
în 1950 a solicitat B.C.M. ca centrala acestei bănci
să aibe pe lângă sucursala B.C.M. din Constanta un
reprezentant autorizat care să rezolve cererile de
deschidere de finanțare fără ca acestea să mai
treacă prin centrala București. Directia B.C.M. a
considerat această cerere intermedie și în consecință
ing. Veale Luca șeful diviziei Construcții Canal din
centrala B.C.M. și după decizia acestuia ing. Bacalu
au primit o autorizație specială, pe baza căreia s-au
deplasat săptămânal la sucursala B.C.M. din Constanta
soluționând cererile de deschidere de finanțare și
în general toate greutățile în legătură cu finanțarea
Canalului. Cu toate că prin această măsură
sa accelerat deschiderea finanțărilor, în 1951,

Urmare: Weiss Jon noul director general al B.E.S. a revenit
ampla acestei măsuri prin aceasta cauzând in-
târzieri deschiderilor de finanțări. Pentru o circu-
lară a Ministerului Finanelor la 30 decembrie 1951, între-
prinderile beneficiare de dotatii au fost invitate să
se conformeze normelor legale și să lichidize stocu-
rile de materiale existente la data de 31 decembrie
1950 până la data de 31 decembrie 1951, urmând
ca stocurile de materiale existente la sfârșitul
anului 1951 să fie declarate până la 1 Martie
1952. Stocurile de materiale figurând în scriptele
băncii, în realitate poate că erau întrebuintate și
incluse în operă, întreprinderile neglijând însă
să dețină situații de lucrări. În alte cazuri
întrădevar materialele nu au fost întrebun-
tate și în acest caz urma ca contravaloarea
lor să fie restituită băncii conform normelor
cuprinse în articolul 18 din instrucțiunile la
H.C.M. N: 1113. Conform scriptele băncii la di-
recția generală a Canalului la începutul anului
1952 stocul materialelor existente la sfârșitul
anului 1950 era egalat la o valoare de peste
1 miliard lei. Această cifră sa introdus în
registrele băncii pe baza declarațiilor date de
direcția generală a Canalului. Directorul gene-
ral Weiss Jon care în anul 1950 a fost șeful
contabil al Canalului, venind la conducerea
B.E.S. a urmărit personal lichidarea acestui
stoc, încursala Constanta în luna Martie sau
Aprilie 1952 a raportat că nu a putut li-
chida stocul de materiale, deoarece mi-
tățile auto-gestionare ale Canalului nu

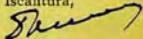
Semnătura,

Urmare: au disponibilul necesar si astfel numai ⁴⁵
parțial sa lichidat stocul materialelor. Directia
Canalului a propus sa se faca un plan de
rambursare pentru restul neacoperit si cerea si
un avans special corespunzator pentru materialele
care in anul 1951 nu au fost incluse in opera.

Aceasta problema, scrisorile venite de la Canal si
incursala Constanta au fost personal rezolvate
de directorul general Weiss care nu era de
acord sa se acorde o pânză mai lungă
si cerea in mod rigid lichidarea inta' un termen
scurt a stocului de materiale existente la sfâr-
șitul anului 1950. Este adevarat că directiunea
generală a Canalului, de la sfârșitul anului
1950 până la luna Iunie 1952, ar fi trebuit să
găsească o modalitate pentru lichidarea sto-
cului de materiale din 1950 dar deca sa
acceptat lan si atunci nu era permis această
rigiditate tocmai ~~pe~~ această directie generală
de o importantă deosebită si tocmai din
partea directorului general Weiss care a
cunoscut perfect de bine greutatea financiară
cu care sa luptat Canalul si care in
acel timp fiind seful contabil al
Canalului nu a putut lichida stocul
materialelor existente la sfârșitul anului
1950. In această problemă reprezentantii Cana-
lului - directorul general adjunct Postema si
seful contabil Costea Popa au fost la di-
rectia generală B.C.Y si au discutat personal
si exclusiv cu directorul general Weiss sau
nu stiu care a fost rezultatul acestor

Iscałitura,

Urmare: discutii dar după cât am aflat stoul ma-
terialelor dela sfârșitul anului 1950 nu a
fost lichidat nici până la 25 Mai 1952 Aciași
necreditate și aciași politică injustă am văzut și în
alte ocazii. Nu pot preciza exact suma dar
cred că era 500 milioane lei vechi avans special
primită de Direcția generală a Canalului prin
B.C.4. Dimpună această sumă la scadență
directorul Weiss Ion a cerut măsuri severe
de încasare prin succursala Constanta. Direcția
generală a Canalului nu avea fond de rulment,
nu primea credite pe termen scurt, firește era
ca această construcție să fie ajutată. Directorul
Weiss Ion cunoștea foarte bine greutățile financiare
a Canalului care nu putea să ramburseze avansul
special la termenul fixat. Pentru acest lucru
a trebuit să vină de nevăzute ori repre-
zentantii din partea conducerii Canalului
și să-i arate că această măsură împiedică
desfășurarea lucrărilor și numai la in-
sistențele acestora Weiss Ion să approve
pămiră de rambursare. A fost o deficiență
a B.C.4 că nu a aplicat control unic până în anul
1951, adică unitatea controlului la unitățile finanțate
afel nici la Direcția G.4 a Canalului. Acest principiu
de unitate a controlului nu servește numai pentru
înglobarea rezultatelor unei întreprinderi într-un singur
fond, urmând astfel în punct de vedere controlului
trierea rezultatelor, ci este merit: e originea mobi-
lității financiare unei întreprinderi indiferent de
numărul rațiilor cele are; e originea sursele
financiare pentru toate lucrările și nu numai pentru

Încălitura,

J. J.

46

Urmare: a parte din ele, contul unic formând un
fond unic, unde intra contra valoarea tuturor
lucrațiilor executate și de unde se plătește tot
ce se cheltuiește pentru totalitatea lucrațiilor,
executate la diferite sortiere. Consecinta ne aplicării
principiului de unitatea conturilor, a fost că unele lucrări
nu au fost executate, frământându-se astfel executarea
investițiilor.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu
cunoscând cu cunosc, și am constatat că este în tocmă și cu
ale declarate de mine și în scris și în scris de mine.

Amcheitor

Președinte

Lt. Maj. de Sec.

N. Nicolae

NICOLAE. Ion.

47

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighişoara, doctor în Drept, fost director la B.C.I., de naţionalitate evreu, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Sos. Cotroceni nr.9.-

9 August 1952, Bucureşti.

Interogatoriul a început la ora 11,05

" s'a terminat " 14,35

Intrebare:

Dacă planurile de investiţii pe anii 1949, 1950, 1951, au fost duse la îndeplinire de către B.C.I.?

Răspuns:

Planurile anuale de investiţii pe anii 1949, 1950, 1951, nu au fost realizate în întregime.-

Intrebare:

Care au fost cauzele pe linia B.C.I., care au dus la ne-realizarea acestor planuri?

Răspuns:

Dintre cauzele care au cauzat nerealizarea planurilor de investiţii pe linia B.C.I. menţionez următoarele:

Deschiderea întârziată a finanţărilor de către unităţile de finanţare B.C.I. Pentru obţinerea fondurilor de investiţii, începând cu 1 Ianuarie 1950 data când s'a pus în aplicare Hotărârea Consiliului de Miniştri nr.1113/1949, era necesar ca întreprinderea - beneficiară de plan, să depună documentaţia legală. Ministerele au trimis din această documentaţie un exemplar al devizului Centralei Băncii, un al doilea exemplar a fost trimis întreprinderii în vederea obţinerii fondurilor. S'a întâmplat în frecvente cazuri că întreprinderea depunea documentaţia la banca finanţatoare, iar deschiderea finanţării nu s'a putut face deoarece devizul se găsea la control.-

A fost o greşeală de organizare şi lipsă de cadre tehnice din care cauză controlul devizelor nu a fost descentralizat aşa cum s'a făcut în anul 1951 parţial iar în 1952 integral. Această întârziere care la unele devize a trecut peste o lună, a dat la unele întreprinderi naştere la blocarea conturilor. În scopul

ss. Mendel Eugen

68
accelerării deschiderii finanțării trebuia ca verificarea tehnică a devizelor să se facă dela început descentralizat. In acest fel s'ar fi putut elimina întârzierile intervenite. Din această cauză lucrările de construcții nu au fost terminate în timpul planificat ceea ce a avut drept consecință întârzierea începerii producției îngreunându-se astfel realizarea socialismului în țara noastră.-

Conform decretului 225 din 1948, B.C.I. trebuie să execute un control asupra fondurilor puse la dispoziție întreprinderilor, iar conform hotărârii Consiliului de Miniștri nr.1113 din 1949, B.C.I. trebuie să efectueze și un control sistematic asupra executării lucrărilor de investiții. Controlul executat de B.C.I. a fost nesatisfăcător și anume:

Nu s'a urmărit ca beneficiarii de dotații să încheie contracte de executării de lucrări cu constructorii, nu s'a urmărit începerea lucrărilor la timp și nici ritmul executării acestor lucrări și în general nu s'a urmărit realizarea fizică a lucrărilor decât pe o scară redusă. Datorită faptului că acest control nu a fost executat de către B.C.I., planul de investiții nu a fost îndeplinit la anumite poziții, iar planul de producție legat de aceste poziții a rămas în suferință, producându-se astfel întârziări păgubitoare pentru economia Națională. B.C.I. era obligată să controleze lucrările de construcție în curs de execuție, pe baza situației de lucrări prezentate de constructor, acceptate tacit sau expres de către beneficiarul dotației, însă o mare parte din aceste situații de lucrări nu au fost controlate de organele tehnice ale Băncii pe teren, rezumându-se numai la un control la ghișeu. Controlul tehnic pe teren în cursul executării lucrării nefiind făcut de către B.C.I., nu s'a putut descoperi anumite greșeli tehnice de executare, neputându-se astfel lua măsurile de îndreptare la timp, prin aceasta făcându-se cheltuieli inutile, fapt ce s'a constatat la controlul post operativ, deci la terminarea lucrării. B.C.I. nu a urmărit în mod suficient ca întreprinderile de construcții să nu execute lucrările neprevăzute în plan și lucrările fără documentație legală. Au fost nenumărate cazuri când printr'o convență între beneficiarul de dotație și constructor, astfel de lucrări au fost executate prin aceasta executându-se astfel lucrări neproductive, și deci cheltuindu-se în mod inutil din fondurile de investiții.-

ss. Mendel Eugen

49

Nu s'a urmărit de B.C.I. controlul întreprinderilor de construcții mai ales în două direcții, dacă aceasta au fonduri de rulment suficiente și dacă au stocuri supra-normative. Datorită faptului că B.C.I. nu a făcut acest control în toate cazurile, unele întreprinderi care aveau nevoie de completarea fondului de rulment au fost stăgănite în executarea planului lor de construcții. Tot datorită acestui fapt, B.C.I. nu a putut constata ce întreprinderi au stocuri supra normative pentru ca ele să fie transferate la alte întreprinderi de construcții unde erau necesare pentru executarea planului de construcții. Organele Controlului Tehnic ale B.C.I. nu au urmărit în procesul tehnologic al construcțiilor reducerea prețului de cost prin această economie națională. După deschiderea finanțării B.C.I. era obligată să acorde avansul constructorului.-

Avansul de 15% care era plafonul, era insuficient acolo unde proporția materialelor era mai mare decât cea obișnuită. Întreprinderile, beneficiarii de dotații și întreprinderile de construcții au solicitat B.C.I. majorarea avansului însă Banca a aprobat această majorare numai la lucrările executate în regie proprie, refuzând majorarea acolo unde lucrarea a fost executată în întrepriză (printr'o întreprindere de construcții) sau în regie mixtă (când beneficiarul este obligat a pune la dispoziție constructorului materialele necesare). Refuzul de a nu acorda majorarea avansului la lucrările executate în întrepriză și în regie mixtă nu era deloc justificat deoarece întreprinderile de construcții nu primeau credite pe termen scurt. Prin neacordarea majorării solicitate la avansul de 15% întreprinderile de construcții au fost împiedicate să-și realizeze planul de construcții deoarece nu aveau fonduri suficiente. Până la data de 16 Februarie 1952, când a apărut Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 223 nu a existat ceva care să reglementeze modul și condițiunile neplătirii avansului. Acolo unde contractul încheiat între beneficiarul de dotație și constructor nu prevedea condițiunile de restituire a avansului, dispoziția B.C.I. a fost ca din situațiile de lucrări prezentate de constructor, să se rețină avansul proporțional pe măsura realizării lucrării. Prin reținerea prea timpurie a avansului s'au cauzat greutăți întreprinderilor de construcții care trebuiau să ramburseze avansul înainte de a se realiza lucrarea cel puțin în parte și datorită acestui fapt au fost împiedicate

ss. Mendel Eugen

construcțiile socialismului din țara noastră. În toamna anului 1951, B.C.I. a dispus ca acolo unde nu există o altă înțelegere între constructor și beneficiar, reținerile de avansuri vor începe numai după ce s'a realizat 50% din lucrare. B.C.I. nu a urmărit suficient până în anul 1951, respectarea unității conturilor la întreprinderile finanțate de ea. Acest principiu nu servește numai pentru înglobarea socotelilor unei întreprinderi într'un singur cont ușurându-se astfel din punct de vedere contabil ținerea socotelilor, ci este menit pentru a asigura mobilitatea financiară a unei întreprinderi indiferent de numărul șantierelelor pe care le are și pentru a asigura resursele financiare pentru toate lucrările și deci nu numai pentru o parte din ele. Contul unic formând un cont cazan unde intră contravaloarea tuturor lucrărilor efectuate și de unde se plătește tot ce se cheltuiește pentru totalitatea lucrărilor executate și mărfurile livrate la diferite șantiere ale întreprinderii. Nerespectându-se principiu unității conturilor și o întreprindere având mai multe conturi unii dintre creditorii au fost expuși să nu fie plătiți sau să fie plătiți cu întârziere, prin aceasta păgubindu-se interesele superioare ale economiei naționale care cere ca furnizorii să-și încaseze drepturile lor la timp. Contabilitatea B.C.I. deabia la sfârșitul anului 1950 a fost pusă la punct.-

În cursul anului a fost un decalaj prea mare între evidențele contabile ale Centralei și între unitățile finanțatoare. Deasemenea un decalaj prea mare între evidențele contabile ale centralei B.C.I. și cele ale B.R.P.R. Decalajul fiind chiar de câteva luni, în unele cazuri consecința a fost că B.C.I. nu a cunoscut în orice moment exact valoarea fondurilor de investiții cheltuite și de cele care mai dispune.-

Întrebare:

Cine se face vinovat de aceste fapte pe care d-ța le-ai arătat?

Răspuns:

Vinovați pentru faptele arătate mai sus se fac WEISE ION, OCTAV LIVEZIANU și subsemnatul.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmit cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, liber și nesilit de nimeni.-

ss. Mandel Eugen

III. MAJCH DE SECURITATE

GM/5 ex.

Nicolau Ion

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul MENDEL EUGEN născut la 29 Octombrie 1898 în Sighişoara
de. în drept, fost director la B.C.I. de naționalitate evreu, cu ultimul
domiciliu în Poneurești Suceava Cotroceni N:9.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 August 1952

Orașul Poneurești

Interogatorul a început la ora 11 și 5 minute

" s'a terminat la "11 și 35."

Intrebare: Dacă planurile de investiții pe anii 1949,
1950, 1951, au fost duse la îndeplinire de către B.C.I.?

Răspuns:

Planurile anuale de investiții pe anii 1949, 1950, 1951
nu au fost realizate în întregime.

Intrebare:

Care au fost cauzele pe linia B.C.I. care au dus
la nerealizarea acestor planuri?

Răspuns:

Printre cauzele care au cauzat nerealizarea planurilor
de investiții pe linia B.C.I. menționez următoarele:
Încetarea întârziată a finanțărilor de către unitățile
de finanțare B.C.I. Pentru obținerea fondurilor de in-
vestiții începând cu 1 Ianuarie 1950 data când sa pus
în aplicare Hotărârea Consiliului de Miniștri N:1113/1949
era necesar ca întreprinderea - beneficiară de plan, să
deponă documentația legală. Ministerele au trimis
din această documentație un exemplar al devizului

Urmare: Centralele bancii, in al doilea exemplar a fost trimis intreprinderii in vederea obtinerii fondurilor. Sa intamplat in frecvente cazuri ca intreprinderea depunea documentatia la banca finantatoare, iar deschiderea finantarii nu se putut face deoarece devizul se gasea la control.

A fost o greseala de organizare si lipsa de cadre tehnice din care cauza controlul devizelor nu a fost descentralizat asa cum se facut in anul 1951 partial iar in 1952 integral. Aceasta intarziere care la unele devize a trecut peste o luna, a dat la unele intreprinderi, nastere la blocarea conturilor. In scopul accelerarii deschiderii finantarii trebuia ca verificarea tehnica a devizelor sa se faca de la inceput descentralizat. In acest fel s-ar fi putut elimina intarzierile intervenite. Din aceasta cauza lucrarile de constructii nu au fost terminate in timpul planificat ceea ce a avut drept consecinta intarzierea inceperii productiei ingreunandu-se astfel realizarea socialismului in tara noastra.

Conform decretului 225 din 1948 B.C.7 trebuie sa execute un control asupra fondurilor puse la dispozitie intreprinderilor, iar conform hotararii Comitetului de Ministri N:1113 din 1949 B.C.7 trebuie sa efectueze un control sistematic asupra executarii lucrarilor de investitii. Controlul executat de B.C.7 a fost nesatisfacator si anume.

nu sa urmarit ca beneficiarii de dotate sa incheie contracte de executare de lucrari cu constructorii, nu sa urmarit inceperea lucrarilor la timp si nici ritmul executarii acestor lucrari si in general nu sa urmarit realizarea fizica a lucrarilor decat pe o mara redusa. Datorita faptului ca acest control nu a fost executat de catre B.C.7, planul

Semnatura,

Urmare: de investitii nu a fost indeplinit la anumite pozitii iar planul de productie legat de aceste pozitii a ramas in suferinta, producandu-se astfel intarzieri pagubitoare pentru economia nationala. B.C.Y. nu obligata sa controleze lucrarile de constructie in curs de executie, pe baza situatii de lucrari prezentate de constructor, acceptate tacit sau expres de catre beneficiarul dotatiei, insa o mare parte din aceste situatii de lucrari nu au fost controlate de organele tehnice ale birourii pe teren, rezumandu-se numai la un control la ghisen. Controlul tehnic pe teren in cursul executarii lucrarilor nefiind facut de catre B.C.Y. nu sa putut descoperi anumite greseli tehnice de executare, reputandu-se astfel lua masuri de indreptare la timp, prin aceasta facandu-se cheltuieli inutile, fapt ce sa constatat la controlul post operativ, deci la terminarea lucrarilor. B.C.Y. nu a urmarit in mod suficient ca intreprinderile de constructii sa nu execute lucrarile neprevazute in plan si lucrarile fara documentatie legala. Au fost numarate cazuri cand prin o convolutie intre beneficiarul de dotatie si constructor, astfel de lucrari au fost executate, prin aceasta executandu-se astfel lucrari neproductive si deci cheltuiindu-se in mod inutil din fondurile de investitii.

Nu sa urmarit de B.C.Y. controlul intreprinderilor de constructii mai ales in doua directii: daca acestea au fonduri de rulment suficiente sau daca au stocuri supra normative. datorita faptului ca B.C.Y. nu a facut acest control in toate cazurile,

Iscałitura

[Signature]

Urmare: unele intreprinderi care aveau nevoie de com-
pletarea fondului de rulment au fost stânjinite
în executarea planului lor de constructii. Tot datorita
acestui fapt B.C. nu a putut constata ce intreprin-
deri au stocuri supra normative pentru ca ele
să fie transferate la alte intreprinderi de constructii
unde erau necesare pentru executarea planului
de constructii. Organele Controlului Tehnic de B.C.
nu au urmărit în procesul tehnologic al constructorilor,
reducerea pretului de cost prin aceasta sabotând
economia națională. După deschiderea finanțării
B.C. era obligată să acorde avansul constructorului.

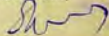
Avansul de 15% care era planul era insuficient
acolo unde proportia materialelor era mai mare
decât cea obișnuită. Intreprinderile, beneficiari de do-
tării și intreprinderile de constructii au solicitat
B.C. majorarea avansului însă banca a aprobat această
majorare numai la lucrările executate în regie
proprie, refuzând majorarea acolo unde lucrarea
a fost executată în întrepriză (printr-o intreprin-
dere de constructii) sau în regie mixtă (când bene-
ficiarul este obligat a pune la dispozitie constructo-
rului, materialele necesare). Refuzul de a nu acorda
majorarea avansului la lucrările executate
în întrepriză și în regie mixtă nu era deloc
justificat deoarece intreprinderile de constructii
nu primeau credite pe termen scurt. Prin
neacordarea majorării solicitate la avansul de
15% intreprinderile de constructii au fost
impiedicate să-și realizeze planul de
constructii deoarece nu aveau fonduri su-
ficiente. Până la data de 16 Februarie 1952

Încalitura,

Urmare: când a apărut Hotărârea Consiliului de Ministri
Nº. 225 nu a existat ceva care să reglementeze modul și
condițiile repătirii avansului. Acolo unde contractul
închisat între beneficiarul de dotatie și constructor
nu prevedea condițiile de restituire a avansului,
dispoziția B.C.M. a fost ca din situațiile de lucrări pre-
zentate de constructor, să se rețină avansul propor-
țional pe măsura realizării lucrării. Prin reținerea
pea timpurie a avansului sau cauzat greutatea înter-
zinderilor de construcții care trebuiau să ramburseze
avansul înainte de a se realiza lucrarea cel puțin în
parte și datorită acestui fapt au fost împiedicate
construcțiile socializmului din țara noastră. În toamna
anului 1951 B.C.M. a dispus ca acolo unde nu există
o altă înțelegere între constructor și beneficiar, reținerile
de avansuri vor începe numai după ce se realizează
50% din lucrare. B.C.M. nu a urmărit suficient până
în anul 1951 respectarea unității conturilor la înter-
zinderile finanțate de ea. Acest principiu nu ser-
vește numai pentru înglobarea socotelilor unei
întreprinderi într-un singur cont uzurându-se astfel
din punct de vedere contabil tinerea socotelilor, ci
este merit pentru a asigura mobilitatea finan-
ciară a unei întreprinderi indiferent de numărul
șantiereleor pe care le are și pentru a asigura
resursele financiare pentru toate lucrările și deci
nu numai pentru o parte dintre ele. Contul unic
formând un cont cașon unde intră contravaloarea
tuturor lucrărilor efectuate și de unde se plătește
tot ce se cheltuiește pentru totalitatea lucrărilor
executate și mărfurile livrate la diferite șantiere
ale întreprinderii. Nerespectându-se principiu uni-

Îscăjitura,

Urmare: toti conturiloze si o intreprindere avand mai multe conturi mii dintre creditorii au fost expusi sa nu fie platiti sau sa fie platiti cu intarziere prin aceasta pagubinduse interesele superioare ale economiei nationale care cere ca furnizorii sa-si incaseze dresturile lor la timp. Contabilitatea B.C.Y. din cauza la sfarsitul anului 1950 a fost pusă la punct.

În cursul anului a fost un decalaj prea mare între evidențele contabile ale centralei și între unitățile finanțatoare. Deasemenea un decalaj prea mare între evidențele contabile ale centralei B.C.Y. și ale B.P.P.R. Decalajul fiind chiar de câteva luni, în multe cazuri, consecința a fost că B.C.Y. nu a cunoscut în ori ce moment exact valoarea fondurilor de investiții deținute și de cele care mai dispune.

Întrebare

Cine se face vinovat de aceste fapte pe care ste le-ai arătat?

Răspuns.

Vinovati pentru faptele arătate mai sus se fac Neizy Ion, Octav Livezeanu și subsemnatul.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu curânt cu curânt și am constatat că este întotmai cu cele declarate de mine sustin și reminez propriu li ser și mesilit de nimeni.

Amcheator

Învinit.

Lt. Col. de Securitate

Joscol

NICOLAU. ION.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul MENDEL EUGEN născut la 28 Octombrie 1898
în Sighișoara, de profesie funcționar, Dr. în Drept, cu ulti-
mul domiciliu în București Boteasa Cotroceni Nr. 9.-

13 August 1952, București

Interogatoriul a început la ora 3,5

" s'a terminat la " 15,12.-

Intrebare:

Ancheta își cere să arăți dacă B.C.I. a finanțat
lucrări de construcții care nu erau trecute în plan și care nu
erau aprobate de consiliul de Miniștrii?

Răspuns:

În anul 1951 B.C.I. a primit o dispoziție specială,
dela Ministerul Finanțelor că în urma aprobării Ministeriale
să dispună finanțarea lucrărilor de amenajare la hotelul
Athene Palace, în valoare de 200 milioane lei vechi.- B.C.I.
centrala, a dat urmare acestei dispoziții și a dispus prin
sarcina București finanțarea acestor lucrări.- Deoarece
această lucrare nu era cuprinsă în planul de investiții B.C.I.,
s'a adresat C.S.P. cerând să i se indice numărul planului și
poziția.- C.S.P. a răspuns că lucrarea nu are prevederi de
plan.- În urma acestora centrala B.C.I. s'a adresat Ministerului
de Finanțe, arătând răspunsul C.S.P. și propunând sistarea
finanțării până la intervenirea unei hotărâri a Consiliului
de Miniștrii prin care să se aprobe trecerea lucrării în planul
de investiții. Ministerul Finanțelor a răspuns că banca să con-
tinuă finanțarea, deoarece titularul departamentului comerțului
interior și-a asumat obligația de a prezenta în termen cât mai
scurt o hotărâre a consiliului de Miniștrii.- În urma acestora
această situație a fost înfățișată și directorului WEIS ION
după care s'a dispus continuarea finanțării.- Am știut că
dispoziția Ministerului de Finanțe a fost ilegală deoarece
o dispoziție ministerială nu putea înlocui o hotărâre a Consi-
liului de Miniștrii singura în măsură a aproba trecerea unei

././.

ss/Mendel Eugen.

lucrări în planul de investiții. Ministerul de Finanțe pe de o parte impunea băncii respectarea întocmai a disciplinei financiare și de plan, iar pe de altă parte a dat dispozițiuni ca B.C.I. să finanțeze lucrări netrecute în plan, lucrări neproductive (de amenajare) cu precădere față de alte lucrări productive ca cele ale Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice de importanță economică mult mai mare decât lucrările de amenajare a unui hotel.- La aceste lucrări importante s'a cerut îndeplinirea tuturor formelor legale deci și hotărârea Consiliului de Miniștrii prin care ele să fie trecute în plan iar pentru lucrări de amenajare s'a dat o simplă aprobare a Ministerului de Finanțe.- B.C.I. a executat un ordin ilegal al Ministerului de Finanțe desconsiderând prevederile hotărârii Consiliului de Miniștrii privind finanțarea investițiilor și a decretului Nr. 59 în speranța că acel ordin va fi legalizat printr'o hotărâre a Consiliului de Miniștrii. - Cazuri similare de finanțare fără hotărârea Consiliului de Miniștrii au mai fost în amenajarea hotelului "New York" din Cluj.-

Deasemenea VASILE LUCA a aprobat Ministerului Comerțului Interior finanțarea lucrărilor de amenajare a unor localuri de desfășurare model în București în valoare de 35 milioane lei vechi fără ca această lucrare să fi fost trecută în planul de investiții.-

Intrebare:

Ce consecințe a avut asupra economiei naționale finanțarea acestor lucrări?

Răspuns:

Economia națională a avut de suferit de pe urma faptului că au fost finanțate lucrări neproductive și netrecute în plan, în detrimentul lucrărilor productive care erau trecute în plan.- O altă consecință a fost că fonduri și materiale de construcții au fost irosite, fonduri și materiale care erau necesare lucrărilor productive.- Prin finanțarea acestor lucrări neproductive și netrecute în plan au fost sabotate construcțiile socialiste productive din țara noastră.-

Intrebare:

Cine se fac vinovați de aceste fapte?

ss/Mendel Eugen.

Răspuns:

De faptele arătate mai sus se face vinovată conducerea
ministerului de finanțe, WEISS ION și MENDEL EUGEN.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interoga-
toriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele
declaratate de mine, susțin și semnez propria, liber și nesilit
de nimeni.-

ss/Mendel Eugen.

Lt. Maj. de Securitate

Nicolau Ion.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Meredel Eugeni născut la 28 Octombrie 1898 în Sighișoara, de profesie funcționar, de în drept, cu ultimul domiciliu în București, Șoseana Cotroceni Nr. 9
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

13 August 1954

Orașul București

Interogatorul a început la ora 9 și 5 minute

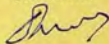
s'a terminat la „ 15 și 16 „

Intrebare: Anchetă îți cere să arăți dacă B.C.7. a finanțat lucrări de construcții care nu erau trecute în plan și care nu erau aprobate de consiliul de ministri?

Răspuns

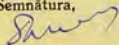
În anul 1951 B.C.7. a primit o dispoziție specială de la ministerul Finanțelor să dispună finanțarea lucrărilor de amenajare la hotelul Athina Palace, în valoare de 200 milioane lei vechi. B.C.7. centrală, a dat urmare acestei dispoziții și a dispus prin succesala București finanțarea acestor lucrări. Deoarece această lucrare nu era cuprinsă în planul de investiții, B.C.7. ra adresat C.S.P. cerând să i se indice numărul planului și poziția. C.S.P. a răspuns că lucrarea nu are prioritate de plan. În urma acestora centrala B.C.7. ra adresat ministerului de Finanțe arătând răspunsul C.S.P. și propunând sistarea finanțării până la intervenirea unei hotărâri a Consiliului

Semnătura,

Urmare: de Ministri prin care să se aprobe trecerea lucrării în planul de investiții. Ministerul Finanelor a răspuns că banca să continue finanțarea, deoarece titularul departamentului conștientului interior, și-a asumat obligația de a prezenta în termen cât mai scurt o hotărâre a Consiliului de Ministri. În urma acestora, această situație a fost înfățișată și directorului Weisz Tom, după care sa dispus continuarea finanțării. Om știe că dispoziția Ministerului de Finanțe a fost ilegală deoarece o dispoziție ministerială nu putea înlocui o hotărâre a Consiliului de Ministri: nimeni în măsură să aproba trecerea unei lucrări în planul de investiții. Ministerul de Finanțe pe deoparte împunea băncii respectarea întocmai a disciplinei financiare și de plan, iar pe de altă parte a dat dispozițiuni ca B.C.I. să finanțeze lucrări netrecute în plan, lucrări neproductive (de amenajare) cu precădere față de alte lucrări productive ca cele ale Ministerului Metalurgiei și industriei chimice de importanță economică mult mai mare decât lucrările de amenajare a unui hotel. La aceste lucrări importante se cerut îndeplinirea tuturor formelor legale deci și hotărârea Consiliului de Ministri prin care ele să fie trecute în plan iar pentru lucrări de amenajare sa dat o simplă aprobare a Ministerului de Finanțe. B.C.I. a executat un ordin ilegal al Ministerului de Finanțe desconsiderând prevederile hotărârii Consiliului de Ministri privind finanțarea investițiilor și

Semnătura,

Urmare: a decretului nr. 59 în speranta că acel ordin va fi legalizat printr-o hotărâre a Consiliului de Miniștri. Cazuri similare de finanțare fără hotărârea Consiliului de Miniștri au mai fost în amenajarea hotelului „New York” din Chișinău.

De asemenea Vașile Luca a aprobat ministerului comerțului interior finanțarea lucrărilor de amenajare a unor localități de destinație model în București în valoare de 35 milioane lei vechi fără ca această lucrare să fi fost trecută în planul de investiții.

Întrebare

Ce consecințe a avut asupra economiei naționale finanțarea acestor lucrări.

Răspuns

Economia națională a avut de suferit de pe urma faptului că au fost finanțate lucrări neproductive și netrecute în plan, în detrimentul lucrărilor productive care erau trecute în plan. O altă consecință a fost că fonduri și materiale de construcție au fost ironate, fonduri și materiale care erau necesare lucrărilor productive. Prin finanțarea acestor lucrări neproductive și netrecute în plan au fost sabotate construcțiile prioritare productive din țara noastră.

Întrebare

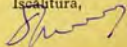
Cine se face vinovați de aceste fapte?

Răspuns

De faptele arătate mai sus se face vinovați conducerea ministerului de finanțe, Weiss, Ion și Mendel Eugen.

Supă ce am citit prezentul proces verbal de

Îscălitura,

Urmare: interogatoriul cuvânt cu cuvânt, și am constat că este întocmai cu cele declarate de mine sustin și secretez propriu, liber și nenlit de nimeni.

Psychetator.

Invinuit.

Almy: *Stoici*

Stoici

NICOLAE. JON

59

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul MENDEL EUGEN, ămăscut la 28 Octombrie 1898 în Sighișoara, fost director la B.C.I., Dr. în Drept, cu ultimul domiciliu în București Soseaua Cotroceni Nr. 9.-

14 August 1952, București

Interogatoriul a început la ora 20,15

" s'a terminat la " 24,50.-

Intrebare:

Cine trebuia să acorde credite pe termen scurt întreprinderilor și de ce aceste credite nu au fost acordate?

Răspuns:

În cursul anului 1950 - 1951 direcțiunea B.C.I. a prezentat Ministerului de Finanțe mai multe proiecte pentru acordarea creditelor pe termen scurt.- Aceste proiecte au fost înglobate în proiecte pentru organizarea băncii sau au fost proiecte independente.- Proiectele au fost depuse la direcția finanțării economiei naționale din Ministerul de Finanțe și la ministrul adjunct VIȘOLI AUREL.- Neprimindu-se rezolvarea acestor proiecte.- B.C.I., a introdus un proiect și la cabinetul lui VASILE LUCA; de aici băncii i s'a restituit proiectul cu indicația să-l prezinte lui VIȘOLI AUREL unde însă proiectul era depus dinainte, fără însă să-l fi rezolvat.- La venirea lui WEIS ION ca director general al B.C.I. în luna Martie 1951, problema creditelor pe termen scurt încă tot nu a fost rezolvată cu toate urgențările făcute la Ministerul Finanțelor.- Directorul general al B.C.I. WEIS ION pus la curent cu această chestiuni a promis că o va rezolva printre primele probleme.- De fapt problema creditelor pe termen scurt a fost soluționată în luna Mai sau Iunie 1951 după sosirea colectivului de studiu din Uniunea Sovietică.- Din partea B.C.I. a fost plecat directorul HORVAT cărui i s'a dat mandatul de a studia în mod special printre altele și problema creditelor pe termen scurt.- Știu că WEIS ION a lucrat cu HORVAT și cu referențul de specialitate VICTOR BALACBANU punând la punct instrucțiunile și normele pentru acordarea creditelor pe termen scurt fără consultarea mea și a șefului de diviziei Credite - Neuman.-

..//.

ss/Mendel Eugen.

După câteva zile m'a chemat și mi -a comunicat că conducerea Ministerului de Finanțe a aprobat instrucțiunile și normele pentru acordarea creditelor pe termen scurt după propunerile făcute de el.- Pentru accelerarea rezolvării problemei creditelor pe termen scurt, conducerea ministerului de Finanțe a aprobat instrucțiunile și normele în virtutea dispozițiilor decretului 225/1948 privind organizarea B.C.I.- Directorul general WEIS ION mi-a spus să prelucrez imediat instrucțiunile și normele cu conducerea diviziei Credite.- Amortizamente, care este obligată să aplice imediat aceste dispozițiuni.- Subsemnatul conformându-mă, am început cu NEUMAN șeful diviziei, Credite și cu V. CORDOS șeful grupei Credite prelucrearea instrucțiunilor și normelor.- După aceasta am făcut un referat către directorul general WEIS ION, în care arătam că sistemul de acordare și garantare a creditelor pe termen scurt este greoi și că prezentarea datelor contabile la întreprinderile cu numeroase șantiere cu durată de lo zile va fi dificilă.- Directorul general WEIS ION în colectiv cu directorul HORVAT și VICTOR BALACEANU a respins acest referat după care a dat dispoziție șefului de divizie NEUMAN și șefului de grupă V. CORDOS să plece în provincie pentru a prelucra la sucursale și cu întreprinderile de construcții modul de aplicare a instrucțiunilor și normelor privitoare la acordarea creditelor pe termen scurt.- Experiența a arătat că instrucțiunile pentru acordarea creditelor pe termen scurt nu au corespuns tuturor nevoilor reale și așa se explică numărul redus de credite pe termen scurt care au fost în mod efectiv acordate întreprinderilor de construcții.- O întreprindere de construcție are următoarele resurse materiale curente pentru acoperirea nevoilor sale printre care și aprovizionarea cu materiale.- Avansul de 15% dela beneficiari de dotații care în cele mai frecvente cazuri a fost neacoperitor pentru aprovizionarea întreprinderilor de construcție cu materialele necesare deoarece deschiderile de finanțări sau făcut pe baza unor devize parțiale.-

Fondul de rulment stabilit din birou de Ministerul Finanțelor a fost subnivelul nevoilor reale.- Avansul de 60% după planul de construcții a întreprinderii respective pe semestrul I - 1951 în baza hotărârii consiliului de Miniștri Nr. 238/1951 nu era suficient în toate cazurile pentru a acoperi toate materialele de construcție necesare în activitatea întreprinderii în tot cursul anului 1951 conform contractelor încheiate cu beneficiarii de dotații.- Ultima sursă obișnuită a întreprinderilor de construcții sunt situațiile decizionale și lunare prezentate beneficiarilor de dotații în funcție de ritmul executării lucrărilor la diferite șantiere.

ss/Mendel Eugen.

Creditele pe termen scurt aveau menirea a suplini lipsurile de fonduri din resurse curente ale intreprinderilor de constructii in cursul anului.- Instructiunile elaborate si aprobate de Ministerul Finantelor, au pus accentul pe acordarea si garantarea creditelor pe termen scurt, neglijandu-se reglementarea situatiei ce o sa se intample cand o intreprindere de constructie nu-si poate executa planul de constructie cu resursele materiale obligate si prin urmare are nevoie de un credit insa nu dispune de garantii suficiente.- In interesul realizarii planului de constructii in asemenea cazuri creditele trebuiesc acordate cu garantii reduse.- Pentru a face creditele pe termen scurt accesibile unui numar cat mai mare de intreprinderi termenul de la zile privind vechimea datelor contabile, trebuia dublat la 20 zile venindu-se astfel si in ajutorul intreprinderilor cu contabilitatea nepusa la punct.-

In concluzie problema creditelor pe termen scurt a fost acut luionata cu intarziere, desi intreprinderile de constructii in curs de organizare au avut lipsa de fonduri, resursele obligate mentionate mai sus neacoperind toate necesitatile.- Reglementarea acordarii creditelor pe termen scurt a fost incompleta, documentatia Sovietica s'a folosit pentru stabilirea formularelor de necesitatile si garantarea creditelor fara a tine cont de realitatile din tara noastra si atarea de organizare a intreprinderilor de constructii.- Consecinta a fost ca numai o mica parte din intreprinderile de constructii au obtinut efectiv credite pe termen scurt, restul fiind puse in situatia de a nu se putea aproviziona complet cu toate materialele de constructii necesare si a nu putea realiza in intregime planul de constructii.-

Prin urmare pentru economia nationala, cele doua caisuni, acordarea tardiva a creditelor pe termen scurt si reglementarea incompleta a avut drept consecinta nerealizarea planului de investitii pe anul 1950 si 1951 prin aceasta constructiile socializmului din tara noastra fiind sabotate.-

Intrebare:

Cine se fac vinovati ca prin felul in care au fost acordate creditele pe termen scurt, constructiile socializmului din tara noastra au fost sabotate?

Raspuns:

Pentru faptul ca au fost sabotate constructiile socializmului din tara noastra prin felul cum au fost acordate creditele pe termen scurt se fac vinovati Directorul general WELIS ION si
MENDEL EUGEN.-

ss/Mendel Eugen.

Intrebare:

Ce te-a determinat pe d-ta să aplici întocmai dispozițiile cu privire la acordarea creditelor pe termen scurt cu toate că știai foarte bine că prin aceste dispoziții construcțiile socialiste din țara noastră sunt sabotate?

Răspuns:

Am aplicat întocmai dispozițiile cu privire la acordarea creditelor pe termen scurt, cu toate că erau incomplete și se cerea un termen prea scurt, întreprinderilor de construcții, pentru prezentarea formelor contabile și cu toate că în decursul timpului am văzut că construcțiile socialiste nu pot să-și îndeplinească sarcinile și că economia națională va avea de suferit, aceasta deoarece directorul general al B.C.I.- , WEIS ION mi dăduse aceste dispoziții și eu nu puteam să fac altceva deoarece mi era frică că mi voi pierde postul aceasta cu atât mai mult cu cât fusesem și exclus din Partid.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine susțin și seanez propriu, liber și nesilit de nimeni.-

ss/Mendel Eugen

Lt. Maj. de Securitate

Nicolau Ios.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul Merdel Eugen născut la 28 Octombrie 1898 în
Sighisoara, fost director la B.C.4, dz. în drept, cu ultimul
domiciliu în București șoseaua Cotroceni N: 9.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

14 August 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 20 și 15 minute

s'a terminat la " 24 și 50. "

Intrebare:

Cine trebuia să acorde credite pe termen
scurt întreprinderilor și de ce aceste credite nu au
fost acordate?

Răspuns:

În cursul anului 1950 - 1951 direcțiunea B.C.4 a
prezentat ministerului de Finanțe mai multe proiecte
pentru acordarea creditelor pe termen scurt. Aceste
proiecte au fost înglobate în proiecte pentru organizarea băncii
sau au fost proiecte independente. Proiectele au fost
depusse la direcția finanțării economiei naționale
din ministerul de Finanțe și la ministru adj. Vișoi
Dumel. Neprimindu-se rezolvarea acestor proiecte, B.C.4
a introdus un proiect și la cabinetul lui Vasile
Luca; de aici băncii i s'a restituit proiectul cu
indicația să-l prezinte lui Vișoi Dumel unde
insă proiectul va depus dinainte, fără însă să
fi rezolvat. La venirea lui Weiss Jón ca director
general al B.C.4 în luna Martie 1951, problema

[Signature]

Urmare: creditelor pe termen scurt ină tot nu a
fost rezolvată cu toate urgentările făcute la
Ministerul Finantelor. Directorul general al
B.E.F. Weiss Ton pus la curent cu această chestiune
a promis că o va rezolva printre primele probleme.

De fapt problema creditelor pe termen scurt
a fost soluționată în luna Mai sau Iunie 1951
după sosirea colectivului de studiu din Uniunea
Sovietică. Din partea B.E.F. a fost plecat directorul
Horvat căruia i sa dat mandatul de a studia
în mod special printre altele și problema cre-
ditelor pe termen scurt. Din că Weiss Ton a
lucrat cu Horvat și cu "referentul de speciali-
tate Victor Bălăceanu punând la punct in-
strucțiunile și normele pentru acordarea cre-
ditelor pe termen scurt fără consultarea mea și
a șefului diviziei Credite - Neuman. După câteva
zile m-a chemat și mi-a comunicat că conducerea
Ministerului de Finanțe a aprobat instrucțiunile
și normele pentru acordarea creditelor pe
termen scurt după propunerile făcute de
el. Pentru accelerarea rezolvării problemei
creditelor pe termen scurt, conducerea ministe-
riului de Finanțe a aprobat instrucțiunile
și normele în virtutea dispozițiilor dece-
tului 225/1948 privind organizarea B.E.F. Direc-
torul general Weiss Ton mi-a spus să preluiez
imediat instrucțiunile și normele cu con-
ducerea diviziei "Credite - Amortizamente" care
este obligată să aplice imediat aceste dis-
pozițiuni. Subsemnatul conformându-mă
am început cu Neuman - șeful diviziei "Credite"

Semnătura,

Shmoy

64

Urmare: si cu V. Cordos seful grupei Credite preluarea instructiunilor si normelor. Dupa aceasta am facut un referat catre directorul general Weisszon in care aratam ca sistemul de acordare si garantare a creditelor pe termen scurt este grav deficiente prezentarea datelor contabile la intreprinderile cu numeroase sanctiuni cu o durata de 10 zile sa fi dificila. Directorul general Weisszon in colectia cu directorul Horvat si Victor Belocceanu a respins acest referat dupa care a dat dispozitie sefului de divizie Benman si sefului de grupa V. Cordos sa plece in provincie pentru a prelua la sursele si cu intreprinderile de constructii modul de aplicare a instructiunilor si normelor privitoare la acordarea creditelor pe termen scurt. Experienta a aratat ca instructiunile pentru acordarea creditelor pe termen scurt nu au corespuns tuturor nevoilor reale si asa se explica mularul redus de credite pe termen scurt care au fost in mod efectiv acordate intreprinderilor de constructii.

Intreprindere de constructii are urmatoarele resurse materiale cunoscute pentru acoperirea nevoilor sale printre care si aprovizionarea cu materiale: - Avansul de 15% dela beneficiarii de dotati care in cele mai frecvente cazuri a fost neacoperitor pentru aprovizionarea intreprinderilor de constructii cu materialele necesare deoarece deschiderile de finantari sau facut pe baza unor devize partiale.

- Fondul de rulment stabilit din viziun de Ministerul Finantelor a fost sub nivelul

Încălitura,

Shm

Urmare: nevoilor reale. Doar unul de 60% după planul de construcție a întreprinderii respective pe semestrul 3 1951 în baza hotărârii consiliului de miniștri nr. 239/1951 nu era suficient în toate cazurile pentru a acoperi toate materialele de construcție necesare în activitatea întreprinderii în tot cursul anului 1951 conform contractelor încheiate cu beneficiarii de dotat. Ultima sursă obișnuită a întreprinderilor de construcție sunt situațiile decadale și lunare prezentate beneficiarilor de dotat în funcție de ritmul executării lucrărilor la diferite șantiere. Creditul pe termen scurt areau menirea a suplini lipsurile de fonduri din resurse curente ale întreprinderilor de construcție în cursul anului.

Instrucțiunile elaborate și aprobate de Ministerul Finanțelor, au pus accentul pe acordarea și garantarea creditelor pe termen scurt, neglijându-se reglementarea situației ce o să se întâmple când o întreprindere de construcție nu-și poate executa planul de construcție cu resursele materiale obișnuite și prin urmare are nevoie de un credit însă nu dispune de garanții suficiente. În interesul realizării planului de construcție în asemenea cazuri creditul trebuie acordat cu garanții reduse. Pentru a face creditul pe termen scurt accesibil unui număr cât mai mare de întreprinderi termenul de 10 zile privind vederea datelor contabile trebuie dublat la 20 zile venindu-se astfel în ajutorul întreprinderilor cu contabilitate nepusă la punct.

Iscălitura,

[Signature]

Urmare: ⁶ In concluzie problema creditelor pe termen scurt a fost solutionata cu intarziere. desi intreprinderile de constructii in curs de organizare au avut lipsa de fonduri, resursele obisnuite mentionate mai sus neacoperind toate necesitatile. Reglementarea acordarii creditelor pe termen scurt a fost incompleta, documentatia sovietica sa folosit pentru stabilirea formularelor de necesitatile si garantarea creditelor fara a tine cont de realitatile din tara noastra si starea de organizare a intreprinderilor de constructii. Consecinta a fost ca numai o mica parte din intreprinderile de constructii au obtinut efectiv credite pe termen scurt, restul fiind puse in situatia de a nu se putea aproviziona complet cu toate materialele de constructii necesare si a nu putea realiza in intregime planul de constructii.

Prin urmare pentru economia nationala, cele doua minime, acordarea tardiva a creditelor pe termen scurt si reglementarea incompleta a avut drept consecinta nerealizarea planului de investitii pe anul 1950 si 1951 prin scurta constructiile socialismului din tara noastra fiind sabotate.

Intrebare

Cine se fac rimorati ca prin felul in care au fost acordate creditele pe termen scurt, constructiile socialismului din tara noastra au fost sabotate?

Raspuns

Pentru faptul ca au fost sabotate construc-

Urmare: tiile socialismului din tara noastra prin
felul cum au fost acordate creditele pe termen
scurt se fac rinovati directorul general Weisz
Jon si Mendel Engen.

Intrebare

Ce te-a determinat pe Dta sa aplici intocmai
dispozitiile cu privire la acordarea creditelor
pe termen scurt in toate ca stiai foarte bine
ca prin aceste dispozitii constructiile socializmu-
lui din tara noastra sunt sabotate? —

Raspuns.

Am aplicat intocmai dispozitiile cu pri-
vire la acordarea creditelor pe termen scurt,
cu toate ca erau incomplete si se crea un
termen prea scurt intreprinderilor de constructii
pentru prezentarea formelor contabile si in toate
ca in decursul timpului am vazut ca construc-
tiile socialiste nu pot sa se indeplineasca
~~posibile~~ si ca economia nationala va avea de
suferit, aceasta deoarece directorul general al
B.C.F. Weisz Jon imi daduse aceste dispozitii
si eu nu puteam sa fac altceva deoarece
imi era frica ca imi voi pierde postul,
aceasta cu atat mai mult cu cat fusese
si exclus din Partid.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal
de interogatoriu curvant cu curvant si am
constatat ca este intocmai cu cele decla-
rate de mine suslin si semnez propriu
liber si nesilit de nimeni.

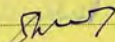
Interogator.

St. Moj. de Securitate

St. Moj.

NICOLAU JON.

Intimit

Isca litura,

66

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ml. Mendel Eugen născut la 28 Octombrie 1898 în
Sighisoara, fost director la B.E.M., dr. în drept, cu ultimul
domiciliu în București, șoseaua Cotroceni nr. 9
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18 August 1952

Orașul

București

Interogatorul a început la ora _____ și _____ minute

s'a terminat la " _____ și _____

Intrebare: La percheziția domiciliară făcută la
locuința Dvs în seara zilei de 25 Mai 1952 s-au găsit
și amănute lucrări care aparținau B.E.M. Astăzi
în mod amănunțit despre ce lucrări este vorba.

Răspuns:

dosarul cu referate pe luna Mai 1952 care con-
ține și trei referate nerezolvate și anume: 1. refe-
ratul diviziei credite amortizamente privind necesita-
tatea de a întocmi un plan de finanțare a inves-
titilor după surse fără proiectele planurilor 2. proiectul
de circulară privind finanțarea lucrărilor peste
limită itocmit de divizia organizare și normare
pentru lucrările neterminate și neprevăzute în planul
de investiții pe anul 1952 din poziții globale sub
limită 3. referatul privind termenul de vărsare
al amortizamentelor în Uniunea Sovietică cu o tra-
ducere recentă din biblioteca Ministerului Finanelor.

dosarul cu referate pe luna Mai 1952 conține

[Signature]

Urmare: lucrări rezolvate dintre care îmi reamintesc
desemnatoarele. Studiul întocmit de divizia
credite despre modul de redactare a unui plan
de finanțare a investițiilor după surse și planul
de lucru pentru întocmirea acestei lucrări
- am referat dela divizia finanțării institutiilor
de stat privind inspectarea conținerului teatrului
muzical, - am referat dela divizia agro silvica
conert privind finanțarea unităților "Prod di-
ment"; - am referat dela divizia construcție
transporturi privind o problemă de finanțare
a unei unități aparținând Ministerului Transpor-
turilor.

Întrebare

Orată dacă aceste lucrări constituiau sau
nu un secret de stat și dacă era sau nu
interzisă scoaterea lor înafara B.C.Y.

Răspuns

Aceste lucrări constituiau un secret de stat
și era interzisă scoaterea lor înafara B.C.Y.

Întrebare

Orățela îți cere să arăți când și în ce împreju-
rări ai scris aceste lucrări dela B.C.Y.

Răspuns

Dimineață 25 Mai 1952 subsemnatul fiind la
banca pentru rezolvarea referatelor arătate mai sus,
la orele 14⁰⁰ am luat cu mine aceste lucrări acasă.

Întrebare

Orată dacă ai mai scris și altă dată lucrări din B.C.Y.
și cine mai avea cunoștința de prezența acestor
lucrări la domiciliu D. 12?

Semnătura,

Spun

Urmare:

Răspuns:

67

Am scris și altă dată lucrări din B.C.M. de care a știut soția mea iar de ultimile lucrări a mai știut și sotul verisoarei soției mele munitul Szanto.

Întrebare

În răspuns ai arătat că ai mai scris și altă dată lucrări ale B.C.M. Arată despre ce lucrări este vorba?

Răspuns:

Referențele cumulative care conțineau rapoartele de control dela sucursale privind lichidarea stocurilor de materiale, - referate privind darea în judecată a unor conducători de întreprinderi care au contravenit disciplinei financiare și de plan, - date despre închiderea gestiunii anului 1951 și deschiderei anului de gestiune 1952 luate dela sucursalele B.C.M. inspectate de mine, și referat privind finanțarea lucrărilor de investiții neterminate din anul 1951 și reținute în planul pe 1952. În afară de lucrările arătate mai sus, am mai luat și alte lucrări de care nu-mi reamintesc.

Întrebare

Încheta îți cere să arăți cu ce scop ai scris aceste lucrări din B.C.M. ?

Răspuns:

Fără de interes pe care am arătat-o față de lucrările băncii cauza întârzieri mari. Câte odată răzând că se îngrijădese prea multe lucrări și nu puteam să le rezolv la birou pe toate, le-am mai luat și acasă pentru a le studia și rezolva, cu toate că știam că nu este permisă scoaterea lor afară din B.C.M.

După ce am citit prezentul proces verbal

Iscălitura,

Urmare: de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am
constatat că este întocmai cu cele declarate
de mine susțin și semnez propriu liber și nesilit
de nimeni.

anchetator.

[Signature]

Invinit

Refuz să semnez
 aceasta declarându-
 [Signature]

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 28 Octombrie 1898 în Sighişoara, fost director la B.C.I. Dr. în Drept, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Soseaua Cotroceni Nr. 9.-

22 August 1952, Bucureşti

Interogatoriul a început la ora 9,5

" s'a terminat la " 14,5

Intrebare:

Ce rude ai plecate în străinătate?

Răspuns:

Unchiul meu IACOBI DAVID în Spania plecat în anul 1945 fost funcţionar comercial împreună cu fiul său GHEORGHE IACOBI, plecat cu familia în anul 1928.- MESEI EMERIC - inginer - văr secundar plecat în Germania în 1929 nu s'a mai reîntors în ţară şi a plecat mai departe în America.- Rudele soţiei: BARUCH SIGISMUND - fost comerciant, plecat în Israel cu soţia şi fiica în anul 1950, fiul acestuia plecat în Israel în anul 1945 sau 1946; BARUCH HERMAN unchiul soţiei mele, de profesie comerciant plecat în Israel în anul 1951 împreună cu soţia, iar fiii lui se găsesc în Israel din anul 1947 plecând din Germania, o mătuşă a soţiei plecată cu fica ei în Israel plecate în anul 1952.- În afară de aceştia mai sunt şi alte rude ale soţiei mele plecate în Israel al căror nume nu-l pot indica.- Mai este plecat în Israel în anul 1952 unchiul soţului nepotei mele HIRSCH MARTIN ce a fost funcţionar la Legatia Americană din Bucureşti până la data plecării.- Mai am doi veri IACOBI FULOP şi IACOBI AGNES în Budapesta.-

Intrebare:

Cine poartă corespondenţă cu aceste rude plecate în străinătate?

Răspuns:

Mama mea poartă corespondenţă cu Spania, soţia mea poartă cu Israelul, verişoara soţiei mele d-na SZANTO STEFANIA corespundează cu Israelul şi cu sora ei care din Israel măritându-se ss/M.E. .//.

69

a plecat în Venezuela.-

Intrebare:

Ce pachete s'au primit dela aceştia s'au ce pachete le-au fost trimise acestora?

Răspuns:

A primit pachete verişoara soţiei mele d-za Szanto Stefania din Israel şi Venezuela dela sora ei, pachete ce conţineau medicamente şi obiecte de nylon, a mai primit pachet cu medicamente şi soţia mea prin verişoara ei ce locuieşte în Tg. Mureş, medicamente trimise de fraţii verişoarei din Israel sau Elveţia.- Pachet cu alimente a trimis d-na Szanto Stefania în Israel părinţilor săi.-

Intrebare:

Prin ce mijloc s'au primit şi trimis această corespondenţă, la fel şi pachetele?

Răspuns:

Pachetele şi corespondenţa din străinătate au fost primite prin poştă.- Corespondenţa şi pachete din ţara noastră pentru străinătate au fost trimise prin poştă şi prin anumite cunoştinţe care plecau. Pot să dau următorul caz concret: Stiu dela soţia mea că SZANTO STEFANIA intenţiona să trimeată un pachet şi o scrisoare părinţilor săi, prin funcţionarul Legaţiei Americane HIRSCH MARTIN care pleca în Israel.-

Intrebare:

La percheziţia domiciliară s'au găsit scrisori trimise din străinătate pe numele d-ta. Ancheta fiţi cere să arăţi cine şi-a trimis aceste scrisori?

Răspuns:

Aceste scrisori îmi pot fi trimise de verii mei IACOBI ZOLTAN şi IACOBI GHEORGHE, precum şi de o rudă a mea mai îndepărtată MESEI EMERIC.-

Intrebare:

Care era conţinutul scrisorilor primite cât şi a celor trimise?

Răspuns:

Scrisorile conţineau ştiri familiare şi aprecieri asupra sănătăţii membrilor de familie.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interogatoru cuvânt cu cuvânt şi am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susţin şi semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/Mendel Eugen.

Lt. Maj.de Securitate

Nicoşlău Ion.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Mendel Eugere născut la 28 Octombrie 1898 în
Sighișoara, fost director la B.P. dr. în Drept cu ulți-
mul domiciliu în București Soana Coroceni 219
(Dată de stare civilă, ultimul domiciliu)

22 August 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 9 și 5 minute

s'a terminat la 11 și 30.

Intrebare: Ce rude ai plecat în străinătate?

Răspuns Bunchiul meu Iacobi David în Spania
plecat în anul 1945 fost funcționar comercial împreună
cu fiul său George Iacobi plecat cu familia în anul
1928. - Mesei Emelie, inginer - văr secundar plecat
în Germania în 1929 nu sa mai întors în țară și a plecat
mai departe în America. Rudele soției, Baruch
Sigmund, fost comerciant, plecat în Israel cu soția
și fiica în anul 1950, fiul acestuia plecat în Israel
în anul 1945 sau 1946, - Baruch Herman unchiul
soției mele, de profesie comerciant plecat în Israel
în anul 1951 împreună cu soția iar fiii lui se găsesc
în Israel din anul 1944 plecând din Germania, o mătușă
a soției plecată cu fiica ei în Israel plecate în anul 1952.
În afară de acestea mai sunt și alte rude ale
soției mele plecate în Israel al căror nume nu-l
pot indica. Mai este plecat în Israel în anul
1952 unchiul soției nepoatei mele Hirsch Martin

Mendel Eugere

Urmare: ce a fost functionar la legatia americana
din Bucuresti până la data plecării. Mai am
doi veri Jacobi Fillop și Jacobi Agues în Budapesta.

Intrebare: Cine poartă corespondența
cu aceste rude plecate în străinătate?

Răspuns: Mama mea poartă corespondența
cu Spania, soția mea poartă cu Israelul, verisoara
soției mele Dna Szaoto Ștefania corespundează cu
Israelul și cu sora ei care din Israel
măritându-se a plecat în Venezuela.

Intrebare: Ce pachete sau primit dela
aceștia sau ce pachete le-au fost trimise acestora?

Răspuns: A primit pachete verisoara
soției mele Dna Szaoto Ștefania din Israel și
Venezuela dela sora ei, pachete ce conțineau
medicamente și obiecte de nylon, a mai primit
pachet cu medicamente și soția mea prin veri-
soara ei ce locuiește în Tg. Mures, medicamente
trimise de frate verisoarei din Israel sau Olanda.

Pachet cu alimente a trimis Dna Szaoto Ștefania
în Israel părintilor săi.

Intrebare: Prin ce mijloc sau primit și
trimis această corespondență, la fel și pachetele?

Răspuns: Pachetele și corespondența din
străinătate au fost primite prin poșta. Corespondența
și pachete din țara noastră pentru străinătate
au fost trimise prin poșta și prin anumite
curierate care pleacă. Pot să dau următorul
caz concret: Tim dela soția mea că Ștefania
intentiona să trimeată un
pachet și o scrisoare părintilor săi prin
functionarul legatiei Americane Hirsch Martine

Semnătura,

Judec Elzeu

Urmare: care pleca în Israel.

Intrebare: La percheziția domiciliară sau când scrisori trimise din străinătate pe numele Dte Ancheta îți cere să arăți cele ți-a trimis aceste scrisori?

Răspuns: Aceste scrisori îmi pot fi trimise de veri mei Iacobi Zoltan și Iacobi Gheorghe precum și de o rudă a mea mai îndepărtată Mexi. Americ.

Intrebare: Care era conținutul scrisorilor primite cât și a celor trimise?

Răspuns: Scrisorile conțineau stiri familiare și aprecieri asupra sănătății membrilor de familie.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine susțin și demnez propriu, nealitat de nimeni

Anchetator

Învăruit

St. Maj. de Securitate

St. Maj. Eugen

Nicolau

NICOLAU, JON.

48
72

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898 în Sughisoara, doctor în Drept, fost director la B.C.I., de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni Nr.9.-

1 Decembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 21,30

" " s'a terminat " 24,30

Intrebare :

Când și în ce împrejurări ai cunoscut-o d-ta pe BRUMARU CLARA ?

Răspuns :

O cunosc pe BRUMARU CLARA din cursul anului 1950 când a fost primită de LIVEZEANU ca salariată în B.C.I. București, unde îndeplinea funcția de șefă a grupei speciale care se ocupa cu finanțarea lucrărilor secrete ale M.A.I. și M.F.A.- Mai târziu, odată cu venirea lui WEISS IOAN ca director general al B.C.I., ea a fost membră la Centrala B.C.I. tot în această muncă, apoi (în decursul anului 1951), a fost ridicată în muncă ca șefă a Diviziei Finanțării Instituțiilor de Stat și a Sfatu-rilor Populare din Centrala B.C.I.- Această funcție o îndeplinea și în momentul când eu am fost arestat.- (Mai 1952).-

Intrebare :

Cum și-a dus la îndeplinire atribuțiunile ce i-au revenit în cadrul funcțiilor ce le-a avut ?

Răspuns :

Ca șefă a grupei speciale, nu făcea altceva în esență decât să verifice dacă sumele ordonatorului este cel indicat de Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Forțelor Armate și

ss/. MENDEL EUGEN

././.

alte instituții, însă nu s'a ocupat cu controlul utilizării creditelor investiții, deoarece la aceste investiții B.C.I. nu avea acest drept.- Când a fost numită ca șefă de Divizie, eram neîncrezător în faptul că-șă va putea duce atribuțiunile ce-i reveneau în bune condițiuni la îndeplinire.- Treptat m'am convins că a fost o alegere nimerită, deoarece muncea cu sârguință și s'a dovedit a fi capabilă de a rezolva și sesiza dificile probleme de finanțare.-

Intrebare :

Dece natură erau relațiile dintre ea și ceilalți șefi de Divizie și relațiile dintre ea și subalternii pe care-i avea ?

Răspuns:

După câte știu , ea a avut numai relații normale de serviciu.- A colaborat în special cu BALACEANU, mai puțin cu ing.BACALU și în unele cazuri cu V. MACIUCA.- A fost ajutată în muncă de BNBULETE fost șef de Divizie (Amortismente) în 1950.

Intrebare :

Ce cunoști despre activitatea și atitudinea ei politică din trecut și prezent ?

Răspuns :

Știu că este din Timișoara, nu-i cunosc activitatea din trecut.- În cadrul muncii ei ca șefă de Divizie, unde a fost numită de WEISS care ținea la ea și o aprecia foarte mult, a căutat să aibe o atitudine justă- Ea căuta să imprime linia Partidului în muncă, însă nu s'a apropiat decât parțial de subalternii ei, deoarece era impunătoare și cerea din partea lor un ritm neobișnuit de mare în muncă.- Viața ei particulară n'o cunosc.- Între mine și ea erau numai relații de serviciu.-

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele afirmate corespund întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/. MENDEL EUGEN

LT.DE SECURITATE,

Tăbârcea N.

50
74

Proces-Verbal de interogator

Arestat P MENDEL EUGEN, născut la 29 Oct. 1898, în
Sighirara, doctor în Drept, fost director la B.C.T. de național-
itate evreii, (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
fost evreu, cu ultimul domiciliu în București, Șos. Bănești Nr. 9

1 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 21 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 24 și 30 .

Intrebare: Când și în ce împrejurări ai emers o
dumneata pe BRUMARU CLARA?

Răspuns: O cunosc pe Brumaru Clara din cursul
anului 1950 când a fost printre de Lisexam ca
salaria ta în mensala B.C.T. Buc. unde îndeplinea
funcția de șefa a grupii speciale care se ocupa cu
finanțarea lucrărilor necretale M.A.T. și M.F.A. —
Mai târziu, relată cu venirea lui Weiss Ioan ca D.S.
Șeful al B.C.T. ea a fost numită la centrale B.C.T.
Tot în această vreme, apoi (în decursul anului 1951)
a fost ridicată în nume ea șefa a Diviziei Finan-
țării Institutului de Stat și a "Katurilor Populare din
Centrale B.C.T. Această funcție îndeplinea și
în momentul când eu am fost arestat. (Mai 1952)

Intrebare:

Cum s-a dus la îndeplinire atribuțiunile și ce i-au
revenit în cadrul funcțiilor și le-a avut?

Răspuns: Ea șefa a grupii speciale nu făcea altceva în muntă

Semnătura,

P. E. Mendel

Urmare: dicat sa scrieze daca numele reclinatorului este cel indicat de Ministerul Af. Interne in Tr. Folclor Anate, cat si alte institutii, iar sa nu se compot cu contabilitati si activitati creditelor de investitii, deoarece la aceste investitii B.C.T. nu are acest drept. Cand a fost numita ea in fa. de Divizia erau nemerzatori in faptul ca: "si va putea duce atitudine si se va ocupa in bune conditii la indiferente. Treptat un am conves ca a fost o alegere minime. Sita deoarece numea eu saiyulenta si sa dordit a fi capabila de a rezolva si rezolva diferiti probleme de finantare.

Intrebare:

De ce natura erau relatii dintre ea si celelalti nfi de Div. si relatii dintre ea si mbaltecii pe care-i avea?

Raspuns: Dupa cate stiu, ea a avut un mai relati normale de servicii. A colaborat in special cu Bataceanu, mai puten cu sup. Bacalu si in unele cazuri cu V. Macinea. A fost ajutata in munca de Bubulek, fost nfi al Div. (P. Macinea) in 1950.

Intrebare:

Ce emotii despre activitatea si atitudinea si politica din trecut si prezent?

Raspuns: Stiu ca este din Tuzovora, nu-i emiso activitatea din trecut. In cadrul muncii si ea sepa de Divizia unde a fost numita de Weiss care lina la ea nu o apucata foarte mult, a carutat sa aiba o atitudine justa. Ea cauta sa impune lina Fortidului in munca iar sa nu se apropoat decat partial de mbaltecii si deoarece era impunatoare si cerea din partea lor un retnu recostiment de mare in munca. Vata si particulara si o emiso. Inre mine si ea erau numai relati de servicii.

Dupa ce au citit prezentul proces-verbal de luterogabie amant cu unant of am constatat ca ea a afirmate compend luterocai cu cele declarate de mine, nimeni nu o eminet propriu rapoat de munca.

Inchisura

L. de sic. A. Blouca

Semnatura,

E. M. M. M.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Atestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898 în Sighişoara, doctor în Drept, fost director B.C.I., de naţionalitate evreu, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Sos. Cotroceni Nr.9,-

2 Decembrie 1952, Bucureşti

Interogatoriul a început la ora 9,30
" s'a terminat " 11,50

Intrebare :

Când şi în ce împrejurări l-ai cunoscut dumneata pe GABRIEL ANTON ?

Răspuns :

În anul 1948, când am fost numit ca subdirector la Banca Creditului Naţional Industrial al B.C.I., l-am cunoscut pe GABRIEL ANTON, care era în contenciosul Băncii în calitate de avocat.- După transferarea Creditului Industrial în B.C.I., numărul avocaţilor fiind prea mare (4), s'a redus numărul lor la 2 şi până la urmă la unul, astfel el a fost repartizat ca funcţionar la Direcţia Finantării Construcţiilor, care este condusă de inginerul BACALIU PAUL.-

Intrebare :

Cum îşi ducea la îndeplinire GABRIEL ANTON munca ce o avea ?

Răspuns :

Cunoştea bine lucrările grupei în care el muncea, era un element capabil, bun jurist şi matematician, însă nu muncea în măsură în care el ar fi putut, deoarece era comod şi nemulţumit pentru faptul că el fusese retrogradat, adică din (colegiul).- Contenciosul Băncii fusese numit funcţionar în-
tr-o grupă a Dir.Finantării Construcţiilor.-

ss/. MENDEL EUGEN

///.

52 76

Intrebare :

Ce cunoștin din activitatea și atitudinea lui politică din trecut și prezent.- ?

Răspuns :

Nu-l cunosc trecutul.- Dosarul lui personal de cadre nu mi-a dat nefiind în atribuțiunea mea.- El afirma că în trecut n'a făcut politică, lucru pe care eu nu-l credeam.- La ședințele sindicale lua parte, însă foarte rar se înscrisa la cuvânt.- Nu pot să afirm că el ar fi un element atașat regimului, însă după manifestările lui, nu cred să fie nici dușmănos.-

Intrebare :

De ce natură erau relațiile sale cu ceilalți colegi ai lui cât și cu șefulsău de Divizie ?

Răspuns :

Nu cunosc de ce natură erau relațiile lui cu ceilalți colegi ai lui de muncă și nici în afara serviciului, însă știu că se bucura de o deosebită încredere din partea lui BACALU PAUL care era șeful Diviziei Finanțării Construcției.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele afirmate corespund întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/. MENDEL EUGEN

IT.BE SECURITATE,

Tăbârcea N.

SE/5 ex.

53
77

Proces-Verbal de interogator

Arestat la 1 MENDEL EUGEN, născut la 29 Oct. 1891, în Sighișoara, doctor în drept, fost director B.C.T., din motive realitate scrisă, în ultimul domiciliu în București, Șos. Colțaci Nr. 9. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

2 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 11 și 50 „

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
dumneata pe CAPRIEL ANTON?

Răspuns: În anul 1944 când am fost numit ca subdirector
la Banca Creditului Național Hoxi B.C.T. l-am cunoscut pe
CAPRIEL ANTON, care era în funcționatul Banicii în cali-
tate de avocat. După transformarea Sa Industrial în B.C.T.
numărul asociaților fiind prea mare (4) n-a reușit
numărul lor la 2 n'a pînă la urmă la unu, astfel el a
fost raportat ca funcționar la Div. Financiară Structuristă
care este condusă de inginerul Bacalu Paul.

Intrebare:

Cum m' ducă la îndeplinire Capriel Anton munca sa sau?

Răspuns: Cunosctea bine lucrările grupăi în care el muncea,
era un element capabil, bun jurist și matematician însă
nu muncea în măsura în care el ar fi putut, deoarece
era comod și nemulțumit pentru faptul că fusese
retrogradat, adică din Colegiul 1 funcționarul Banicii fusese
numit funcționar într-o grupă a Div. Fin. Structuristă.

Semnătura,

Eugen Mucury

Urmare Intrebari:

Se cunoște din activitatea și atitudinea lui solite că
dintr-unul în prezent?

Răspuns: Nu-i cunoșc trecutul. Doarul lui personal
de casă nu mi s-a dat născut în atribuțiunea mea.
El afirmă că în trecut n-a făcut politica, lucru pe
care eu nu-l credem. La rândurile medicale lui parte,
am fost foarte rar se insera la cuvânt. Nu pot să afirm
că el ar fi un element atipic regiunii, însă după mani-
festările lui nu cred să fie nici deosebit.

Intrebari

De ce natura erau relativi să în cetăți cele și lui
cât și în seful său de Idrice?

Răspuns: Nu cunoșc de ce natura erau relativi, lui au
cetăți cele și lui de unca și eu și în afara născutii,
într-o stin că se bucura de o descriere încredere din partea
lui Bacalu Paul care era x. D. Financieri fondatori.

După ce am cunoscut prezentul proces-verbal de ulterio-
gatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele afir-
mate corespund întregii în cele declarate de
natura născut și sempre propriu născut și născut.

F. Chitambri.

F. G. M. M. M.

L. de Sec. M. M. M.

Semnătura,

F. G. M. M. M.

54
78

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Oct.1898 în Sighișoara, doctor în drept, fost director B.C.I., de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Str.Cotroceni Nr.9.-

2 Decembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 11,50

" s'a terminat " 15.-

Intrebare :

Când și în ce împrejurări ai cunoscut-o pe SANDU STEFANIA ?

Răspuns :

Pe SANDU STEFANIA o cunosc din toamna anului 1951, când a fost numită de WEISS, ca șefă de grupă din Divizia Agro-Silvică din B.C.I.- Stiu că înainte ea fusese la Ministerul de Finanțe și nu cunosc cauzele pentru care ea fusese repartizată la B.C.I.-

Intrebare :

Care era atitudinea ei și cum își ducea la îndeplinire atribuțiunile ce le avea ?

Răspuns :

Ea era complet străină de munca ce o avea, lucru ce a provocat nemulțumire în rândul funcționarilor din Dir.Agro-Technică, deoarece erau unii mult mai capabili, mai vechi și cu experiență în muncă, în timp ce ea numai semna lucrările ce i se prezentau.- Arătându-mi această situație șeful Dir.Agro-Silvice eu am mers la WEISS care era director general și i-am relatat situația creiată prin această numire, la care el mi-a răspuns în mod categoric, pe un ton ridicat ca să mă conformez deciziunii sale de numire și să o introduc în cunoașterea și stăpânirea funcțiunii în care este numită.- După aceasta eu am dat îndrumare șefului de Divizie să se conformeze și el cu hotărârile lui WEISS.

ss/. EUGEN MENDEL

.//.

Totodată și ea personal s'a străduit să-și însușească cunoștințele necesare, totuși nemulțumirea din rândul funcționarilor n'a fost înlăturată, deoarece ei se vedeau net superiori față de ea, ca de exemplu : ULPEANA, TANASESCU și alții.-

Intrebare :

Ce fel de relații avea ea cu personalul din B.C.I. sau cu alte elemente din afară ?

Răspuns :

Stiu că în cadrul colectivului ei de muncă, nu se afla în relații bune de muncă, cu restul personalului nu cunosc și nici ce fel de relații avea în afara B.C.I.- Deasemenei nu cunosc nimic din activitatea ei din trecut.- În cadrul B.C.I. știu că a dus o oarecare activitate pe tărâm sindical.-

Intrebare :

Ce mai cunoști în afară de cele arătate despre ea ?

Răspuns :

Vedeam că are anumite frământări pe care eu nu i le cunoșteam, interesându-mă am aflat că soțul ei ar fi arestat în legătură cu cumnatul ei ZILBER.-

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu, cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele afirmate corespund întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. MENDEL BUGEN

IT.DE SECURITATE,

Tăbârcea N.

56
80

Proces-Verbal de interogator

Arestat uP MENDEL EUGEN, născut la 29 Oct. 1898, în Sighișoara, doctor în Drept, fost director B.C.T. de naționalitate coree, cu ultimul domiciliu în București (Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Sos. Solerescu' Nr. 9

2 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 11 și 50 min.
„ s'a terminat la „ 15 și - „

Intrebare: Când și în ce împrejurări ai cunoscut-o pe SANDU STEFANIA?

Răspuns: Pe Sandu Stefania o cunosc dintr-o traumă amănunțită din 1951 când a fost invitată de Weiss, ca sefi de grupă din Divizia Agro-Silvicoasă din B.C.T. Măi că i-am dus la funcție la Ministerul de Finanțe și în course cauzele pentru care ea fusese raportată la B.C.T.

Intrebare:

care era atitudinea și în cum vă ducia la indeplinirea atribuțiilor ei la acea?

Răspuns: Ea era complet străină de munca ei o oră, lucru ce a provocat nemulțumiri în rândul funcționarilor din Div. Agro-Silvicoasă, deoarece erau unii mult mai capabili mai puțin în ce experiență în muncă, în timp ce ea numai numai lucrările ei și prezentarea. Ascătuându-mi aceste informații referitor la Div. Agro-Silvicoasă Ștefan Ștefania, eu am mers la Weiss care era în Iași și i-am relatat situația creată prin aceste lucrări, la care el mi-a răspuns în mod categoric pe

Semnătura,

Urmare: un ton ridicat ca sa ma' confruntesc de minii sal
de numire si sa' s' introduc in circumstante si sta' p'au-
rea functionarii in care este numita. După acinta se
am dot' in denumire de felul de D. R. ca' se confruntesc si
el cu hotarâtele lui Weiss. Totodată si ca personal o a sta-
dunt sa' si imparesc circumstantele necesare, pentru monu-
mentarea din rândul funcționarilor si a fost inlocuit de
si si se vedeau net impusori' fata' de ea, ca de exemplu:
ULPEANA-TĂNĂȘESCU si alții.

Intrebare:

Se fel de relati' are ca in personalul din B. C. T. sau
cu alte elemente din opera?

Raspuns: Stii ca in cadrul Colectivului si de munca nu se
afie in relati' bune de munca, cu restul personalului in
cuvore si nici cu fel de relati' are in opere B. C. T. Dea-
semeni nu cuvore nimic din activitatea si din trecut.
In cadrul B. C. T. stii ca a dus o roscare activitate
pe scară sindical.

Intrebare:

Se mai cuvore in opera de cele aritate' dupa ea?

Raspuns: Vedem ca are amantii frământații pe care eu
nu i le cuvoream, interesându-mă am aflat si totul e
ar la aritate' in legatura' cu cumaritul si Zilber.

Dupa ce am citit prezintul proces-verbul de interoga-
torie, cuvânt cu cuvânt si am constatat ca cele afirma-
te' corectand intronam ca cele declarate de mine nu
si sunt pe propria merita' de mine.

Inchitator:

Eugen Mucur

H. de la. Mblunera

57
81

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighișoara, doctor în drept, fost director B.C.I., de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni nr. 9.-

2 Decembrie 1952, București.-

Interogatoriul a început la ora 20,30

" s'a terminat " 23,40

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut d-ta pe STROE MIHNEA?

Răspuns:

L-am cunoscut pe STROE MIHNEA în anul 1948, când era președintele Consiliului de Administrație al Băncii Creditului Industrial și când eu am fost numit la această Bancă în calitate de subdirector general. El a deținut această funcție până în anul 1949, când Banca de Credit Industrial a fost transformată în B.C.I. Dela această dată el a fost numit vice președinte al Băncii de Stat până în momentul arestării sale. Puțin timp după eliberarea lui a fost trimis de VASILE LUCA la B.C.I. în calitate de director general adjunct. Acesta cam pela sfârșitul anului 1951 sau începutul anului 1952. Motivele pentru care a fost arestat nu le cunosc.-

Intrebare:

Ce fel de activitate a dus STROE MIHNEA ca Președinte al Consiliului de Administrație al Băncii Creditului Industrial?

Răspuns:

Ca Președinte al Consiliului de Administrație al Băncii Creditului Industrial, STROE MIHNEA a condus executarea reformei bancare în sensul că a pregătit prin două decrete organizarea nouă a Băncii de Stat cu sucursale și agenții și transformarea Băncii Creditului Industrial într-o bancă pentru acordarea creditelor de investiții. Eu nu cunosc ce contribuție concretă și personală a avut în ducerea la îndeplinire a acestei

ss. Mendel Eugen

reforme, deoarece el a lucrat împreună cu fostul Președinte al Băncii de Stat VIJOLI și cu aparatul acestei Bănci.-

Intrebare:

Ce activitate a dus STROE MIHNEA ca director general adjunct în cadrul B.C.I-ului?

Răspuns:

În cadrul B.C.I-ului ca director general adjunct activitatea lui a fost aceea de a controla utilizarea creditelor cât și de a controla activitatea de finanțare dusă de unitățile Băncii (sucursalele, filialele și agențiile).- În această calitate el căuta să se inițieze în muncă însă n'am văzut încă rezultate palpabile pozitive ale acestei munci dusă de el. Stiu că STROE MIHNEA până la plecarea mea nu s'a preocupat să întocmească o situație centralizatoare depe baza rapoartelor care să cuprindă investițiile nerealizate în decursul anului 1951. Din această cauză numeroase lucrări n'au fost începute, iar altele care au fost începute și neterminate până la 1 Ianuarie 1952, nefiind finanțate, lucrările au stagnat. Când afirm acest lucru mă bazez pe faptul că eu n'am fost informat de întocmirea acestei situații pe baza căreia trebuia să iau măsurile corespunzătoare. De această situație centralizatoare nu putea să fie străin fostul director general WEISZ IOAN căci pe baza acesteia se putea vedea care este realitatea și ce măsuri sunt necesare a fi luate.- Dacă WEISZ IOAN nu l-a tras la răspundere pe STROE MIHNEA și el în aceeași măsură se face vinovat de consecințele ce iau naștere din această neglijență.-

Intrebare:

Cu cine și de ce natură erau relațiile lui STROE MIHNEA în cadrul B.C.I-ului?

Răspuns: La început am avut impresia că STROE MIHNEA a colaborat perfect de bine cu WEISZ IOAN mai târziu am văzut că nu erau de acord în toate problemele - probleme pe care eu nu le cunosc, deoarece acestea n'au transpirat în cadrul B.C.I-ului. În cadrul muncii sale a colaborat mai mult cu: L. CBORAN care era considerat ca un adjunct al lui, deasemeni se consulta foarte des cu GHENCEA VICTOR șeful sectorului Contabilității din B.C.I. fost funcționar superior la Banca de Stat și transferat la B.C.I. de către VIJOLI. În calitatea sa de Președinte de Control a mai

ss. Mendel Eugen

avut un contact destul de des cu NEGOSCU, care era șeful Dir. de Control al B.C.I. In anumite probleme se mai consulta cu BALACIANU care era referent tehnic de specialitate la Dir. de Organizare și Normare. In anumite probleme tehnice a recurs la BACALIU șeful Dir. de Construcții, care era un vechi cunoscut al lui.-

Intrebare:

Ce știi despre atitudinea și activitatea lui STROE MITHNEA pe tărâm politic în trecut și prezent?

Răspuns:

Eu cunosc activitatea lui politică din trecut. Din comportarea ce a avut-o din momentul ce eu l-am cunoscut, mi-am format părerea că el este un element atașat regimului. Neavând raporturi de înfrățire cu el, nu sunt sigur că părerea ce mi-am format-o din acest punct de vedere despre el este justă. Despre el am mai aflat că pe timpul regimului burghezo-moșieresc ar fi fost director de bancă.-

Intrebare:

Ce alte probleme mai cunoști cu privire la STROE MITHNEA?

Răspuns:

Știu că este bun prieten cu MODORAN, fostul ministru adjunct la Finanțe și cred că nu greșesc dacă afirm că au locuit în București în aceeași casă care aparține lui MITHNEA. Deasemenea știu că era în relații bune de prietenie cu fostul ministru adjunct VIOTOL.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss. Mendel Bugen

I.A. DE SECURITATE

Tribuna Nicolae

60
84

Proces-Verbal de interogator

Arestat dl MENDEL EUGEN, născut la 29 Oct. 1899, în
Sighișoara, doctor în drept, fost director B. C. I. de naționalitate
tut. croșă, cu ultimul domiciliu în București, Șos. Băneșeni 169
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

2 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și 30 min.

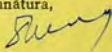
„ s'a terminat la „ 23 și 40 „

Intrebare: Când și în ce împrejurări s'ai evansat
dumneavoastră pe STROE MIHNEA?

Răspuns: L'am evansat pe Stroe Mihnea în anul 1948
când era președintele Consiliului de Adm. al Băncii
Creditului Industrial și când eu am fost numit la această
banca în calitate de îndrumător general. El a deținut
această funcție până în anul 1949 când Banca de Credit
Industrial a fost transformată în B. C. I. De la această
dată el a fost ^{numit} președinte al Băncii de Stat până
în momentul arestării sale. Peste timp după eliberarea
sui a fost numit de Vasile Luca la B. C. I. în calitate de
Director General adjunct. Scurs cam pe la sfârșitul anului
1951 sau începutul anului 1952, Motocchi pentru care
a fost arestat mi le evansat.

Intrebare:
Ce fel de activitate a dus Stroe Mihnea ca președ. al Cons.
de admn. al Băncii Creditului Industrial?

Răspuns: Ca președ. al Cons. de admn. al B. C. Ind. Stroe

Semnătura,

Urmare: Mihnea a condus secțiunea reformei bancare în
sensul că a pregătit prin două decret organizarea nouă a
Băncii de Stat cu menținerea și agresiunea transformării
Băncii creditului industrial într-o bancă pentru acordarea
creditelor de investiții. Cu un efort și contribuții concrete
și personale a avut în vedere la îndeplinirea a acestei
reformi, Serviciul el a lucrat în primă cu ^{Interim} Directorul Băncii
de Stat Viștie și cu operarea acestei bănci.

Intrebare:

ce activitate a dus direct Mihnea ca director general
adjunct în cadrul B.C.T.?

Răspuns: În cadrul B.C.T. ca director general adjunct
activitatea lui a fost aceea de a controla utilizarea
creditelor cât și de a controla activitatea de finanțare
dusă de unitățile băncii (necursive, filiale și agenții).

În această calitate el căuta să se impună în muncă, însă
nu au reușit încă rezultate palpabile pozitive ale acestei
munci duse de el. Elu că direct Mihnea până la
flecărirea ^{sa} nu va putea să întreprindă o activitate
centralizatoare pe baza raportelor care să eu-
prindă în realitate realizate în discursul anului
1951. Din această cauză numeroase lucrări nu au fost
începute, iar altele care au fost începute și necesari-
mote până în 1 ianuarie 1952 au rămas finanțate lu-
crările au stagnat. Când a fost acest lucru în a bază
pe faptul că eu nu am fost informat de întreprinderea
acestei activități pe baza cărora trebuia să lan-
săm măsurile corective. De această situație centraliza-
toare nu putem să facem nimic. Director General
Weiss Trau, căci pe baza acestuia și putem vedea care
sunt realitate și ce măsuri sunt necesare a fi luate.

Semnătura,

Ștefan
Enghel

Urmare: Dacia Weis Trau mi l-a tras la raspundere pe
Stroe Mihnea si el in accei maniera x face revolut
de consuetud ce i-au foste din acceste neglijente.

Intrebare:

Cu cine si de ce natura erau relatii lui Stroe Mihnea
in cadrul B. C. T. ?

Raspuns: La inceput am avut impresia ca Stroe Mihnea
a colaborat perfect de bine cu Weis Trau, mai tarziu
am vazut ca nu erau de acord in toate problemele - probleme
pe care eu nu le cunoase - deoarece acceste nu am trans-
parat in cadrul B. C. T. In cadrul muncii sale a
colaborat mai mult cu: L. Borau care era considerat
ca un adjunct al lui, din cauza x consulta foarte des
cu Stroe Victor referit netrunderi contabilistici din
B. C. T. fost functionar superior la Banca de Stat si
transferat la B. C. T. de catre Vijiti. In calitate sa
de ^{Director} control a mai avut un contact destul de
des cu Heydeseu, care era referit Dir. de Control al B. C. T.
In anumite probleme x mai consulta cu Baldeceanu
care era referit tehnic de specialitate la Dir. de
organizare si normare. In anumite probleme tehnice
a recurs la Bacalu referit Dir. de constructii, care
era un vechi mentor al lui.

Intrebare:

Ce stii despre activitatea si activitatea lui Stroe
Mihnea pe taramu politic in trecut si prezent?

Raspuns: Nu cunoase activitatea lui politica din trecut.
Din comportarea ce a avut-o din momentul ce eu
l-am cunoscut, mi-am format parerea ca el este
un element atotat reglului. Neavand raporturi
de intimitate cu el, nu sunt sigur ca parerea ce mi-am

Semnatura,

Doru cel Engau

Urmare: format o din acest punct de vedere despre el
este gresit. Despre el am mai aflat ca pe timpul
regimului burghez-moscitaru ca fiind director
de banca.

Intrebare:

La alte probleme mai amoti eu privire la H. H. H. H.?
Raspuns: H. H. H. H. este bun prieten cu Hodoran, fostul
ministru adjunct la Finante, si' eu si' eu gresesc
daca afirm ca am locuit in Bucuresti in acea
casa care apartinea lui H. H. H. H. Deosebit de interesant
era in relatii bune cu fostul ministru adjunct V. J. J. J.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de inter-
gatoriu curant cu curant si' am constatat ca cele
afirmate corespund intocmai cu cele declarate de
mesure noastre si' reunece propriu, necesitate de reunece.

Anchitator:

S. H. H. H. H.

L. de H. H. H. H.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighișoara, doctor în Drept, fost director la B.C.I., de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București, Sos. Cotroceni Nr.9.-

3 Decembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 9,30

" " s'a terminat " 14.-

Intrebare :

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Ing. BACALU PAUL ?

Răspuns :

BACALU PAUL este o cunoștință a fostului director al B.C.I.- Paze, care l-a adus și numit în 1950, la început într'o funcție de inspector, ca după 2-3 luni să fie numit șef al Direcției Finanțării Construcțiilor.- PAZE era omul de încredere al lui VIJOLI.-

Intrebare :

Cum și-a dus la îndeplinire BACALU PAUL atribuțiunile ce le-a avut în cadrul B.C.I. ?

Răspuns :

La început BACALU PAUL a primit delegație de a se interesa îndeaproape de lucrările de construcție ale Canalului Dunăre-Marea Neagră.- Până a primi BACALU PAUL această delegație, controlul la Canal era executat de inginerul VASILE LUCA care era șeful Serviciului (ulterior devenind Divizie) Finanțării Construcțiilor și Transporturilor.- La insistențele extrem de mari ale lui WEISS IOAN, făcute prin Ministerul Finanțelor, inginerul VASILE LUCA, a fost luat la Canal și numit adjunctul lui WEISS IOAN, iar în locul său a fost numit BACALU PAUL.-

ss/. MENDEL EUGEN

Până la venirea lui WEISS IOAN ca Director General al B.C.I., BACALU PAUL mergea foarte des la Canal, săptămânal, după aceasta WEISS IOAN nu i-a mai admis deplasarea lui frecventă la Canal.- Nu cunosc care să fie cauza măsurii luate de el.- BACALU PAUL după aprecierea mea este bine pregătit profesional, însă am observat că este frământat de anumite probleme, pe care eu nu le pot preciza, cred însă că nu s'a înțeles cu WEISS și din cauză că la un Institut de proiectare ar fi primit o salarizare mai bună.-

În general pot spune, că BACALU PAUL a depus eforturi în munca sa de șef de Divizie, însă a avut numeroase greutăți, dintre care cea mai principală constă în aceea că WEISS l-a încadrat cu elemente ce nu putea să-l ajute în profesional ca de exemplu : Președintele Comitetului Sindical de întreprindere, al cărui nume momentan nu-mi aduc aminte (între 1951 și 1952) ; o tovarășe cred că cu numele VASILESCU, care activa politic însă care nu era suficient de bine pregătită profesional.-

Întrebare :

Ce cunoști despre atitudinea și activitatea politică din trecut și prezent a lui BACALU PAUL ?

Răspuns :

Eu personal nu-i cunosc activitatea lui din trecut. Din relatările lui PAZE, rezultă că în trecut ar fi dus o activitate democratică împreună, iar BACALU a afirmat că a dus o activitate politică democrată cu MIHNEA și cu VIJOLI.- Sunt însă informat că n'ar fi fost verificat ca membru de Partid.-

Deasemeni am aflat nu știu dela cine anume, că ar fi fost antreprenor de construcții.- Manifestările lui politice din prezent, mie mi-au creat impresia că este un element atașat regimului de democrație populară, lucru ce trebuie să fie verificat.-

Întrebare :

De ce natură și care erau relațiile lui BACALU în cadrul B.C.I. ?

Răspuns :

În cadrul B.C.I., el în general avea relații normale de muncă.- Au fost neînțelegeri de natură profesională între el și WEISS și o apropiere prietenească între el și MIHNEA și cu PAZE.-

ss/. MENDEL EUGEN

64
88

Intrebare :

Ce mai cunoști despre BACALU PAUL ?

Răspuns :

Am aflat că are o soră plecată în Israel.- Alte lucruri nu mai cunosc despre el, deoarece n'am avut relații de intimitate cu el.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele afirmate corespund întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. MENDEL EUGEN

LT.DE SECURITATE,

N.Tăbârcea

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat UPHENSEL EUGEN, născut la 29 Oct. 1916, în Sighișoara, doctor în Drept, fost director la B.C.T. de naționalitate evreie, cu ultimul domiciliu în București Str. Bolintineanu Nr 9

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

3 Decembrie 1950

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 14 și - „

Intrebare: Când n'is e împesurări l-ai cunoscut pe ing. Bacalu Paul?

Răspuns: Bacalu Paul este o cunoștință a fostului director al B.C.T. - Patz. - care l-a adus în munștii în 1950, la început într-o funcție ^{de inspector} ~~de inginer~~, ca după 2-3 luni să fie numit șef al Div. Finantarea construcțiilor. Patz era omul de încredere al lui Vijoli.

Intrebare:

Cum n'a dus ~~des~~ la îndeplinire Bacalu Paul atribuțiile ce li-a avut în cadrul B.C.T.?

Răspuns: La început Bacalu Paul, a primit delegație de a se interesa îndeaproape de lucrările și construcții ale canalului Dunărea Mare Nagia. Până a pleca Bacalu Paul aceluși delegație, canalul la canal era executat de inginerul Varle Luca care era șeful serviciului (ultimul domeniul Dunărea) Finantării construcțiilor și Transporturilor. La munștii extrem de ~~importante~~ ^{mari} ale lui Weiss Frau făcute

Semnătura,

Th. Mendel Eugen

Urmare: prin Prin. Finantelor, inginerul Vorile Luca a
fost luat la banal si numit adjunctul lui Weiss
Tran, iar in locul sau a fost numit Bacalu Paul.
Pina la venirea lui Weiss Tran ca Director general al
B.S.T. Bacalu Paul mergea foarte des la banal,
saptamanal, dupa aceasta Weiss Tran nu i-a mai
admis deplasarea lui frecventa la banal. Nu cunosc
care va fi cauza maririi loante de el. Paul Bacalu
dupa aprecierea mea este bine pregatit profesional
insa am observat ca este framantat de anumite pro-
bleme pe care eu nu le pot preciza, cred insa ca
nu va inteli cu Weiss si din cauza ca la un insti-
tut de profesori ar fi primit o relatoroare mai buna.

In general, pot spune ca Bacalu Paul a depus eforturi
in munca sa de ref. de Dir. XI, insa am numertare ge-
ntati dintr-o parte care era mai principala contata in aceea
ca Weiss l-a incadrat in elemente ce nu puteau sa-l
ajute in profesional ca de exemplu: prezidentul comi-
tului sindical de intreprindere al carui nume monom-
han nu mi aduc aminte (intre 1951 si 1952); si forarea cand
ca cu numele Vorilescu, care activa politic insa care nu era
suficient de bine pregatita profesional.

Intrebare:

Ce cunosti despre atitudinea si activitatea politica
din trecut si prezent a lui Bacalu Paul?

Raspuns: Cu personal nu i cunosc activitatea lui
din trecut. Din relatorile lui Paxe, rezulta ca in
trecut ar fi dus o activitate democratica impresionata,
iar Bacalu a afirmat ca a dus dus o activitate politica
democratica cu Rehnce si cu Vigiti. Sunt insa impresii
ca nu ar fi fost verificat ca membru al partidului.

Semnatura,

Dr. Nicolae Filip

Urmare, Susseușeni au aflat, nu știu de la cine cumva, că ea ar fi fost antreprenor de construcții. Manifestările lui polițistului din prezent nu le-au creat impresia că este un element atăgat regimului de democrație populară, lucru ce trebuie să fie verificat.

Întrebare:

De ce natura și care erau relațiile lui Bacalu în cadrul B. C. J. ?

Răspuns: În cadrul B. C. J. el în general avea relații normale de muncă. Au fost neînțelegeri de natură profesională între el și Velos și o apropiere prietenească între el și Hănuș și cu Pate.

Întrebare:

Ce mai cunoaște despre Bacalu Paul ?

Răspuns: Aici aflat că are o soție plecată în țară. Alte lucruri nu mai cunoaște despre el deoarece nu are contacte de intimitate cu el.

Deși ei au citit prezenta proces-verbal de interogatoriu curând cu curând și au constatat că cele afirmate corespund întocmai cu cele declarate de mine, mie și de mine propriu vorbind de mine.

Inchitator,

H. de H. Hănuș

H. Hănuș

Semnătura,

91

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 28 Octomvrie 1898 în Sighişoara, fost director la B.C.I., dr. în drept, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Sos. Cotroceni No.9.

31 Decemvrie 1952- Bucureşti
Interogatoriul a început la ora . . .
" s'a terminat la ora 15.

Intrebare ;

Arată de când îl cunoşti pe WEISZ IOAN?

Răspuns;

Pe WEISZ IOAN l-am cunoscut în anul 1949, cu ocazia venirii lui pela B-C.I. în calitate de şef contabil al Canalului Dunărea-Marea Neagră.

Intrebare ;

Arată tot ce cunoşti în legătură cu trecutul lui WEISZ IOAN.

Răspuns;

Despre trecutul lui WEISZ IOAN ştiu doar faptul că este fiul unui medic din Satu Mare şi că în tinereţe şi-a făcut studiile în Franţa.

Intrebare ;

Ce funcţii a deţinut WEISZ IOAN după 23 August 1944?

Răspuns;

După 23 August 1944 ştiu că WEISZ IOAN a fost numit sub administrator financiar al judeţenei Satu Mare, apoi a fost mutat la Orădia.

Ulterior ştiu că a fost mutat în Bucureşti la Ministerul de Finanţe având funcţia de subdirector.

În 1948 a făcut parte din comisia care se ocupa cu introducerea contabilităţii normale.

În anul 1949 a funcţionat la Canal în postul de şef contabil. Din luna Aprilie 1951 a fost numit director general al B.C.I.

Intrebare ;

De către cine a fost numit WEISZ IOAN ca şef contabil la Canal?

.//.

Răspuns ;

Nu cunosc această chestiune.

Intrebare ;

Arată tot ce cunoști în legătură cu activitatea pe care a desfășurat-o WEISZ IOAN la Canal.

Răspuns;

Stiu că WEISZ IOAN la Canal în funcția de contabil șef s'a înconjurat de elemente dușmănoase ca; ALEXANDRESCU fost șef contabil la B.C.I. exclus din Partid, GABROVEANU fost inspector general B.C.I. chiabur, exclus din Partid și fostul director general al Băncii Creditului Industrial (numele lui nu mi-l reamintesc). WEISZ IOAN pentru a scăpa de controlul exercitat de B.C.I. prin inginerul VASILE LUCA, face în așa fel încât reușește să-l transfere pe acesta la Canal în funcția de Adjunct al lui.

La controalele efectuate de echipele de control ale B.C.I. la Canal, în perioada în care WEISZ IOAN avea funcția de șef contabil al Canalului, s'au găsit o serie de nereguli în folosirea fondurilor de investiții. Această indisciplină financiară dela Canal se poate constata din rapoartele echipelor de control, rapoarte care se găsesc la B.C.I. și de care au cunoștință; fostul director general LIVEZEANU și inspectorul general APOLZAN. Deasemeni subsemnatul am fost la sucursala B.C.I. din Constanța în control, la începutul lunii Ianuarie 1951, în legătură cu închiderea anului de gestiune pe 1950 și cu această ocazie am constatat că serviciul financiar al Canalului n'a depus la sucursala B.C.I.- Constanța toate actele de decontare privind anul 1950, acte care ar fi trebuit depuse în tot cursul anului. Prin faptul că aceste acte nu au fost depuse la timp, o serie de furnizori și alți creditori au rămas neplătiți până la sfârșitul anului 1950, fapt care a contribuit la blocarea conturilor acestora. De acest fapt se face vinovat fostul șef contabil al Canalului WEISZ IOAN, aceasta cu atât mai mult cu cât existau fonduri disponibile cu care s'ar fi putut plăti aceste datorii, fără ca prin aceasta lucrările Canalului să fie înaintate

De acest lucru mai au cunoștință LIVEZEANU fostul director general al B.C.I. și inspectorul general APOLOZAN.

././.

Mai știu că între inspectorul general al B.C.I. APOLOZAN și fostul șef contabil al Canalului WEISS IOAN au existat conflicte. APOLOZAN găsindu-se în exercițiul funcțiunii sale ca organ de control a fost bruscăt, jicnit și dat afară de către WEISS IOAN. APOLOZAN când se ducea la control era ținut de WEISS IOAN în anticameră ore întregi până ce era primit. WEISS IOAN a venit la B.C.I. și a cerut înlocuirea lui APOLOZAN pe motivul ca acesta execută un control polițist.

Ulterior WEISS IOAN a revenit și a cerut ca APOLOZAN să continue să execute controlul la Canal deoarece este un element capabil. Eu nu cunosc ce l-ar determina pe WEISS IOAN să-și schimbe părerea despre APOLOZAN. Aceste fapte le știu dela APOLOZAN.

Intrebare ;

Ce funcționari din B.C.I. au făcut parte din echipele care au făcut controlul la Canal, în perioada în care WEISS IOAN a fost șef contabil al Canalului?

Răspuns;

Funcționari care au făcut parte din echipele B.C.I. care au efectuat control la Canal în perioada în care WEISS IOAN a fost șef contabil al Canalului sunt; APOLOZAN, POPA, BAGZEANU și SCHETET.

Intrebare ;

Ce discuții ai avut cu WEISS IOAN despre APOLOZAN și când au avut loc aceste discuții?

Răspuns;

WEISS IOAN mi-a spus în luna Ianuarie 1951 cu ocazia șederii mele la Constanța unde am fost pentru a inspecta sucursala B.C.I., că APOLOZAN face un control vechi, un control polițist și că va veni la București pentru a interveni și fostul director LIVEZEANU ca APOLOZAN să fie schimbat.

Intrebare ;

Arată tot ce cunoști în legătură cu activitatea pe care a desfășurat-o WEISS IOAN în perioada în care a funcționat ca director general la B.C.I.?

Răspuns;

Despre activitatea desfășurată de WEISS IOAN la B.C.I. cunosc următoarele ; La venirea lui WEISS IOAN ca director general al B.C.I. i-am recomandat să citească memoriul făcut de fostul director OCTAV LIVEZEANU (memoriu care cuprindea toate greutățile

B.C.I.) și dacă este de acord cu propunerile de remediere să ia toate măsurile pentru ca Ministerul de Finanțe (care primise acest memoriu_) să le dea curs.

O copie a acestui memoriu se găsește în arhiva B.C.I. WEISZ IOAN nu a ținut cont de această propunere și consecințele s'au văzut. Astfel în memoriu era prevăzut faptul că sunt institute de proiectare și întreprinderi de construcții în număr mic și aceasta cu atât mai mult cu cât apăruse o hotărâre a Consiliului de Miniștrii în care se prevedea că particularii nu mai au voie să facă proiecte și construcții, întreprinderilor de Stat. WEISZ IOAN nu a luat această problemă în serios și datorită acestui fapt hotărârea Consiliului de Miniștrii care prevedea înființarea de institute de proiectare și înființarea de noi întreprinderi de construcții pe lângă diferite ministere, a fost dată deabia la începutul anului 1952. Important este și faptul că lipsa institutelor de proiectare și numărul mic de întreprinderi de construcții au fost unele din cauzele importante care au dus la neîndeplinirea planului de investiții pe anul 1951.

WEISZ IOAN se ducea zilnic la Ministerul de Finanțe fără ca altă persoană din conducerea B.C.I. să aibe voie de a face acest lucru, deoarece WEISZ IOAN a spus că el va ține exclusiv legătura cu Ministerul de Finanțe.

Dar cu toate că s'a dus zilnic, totuși nu a trasat nici-o sarcină și nu a informat conducerea B.C.I. despre directivele Ministerului de Finanțe. Deasemeni WEISZ IOAN nu a ținut decât foarte rar ședințe cu colectivul de conducere al B.C.I. Chiar și rarele ședințe ținute, nu erau sistematizate, ordinea de zi nefiind anunțată dinainte și din această cauză cei ce luau parte la aceste ședințe nu puteau să ia cuvântul deoarece erau nepregătiți.

WEISZ IOAN nu a coordonat activitatea diferitelor sectoare ale Băncii. Astfel divizia de control nu dădea rapoartele de sinteză diviziei finanțării și din această cauză anumite situații constatate nu puteau fi remediate. WEISZ IOAN a cunoscut acest fapt însă nu a luat nici-o măsură. Deasemeni diferite sectoare de activitate ale Băncii dădeau diferite circulări care erau aprobate de WEISZ IOAN deși prin conținutul lor luau naștere contraziceri între circulările diferitelor servicii, creindu-se astfel confuzii.

Astfel în circulara dată de către sectorul Contabilității referitor la închiderea finanțelor s'a pus data de

31 Decembrie 1951, iar în circulara dată asupra aceluiaş obiect de către sectorul Finanţarea investiţiilor nu s'a specificat niciodată fixă, rezultând însă din această circulară că finanţările vor merge înainte până la votarea bugetului pe anul 1952. Aceste circulare fiind date în acelaş timp au dat naştere la confuzii succesalele şi agenţiile B.C.I., neştiind data precisă a încheierii finanţărilor.

WEISZ IOAN avea o comportare injustă faţă de personalul B.C.I., prin faptul că ameninţa, bruscă şi înjura pe funcţionarii.

Astfel de cazuri sunt numeroase ca de ex:pe CIOTIAN-Inspector şef, GHERCEA şef contabil, TOFOIU - Director Adjunct, CRISNACHE - drahtolografă, PAUL BAOALU şef construcţii etc. Deasemenea erau bruscaţi de WEISZ IOAN toţi acei care încercau să-l critice în şedinţe.

WEISZ IOAN a adus în B.C.I. diferite persoane cu trecut dubios ca BARDOŞI CAIUS, PAUNESCU dela B. R.F.R., SANDU STERANIA (ZIIBER) al cărui soţ a fost arestat fiind implicat în cazul PATRASCANU.

WEISZ IOAN nu a convocat o şedinţă în care directorul adjuct HORVATH care a fost cu delegaţia la Moscova pentru studiu, să comunice constatările făcute şi să traseze anumite direcţive de lucru inspirate din experienţa Preamboului.

WEISZ IOAN nu s'a îngrijit ca în B.C.I. să existe cadre tehnice calificate, capabile să îndeplinească sarcinile de control tehnice şi financiare.

După ce s'a luat măsura de a se descentraliza verificarea devizelor de lucrări şi trecerea lor asupra succursalelor, WEISZ IOAN a luat măsuri ca să asigure controlul investiţiilor de către succursala .

Până la arestarea mea mai erau multe unităţi care nu aveau cadre tehnice care să asigure controlul tehnic şi financiar. Prin faptul că în multe întreprinderi şi unităţi B.C.I. nu s'a executat un control temeinic au avut loc abateri dela disciplina financiară care au păgănit economia naţională.

Intrebare 1

Arată ce alte cunoştinţe mai ai în legătură cu WEISZ

IOAN ?

Răspuns:

Dela Inginerul LOB fost şef inginer la Canal, actualment Inginer la Ministerul Energiei Electrice ştiu că WEISZ IOAN

este un om periculos cu care nu se poate colabora.

IOB mi-a mai spus că WEISZ IOAN a intervenit ca să-l dea afară pe el dela Canal și în continuare a adăugat că cunoaște multe lucruri compromițătoare despre WEISZ IOAN.

Mai știu că WEISZ IOAN după înlăturarea lui VASILE IUCA dela Ministerul de Finanțe, plângea în biroul lui. Acest lucru l-am văzut chiar eu și la întrebarea mea " Ce s'a întâmplat" WEISZ IOAN mi-a răspuns că-l pare rău de "bătrânul" (VASILE IUCA).

Deasemeni mai știu că WEISZ IOAN era prieten bun cu EIDILITZ și că fi împreună aceștia mașina de foarte multe ori. Tot cu EIDILITZ mai știu că WEISZ IOAN întreține foarte multe convorbiri telefonice.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt, și am constatat că este înțocmai cu cele declarate de mine susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.

Anchetator
SIV. DE SECURITATE

ss. MENDEL EUGEN

S. Prisecaru

Proces-Verbal de interogator

97

Arestat-ul MENDEL EUGEN născut la 28 Octombrie 1898 în
Sighișoara, fost director la B.C.I. de în drept, cu ultimul domiciliu
în București Șoseaua Cotrocerei N° 9
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

21 Decembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și min.

„ s'a terminat la „ 10 și „

Întrebare: Orată, te cunosc il cunosti pe Weisz Ioan

Răspuns: Pe Weisz Ioan l-am cunoscut în anul
1949, cu ocazia venirii lui pe la B.C.I. în calitate de
șef contabil al Canalului Dunărea - Marea Neagră.

Întrebare: Orată, tot ce cunosti în legătura
cu trecutul lui Weisz Ioan.

Răspuns: Despre trecutul lui Weisz Ioan știu
doar faptul că este fiul unui medic din Sălu
Mare și că în tinerețe și-a făcut studiile în Franța.

Întrebare: Ce funcții a deținut Weisz Ioan
după 23 August 1944?

Răspuns: După 23 August 1944 știu că Weisz
Ioan a fost numit sub administrator financiar
al județului Sălu Mare, apoi a fost mutat la Oradea.

Ulterior știu că a fost mutat în București la
Ministerul de Finanțe având funcția de subdirector.

În 1948 a făcut parte din comisie care se
ocupa cu introducerea contabilității noi în

Semnătura,

St. Lazaru

Urmare: In anul 1949 a functionarilor la Canal in functie
a fost controlat. Din luna Aprilie 1951 a fost numit
director general al P.C. J.

Intrebari: De ce se numea canalul?

Intrebari: Au avut loc accidente cheilnice.

Intrebari: Ce s-a facut in aceasta perioada

actiuni pe care a realizat-o? Canalul la Canal in

Intrebari: Din ce vreme s-a construit canalul in

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele

dispozitive ca. Mentinerea s-a fost asigurata de P.C. J.

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Intrebari: Ce s-a facut pe elementele de canal

Semnatura,

P. E. M. J.

Handwritten signature or name at the top of the page.

Semadura,

Umare: sursesece B.C.M. - constamta. Toate actele de do-
 cumentare privind anul 1950 acte care se si facinut de
 parte in lot curent anului. Prin faptul ca aceste
 acte nu au fost depuse la timp o actie de suverior
 si alti creditori au ramas neplacuti pentru ca sferasim
 anului 1950, fapt care a contribuit la blocajul con-
 tinut actiunea. De acest fapt se face vinerat faptul
 cel contabilitat al Comitetului Wetsi Joan accasar cu
 abart mar mult cu cat existau fonduri disponibile
 cu care se si putea face, aceste date. Fapt care
 prin aceasta inactiune Comitetului sa se ingreunat
 De acea lucru mar, un anumit. **Sursesece**
 fostul director general al B.C.M. inspectiun general al B.C.M.
 Apoi se a fostul cel contabilitat al Comitetului Wetsi Joan
 au existat conflicte. Apoi se gaminde se in exercitiul
 finetului arde cu ozeptu se contol se fact vinerat.
 fapt si dact viner se catre Wetsi Joan. Apoi se cand
 ad ducere la contol iar ficut de Wetsi Joan in anu-
 sursesece oze miterat, bant ce era trimis. Wetsi Joan
 a viner la B.C.M. si a viner inlocuitor lui Apoi se
 se miterat cu aceste exercitiu un contol bolnosit.
 Wetsi Joan Wetsi Joan a viner si a viner cu Apoi se
 se continue se exercitiu contol la part deoate
 care nu element viner. In un anu se la deo-
 miter de Wetsi Joan, actiune bant deo-
 Apoi se. Aceste fapte se stin deo Apoi se.
 sursesece: sursesece din B.C.M. au fact
 parte din exercitiu care au fact contol la
 Wetsi Joan in deoate in care Wetsi Joan a fact
 ap contolul cel Comitetului?

Urmare: Raspuns: Incheiaturii care au facut parte din
 in care Weiss Doan a fost inf. controlul de controlul sunt:
 Leopold, Fox, Bogdan, Scherer.
 Incheiere: Le discutii au avut cu Weiss Doan despre
 Leopold si cand au avut loc aceste discutii?
 Raspuns: Weiss Doan nu s-a spus in luna martie
 1991 cu ocazia actiunii mele la Consiliul mda am
 fost prezent a incheierei incheiaturii B. E. Y. cu Leopold
 face un control vechi, un control bolnav si ca sa veni
 la Januszki pentru a interveni la controlul director
 de incheiere cu Leopold sa fie schimbat.
 Incheiere: Acesta tot a sunat in legatura cu
 activitatea pe care a desfasurat Weiss Doan in perioada
 in care a functionat ca director general la B. E. Y.
 Raspuns: Opre activitatea desfasurata la Weiss
 Doan la B. E. Y. suna incheiere. La venirea lui Weiss
 Doan ca director general al B. E. Y. iam recomandat sa
 activeze memoria facut de fostul director Olyan
 Lavreanu (memoria care cuprinde toate activitatile
 B. E. Y.) si daca este de acord cu probele de re-
 miteze sa se faca probele pentru ar Ministerul
 la Fianza (care include acest memoriu) sa se dea curs.
 O copie a acestui memoriu ac gaseste in arhiva
 B. E. Y. Weiss Doan nu a avut cont de aceasta probe.
 Incepe si consecutiv sau vaunt. Astfel in memoriu
 care prezenta faptul ca sunt incheiere si incheiere si
 incheiere de consecutiv in memoriu si incheiere
 cu ocazia mea null cu ocazia o incheiere a con-
 incheiere si incheiere in care de incheiere de incheiere
 care nu men am voi de incheiere si incheiere

1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025

Urmare: intreprinderilor $\frac{1}{2}$ stat. Weiss Joan nu a mai
aceasta problema in serios si doctorilor acestui fapt hotar- 99
rarea Consiliului $\frac{1}{2}$ ministri care prevedea infiintarea $\frac{1}{2}$
institute $\frac{1}{2}$ profesora si infiintarea de noi intreprinderi
 $\frac{1}{2}$ constructii pe langa diferite ministere, a fost data
decizia la inceputul anului 1952. Impozitii este si faptul
ca lipsa institutelor de profesora si numarul mic
 $\frac{1}{2}$ intreprinderi de constructii au fost unele din
cauzele importante care au dus la neindeplinirea
planului $\frac{1}{2}$ investitii pe anul 1951.

- Weiss Joan se ducea zilnic la Ministerul $\frac{1}{2}$
Finante pentru ca alina persoane din conducerea B.C.V.
sa aibe voie de a face acest lucru, deoarece Weiss Joan a
spus ca el va tine exclusiv legatura cu Ministerul $\frac{1}{2}$ Finante.

Dar cu toate ca se dus zilnic, totusi nu a trecut
nici o sarcina si nu a informat conducerea B.C.V.
despre directiile Ministerului $\frac{1}{2}$ Finante. Deasemenea
Weiss Joan nu a tinut decat foarte rare sedinte cu co-
lectivul de conducere al B.C.V. Chiar si rarele se-
dinte tinute nu erau sistematizate, ordinea de zi
nu fiind amanuntata dinainte si din aceasta cauza
cei ce luau parte la aceste sedinte nu puteau sa ia
cunostinta deoarece erau nepregatiti.

- Weiss Joan nu a coordonat activitatile diferitelor
sectoare ale B.C.V. Astfel divizia de control nu
dadea rapoartele de sinteza diviziei financiare si
din aceasta cauza amputea situatii concrete nu
puteau fi remediate. Weiss Joan a cunoscut acest
fapt insa nu a luat nici o masura. Deasemenea dife-
rite sectoare de activitate ale B.C.V. dadau diferite
circulări care erau aprobate de Weiss Joan desi

Semnatura,

Urmare: prin continuitate lor erau narsete contraziceri intre
cercularile diferitelor servicii, creanduse astfel confuzii.

Uitfel in circulara dacti de catre sectorul Control-
abilitati referitor la inchiderea finantierilor sa pns dacti
de 31 Decembrie 1951, iar in circulara dacti asupra
achizitioni obiect, de catre sectorul Finantarea investitiilor
nu sa specificat nici o dacti fixa, rezultand insa din
ocordati circulara ca finantierile vor merge inainte
pana la votarea bugetului pe anul 1952. Aceste cir-
culari fiind date in acelasi timp au dat nastere
la confuzii, mersurile si agentii B.C.V. netinand
dacti precisu a inchiderea finantierilor.

- Weiss Joan avea o comportare injurioa fatu la personalul
B.C.V. prin faptul ca ameninta, brusca si injura pe functionari

Uitfel de cazuri sunt numeroase ca de ex. pe
Ciolan - inspector act, Ghencea sel controlul Topciu
Director adjunct, Cristache dactilografu, Paul Bircanu
sel constructii etc. De asemenea erau bruscati de Weiss
Joan toti acei care incercau sa-l critice in sedinta.

- Weiss Joan a ordus in B.C.V. diferite persoane
cu trecut dubios ca Bardosi Catin, Parnescu
dacti B.R.P.R. Sandu Stefanica (Zilber) al carui sot
a fost arestat fiind implicat in cazul Parbascanu

- Weiss Joan nu a convocat o sedinta in
care directorul adjunct Horvath care a fost
un delegat la Moscova pt studiu, sa comu-
nice concluziile facute si sa prezente anumite
directi de lucru inspirate din experienta Rombinach.

- Weiss Joan nu sa ingrijit ca in B.C.V. sa
existe cadre tehnice calificade capabile sa in-
deplineasca sarcinile de control tehnice si financiar

Semnatura,

D.E. Anusca

Urmare: După ce s-a mai măsurat de a se descoperi
verificarea devizelor de lucrări și trecerea lor ambros
matroalelor, Weisz Joan nu a luat măsuri ca să
asigure controlul investițiilor și către succesorii
100
Până la arestarea mea mai erau multe uni-
tăți care nu aveau cadre tehnice care să asigure
controlul tehnic și financiar. Prin faptul că în
multe întreprinderi, și unități BEM nu s-a ex-
ecutat un control temeinic au avut loc abateri
de la disciplina financiară care au păgubit eco-
nomia națională.

Întrebare: Arată ce alte cunoștințe mai
ai în legătură cu Weisz Joan?

Răspuns: De la inginerul Löt fost șef ingi-
ner la Canal, actualmente inginer la Ministerul
Energiei Electrice știu că Weisz Joan este un
om periculos cu care nu se poate colabora.

Löt mi-a mai spus că Weisz Joan a intervenit
ca să-l dea afară pe el de la Canal și în
continuare a delegat ca cunoaște multe lucruri
compromisivoare despre Weisz Joan.

Mai știu că Weisz Joan după întiturarea
lui Mile Luca de la ministerul de Finanțe plangea
în biroul lui. Acest lucru l-am văzut chiar eu
și la întrebarea mea. Ce sa întâmplat Weisz
Joan mi-a răspuns că-i pare rău de "hibranul"
(basile Luca).

De asemenea mai știu că Weisz Joan era pri-
eten bun cu Eidlitz și că îi imprumutase orestina
mașina de foarte multe ori. Tot cu Eidlitz
mai știu că Weisz Joan întrebarea foarte

Semnătura,

B. E. Ansel

Urmare: multe comorburi kelesonice.

Dupa ce am citit prezenta proces verbal
la interogatoriul avut cu curatul, si am con-
statat ca este intocmit cu cele declarate de mine
inclin si semnez propriu, nesitit de nimeni.

Unchelul meu

Amintit

Spt. de securitate

E. Mendel

~~Handwritten signature~~

Semnătura,

✓

101

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighișoara, doctor în drept, fost director la B.C.I., de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni nr. 9.-

27 Ianuarie 1953, București.

Interogatoriul a început la ora 8,00

" " s'a terminat " 14,00

Intrebare:

Arată cu ce te-ai ocupat în perioada 1937-1944?

Răspuns:

Din anul 1937 și până în anul 1940 m'am ocupat cu exercitarea profesiei de avocat în Sighișoara.-

In anul 1937 am fost ales președinte al comunității evreilor din Sighișoara, funcție pe care am deținut-o până în anul 1942 când am fost numit președinte al Oficiului Centralei Evreilor din jud. Tr. Mare.-

In această calitate am funcționat până în anul 1944.

Intrebare:

Pe ce bază ai fost ales în anul 1937, președinte al comunității evreiești din Sighișoara?

Răspuns:

Am fost ales pentru faptul că eu puteam să reprezint cu mai mult succes comunitatea evreilor din Sighișoara în fața autorităților locale, deoarece cunoșteam personal pe prefect, primar, pe șeful Siguranței, etc.-

Intrebare:

De cine ai fost numit în funcția de președinte al oficiului Centralei Evreilor din jud. Târnava Mare?

Răspuns:

Am fost numit de către dr. GINGOLD care era președintele Centralei Evreilor din România.-

Intrebare:

Pe ce bază te-a numit ca președinte al oficiului Centralei Evreilor din jud. Târnava Mare?

Răspuns:

M'a numit pe baza faptului că eu în acea perioadă eram

președintele comunității evrești din Sighișoara, care era capitala județului Târnava Mare.-

Intrebare:

Care era forul superior oficiului Centralei Evreilor din jud. Târnava Mare?

Răspuns:

Forul superior era Centrala Evreilor din România, care își avea sediul în București.-

Intrebare:

Când a fost înființată Centrala Evreilor?

Răspuns:

Centrala Evreilor a fost înființată în anul 1942.-

Intrebare:

De către cine a fost înființată Centrala Evreilor și ce fel de organ era?

Răspuns:

Centrala Evreilor a fost înființată de către regimul antonescian și era un organ fascist.-

Intrebare:

Cu ce scop a fost înființată Centrala Evreilor?

Răspuns:

Centrala Evreilor a fost înființată de către regimul antonescian cu scopul de a extermina populația evreiască săracă.

Intrebare:

Ce sarcini ai avut în calitate de președinte al Centralei Evreilor din jud. Târnava Mare?

Răspuns:

Am avut sarcina de a executa întocmai dispozițiile primite dela Centrala Evreilor.-

Intrebare:

Arată ce dispoziții ai primit dela Centrala Evreilor?

Răspuns:

Centrala Evreilor mi-a dat următoarele dispoziții: să organizez oficiul Centralei Evreilor din jud. Târnava Mare, să revizuesc organizarea comunităților evrești în sensul că fiecare comunitate să aibe secțiuni corespunzătoare organizării Centralei Evreilor și anume: secția cultului, secția asistenței sociale, secția învățământului și secția presei și propagandei. Mai am primit ca dispoziție ca să fac propagandă pentru ca toți evreii să participe la "Imprumutul pentru reîntregire" (1941).

ss. Mendel Eugen

Deasemenea trebuia să fixez cota de impunere obligatorie și să am grijă de încasarea ei.-

Intrebare:

Arată dacă ai pus în practică dispozițiunile primite dela Centrala Evreilor?

Răspuns:

Am pus în practică și am îndeplinit toate dispozițiunile primite dela Centrala Evreilor.-

Intrebare:

Ce persoane mai făceau parte din conducerea oficiului Centralei Evreilor din jud.Târnava Mare și ce funcție avea fiecare?

Răspuns:

Din conducerea oficiului Centralei Evreilor din jud.Târnava Mare făceau parte următoarele persoane: avocatul HENRICH BLAN în calitate de secretar general al ofiului, actualmente domiciliază în Sighișoara str.Ilarie Chendi și este directorul școlii pentru pregătirea administrativă (Sighișoara Piața Lenin), ALEXANDRU GROSSMAN în calitate de consilier, actualmente domiciliază în București dar nu îi cunosc adresa însă știu că la începutul anului 1952 era director la magazinul București, ARNOLD FARKAS în calitate de contabil, actualmente domiciliază în Sighișoara și funcționează în calitate de director al agenției B.C.I., IOSIF WEISZ în calitate de funcționar administrativ al oficiului, fost domiciliat în Sighișoara str.Generalisimul Stalin, IOSIF WEISZ a decedat în anul 1951.-

Intrebare:

După ce criteriile au fost numite persoanele care au făcut parte din conducerea Centralei Evreilor și a oficiilor Centralei Evreilor?

Răspuns:

Persoanele care au făcut parte din conducerea Centralei Evreilor și a oficiilor Centralei Evreilor au fost numite în anumite funcții, datorită faptului că se bucurau de încrederea regimului antonescian.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.

ss.Mendel Eugen

ANCHETATOR:
SIF. DE SECURITATE

Prisecaru Stefan

Proces-Verbal de interogator

104

Arestat-ul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898 în Sighisoara,
dr în drept, fost director la B.C. 9, de naționalitate evreie, cu
ultimul domiciliu în București, Sosava Cotroceni nr. 9
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

27 Ianuarie 1953
Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și min.
„ s'a terminat la „ 14 și „

Întrebare: Orați cu ce te-ai ocupat în perioada
1937 - 1944?

Răspuns: Din anul 1937 și până în anul 1940 m'am
ocupat cu exercitarea profesiei de avocat în Sighisoara.

În anul 1937 am fost ales președinte al comunității
evreilor din Sighisoara, funcție pe care am deținut-o
până în anul 1942 când am fost numit președinte al
oficiului central evreilor din județul Târnava Mare.

În această calitate am funcționat până în anul 1944.

Întrebare: Pe ce bază ai fost ales în anul 1937 pre-
ședinte al comunității evreilor din Sighisoara?

Răspuns: Am fost ales pentru faptul că eu
puteam să reprezint cu mai mult succes comunitatea
evreilor din Sighisoara în fața autorităților locale,
deoarece cunosteam personal pe prefect, primar, pe șeful
siguranței etc.

Întrebare: De cine ai fost numit în funcția de pre-
ședinte al oficiului central evreilor din județul Târnava Mare?

Semnătura,

E. Mendel

Urmas: Raspuns: Am fost numit de catre Dr. Ghingold care era presedintele centrului voreilor din Romania.

Intrebare: Pe ce baza te-a numit ca presedinte al oficinii centralei voreilor din judetul Tarnava Mare?

Raspuns: Ma numit pe baza faptului ca eu in acea perioada eram presedintele comunitatii voreesti din Sighisoara care era capitala judetului Tarnava Mare.

Intrebare: Care era forul superior oficinii centralei voreilor din judetul Tarnava Mare?

Raspuns: Forul superior era centrul voreilor din Romania care isi avea sediul in Bucuresti.

Intrebare: Cand a fost infiintata centrul voreilor?

Raspuns: Centrul voreilor a fost infiintat in anul 1942.

Intrebare: De catre cine a fost infiintata centrul voreilor, si ce fel de organ era?

Raspuns: Centrul voreilor a fost infiintat de catre regimul Antonescian si era un organ fascist.

Intrebare: Cu ce scop a fost infiintata centrul voreilor?

Raspuns: Centrul voreilor a fost infiintat de catre regimul Antonescian cu scopul de a extermina populatia voreiasa saraca.

Intrebare: Ce sarcini ai avut in calitate de presedinte al centrului voreilor din judetul Tarnava Mare?

Raspuns: Am avut sarcina de a executa intocmai dispozitiile primite de la centrul voreilor.

Intrebare: Orata ce dispozitii ai primit de la centrul voreilor?

Semnatura,

Stenecul Eugen

Urmare: Răspuns: Centrala vorelor mi-a dat următoarele dispoziții: Să organizez oficiul centralei vorelor din județul Târnava Mare, să revizuesc organizarea comunităților vorești în sensul că fiecare comunitate să aibe secțiuni corespunzătoare organizării centralei vorelor și anume: secția culturii, secția asistenței sociale, secția învățământului și secția presei și propagandei. Mai am primit ca dispoziție ca să fac propagandă pentru ca toți voreii să participe la "Impunutul pentru reintegrare" (1941). Deasemenea, trebuia să fixez lista de impunere obligatorie și să am grijă de încasarea ei.

Întrebare: Orată dacă ai pus în practică dispozițiunile primite dela centrala vorelor?

Răspuns: Am pus în practică și am îndeplinit toate dispozițiunile primite dela centrala vorelor.

Întrebare: Că persoane mai făceau parte din conducerea oficiului centralei vorelor din județul Târnava Mare și ce funcție avea fiecare?

Răspuns: Din conducerea oficiului centralei vorelor din județul Târnava Mare făceau parte următoarele persoane: Avocatul Emile Blau în calitate de secretar general al oficiului, actualmente domiciliază în Sighisoara Str. Marie Thendi și este directorul școlii pentru pregătirea ad-tivă (Sighisoara Pte Lenin), Alexandru Grossman în calitate de consilier, actualmente domiciliază în București dar nu îi cunosc adresa însă știu că la începutul anului 1952 era director la magazinul București, Arnold Farkas în calitate de contabil, actualmente domiciliază în Sighisoara și funcționează în calitate de director al agenției B.C.V., Josif Weiss în calitate de funcționar ad-tiv al oficiului, fost domiciliat

Semnătura,

Stenul Fuz

Urmare: în Sighisoara Str. Generalismul Stalin. Josif Weiss
a decedat în anul 1981.

Întrebare: După ce criterii au fost numite perso-
nele care au făcut parte din conducerea centralei
energiei și a oficiilor centralei energiei?

Răspuns: Persoanele care au făcut parte din
conducerea centralei energiei și a oficiilor centralei
energiei au fost numite în aceste funcții dato-
rită faptului că se bucurau de încrederea
regimului antonescian.

Ștefan

După ce am citit prezentul proces verbal
de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat
că este înțeles în cele declarate de mine, susțin
și revin asupra propriei, nesubit de nimeni.

Anchetator

Șt. de compilate

Ștefan

Învinuit

E. Meade

✓

106

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighișoara, fost director la B.C.I., dr. în drept, de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni nr.9.-

29 Ianuarie 1953, București.

Interogatoriul a început la ora 8,00

" s'a terminat " 14,00

Intrebare:

Când, unde și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe GINGOLD NANDOR?

Răspuns:

Pe GINGOLD NANDOR l-am cunoscut în anul 1942, în București, cu ocazia venirii mele la prima ședință de lucru organizată de către Centrala Evreilor.-

La această ședință am luat parte toți președinții oficiilor județene ale Centralei Evreilor, conducerea Centralei Evreilor și prim rabinul SAFRAN.-

Intrebare:

Cu ce scop a fost convocată și ținută această ședință?

Răspuns:

Pentru ca cei din conducerea Centralei Evreilor să ia contact cu președinții pe care i-a numit în conducerea oficiilor județene ale Centralei.-

La această ședință ne-a mai spus că trebuie să îndeplinim toate sarcinile primite de la Centrală.-

Intrebare:

Arată cu ce se ocupa GINGOLD NANDOR în perioada în care l-ai cunoscut?

Răspuns:

GINGOLD NANDOR se ocupa cu îndeplinirea sarcinilor ce-i reveneau în calitate de președinte al Centralei Evreilor din România.-

Intrebare:

Ce sarcini îndeplinea GINGOLD NANDOR în calitate de președinte al Centralei Evreilor din România?

ss. Mendel Eugen

Răspuns:

GINGOLD NAIĐOR a îndepănat următoarele sarcini:
- A înființat și organizat serviciile necesare funcționării
Centralei din București.-

- A organizat oficiile județene ale Centralei Evreilor.
- A numit personalul necesar Centralei și oficiilor Centra-
lei. A ținut contactul cu Guvernul autoroscien prin reprezentan-
tul acestuia RADU IASCOA.-

- A stabilit taxele care trebușo pătite pentru alberarea
și prelungirea carnetelor de scutire de muncă obligatorie.-

- A prezidat ședințele cu conducătorii oficiilor județene
ale Centralei Evreilor și le-a trasat acestora sarcini.-

În general pot spune că GINGOLD NAIĐOR s'a ocupat de rezol-
varea tuturor problemelor privind obștea evreiască.-

Întrebare:

Oe fel de relații ai avut cu GINGOLD NAIĐOR?

Răspuns:

Cu GINGOLD NAIĐOR am avut numai relații pe linia Centralei

Evreilor.-

Întrebare:

În ce au constatat aceste relații?

Răspuns:

Aceste relații au constatat în faptul că GINGOLD NAIĐOR în
calitate de președinte al Centralei Evreilor îmi trasa sarcini
pe care au în calitate de președinte al oficiului Centralei Evrei-
lor din jud. Țarnava Mare, trebuia să le respect și să le execut în-
toama!.-

Întrebare:

Arată ce sarcini ți-a trasat GINGOLD NAIĐOR?

Răspuns:

GINGOLD NAIĐOR mi-a trasat următoarele sarcini: să orga-
nizez oficiul județean al Centralei Evreilor din jud. Țarnava Mare,
să mă ocup de problema învătămintului, să mă îngrijesc de încasa-
rea taxelor care constituiau contravaloarea carnetelor de scutire
de muncă obligatorie eliberate sau prelungite, să fixez suma care
trebuia să o plătescă fiecare evreu din oficiul Centralei Evrei-
lor (jud. Țarnava Mare) pentru palatul invalidilor, să examinez re-
poartele comunităților din oficiul Țarnava Mare, în ceoace privește
cererile de ajutor și în cazul că acestea sunt motivate să le îna-
ntez Centralei Evreilor din București, să fec propăganță în fe-

ss. Mendel Eugen

voarea regimului antonescian.-

Intrebare:

Arată dacă sarcinile pe care ți le-a trasat GINGOLD NANCOR le-ai îndeplinit?

Răspuns:

Sarcinile pe care le-am arătat mai sus, sarcini care mi-au fost trasate de președintele Centralei Evreilor din România, GINGOLD NANCOR, le-am îndeplinit întocmai.-

Intrebare:

Arată cum ai făcut propagandă în favoarea regimului antonescian?

Răspuns:

Când evreii din Sighișoara își manifestau nemulțumirea față de regimul antonescian și față de măsurile luate de acest regim, eu le spuneam că este o datorie a fiecărui evreu să îndeplinească toate dispozițiunile regimului antonescian și că nu trebuie să facem greutăți acestui regim. Deasemeni îi spuneam lui HEINRICH BLAU care era secretarul oficiului Centralei Evreilor din jud. Târnava Mare, să țină cuvântări la sinagogă, în legătură cu felul cum trebuie evreii să îndeplinească dispozițiile guvernului antonescian, felul cum trebuie să privească aceste dispozițiuni și că trebuie să aibe o atitudine favorabilă acetui regim.-

Intrebare:

Arată în mod concret în fața căror persoane ai făcut propagandă în favoarea regimului antonescian?

Răspuns:

Am făcut propagandă favorabilă regimului antonescian față de următorii evrei din Sighișoara: SAMUILA SEBLIG, care se ocupa cu diferite negustorii fără a avea însă prăvălie și care locuia în Sighișoara pe fosta str. Săeșului. În 1949-1950 știu că se găsea în Tg. Mureș fără însă să-i cunosc adresa; ISAC BARUCH comerciant, locuia în str. Morii în Sighișoara. Știu că s'a mutat din Sighișoara însă nu cunosc unde anume; BARUCH SIGISMUND, comerciant locuia în Sighișoara pe str. Generalisimul Stalin. În anul 1950 știu că a plecat în Izrael (era unchiul soției mele).-

Intrebare:

Arată cine mai cunoaște faptul că d-ta ai făcut propagandă în favoarea regimului antonescian?

Răspuns:

Mai cunoaște secretarul oficiului Centralei Evreilor din jud. Târnava Mare, HEINRICH BLAU, și funcționarul oficiului Centra-

lei Evreilor din jud. Târnava Mare, ARNOLD PARVAS, care actualmente este directorul P.C.I. din Sibiușoara.--

Intrebare:

Arată tot ce cunoști despre activitatea pe care a desfășurat-o GINGOLD NANDOR în calitate de președinte al Centralei Evreilor din România?

Răspuns:

Știu că GINGOLD NANDOR în calitate de președinte al Centralei Evreilor din România și sub masca acestei organizații a dus o politică de extirpare a obștei evreești sărace. Amănunte nu cunosc însă acesta a fost rezultatul. La obținerea acestor rezultate a contribuit și ceilalți conducători ai Centralei Evreilor care au fost numiți de el.--

Intrebare:

Arată tot ce cunoști în legătură cu trecutul lui GINGOLD

NANDOR?

Răspuns:

Am auzit că este fiul unui comerciant de lemne din Ardeal. Altcceva în legătură cu trecutul lui nu mai cunosc.--

Intrebare:

Arată ce alte cunoștințe mai ai despre GINGOLD NANDOR, în afară de cele arătate?

Răspuns:

Mai știu că GINGOLD NANDOR a ajuns în postul de președinte al Centralei Evreilor, datorită faptului că s'a căsătorit cu o cetățeană germană care avea legături cu legăția germană din România.--

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmit cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.--

ss. Mendel Eugen

ANGHELESCU:

SEF. DE SECURITATE

Frișecaru Stefan

CM/5 ex.

109

Proces-Verbal de interogator

110

Arestat-ul MENDEL EUGEN născut la 29 Octombrie 1898 în
Sighişoara, fost director la B.P.N. din în trecut de naţionalitate
evreie cu ultimul domiciliu în Bucureşti, Sosana Coltoşeni nr. 9
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

29 Martie 1953
Oraşul Bucureşti

Interogatoriul a început la ora 8 şi — min.

„ s'a terminat la „ 14 şi — „
18⁰⁰ — 22⁰⁰

Intrebare: Când unde şi în ce împrejurări l-ai cunoscut
pe Ghingold Sandor?

Răspuns: Pe Ghingold Sandor l-am cunoscut în anul
1942 în Bucureşti cu ocazia venirii mele la prima se-
dintă de lucru organizată de către centrul evreilor.

La această sedinţă a luat parte toţi preşedinţii
oficilor judetene ale centrului evreilor, conducerea centrului
evreilor şi prim rabinul Sapiro.

Intrebare: Cu ce scop a fost convocată şi limită
această sedinţă?

Răspuns: Pentru ca cei din conducerea centrului
evreilor să ia contact cu preşedinţii pe care i-a
numit în conducerea oficilor judetene ale centrului.

La această sedinţă ne-a mai spus că trebuie
să îndeşinim toate sarcinile primite de la centrul.

Intrebare: Orată cu ce se ocupa Ghingold
Sandor în perioada în care l-ai cunoscut?

Răspuns: Ghingold Sandor se ocupa cu înde-

Semnătura,

E. Mendel

Urmas: linia sarcinilor ce-i reveneau în calitate
de președinte al centralei voreilor din România.

Întrebare: Ce sarcini îndeplinea Ghingold Sandor
în calitate de președinte al centralei voreilor din
România?

Răspuns: Ghingold Sandor a îndeplinit
următoarele sarcini: - a înființat și organizat
serviciile necesare funcționării centralei din București
- a organizat oficiile județene ale centralei voreilor
- a numit personalul necesar centralei și oficiilor
centralei. - A avut contactul cu guvernul
Antonescian prin reprezentantul acestuia Radu Seca.
- A stabilit taxele care trebuiau plătite pentru eliberarea
și schimbarea carnetelor de rută și muncă obligatorie.
- A prezidat ședințele cu conducătorii oficiilor județene
ale centralei voreilor și le-a trasat acestora sarcini.

În general pot spune că Ghingold Sandor sa
ocupat de rezolvarea tuturor problemelor privind obținerea
credinței.

Întrebare: Ce fel de relații ai avut cu Ghingold
Sandor?

Răspuns: Cu Ghingold Sandor am avut
numai relații pe linia centralei voreilor.

Întrebare: În ce au constatat aceste relații?

Răspuns: Aceste relații au constatat în faptul
că Ghingold Sandor în calitate de președinte al
centralei voreilor îmi trasa sarcini pe care eu
în calitate de președinte al oficiului central
voreilor din județul Timișoara Mare trebuia să le
respect și să le execut întocmai.

Întrebare: Arată ce sarcini ți-a trasat

Semnătura,

E. Mucsi

Urmare: Ghingold Sandor!

Răspuns: Ghingold Sandor mi-a trasat //
memorabile sarcini. Să organizez oficiul județean
al centralei cverilor din județul Târnova Mare,
să mă ocup de problema învățământului, să mă
îngrădesc de încasarea taxelor care constituiau contra-
valoarea carnetelor de scolare de muncă obligatorie
diberate sau prelungite, să fixez suma care
trebuie să o plătească fiecare cveru din oficiul
centralei cverilor (județul Târnova Mare) pentru
palatul invalizilor, să examinez rapoartele com-
unităților din oficiul Târnova Mare în ce ce privește
cererile de ajutoare și în cazul că acestea sunt
motivate să le înaintez centralei cverilor din București,
să fac propagandă în favoarea regimului Anto-
nescian.

Întrebare: Orată dacă sarcinile pe care
ții le-a trasat Ghingold Sandor le-ai îndeplinit?

Răspuns: Sarcinile pe care le-am orătat
mai sus sarcini care mi-au fost trasate de
președintele centralei cverilor din România Ghingold
Sandor, le-am îndeplinit întocmai.

Întrebare: Orată cum ai făcut propagandă
în favoarea regimului Antonescian?

Răspuns: Când cverii din Sighisoara mi
manifestau nemulțumirea față de regimul antone-
scian și față de măsurile luate de acest regim,
eu le spuneaam că este o datorie a fiecărui cveru
să îndeplinească toate dispozițiile regimului
antonescian și că nu trebuie să facem opoziții
acestui regim. Pe vremea îi spuneaam lui Șoric

Semnătura,

F. Băduț

Urmare: Blau care era secretarul ofiului centralii
erilor din județul Târnava Mare, să trimite cu-
năntări la Sighet, în legătură cu felul cum
trebuie erii să îndeplinească dispozițiile guvernului
lui Antonescian, felul cum trebuie să primească
aceste dispoziții și că trebuie să aibă o
atitudine favorabilă acestui regim.

Întrebare: Dacă în mod concret în fata
cărora persoane ai făcut propagandă în favoarea
regimului Antonescian?

Răspuns: Am făcut propagandă favora-
bilă regimului Antonescian față de următorii
erri din Sighet: Samuilă Seelig care se ocupa
cu diferite neguțuri fără a avea însă brăvăle,
și care locuia în Sighet pe strada Str.
Săsalui. În 1949-1950 stiu că se găsea în Tg. Mureș
fără însă să-mi cunoască adresa, și Mac Baruch
comerciant, locuia în Str. Miori în Sighet. Stiu
că lă mutat din Sighet însă mi-am cunoscut
numele, și Baruch Sigismund, comerciant, locuia
în Sighet pe Str. Generalul Stalin. În anul
1950 stiu că a plecat în Israel (Baruch și soția sa)

Întrebare: Dacă cine mai cunoaște
faptul că Blau ai făcut propagandă în favoarea
regimului Antonescian?

Răspuns: Mai cunoaște secretarul ofiului
centralii erilor din județul Târnava Mare,
Zeno Blănișnicușorul ofiului centralii
erilor din județul Târnava Mare Arnold
Farkas care actualmente este directorul
P.C.P. din Sighet.

Semnătura,

F. Mureș

Intrebare: Orata tot ce curioși despre // 2
activitatea pe care a desfășurat-o Ghingold
Nandor în calitate de președinte al centralei
evreilor din România?

Răspuns: Tim că Ghingold Nandor în
calitate de președinte al centralei evreilor
din România și sub masca acestei organi-
zații a dus o politică de extirpare a
distincției evreiești pătrunde, omămulle nu cunosc
întră acesta a fost rezultatul. La ~~apărarea~~ acestui
rezultat a contribuit și ceilalți conducători
ai centralei evreilor care au fost muniți de el.

Intrebare: Orata tot ce curioși în
legătură cu trecutul lui Ghingold Nandor?

Răspuns: Am auzit că este fiul unui
comerciant de țenune din Ordeal. Altcera
în legătură cu trecutul lui nu mai cunosc.

Intrebare: Orata ce alte curiozități
mai ai despre Ghingold Nandor în afară
de cele arătate?

Răspuns: Mai știu că Ghingold
Nandor a ajuns în postul de președinte
al centralei evreilor datorită faptului că
se căsătorise cu o ^{aristocrată} germană care avea le-
gături cu legea germană din România.

Jupă ce am citit prezentul proces verbal
by interogatori, urvânt cu urvânt, și am constatat
că este întocmai cu cele declarate by mine sus-
țin și seures propriu neabil by nimeni.

Investigator

Spt. by securitate

11/11/37

Invinit.

E. Mendel

Semnătura,

113

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighișoara, doctor în Drept, fost director la B.C.I., de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni nr. 9.-

9 Februarie 1953, București.

Interogatoriul a început la ora 23,00

" s'a terminat " . . .

Intrebare:

Arată ce sioniști cunoști din fostul județ Târnava Mare?

Răspuns:

Cunosc următorii sioniști:

In Sighișoara:

- 1.- FARKAS MOISE (frate cu ARNOLD FARKAS care este director al agenției B.C.I. din Sighișoara), în anul 1949 era funcționar la Comlemn Sighișoara și locuia pe str. Andrei Mureșan.
- 2.- GROSSMAN ANDREI (fratele lui GROSSMAN ALEXANDRU fost consilier al oficiului Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare), funcționar la un magazin de Stat din Sighișoara și locuiește pe fosta str. Mihail Albert.-
- 3.- BARUCH SIGISMUND, fost proprietar al unei agenții comerciale, locuia pe str. Generalisimul Stalin. În 1949-1950, BARUCH SIGISMUND a plecat cu soția în Izrael.-
- 4.- KATZ ANTON, fost președinte al Comunității Evreilor din Sighișoara, fost comerciant, locuia pe str. Generalisimul Stalin vis-a-vis de BARUCH SIGISMUND.- În anul 1950 a plecat în Izrael împreună cu soția.-
- 5.- BLAU PTEZ, (frate cu ENRIC BLAU, fost se retar al oficiului Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare).- În 1950 era funcționar la fosta țesătorie Löw din Sighișoara. Locuia pe str. Martin Eisenburger (vis-a-vis de Tribunal în casa avocatului ZIEMERMAN.-

ss. Mendel Eugen

6.- HENRIAN MARON, fost comerciant, locuia în Sighișoara pe str. Saegului.--

7.- FRIED WEINSTEIN, fostă comerciantă de ouă, locuia în Sighișoara pe Fosta str. General Dragalina (Vis-à-vis de Judecătoria Mixtă). A plecat în Izrael.--

8.- FARFAS IOSIP, fost secretar la Administrația Finanțară din Iugoj, pensionar, locuia în Sighișoara în apropierea grăii. A plecat în Izrael în anul 1950 împreună cu soția și fiul său.--

9.- Fica vopsitorului KATZ (nepoata lui ALFON KATZ) locuia în Sighișoara, pe str. Saegului. A plecat în Izrael.--

10.- IOSIF WILLINGER, fost director la societatea Forestieră Tomag, în prezent funcționar la Industria Lemnului București, locuiește în București pe str. Colăa Victoriei.--

11.- In Medias: dr. SURAL, medic internist, locuiește în Medias în Fosta Piață Regele Ferdinand, a jucat un mare rol în organizarea sioniștilor din fostul județ Fărânaș Mare.--

Intrebare:
Din ce organizații sioniste făceau parte cei arțtați de ă-ta mai sus?

Răspuns:
Nu cunosc din ce organizații sioniste au făcut parte cei arțtați de mine mai sus.--

Intrebare:
Ce organizații sioniste cunoști ă-ta?

Răspuns:
Nu cunosc numele nici unei organizații sioniste.--

Intrebare:
Aveți ce fel de relații ai avut cu sioniștii din fostul județ Fărânaș Mare, arțtați de ă-ta în acest proces verbal de întrebătoriu?

Răspuns:
În afară de IOSIF WILLINGER, cu toți sioniștii arțtați de mine în acest proces verbal de întrebătoriu am avut simple relații de cunoștință.--

Intrebare:
În ce au constet aceste relații de simple cunoștințe?

Răspuns:
Am constet în faptul că atunci când ne întâlneau pe strada ne salutăm reciproc și schimbam câteva cuvinte de politețe.--

115

Intrebare:

Ce fel de relații ai avut cu IOSIF WILLINGER?

Răspuns:

Cu IOSIF WILLINGER am avut relații de prietenie.-

Intrebare:

In ce au constat aceste relații de prietenie?

Răspuns:

Au constat în faptul că de câte ori venea în Sighișoara dela exploatarea forestiere ale firmei "Lomaș" unde el era director, mă vizita și chiar luam masa împreună. Deasemenea oșeam la plimbare împreună și discutam diferite probleme mai intime sau cu caracter general.-

Intrebare:

Ce discuții ați avut în legătură cu mișcarea sionistă?

Răspuns:

IOSIF WILLINGER îmi spunea că el este de acord cu ideile sionismului și dacă ar fi posibil el ar pleca în Izrael. Eu nu eram optimist în privința realizării Statului Izrael.-

Intrebare:

D-ta erai de acord cu ideile propagate de sionism?

Răspuns:

Eu nu eram de acord.-

Intrebare:

Ce servicii ți-a făcut IOSIF WILLINGER?

Răspuns:

IOSIF WILLINGER m'a angajat ca avocat al societății forestiere "Lomaș".-

Intrebare:

Ce servicii i-ai făcut d-ta lui IOSIF WILLINGER?

Răspuns:

În perioada în care eu am fost președinte al Oficiului Centralei Evreilor din fostul județ Târnava Mare, îi procuram lui IOSIF WILLINGER și soției sale, autorizații de călătorie pentru a putea veni în Sighișoara în scopul rezolvării unor chestiuni personale.-

Intrebare:

De unde procurai d-ta acele autorizații de călătorie?

Răspuns:

Acele autorizații de călătorie le procuram intervenind la prefectul județului și șeful Siguranței din Sighișoara, pe care îi cunoșteam personal.-

///.

ss. Mendel Eugen

Intrebare:

Oine exercita funcția de prefect și de șef al Siguranței în Sighișoara în perioada 1937-1944?

Răspuns:

În perioada 1937-1944, funcția de prefect era exercitată de colonelul TRAIAN ANTOHI, care locuia în Sighișoara pe str. Generalisimul Stalin în casa PETROVICI FREDERICH. Stiu că prin anul 1947, s'a mutat în București dar nu-i cunosc adresa.-

Șef al Siguranței din Sighișoara în perioada 1937-1944, era MOLDOVAN care locuia în fosta str. Mihail Albert. Am auzit că a fost arestat.-

Intrebare:

Ce alte cunoștințe mai ai despre IOSIF WILLINGER?

Răspuns:

Stiu că a fost exclus din Partid pe motivul că a fost sionist.-

Intrebare:

Ce sioniști mai cunoști în țară în afară de cei arătați?

Răspuns:

Nu mai cunosc nici un sionist în afară de cei arătați de mine în acest proces verbal.-

Intrebare:

Ce sioniști mai cunoști în străinătate?

Răspuns:

În afară de cei arătați de mine și care au plecat în Statul Izrael, nu mai cunosc nici un sionist în străinătate.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmit cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss. Mendel Bugen

INTERVIATOR:

SIT. DE SECURITATE

Prisecaru Stefan

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat-ul MENDEL EUGEN, născut la 29 octombrie 1938 în Sighisoara
de în trecut fost director la P.C. și naționalitate evreu cu ultimul
domiciliu în București Șoseaua Lotru din N: 9
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 23 și min.

„ s'a terminat la „ și .

Intrebare: Orăți ce sionisti cunosți din fostul județ
Târnava Mare?

Răspuns: Cunoscor următorii sionisti în Sighisoara:
1. Farkas Moise (frate cu Arnold Farkas care este
director al agenției P.C. și din Sighisoara) în anul 1949
era funcționar la Căminul Sighisoara și locuia pe Str.
Andrei Mureșan.

2. Grossman Andrei (fratele lui Grossman
Alexandru fost consilier al oficiului centrali evreilor
din fostul județ Târnava Mare), funcționar la un
magazin în stat din Sighisoara și locuia pe foșta
Str. Mihail Albert.

3. Baruch Sigismund, fost proprietar al unei
agenții comerciale, locuia pe Str. Generalissimul Stalin.
În 1949-1950 Baruch Sigismund a plecat cu soția în Israel.

4. Kalk Anton, fost președinte al comunității
evreilor din Sighisoara, fost comerciant, locuia pe
Str. Generalissimul Stalin vis a vis de Baruch Sigismund.

Semnătura,

P. E. Mendel

Urmare: In anul 1950 a plecat in Brazil impreună cu soția
5. Blau Pătră (frate cu Enric Blau) fost secretar
al oficiului central al scriitorilor din fostul județ Târnava Mare.
In 1950 era funcționar la fostă teatrală
Lăz din Sighisoara. Locuia pe Str. Martin
Eisenburger (vis a vis de tribunal în casa avocatului
Siemermon).

6. Herman Marton, fost comerciant, locuia
în Sighisoara pe Str. Saeshului
7. Frida Weinstok, fostă comerciantă de
cărți. Locuia în Sighisoara pe strada Str. Gheorghe
Dragalina (vis a vis de judecătoria mixtă). A ple-
cat în Brazil.

8. Tarkas Josif, fost secretar la ad-hoc finan-
ciară din Sugoș, pensiunat, locuia în Sighisoara
în apropierea grăii. A plecat în Brazil în anul
1950 impreună cu soția și fiul său.

9. Tica roșitorului Katz (nepoata lui Mihail
Katz), locuia în Sighisoara pe Str. Saeshului.
A plecat în Brazil.

10. Josif Wählinger, fost director la societatea
forestieră „Lomas” în Borșeni funcționar la Industria
Lemnului - București. Locuia în București pe Str.
Calea Victoriei.

11. În Medias: Dr. Surcan, medic internist,
bucurește în Medias în fostă Piața regelui Ferdinand.
A plecat în mare rol în organizarea birourilor din
fostul județ Târnava Mare.

Intrebare: Din ce organizații române făceau
parte cei arătați de mai sus?

Răspuns: În cunoștința din ce organizații române

Semnătura,

Dr. Mucur

Urmare: Au făcut parte cei arătați 1/2 mine mai sus
Intrebare: Le organizatiioniste cunosci 1/2?
Răspuns: Au cunosci numele niciunei organizații ioniste.

Intrebare: Orăță ce fel 1/2 relații ai avut cu ionistii din fostul județ Târnava Mare, arătați 1/2 1/2 în acest proces verbal 1/2 interogatoriu.

Răspuns: "Nu arăță 1/2 Josif Willinger cu toți ionistii arătați 1/2 mine în acest proces verbal 1/2 interogatoriu" am avut simple relații 1/2 cunoștință.

Intrebare: În ce au constat aceste relații de simple cunoștințe?

Răspuns: Am constat în faptul că atunci când ne întâlneam pe stradă ne salutam reciproc și schimbam câteva cuvinte 1/2 politete.

Intrebare: Le fel 1/2 relații ai avut cu Josif Willinger?

Răspuns: Cu Josif Willinger am avut relații 1/2 prietene.

Intrebare: În ce au constat aceste relații 1/2 prietene?

Răspuns: Am constat în faptul că de câte ori venea în vizita de la exploatarea forestieră ale fermei "Lomas" unde el era director, mă vizita și chiar luam masa împreună. Căvenea împreună la plimbare împreună și discutam diferite probleme mai intime sau cu caracter general.

Intrebare: Le discutii alți avut în legătură cu mișcarea ionistă?

Răspuns: Josif Willinger îmi spunea că el este de acord cu ideile ionismului și dacă ar

Semnătura,

Urmare: si posibil d ar pleca in Israel. En nu eram
optimist in privinta realizarii statului Israel.

Intrebare: Iti erat de acord cu ideile
propagandate de sionism?

Raspuns: En nu eram de acord.

Intrebare: Ce servicii li-a facut Josif Willinger?

Raspuns: Josif Willinger ma angajat ca
advocat al nr. prestiere "Lomas"

Intrebare: Ce servicii i-ai facut Iti lui
Josif Willinger?

Raspuns: In perioada in care eu am
fost presedinte al oficiului centralii ereilor
din fostul judet Tarnova Mare, ii procuram
lui Josif Willinger si sotiei sale autorizatii de
calatorie pentru a putea veni in Sighisoara
in scopul rezolvării unor chestiuni personale.

Intrebare: De unde procurai Iti acele
autorizatii de calatorie?

Raspuns: Acele autorizatii de calatorie
le procuram intervenind la prefectul jude-
tului si seful sigurantei din Sighisoara pe
care ii cunoasteam personal.

Intrebare: Cine ~~era~~ exercita functia
de prefect si de sef al sigurantei in Sighisoara
in perioada 1937-1944

Raspuns: In perioada 1937-1944 functia
de prefect era exercitata de colonelul Traiane Antohii
care locuia in Sighisoara pe str. Generalisimul Stalin
in casa Petrovici Frederich. Stim ca prin anul 1947 va
mutat in Bucuresti dar nu-i cunosc adresa.

Sef al sigurantei din Sighisoara in perioada

Semnătura,

St. K. Meneau

Urmare: 1937-1944 era Moldovan care locuia in fostul Str. Mihail Albert. Am auzit ca a fost arestat. 119

Intrebare: Ce alte cunostinte mai ai despre Josef Willinger?

Raspuns: Sim ca a fost exclus din Partid pe motivul ca a fost sionist.

Intrebare: Ce sionisti mai cunosti in tara inafara de cei aratati?

Raspuns: Nu mai cunosc nici un sionist inafara de cei aratati de mine in acest proces verbal.

Intrebare: Ce ~~sionisti~~ sionisti mai cunosti in strainatate?

Raspuns: Inafara de cei aratati de mine si care au peccat in statul Israel nu mai cunosc nici un sionist in strainatate.

Jusă ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu curant cu curant si am constatat ca este intocmai cu cele declarate de mine sustin si semnez propria rezilit de nimeni.

Inovinit

Anchorator,

P. E. Kuvac

PP. S. Securitate

PP. S. Seta

Semnătura,

120

Proces-Verbal de interogator

Arestat-ul MEMBEL EUGEN născut la 29 Octombrie 1898 în
Lighisăra fost director la P. L. M. de în drept cu ultimul
domiciliu în Genevesti Soseana Lotroceni Nr. 7 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25 Februarie 1953

Orașul Genevesti.

Interogatoriul a început la ora _____ și min.

„ s'a terminat la „ _____ și _____

Intrebare: Când, unde și la ce unitate ti-ai

făcut stagiul militar?

Răspuns: M-am făcut stagiul militar în
perioada Aprilie 1916 - toamna anului 1918
în armata austro-ungară la regimentul 16 intan-
terie din Seghedin. Cerul tentorial al acestui
regiment se găsea în fostul oraș Boșor și în
orașul Alba Julia.

Intrebare: În ce grad ai avut în armată.

Răspuns: În armată am ajuns până
la gradul de sublocotenent.

Intrebare: În ce grad ai obținut gradul
de sublocotenent.

Răspuns: Am obținut gradul de sublo-
cotenent în urma absolvirii școlii de ofiteri în
rezervă din Mediaș care mai târziu a fost
mutată la Debretin. Această școală condusă
de generalul Hegorav am absolvit-o în perioada

Semnătura,

J. K. M.

Urmare: Iulie 1916 - Septembrie 1916.

Intrebare Otrata la ce lupte ai luat
pe parte?

Răspuns: Am luat parte la luptele
duse de armatele austro-ungare la gra-
nita Italiei (lupta dela "Sonta din vara anului
1917). Insa aceasta lupta am mai luptat
pe teritoriul Italiei fara insa sa mai aibe
loc lupte importante.

Intrebare Ce decoratii ai primit?

Răspuns: Am primit "Medalia de vitejie"
clasa I, si medalia de arg. Carol al IV.

Intrebare In urma caror fapte ai
primit aceste decoratii?

Răspuns: Medalia de vitejie clasa
I am primita pentru comportarea vitejeasca
pe care am avut-o cu ocazia unui atac
car medalia Carol al IV pentru faptul ca
am luat parte la luptele duse in linia
I-a timp de 4 luni de zile.

Intrebare Cand unde si la ce
unitate ai mai facut armata?

Răspuns: In anul 1939 am fost
concentrat in armata romana la regimentul
de infanterie nr 18 din Caracal. Tot in anul
1939 am mai fost concentrat la detasamentul
de lucru in comuna Nevoiasa din fostul judet
Hunedoara.

Intrebare Cu ce te-ai ocupat tu
la detasamentul de munca din comuna
Nevoiasa din fostul judet Hunedoara?

Semnatura,

DE Mendez

Urmare: Răspuns: Mă ocupam cu supravegherea
executării lucrărilor de refacere a drumurilor.

Întrebare Care era compoziția aceluia detașament?

Răspuns: Din acest detașament făceau
parte oameni de toate naționalitățile cunoscute
din România inclusiv români.

Întrebare Cine mai făcea parte din
conducerea acestui detașament?

Răspuns: Mai făceau parte: Căpitanul
Boza și încă 2 sublocotenenti. Al căror nume
nu mi-l reamintesc.

Întrebare: Orată câteva persoane care
au făcut parte din acest detașament de muncă?

Răspuns: Mă reamintesc numele
niciunei persoane care a făcut parte din
acest detașament de muncă.

Întrebare Orată cu ce scop erau
reparate drumurile de către detașamentul
din conducerea căruia ai făcut și tu parte?

Răspuns: Mă cunosc scopul pentru
care erau reparate acele drumuri.

Juși ce am citit prezentul proces
verbal de interogatoriu curânt cu curânt și
am constatat că este întocmai cu cele
declarat de mine susțin și senin proprie
nealbit de nimeni.

Auditor
M. de securitate
Stoicescu

Învinuit
F. Meșter

Semnătura,

Stoicescu

Proces-Verbal de interogator

Arestat -ul MENDEL EUGEN născut la 28 Octombrie 1898 în
Sighisoara, fost director la ps e³, de în drept cu ultimul
domiciliu în Ponurești Șoseaua Cotroceni Nr 9
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

25 Februarie 1953

Orașul Ponurești

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.

„ s'a terminat la „ _____ și _____ .

Intrebare: Orată ce studii ai fă?

Răspuns: Sunt doctor în drept și în științe
politico economice. D.E. Minulescu

Intrebare: Vinde, în ce perioadă și ce fel de
licen ai urmat?

Răspuns: Am urmat licența Lutherană (licen
germană) din Sighisoara în perioada 1909 - 1916 Minulescu

Intrebare: Orată cu ce colegi ai avut relații de
prietenie

Răspuns: Am avut relații de prietenie cu urmă-
torii colegi de licen: Walter Liggerer (fost proprietar al
unei moți din și a unei țesătorii din Sighisoara, în
anul 1919 era prim contabil la fabrica de cărămizi
din Târnăveni), Eduard Lurtz (în anul 1949 era
medic în orașul Reghin), Alfred Pomereius (în perioada
1939 - 1944 a fost conducătorul partidului hitlerist
din fostul județ Târnava Mare) în anul 1949 era
casier la restaurantul găinii Sighisoara și locuia

Semnătura,
Minulescu

Urmare: pe lista str. Octavian Goga) si Eric Blau
 (in perioada 1942-1944 a fost secretar al oficiului
 centralei evreilor din fostul judet Tarnava Mare,
 actualmente locuete in Sighisoara pe str. Mariei Chendi) 5/11/1944

Intrebare: In ce au constatat aceste relatii
 de prietenie?

Raspuns: Am constatat in faptul ca de multe
 ori ne plimbam impreuna si discutam diferite
 probleme legate de viata de elev. 5/11/1944

Intrebare: Orata daca prietenia dintre
 va si cei aratati mai sus se mai mentine si
 in prezent?

Raspuns: In aceasta prietenie se mai
 mentine si in prezent. 5/11/1944

Intrebare: Ce legaturi au existat intre ~~si~~
 si Alfred Pomarius in perioada 1939-1944?

Raspuns: Nu au existat nici un fel
 de legatura si nici nu ne-am intalnit decat
 de câteva ori in mod intamplator in biroul
 prefectului judetului unde eu ma duceam
 in calitate de presedinte al comunitatii evreilor
 si mai tarziu al Oficiului centralei evreilor
 pentru a rezolva anumite probleme ce priveau
 pe evrei din Sighisoara. 5/11/1944

Intrebare: Pentru ce probleme care inte-
 nseau pe evreii din Sighisoara te duceai la prefect?
 atunci ~~si~~ când te-ai intalnit cu
 seful partidului hitlerist din fostul judet
 Tarnava Mare, Pomarius Alfred?

Raspuns: M-am dus pentru a re-
 zolva cu prefectul judetului problema capam

Semnatura,

Eric Blau

Urmare: unui număr de foci vrei veniti din Grad.

Alta data m'am dus pentru a obtine pentru vrei suti din alte ~~de~~ localitati din judetul Tarnava Mare, dreptul de a putea sa se duca in localitatile de unde venise pentru a-i aduce diferite lucruri. Scuze

Intrebare: Cu ce scop venise Alfred Pomarius la prefectul judetului Tarnava Mare, atunci când va intalnit cu Jta?

Raspuns: In urmas scopul venirii ⁱⁿ

Intrebare: Ce discutii ai intretinut pe seful partidului hitlerist din fostul judet Tarnava Mare in perioada in care Jta ai fost presedintele al comunitatii vreiilor din Schiscaria si mai tarziu presedinte al officului centralei vreiilor din fostul judet Tarnava Mare?

Raspuns: Je ale câteva ori când m'am intalnit cu Alfred Pomarius (seful partidului hitlerist din fostul jud. Tarnava Mare) am schimbat doar câteva cuvinte de politete. Scuze

Intrebare: Jta ai aratat că erati prieteni?

Raspuns: In acea perioada prietenia dintre noi nu ma' conta deoarece Alfred Pomarius era presedintele partidului hitlerist din fostul judet Tarnava Mare, partid care avea printre scopurile sale si acela de a extermina populatia evreiasca saraca, iar eu eram presedintele comunitatii

Semnatura

[Signature]

Urmare: eresti din Lichisova si mai tarziu
(1942) presedinte al oficinii centrale ureilor
din fostul judet Tarnava Mare si deci eram even.

Intrebare: Iti erai vreu sarac?

Raspuns: Nu! Eu faceam parte din
burghezia ureeasca. *Shumey*

Intrebare: Iti in perioada 1942-1944
erai presedintele oficinii centrale ureilor
din fostul judet Tarnava Mare. Odata ce
scop numara centrale ureilor si oficile
centrale ureilor si de cine au fost infiintate

Raspuns: Centrale ureilor si oficile
centrale ureilor au fost infiintate de regimul
Antonescian fiind un organ fascist si avand
ca scop exterminarea ureilor saraci. *Shumey*

Intrebare: Deci Iti te-ai intalnit pe
o linie comuna cu Alfred Pomarius presedintele
partidului hitlerist din fostul judet Tarnava Mare?

Raspuns: Ja m-am intalnit pe o linie
comuna cu Alfred Pomarius presedintele partidului
hitlerist din fostul judet Tarnava Mare. *Shumey*

Intrebare: Odata in ce a constat cola-
borarea dintre Iti si presedintele partidului
hitlerist din fostul judet Tarnava Mare Alfred Pomarius,
pe aceasta linie comuna.

Raspuns: Eu nu am colaborat cu Alfred
Pomarius presedintele partidului hitlerist din
fostul judet Tarnava Mare pe aceasta linie comuna. *Shumey*

Intrebare: Dece nu ai colaborat?

Raspuns: Nu am colaborat deoarece
nu am fost invitat sa colaborez. *Shumey*

Semnatura,

Shumey

Urmare: Intrebare: Jacă ai fi fost invitat să colaborezi ai fi colaborat? 124

Răspuns: Nu asi fi colaborat. *Shu...*

Intrebare: Orată motivul pentru care nu ai fi colaborat?

Răspuns: Nu asi fi colaborat cu Alfred Tomarins pentru că era un fascist. *Shu...*

Intrebare: Bine dar după cum ai arătat în acest proces verbal în interogatoriul de la 12 era prezedintele oficinii centrale ^{explicitor} din județul Târnava Mare iar centrala evreilor era un organ fascist. Incheia îți cere să arăți de ce nu ai fi colaborat cu Alfred Tomarins care după cum ai afirmat era fascist, deși de făceați parte din conducerea unei organizații fasciste?

Răspuns: Nu puteam să colaborez cu Alfred Tomarins pentru că acesta după cum am arătat mai sus era prezedintele partidului hitlerist din județul Târnava Mare și că acest partid avea ca unul din scopuri și exterminarea populației evrești sărace. *Shu...*

Intrebare: Bine, dar centrala evreilor din al căror organ de conducere făceați și de parte după cum ai arătat în acest proces verbal de interogatoriul urmarea exterminarea populației evrești sărace. Deci explică de ce nu ai fi colaborat cu Alfred Tomarins.

Răspuns: Nu asi fi colaborat cu Alfred Tomarins pentru că eu mă identificam cu evreii săraci. *Shu...*

Semnătura

Shu...

Intrebare: Ita ai notat ca faceai parte din burghezia evreiasca. Anchetă te întreabă ~~peste~~ din nou in ce a constatat colaborarea dintre Ita si presedintele partidului hitlerist din fostul judet Tarnava Mare?

Raspuns: Mi am colaborat cu Alfred Pomarius presedintele partidului hitlerist din fostul judet Tarnava Mare deasta o afara in anul 1940. *Da*

Intrebare: Orata atunci cu ce organe ai colaborat Ita pentru a atinge scopul urmărit de centrala evreilor si de ofiile centralei evreilor.

Raspuns: Mi am colaborat cu nici un alt organ.

Intrebare: Orata atunci cum ai lucrat Ita pentru a duce la indeplinire scopul urmărit de centrala evreilor din Romania?

Raspuns: Eu nu am lucrat pentru ducerea la indeplinire a scopului urmărit de centrala evreilor din Romania. *Da*

Intrebare: Orata ce servicii ai făcut Ita lui Alfred Pomarius presedintele partidului hitlerist din fostul judet Tarnava Mare?

Raspuns: Eu nu i am făcut nici un fel de servicii. *Da*

Intrebare: Orata ce servicii ti-a făcut Alfred Pomarius presedintele partidului hitlerist din fostul judet Tarnava Mare?

Raspuns: In toamna anului 1940 Alfred Pomarius in calitate de presedinte al partidului hitlerist din fostul judet Tarnava Mare a intervenit pe lângă seful politiei

Urmare: legionare din Sighisoara / amme bene despre
care vine ca este arestat / sa ma elibereze din arestul
politiei unde fusese dus pentru a semna con-125
tractul de vanzare cumparare al imobilului meu

Insa ce am citit prezentul proces verbal
de interogatoriu inaint cu inaint si am con-
statat ca este intocmai cu cele declarate
de mine sustine si semnez propria nesilit de mine

Arhivator.

de securitate

Strozeanu

Arhivator.

Strozeanu

Semnatura,

Proces-Verbal de interogator

Arestat-ul MENDEL EUGEN născut la 29 Octombrie 1898 în
 Ighisbarea, fost director la S.C.P. dr. în drept
 cu ultimul domiciliu în București, (Date de stare civilă, ultimul domiciliu) Soseaua Cotroceni 218

28 Februarie 1953
 Orașul București

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.
 „ s'a terminat la „ _____ și _____ .

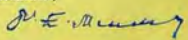
Intrebare: Intrebare: Data născ și când ai absolvit ~~la~~ facultatea?

Răspuns: În anul 1917 primind me concediu din armată, m'am dus în orașul Chișinău și m'am înscriș la facultatea de drept. În anul 1918 după ce am terminat stagiul militar am dat toate examenele absolvind în acest fel facultatea de drept.

Intrebare: Data cu ce colegi ai avut relații mai apropiate în perioada în care ai fost student?

Răspuns: Am avut relații mai apropiate cu Dr. Ignatie Solomon care actualmente este inspector la S.C.P. din Orad, dr. Paul Böhm în anul 1952 era funcționar al S.C.P. în stat din Orad, Victor Sturbeț în anul 1952 era avocat pensionar la Ighisbarea și locuia pe Str. Cușcaciului Stalin și în anul 1952 era directorul succursalei S.C.P. din Sibiu.

Intrebare: Data în ce au constat aceste

Semnătura,

Urmare: Relatii mai apropiate dintre Itz si cei aratati mai sus.

Raspuns: Aceste relatii mai apropiate au constat in faptul ca de cele mai multe ori imitatam impreuna ne plimbam impreuna si manam masa impreuna.

Intrebare: Inata daca relatiile mai apropiate dintre Itz si cei aratati mai sus s-au mentinut in decursul timpului?

Raspuns: Inafara de relatiile mele cu Victor Stinbet care sau racit, cu toata ceilalti am devenit prieteni in sensul ca ne scriam reciproc, ne faceam unele servicii etc.

Intrebare: Ce servicii va-ti facut reciproc?

Raspuns: Ionatic Solomon fiind avocat in Brad ~~si~~ Paul Bohm in orasul Brad dar un avocat in Ighisoara ne trimiteam clienti in mod reciproc atunci cand se ivea ocazia.

Peasmele au cand am devenit director la B.C.S. Bucuresti am intervenit la postul director general Laze Gheorghe pentru numirea lui Firgil Hulea in postul de director al sucursalei B.C.S. din orasul Sibiu si pentru numirea lui Ionatic Solomon in postul de inspector la sucursala B.C.S. din orasul Brad interventii care s-au soldat cu un rezultat pozitiv. Pentru acesta din nou am intervenit la ~~Wiss~~ Ioan.

Intrebare: Inata ce politici au facut fiecare din cei aratati mai sus inainte

23 August 1944 si dupa 23 August 1944?

Semnatura,

St. E. Kucera

Urmare: Răspuns Dr. Spatic, domnule, nu a făcut politica în trecut și nici după 23 August 1944. 127

Dr. Paul Böhm înainte de 23 August 1944 nu a făcut politica iar după 23 August 1944 a fost membru de partid însă a fost exclus pentru averea pe care a posedat. Victor Stihet înainte de 23 August 1944 a fost deputat al ^{partidului} partid liberal și a continuat să fie membru al acestui partid până la desființarea lui. Hulea înainte de 23 August 1944 a fost membru al ^{partidului} partid national țărănesc din care mai târziu s-a retras. Este membru de partid ^{provenit} din PSD.

Întrebare: Ce discuții ^{politice} ai avut cu cei amintiți mai sus?

Răspuns: Stihet Victor și Hulea Hingil erau naționalisti convinși și pretindeau că naționalitățile colocoștoare din România nu trebuie să aibe drepturi egale cu poporul român. În nam de acord de aceste discuții. Aceste discuții le-am avut numai înainte de 23 Aug. 1944.

Întrebare Orată când și unde ti-ai luat doctoratul?

Răspuns: Doctoratul în științe economice l-am luat în anul 1919 la universitatea din Debretin iar doctoratul în drept l-am luat la universitatea din Cluj în anul 1922.

Întrebare Cu cine ai avut relații mai apropiate la Debretin (Ungaria)?

Răspuns: La Debretin am avut relații mai apropiate cu Victor Stihet care ve-

Semnătura,

P. E. Mung

82^a Urmare: se în acest oras tot pentru asi da doctoratul, în alte persoane mi am avut relatii mai apropiate.

Dupa ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu având cu cunoșt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine susțin și semnez propria mesilit în nimeni

Închetator
M. H. Scapitate
[Signature]

Învinuit
[Signature]

Semnătura,

Proces-Verbal de interogator

Arestat Nardel Eugen, născut la 28 Decembrie 1918 în
Sighisara Săpinașului, de profesie funcționar
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 (Director P.C.T.) cu ultimul domiciliu în București, b-d. Căminului nr. 9

18 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 6 și 15 min.
 „ s'a terminat la „ 7 și 15 „

Intrebare: Cunoști oare persoana cu numele
Ottone Pietro?

Răspuns: Da, cunosco.

Intrebare: Când și în ce împrejurări ai
 cunoscut d-nea această persoană?

Răspuns: Pe Ottone Pietro l-am cunoscut
 în 1950 - la Banca de Credit și Investiții unde
 eu eram dirigint, iar el funcționar în cor-
 pul tehnicienilor condus de P.H. Cristoloveanu.

Intrebare: În ce relații ai fost d-nea cu
 această persoană?

Răspuns: Nu am avut relații decât de natură
 profesională, respectiv o serie de lucrări pur
 amicale care veneau de la divizia
 condusă de Clara Brumaru, sofa lui, la
 mine, pentru aprobarea fișurilor lor.

Intrebare: Ce fel de lucrări erau acestea?

Răspuns: Acestea erau lucrări tehnice și de

Semnătura,

M. F. Mureș

Urmare: arta cum de exemplu Statuia lui I.V. Stalin
din P-ta Victoriei, care a fost executata de un
sculptor italian ~~italian~~ pe care cred ca
Ottone Pietro trebuie sa-l cunoasca.

Intrebare: Ce specific avea divizia condusa
de Clara Brumaru, din care facea parte
si Ottone Pietro?

Raspuns: Aceasta divizie se ocupa cu finan-
tarea lucrarilor executate in favoarea insti-
tutiunilor de stat aparținand diferitelor
Ministere. In aceasta divizie Ottone Pietro era
ajutorul si consilierul tehnic al Clarei Brumaru
sefa diviziei (F.I.S) aceasta divizie detinea o
serie de secrete de stat privind investitiile
pentru diverse ministere. - Mai stiu ca Brumaru
Clara era des chemata de Dir. General Ion Weiss,
care ii preda diverse lucrari secrete.

Intrebare: Cu ce persoane din P.C.P. avea
Ottone Pietro relatii si de ce natura erau?

Raspuns: Lam rasut mai des in anturajul lui
Vistoloveanu. Nu cunosc natura relatiilor dintre
el si Brumaru Clara.

Intrebare: Ce mai cunosti in legatura cu aceasta
persoana?

Raspuns: Stiu ca el era membru de partid si
ca livezeanu Octav avea incredere in el. Altec
sa nu mai cunosc in legatura cu el.

peste P.C.P. de interpretator, dupa ce ham si
fit curant cu curant si am constatat sa, co-
respunde intru totul cu cele declarate de mine
si sustine si remane pozitiv posibil de mine.

Suchetalar:

Scrisorile
Semnatura,

S. H. Mures

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighișoara, doctor în drept, fost director la B.C.I. de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni Nr. 9.-

9 Mai 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 15.00
" s a terminat la " 21.30

Intrebare:

În procesul verbal din 9 Februarie 1953 ai arătat o serie de persoane care au activat în mișcarea sionistă din Sighișoara. Ancheta te întreabă, și d-ta să răspunzi sincer. Ai fost sau nu sionist ?

Răspuns:

Da, am fost o perioadă de timp.-

Intrebare:

În ce organizație sionistă ai activat, și de când până când ?

Răspuns:

Am activat în organizația sionistă din Sighișoara din anul 1930 până în 1937.-

Intrebare:

Ai răspuns sincer ?

Răspuns:

Da, am răspuns absolut sincer.-

Intrebare:

Arată anchetei, în ce a constat activitatea d-tale sionistă ?

Răspuns:

Activitatea mea sionistă a constat în aceia că am contribuit cu diverse sume de bani la colectele făcute de organizație.- Deasemenea am avut discuții sporadice cu alte elemente sioniste ca; KATZ ANTON, GOLDSTEIN MAURITIU, soția lui RIPPER BRUNO, (decedată) IOSIF WILLINGERER, Dr.SURANY și alții, discuții în care comentam concepțiile , teoriile sioniste și ne declarăm de acord cu

///.

ss. Mendel Eugen.

ele. Nu am participat niciodată la vre-o ședință a organizației activitatea mea, mărginându-se la cele ce am arătat mai sus.-

Intrebare:

Cu ce dovezi ai cele afirmate de d-ta ?

Răspuns:

Ancheta poate ^{evolu} corecta și constata dacă eu nu am răspuns sincer sau nu.- Persoanele ce le-am arătat mai sus pot să declare care a fost activitatea mea sionistă însă nu știu precis care din ele mai sunt în țară s'au au decedat deoarece din 1948 nu am mai avut nici un contact cu ele deoarece am venit la București. Citez și pe membrii de partid HEINRICH BLAN Av. și KISIN ALEXANBU ambidomiciliază în Sighișoara și care mă sunoș de mult și poate declara dacă eu am dus o altă activitate sionistă decât ce-a pe care am arătat-o.-

Intrebare:

Arată sincer ne anume te-a determinat să activezi în organizația sionistă din Sighișoara ?

Răspuns:

Declar absolut sincer că am acceptat să am activitate sionistă, ce am arătat-o deoarece vedeam în această mișcare o posibilitate de unire a tuturor evreilor, unire care o vedeam necesară cu atât mai mult cu cât în acel timp antisemitismul și naționalismul german era în floare la Sighișoara. Acesta este motivul care ma determinat să activez în organizația sionistă din Sighișoara.-

Intrebare:

D-ta, ai rudeni plecate în Israel ?

Răspuns:

Eu personal, nu am nici-o rudenie plecată în Israel soția mea are.-

Intrebare:

Portați corespondență cu rudele soției d-tale ?

Răspuns:

Da, însă la intervale mari de timp .-

Intrebare:

Pentru ce d-ta nu ai fost sincer și nu ai declarat anchetei că ai fost sionist, întrucât ai mai fost întrebat de acest lucru ?

Răspuns:

Nu am declarat înainte anchetei că am fost sionist, întrucât am socotit că faptul că am contribuit la coletele sioniste și că am avut discuții cu caracter sionist cu alte elemen-

te din această organizație, nu este suficient ca eu să mă numesc sionist.-

131

Intrebare:

Din nou încerci să minți! Dece nu am declarat anchetei chiar această activitate pe care ai avut-o? Răspunde sincer ?

Răspuns:

Nu am declarat acest lucru deoarece am vrut să apar în fața anchetei într'o lumină mai bună.-

Intrebare:

D-ta fugi de răspunsul adevărat. Recunoști că ai mințit ancheta sau nu ?

Răspuns:

Da, recunosc că am mințit ancheta.-

Intrebare:

Arată acum și motivul pentru care d-ta ai mințit ancheta ?

Răspuns:

Am mințit ancheta și am ascuns ei, că am fost sionist deoarece credeam că ea nu are de unde să cunoască acest lucru.-

Intrebare:

Acum ce ai de gând ?

Răspuns:

Sunt ferm hotărât ca să răspund sincer la toate întrebările pe care ancheta mi le va pune și să nu mai mint cu nimic organele de anchetă.-

Intrebare:

Ai să-ți păstrezi acest angajament ?

Răspuns:

Da, am să-l păstrez.-

Intrebare:

Vom vedea. Răspunde acum dacă în calitate de membru P.M.R. a-ți adus la cunoștință partidului activitatea d-tale sionistă ?

Răspuns:

Nu am adus-o.-

Intrebare:

Pentruce ai ascus acest lucru partidului ?

Răspuns:

Am ascus acest lucru partidului pentru că voiam ca să fiu bine văzut la partid, și pentruce la o eventuală verificare să nu cunva ca pentru acest motiv să pierd calitatea de membru de partid.-

././.

ss. Mendel Eugen.

Intrebare:

Cum consideri d-ta această atitudine ce ai avut-o față de partid ?

Răspuns:

Consider că am avut o atitudine nejustă, ne sinceră de lașitate.-

Intrebare:

Cum ai privit d-ta, faptul că la verificările membrilor de partid, ai fost exclus din P.M.R.?

Răspuns:

Am privit acest lucru ca o măsură ne justă deoarece credeam că activitatea mea ce am avut-o în ultimi ani este o dovadă a felului cum am căutat eu să muncesc și să respect linia partidului.-

Intrebare:

Tot nu vrei să-ți faci angajamentul ce ți l-ai luat de a fi sincer, Arată cum privești excluderea d-tale din partid ?

Răspuns:

Acum consider că măsura luată de partid este absolut justă, cu atât mai mult cu cât eu am ascus partidului că am fost sionist, precum și că activitatea mea din ultimii ani, nu am fost consider pe linia partidului pentru că astfel nu eram arestat.-

Intrebare:

Ancheta te mai întreabă însă odată, dacă ai declarat absolut sincer, întreaga d-tale activitate sionistă ?

Răspuns:

Am declarat sincer toată activitatea mea și nu mai am nimic de declarat în această privință.-

Acest proces verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine susțin și semnez nesilit de nimeni.-

LT. DE SECURITATE

ss. Mendel Eugen.

Avram Vasile,

Proces-Verbal de interogator

Arestat Mendel Eugen, născut la 19 Octombrie 1916. - în Sighișoara, doctor în drept, fost director la B.C.I. - de naționalitate ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) euren, cu ultimul domiciliu în București, Sos. Cotroceni nr. 9.

1 Mai 1953.

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 15 și 1 min.

„ s'a terminat la „ 21 și 30 „

Intrebare: În P. F. din 9 Februarie 1953. ai arătat o serie de persoane care au activat în mizașoara și în Sighișoara. Încheta te îndreabă și te la să răspunzi sincer: Ai fost sau nu sionist?

Răspuns: Da, am fost o perioadă de timp.

Intrebare: În ce organizație sionistă ai activat și de când până când?

Răspuns: Am activat în organizația sionistă din Sighișoara din anul 1930 până în 1937.

Intrebare: Te răspunzi sincer?

Răspuns: Da, am răspuns absolut sincer.

Intrebare: Prata anchetei, în ce a constatat activitatea d-tale sionistă.

Intrebare: Răspuns: Activitatea mea sionistă a constatat în acția că am contribuit cu diverse sume de bani la colectele făcute de organizație. De asemenea am avut dispoziții sporadice cu alte elemente sioniste ca: Katz

Semnătura,

Eugen Mendel

Urmas: Anton, Goldstein Maurice, sotiia lui Lipper
Bruna (decedata), Josef Wallinger, Dr. Lurany si alti, deputati
in care s-au scuturat conceptiile, scartite si amestecate si
ne declaram de acord cu ele. Nu am participat
niciodata la vreo sedinta a organizatiei, activi-
tatea mea, ma gindindu-se la cele ce am ari-
tat mai sus.

Intrebare: Cu ce dovadedesti cele afirmate de tine?

Raspuns: Fiecare poate cerceta si constata
daca eu am raspuns sincer sau nu. Persoanele
ce le-am aratat mai sus pot sa declare
ca au fost activitatea mea siamista insa nu stiu
precis care din ele mai sunt in tara sau au
decedat deoarece din 1948 nu am mai avut nici
un contact cu ele deoarece am venit la Bucuresti.

Citezi si pe membrii de partid Heinrich Blau Av. si
Klein Alexandra alibi domiciliati in Lighizoaara
si care ma enuara de mult si pot declara daca
eu am dus o alta activitate siamista decat
ce-a pe care am aratat-o.

Intrebare: Fiata sincer, ce anume te-a de-
terminat sa activezi in organizatia siamista
din Lighizoaara?

Raspuns: Declar absolut sincer ca am acceptat
sa am activitatea siamista ce am aratat, deoarece vedeam in aceasta miscare o posi-
bilitate de unire a tatarilor exilului, unire care
o vedeam necesara in statul meu mult exilat
in acel timp antirepublicanismul si nationalismul
german era in floare la Lighizoaara. Aceasta
este motivul care ma a determinat sa activez

Semnatura,

Eugen M. M. M.

Urmare: în organizatia sionista din Lighizoaara.

Intrebare: D-ta ai rudenii plecate în Israel?

Răspuns: Cu personal, nu am rudenii rudenii plecata în Israel dar totia mea are.

Intrebare: Partafi' corezpondenta cu rudenii satiei d-tale?

Răspuns: Da, însă la intervale mari de timp.

Intrebare: Pentruce d-ta nu ai fost sincer și nu ai declarat anchetei că ai fost sionist, întinut ai mai fost întiebat de acest lucru?

Răspuns: Nu am declarat înainte anchetei că am fost sionist, întinut am socotit că faptul că am contribuit la colectele sioniste și că am avut disrupții cu caracter sionist cu alte elemente din această organizatie, nu este suficient ca eu să mă numesc sionist.

Intrebare: Din nou încerci să minți! Dece nu ai declarat anchetei, chiar această activitate pe care ai avut-o? Răspunde sincer?

Răspuns: Nu am declarat acest lucru deoarece am vrut să apar în fata anchetei într-o lumina mai buna.

Intrebare: Duzneata fugi de răspunsul adecvat. Recunoști că ai mințit ancheta sau nu?

Răspuns: Da, recunosc că am mințit ancheta.

Intrebare: Iată acum și motivul pentru care d-ta ai mințit ancheta?

Răspuns: Nu mințit ancheta și am oșeump ei, că am fost sionist, deoarece vedeam că ea nu are de unde să cunoască acest lucru.

Semnătura,

Eugen M. Menday

Urmare:

Intrebare: Cum ce ai de gând?

Răspuns: Sunt ferm hotărât ca să răspund sincer la toate întrebările pe care ancheta mi le va pune și să nu mai mint cu nimic organale de anchetă.

Intrebare:

Și să-ți păstrezi acest angajament?

Răspuns: Da, am să-l păstrez.

Intrebare: Vom vedea. Răspunde acum dacă în calitate de membru P.M.R. ai adus la cunoștința partidului activitatea d-tale în viața?

Răspuns: Nu am adus-o.

Intrebare: Pentru ce ai ascuns acest lucru partidului?

Răspuns: Nu am ascuns acest lucru partidului pentru că voiam ca să fie bine văzut la partid și pentru că la o eventuală verificare, să nu cumva ca pentru acest motiv să pierd calitatea de membru de partid.

Se ce este
numit
honest
cand
cu ce

Intrebare: Cum consideri d-ta această atitudine ce ai avut-o față de partid?

Răspuns: Consider că am avut o atitudine, ne justă, ne sinceră, de lipsitate.

Intrebare: Cum ai privit d-ta, faptul că la verificările membrilor de partid, ai fost exclus din P.M.R.?

Răspuns: Nu am privit acest lucru ca o măsură ne justă deoarece prelesam că activitatea mea ce am avut-o în ultimii ani este o dovadă a fidelității mele am căutat eu să nu mincesc și să respect linia partidului.

Semnătura,

Lugue Mendonça

Urmare: Întrebare: Tot un mei fă-ți Wangajia
mentalul ce și-l-ai luat de a fi sincer. Bătă
cum privești acum, excluderă-tăle din partid. 125

Răspuns: Cum consider că măsura luată
de partid este absolut justă, eu atât mai
mult eu cât eu am aseruat partidului
că am fost simunist, precum și că activi-
tatea mea din ultimii anii, nu a fost
consider pe linia partidului pentru că alfel
nu eram arestat.

Întrebare: Înceta te mai întreabă în
adată, dacă ai declarat absolut sincer
întreaga d-tale activitate simunistă?

Răspuns: Am declarat sincer toată activi-
tatea mea și nu mai am nimic de decla-
rat în această privință.

Acest P. S. de interoga-torie, după ce
l-am citit cuvânt cu cuvânt și cum con-
statat că, corespunde întregului cu
cele declarate de mine, susțin și semnez
propriu și nesilit de nimeni.

Încetător.

S. de Securitate:

Horac

Învinuit:

Eugene Mureșan

Proces-Verbal de interogator

Arestat Henric Lupan, născut la 29 Octombrie 1878 - în Lipăria, fost Director la B.C.D. - de profesie avocat
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 cu ultimul domiciliu în București Str. Șos. Căroceni 159.

10 Iunie 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 2 și 30 min.
 „ s'a terminat la „ 24 și 48 „

Intrebare: Care a fost atitudinea t-tale, ce ai avut-o în decursul timpului, față de elementele burgheze?

Răspuns: Atitudinea ce am avut-o față de elementele burgheze-capitaliste a fost aceea că în calitate de avocat, le-am apărat interesele lor în procesele ce le aveam fiind retribuit pentru serviciile ce le făceam cu salariu din partea fiecărui.

Intrebare: Cine erau aceste elemente burgheze-capitaliste, a căror interese le-ai apărat în ce perioadă anume?

Răspuns: În decursul anilor 1913 până în 1916 - am apărat diferite perioade de timp interesele mai multor fabricanți și comercianți din orașul Lipăria și anume:
1. Fabrica de țesătorie, Löw
2. - - - - - " - - - - - " Matzak "

Semnătura,

F. Mureș

- Urmare: 3. Fabrica de papatorie „Arthur Esigman”
 4. - - de alcat „Leubhard”
 5. - - de cărămidă și țiglă S. A. Sighisoara.
 6. - - - - - „Hercules”
 7. Firma comercială „Ioan Esigman”
 8. - - - - - „Peter Kloos”
 9. - - - - - „Kisselbacher” și alte
 câteva firme comerciale mai mici.

Cu excepția proprietarilor fabricii de cărămidă „Hercules” care erau germani, români și evrei, restul proprietarilor fabricilor și firmelor comerciale ce le-am arătat mai sus, erau germani.

În perioada 1840-1844. fiind avocat evreu, am fost exclus din barou și în această perioadă nu am mai apărut interesele acestor întreprinderi respectiv nu am mai fost salariat al patronilor lor.

După 23 Aug. 1844. fiind din nou reprimat în barou, am fost din nou angajat de patronii noștra din întreprinderile ce le-am arătat mai sus, și le-am apărut ca avocat, interesele lor (procesele ce le aveam) până în anul 1845 când am plecat din Sighisoara la București, fiind numit din adjunct la B.C.J.

Întrebare: Ce au plătit buncărele burgheze-capitaliste pentru serviciile ce li le făcei apărându-le interesele?

Răspuns: M-au plătit sub harifelul trimis

Semnătura
 L. Hees

Urmare: posesabililor din România, însă tot fiind 137
ca erau mai mulți fabricanți și comercianți
a căror interes se aprăsam, adunate toate
salariile ce le primeam dela ei la un loc
reprezenta un venit bun.

Întrebare: Cum ai întrebuințat veni-
turile ce le ai realizat?

Răspuns: În afară de întreținerea fa-
militii mele ce se acoperca din aceste
venituri, mi-am mai cumpărat în Sighi-
șoara două case de locuit, un autotur-
ism și alte lucruri ca: mobilier, tablouri,
covoae etc.

Întrebare: Dețineți și ai mai cumpă-
rat încă două case de locuit, la ce
aveai încă una pe cea părintească?

Răspuns: Am cumpărat aceste două
case pentru a investi în ele surplusul
veniturii ce-l aveam, peste cheltuielile pri-
vind hrana zilnică și pentruca la bă-
grănețe să pot să le vând și să am
sub această formă pe lângă pensia ce
urma să primesc încă un venit.

Întrebare: Din cele ce ai arătat mai
sus, rezultă clar că d-ta ai apărut ami-
dearăndul interesele exploataților clasei
muncitoare, interesele elementelor burgheze
și capitaliste, care te au plătit gros pentru
serviciile ce li le-ai făcut astfel că ai deveni-
t burghez ca și ei. Ce ai de spus?

Răspuns: Da este adevărat că am apărut
ami dearăndul din 1953 și până în 1958 cu

Semnătura:
R. Muresan

91 a
Urmare: exceptia anilor 1941-1944, - interesele elementelor burgheze - capitaliste, exploatatoare ale clasei muncitoare însă vean și arăt că în decursul carierei mele de avocat am apărut în multe procese și elemente muncitorești și mic burgheze, procese care pot fi găsite la Tribunalul din Sighisoara și la Judecătoria de acolo, precum și în arhiva mea personală. De toate aceste procese are cunoștință fostul meu secretar și mai pe urmă tânărul Gheorghe Blau, în prezent avocat juristcauzist la Spitalul Popular al Regimului Italian.

Îmi amintesc câteva cazuri în care am apărut și am câștigat cauza:

1. Cazul muncitorului Ferik, pe încă trei tineri ai lui, concediați de Uzinele "Șeta" din Sighisoara.
2. Cazul tehnicianului Dekany Ernest angajat la exploatarea de păduri Ansel Morara care nu și-a plătit salariul.
3. Cazul lui Otto Gollner, angajat la Ministerul Public din Adorhei. Dr. Ioan Luciu ~~de~~ ferit pe plata salariului, și albe multe procese de acest gen pe care nu mi le reamintesc.

Acest P. B. de interogatoriu, după ce l-am citit revăruț eu revăruț și am constatat că, corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnuez popșiu și penșit de mînerii.

Subscris: D. de Semnitate.

Scris: G. M. M. M.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898 în Sighișoara, fost Director la B.C.I. de profesie avocat cu ultimul domiciliu în București Str. Sos. Cotroceni Nr.9

12 Iunie 1953 București.-
Interogatoriul a început la ora 10
" s'a terminat la " 15

Intrebare:

Arată anchetei toate rudele d-tale aflate în afară sau în Străinătate, cine sunt ele și unde se află.-?

Răspuns:

Am următoarele rude care se află în țară ;

PAUL BOM, funcționar la B.R.P.R.--Brad-Reg. Hunedoara, este văr primar cu mine după tata.-

LADISLAU BOM, farmacist în comuna Perimăș-Reg Timișoara, este văr primar cu mine după tată.-

PETRE BOM, nepot este alienat mintal, domiciliază în comuna Tăureni Reg. Autonomă Maghiară la numita ILEANA BOAK.-

BERCHES PAUL, nepot de profesie funcționar la CSP București.-

ELLA SOLOMON, nepoată, profesoară la școala de agricultură Odorhei.-

ELLA MENDEL căsătorit BON de profesie doctor, la Spitalul de copii din Sighișoara, soră.-

Cu toate rudele arătate mai sus, am fost în bune relații .- În străinătate, am următoarele rude ;

IAKOBI DAVID, unchi locuiește în orașul Valencia Spania, fost comercian.- Nu l-am văzut din anul 1935-1936 când l-am întâlnit la Budapesta.- În prezent are 85 de ani.- nu am corespondat.-

IAKABI GHEORGHE, văr primar după mamă, de profesie comerciant în orașul Valencia-Spania-Nu l-am mai văzut din copilărie și nu am corespondat cu el.-

IACOBI AGNETA, verișoară, domiciliază în Budapesta Nu am mai văzut-o din copilărie.-

IAKABI ALEXANDRU, văr, domiciliază în Budapesta.Nu l-am mai văzut din copilărie.- Cu niciunul din cei arătați mai sus, nu am corespondat.- Alte rude apropiate de-ale mele în țară sau în străinătate nu am.-

Întrebare:

Arată anchetei, toate rudele ce le ai după soție, care se află în țară sau în străinătate ?

Răspuns:

După soția mea MENDEL STEFANIA, am următoarele rude care se află în țară; EUGENIA FEINER, soacră, domiciliază în Sighișoara Str, Gen. Stalin.-

ERNEST FEINER, de profesie funcționar la Soc. de Stat pentru exportul cărnii din Sighișoara, este cumnat cu mine.- ISAC BARUCH, unchiu, de profesie fost comerciant, domiciliază în Reg. Mureș.- SANTA STEFANIA verișoara soției, de profesiune casnică, domiciliază în București Str. Brezoianu 51

FEINER AUDER, vărul soției, de profesie avocat, domiciliază în Arad.-

FEINER BARBARA, verișoara soției, de profesie casnică domiciliază în Arad.-

FEINER IULIANA BARUCH, de profesie casnică, domiciliază în Tr. Mureș soțul ei lucrează la Aprozar. Este verișoară soției mele.- Din partea soției nu mai cunosc alte rude care s'ar afla în țară.- În străinătate se află următorii ;

BARUCH SIGISMUND, de profesie comerciant în Israel.-

ENUHIN BARUH, de profesie comerciant în Israel.-

HERMAN BARUH, de profesie comerciant în Israel.-

Alte rude de ale soției eu nu mai cunosc.-

Întrebare:

Ai arătat toate rudele d-tale și ale soției, ce se află în țară sau în străinătate ?

Răspuns:

Le-am arătat pe toate pe care le-am cunoscut .-

Acest proves verbal de interogatoriu, după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine susțin și semneze nesilit de mine.-

LT. DE SECURITATE,

ss. Mendel Eugen

Avraș Vasile,

140

Proces-Verbal de interogator

Arestat Mendel Eugen, născut la 29 Octombrie 1898 în
Lighisara, fost Director la S.C.P. de profesie boacă, cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu în București Str. Șos. Colțoceni N° 9.

18 Iunie 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 10 și 30 min.

" s'a terminat la " 15 și 1 .

Intrebare: Prin ancheta toate rudele d-tale
aflate în țară sau străinătate, cine sunt ele
și unde se află?

Răspuns: Prin următoarele rude care se
află în țară:

1. Paul Böm, funcționar la S.R.P.R. Brad Leg.
Hunedoara, este văi primar cu mine după tata.
2. Ladislav Böm, farmacist în Com. Periamos Leg.
Timișoara, este văi primar cu mine după tata.
3. Petru Böm, negot, este alienat mental, domiciliu
afară în Com. Tăureni Leg. Putnașului Măgiorii la
munta Ileana Boak.
4. Berches Paul, negot de profesie funcționar
la C. S. P. - București.
5. Ella Solomon, nepoată, profesora la Șc.
de agricultură Odorhei.
6. Ella Mendel căsătorită Böm, de profesie doctoa,
la Spitalul de copii din Lighisara, țară.

Semnătura,

E. Mendel

Urmare: Cu toate radele arătate mai sus, am fost
în bune relații.

În străinătate, am următoarele rude:

1. Jakobi David, mechi, locuiește în orașul Valencia
Spania, fost comerciant. Nu l-am văzut din anul
1935-1936 - când l-am întâlnit la Budapesta.

În prezent are 85 de ani - Nu am corespundut cu el.

2. Jakobi George, văr primar după mamă, de profesie
comerciant în orașul Valencia - Spania. Nu
l-am mai văzut din copilărie și nu am cores-
pondat cu el.

3. Jakobi Ignota, verisoară, domiciliată în Buda-
pesta. Nu am mai văzut-o din copilărie.

4. Jakobi Alexander, văr, domiciliată în Bu-
dapesta, - Nu l-am mai văzut din copilărie.

Cu niciunul din cei arătate mai sus, nu
am corespundat.

Alte rude apropiate, de-de multe în țară
sau străinătate, nu am.

Intrebare: Scată anchetei, toate radele
ce le ai după răzic, care se află în țară,
sau străinătate.

Răspuns: După soția mea Mendel Stefania,
am următoarele rude care se află în
țară: 1. Eugenia Feiner, soacră, domiciliată
în Sigheșoara Hs. Jen. Stăbii.

2. Ernest Feiner, de profesie funcționar
la Sac. de Stat pentru exportul cărni din Sighe-
șoara, este exminat cu mine.

3. Isaac Baruch, mechi, de profesie
fost comerciant, domiciliată în Reg. Mureș.

Semnătura,

M. Mendel

111

Urmare: 4. Sando Stjepania, verisoara sotiei, de profesie cavnica, domiciliata in Bucuresti Str. Brezoiana N. 51.

5. Feiner Rudor, tanul sotiei, de profesie avocat, domiciliata in Brad.

6. Feiner Barbara, verisoara sotiei, de profesie cavnica, domiciliata in Brad.

(Feiner) Iuliana-Baruch, de profesie cavnica, domiciliata in Jip. Mures. Sotul ei lucreaza la Agrozar. Este verisoara sotiei mele.

Die partea sotiei nu mai cunosc alte rude care s-ar afla in tara.

In steinătate se afla următorii:

1. Baruch, Sigismund, de profesie comerciant in Israel.

2. Enohim Baruch, de profesie comerciant, in Israel.

3. Herman Baruch, de profesie, comerciant in Israel.

Alte rude de ale sotiei eu nu mai cunosc.

Intrebare: si aratat toate rudele d. sotiei si ale sotiei, ce se afla in tara sau steinătate?

Răspuns: Le-am aratat pe toate pe care le-am cunoscut.

Scris P. J. de interogatoriu, dupa ce l-am citit inaintea eu cunoscand si am constatat ca, corespunde intru totul cu cele declarate de mine, il putin si semnez proprie si vesit de mine.

Ruchetator:
H. de steinătate *[Signature]*

Invinuit:
Semnatura:
[Signature]

142

Proces-Verbal de interogator

Arestat: Heidel Eugen, născut la 27 Octombrie 1899 în Lighi-
soara, fost director în S.C.T. de profesie avocat cu ul-
timele date de stare civilă, ultimul domiciliu
în anul sancțiunii în București, Sos. Caloceni 189.

20 August 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 11 și / min.

„ s'a terminat la „ 12 și / .

Intrebare: Ce persoane cunoscute care au fost sau sunt
și în prezent în serviciul marilor State Germane?

Răspuns: Cunosc o singură persoană care a fost
și cred că este și în prezent în serviciul
Statelor Unite ale Americii, ca funcționar de
leacalie amuncă Hirsch Martin.

Intrebare: Cine este acest Hirsch Martin?

Răspuns: Hirsch Martin, este unchiul soarelui nepoa-
tei mele născută Ella Böhm căsătorită cu
Martin Solomon, funcționar la N.A.T. în
Odorhei.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai
cunoscut d-l-a pe Hirsch Martin?

Răspuns: Pe Hirsch Martin, l-am cunoscut
prin anul 1946-1947 - la nunta nepoatei
mele Ella Böhm cu nepotul lui, Martin
Solomon.

Intrebare: Ce relații ai avut d-l-a ulte-

Semnătura,

E. Heidel

96°
Urmare: rai cu Hirsch Martin?

Răspuns: Altfelior, cu Hirsch Martin am avut
relații amicale considerându-ne într-o oare-
care măsură rudenii.

Interbare: Măta în mod concret în ce
am constatat relațiile dintre doi?

Răspuns: Pe Hirsch Martin după nunta
nepoatei mele cu nepatul lui, nu l-am
mai văzut până în dimineața anului
1948 - când eu am venit în București
unde m'am și stabilit cu domiciliul, având
serviciul la Soc. Creditul Industrial în
funcție de sub-director. - Cu această ocazie
l-am vizitat pe Hirsch Martin împreună cu
sotia mea, la locuința lui din spatele
Căminului, spunând că el prin relațiile ce
le are, mi va putea găsi o locuință.

Altfelior mi-am găsit cu locuință și
după ce m'am stabilit pe-am mai vi-
zitat de câteva ori reciproc. În ~~dimineața~~
anului 1948 - am rupt orice relații cu
Hirsch Martin.

Interbare: Care au fost motivele pentru
care ai rupt relațiile cu el și cum ai
făcut acest lucru?

Răspuns: Relațiile cu Hirsch Martin, le-am
rupt pentru că mi-am dat seama că eu
în calitate de funcționar superior într-o
instituție de Stat a S. P. R. nu pot să am
relații intime, apropiate cu el care era func-
ționar al Legăturii S. P. R. la București deci

Semnătura,

L. Mărcuș

Urmare: era în ghymba unui stat dusman S.P.R. și desigur că un voiam ca să ajung să fii suspectat de autorități pentru relațiile ce le aveam cu el.

Un alt motiv pentru care am rupt relațiile cu el, a fost și acela că în acel timp soția mea era plecată din București la Sibiu pentru că să nască și cu singur am căutat să mai mă duc pe la Hirsch Martin pentru motivele ce le-am arătat mai sus. - Despre lăturarea ce am luat de a nu mai avea relații cu Hirsch Martin i-am vorbit și verișoarei soției mele Sauto Stéfania, care cred că i-a comunicat lui Hirsch sau soției acestuia acest lucru.

Indicbare: Ce discuții ati avut împreună cu ocazia vizitelor ce vi le ati făcut și cine a mai fost de față?

Răspuns: Cu ocazia discuțiilor ce le-am avut împreună, Hirsch Martin, m'a declarat un filo-american convins, vorbind numai de bine despre aceștia și ridicând în slava lor modul de viață american pe care-l socotea ca cel mai bun din lume. Dessemena însă exprima dorința de a pleca cât mai urgent din S.P.R. pentru că nu poate suferi și nu poate fi de acord cu regimul actual, în care nu avea deloc încredere. Din discuțiile ce le-am avut cu Hirsch Martin am detus că el este un dusman al regimului actual și al comunismului în general, fapt pentru care

Semnătura.

F. M. S.

Urmare: mi-am si' batâtorit în sup. relațiile cu
el, cum se am si' făcut.

El accepta cu mare nerăbdare să-i vină
aprobarea pentru a pleca din țară și mi
spunea că e foarte îngrijorat de acest
lucru.

La aceste discuții înafară de mine și
el, am mai fost de față și sotiile noastre.

Indicbare: Ce persoană ai cunoscut prin
prin intermediul celui alt?

Răspuns: El mi-a prezentat la una din
vizitele ce i le-am făcut pe nepoata
sotiei lui care locuia la el. Pe altă vreme
mi am cunoscut prin intermediul
lui. El prin mine, mi a cunoscut pe
nimic.

Indicbare: Cine era nepoata sotiei lui,
cum o cheama?

Răspuns: Numi reamintesc numele
ei însă știu că era o fată în vârstă
de aproximativ 23-24 de ani și după câte
mi amintesc era studentă la carieră
veterinară. Ea mi a fost niciodată la
mână.

Indicbare: De când lucra Ghirsch Martin
ca funcționar la legătura S. U. P. din București?

Răspuns: Din cele ce mi-a spus el,
a fost funcționar la legătura S. U. P. cu
mulți ani înainte de cel de al doilea
război mondial, cu unele întreruperi
ca de exemplu în perioada represiunii
staliniste.

Semnătura,

F. M.

Urmas: Intrebare: Ce servicii ti-a facut d. t. ale Hirsch Martin?

Raspuns: Hirsch Martin nu mi-a facut nici un serviciu cu toate ca eu l-am rugat sa-mi gaseasca o locuinta in t. Dale pe care mi le-a indicat el sau necesarempu gasea pentru mine motiv pentru care l-am refuzat si mai f. argiu apoi, mi-am gasit eu singur.

Intrebare: Dai d. ta lui?

Raspuns: Nici eu nu i-am facut niciun serviciu insa nici el nu mi-a cerut.

Intrebare: Ce persoane cunosti cu care Hirsch Martin, era in bune relatii.

Raspuns: Nu cunosc nici o persoana cu care Hirsch Martin sa fi avut relatii de prietenie sau de alta natura.

Intrebare: Ce venituri avea Hirsch Martin, cu ce se mai ocupa in afara de serviciul ce-l avea la Legatia P. U. R.?

Raspuns: Nu am discutat cu el niciodata despre ce venituri are si daca in afara de serviciu se mai ocupa si cu altceva si nu cunosc nimic in aceasta privinta.

Intrebare: Unde se afla in prezent Hirsch Martin?

Raspuns: In anul 1950 am auzit dela s. t. mea care a aflat dela Stefania Iancu ca Hirsch Martin, impreuna cu

Semnatura.

E. M. S.

Urmas: Sotia lui au plecat in Israel. -

De atunci nu mai stiu nimic in legatura cu el si nici corespondenta nu am intrerismit intre noi. -

Intrebare: In prezentul P.F. de interogatoriu d-ta ai aratat ca Ghisek Martin s'a manifestat fata de d-ta ca un dusman al regimului actual pe care nu putea sa-l suporta, nu-i asa?

Raspuns: Da, era este.

Intrebare: Atunci sa se ceara pentruce d-ta un bai demarsat autoritatilor competente de a lua masurile necesare impotriva acestui dusman al regimului nostru?

Raspuns: Motivul pentru care nu l-am demarcat este ca nu voiam sa se se ia impotriva lui de catre autoritatile competente anumite masuri si sa stiu ca ele au survenit datorita demnitatii mele. In al doilea rand il cedeam nu am cose nu mai este instare datorita varstei lui inaintate (circa 60 ani) sa pericliteze cu ceva existenta regimului actual. Am aratat si mai sus ca eu am rupt legaturile cu el si nici la plecare nu s'a luat dela mine parmas bun. -

Acest P.F. de interogatoriul dupa ce l-am citit curvoit in curvant si am constatat ca corespunde intru totul cu cele declarate de mine, il sus-tin si heneroz propria si posibilit de puneri -

Anchetator pxim. -
D. de Sec. Hosaru

Scrisorile:
Semnatura:
L. Mures

145

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Meudel Eugen, născut la 29 Octombrie 1898, în Li-
ghioara, fost director în B.C.I. de profesie avocat, cu
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu în București Sos. Cătoaceu Nr. 9.

29 August 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 17 și min.
s'a terminat . . . 20.

Intrebare: În P.V. de interogatoriu anterior, d-
ta ai declarat că ai mai multe rude și
cunoscuțe care se află în străinătate.
Cu care din ele ai purtat corespondență?

Răspuns: Am purtat corespondență cu
Juliu Simon, funcționar la Banca de
Stat din Budapesta în cursul
anului 1949. Din corespondența
purtată cu el, i-am cerut două
bucuri și anume: să-mi trimită teza
mea de doctorat în copie dela Uni-
versitatea din Debrecin la care am
dat doctoratul în științe economico-
politice. În al doilea rând, i-am
cerut să-mi trimită material do-
cumentar referitor la modul de orga-
nizare al Băncii de Investiții din Bu-
garia. În răspunsurile lui, el mi-a

Încălitura,

E. Meudel

Urmare:

1939
comunicat cât mi-a costat sepa
de doctorat și mi-a sa să-i trimit
costul ei pentruca să mi-o trimită.
Peșt lucru nu l-am putut face
deoarece Banca de Stat din București
nu mi-a aprobat transferul de
valută respectiv (floini) -

În ce privește materialul docu-
mentar ce i l-am cerut, mi-a tris-
mis o revistă financiară maghiară
(colchi încreagă) și o broșură cu o H.C.N.
al R.P.U. privind înființarea Băncii de
Investiții ungare. - Această broșură
am tradus-o și am prezentat-o
șef. nostru de Finante, prin Ministerul
adjuccat Modoran Vasile care în acel
timp (1949) se ocupat cu B.C.F. ul. -

Eu personal cu altă persoană din
stăruitate nu am mai corepondat.
Cu consimțământul și cu știea mea
sotia mea Stefania Mendel, a co-
respondat cu vărul ei Baruch Noite
care era în Elveția. Peștă cores-
pondență a avut loc în anul
1950. - și prin ea i-am cerut ace-
știa "să mi trimită niște medi-
camente de care aveam nevoie
pentru boala ce sufeream. -

Lista medicamentelor de care aveam
nevoie a fost întocmită de către
Dr. Ceseanu, medicul B.C.F. -
Medicamentele cerute mi-au fost

Jscaltura,

Engela Mice...

146

Urmasare: trimise de către vărul soției mele
Baruch Koitefără ca eu să-i trans-
fer costul lor.

Cu alte persoane din străinătate
nu am mai corespundat nici eu
și după câte știu nici soția mea.

Întrebare: De câte ori și-a trimis
Baruch Koite medicamente, și fel amune
și pe ce se adrese?

Răspuns: Mi-a trimis medicamente de
dolia ori. Prima dată pe adresa mea
și a domnii soții pe adresa verisoarei
lui și a soției mele, Santo Ștefania
domiciliată în București Str. Bleșoianu.

După câte mi-am amintesc între me-
dicamentele trimise au fost amoniaci
și sheptamici și altele la care nu
știu cum le spune.

Întrebare: Ce ai făcut cu toate
medicamentele ce ti le-a trimis?

Răspuns: Parte din medicamente
le-am întrebuintat pentru trata-
mentul bolii mele "Infarct de inimă"
parte din ele le-am dat Dr. lui Cezaru
care mi-a tratat iar restul trebuie să
se găsească la locuința mea.

Întrebare: Ce sume de bani ai pri-
mit de la Dr. Cezaru pentru medi-
camentele ce i le-ai dat?

Răspuns: Nu am primit nici
un ban de la el. Medicamentele
ce i le-am dat lui, i le-am

Semnătura.

I. Mureș

Urmare: dat o calificatie fara sa se i re-
tind sa mi le plateasca.

Intrebare: D-la sa medicamente
ai vandut si cui auvenne?

Raspuns: Nu am vandut nimă-
ru mi nici un fel de medicament.

Peceat P.T. de interogatoriu
dupa ce l-am citit in vânt cu
in vânt si am constatat ca, co-
respunde întru totul cu cele de-
clarate de mine il sustin si sem-
nez propriu si nesilit de inimă.

Subscrisul prin.

In vînt:

Lt. de Securitate:

F. Mendel

147

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898 în Sighișoara, doctor în drept, fost director la B.C.I., de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni Nr.9.-

14 Noembrie 1955 București.-

Interogatoriul a început la ora 8.

" s' a terminat la " 15.00

Intrebare:

Când ai fost dta angajat la Banca de Credit pentru Investiții ?

Răspuns:

În Banca de Credit pentru investiții am fost angajat în luna Iunie 1948.-

Intrebare:

Cum ai ajuns dta la Banca de Credit pentru investiții ?

Răspuns:

La Banca de Credit pentru Investiții am ajuns în felul următor : În luna Aprilie 1948 fiind recomandat de către IOAN GHEORGHE MAURER, am fost numit subdirector la Banca Creditul Industrial Societatea Anonimă București". După naționalizare în 1948 această Bancă s' a transformat în "Bancă de Credit pentru Investiții " (B.C.I.), prin decretul publicat în monitorul oficial în cursul lunii Septembrie 1948. În decret se prevedea că, Banca de Credit pentru Investiții va fi condusă de un director ajutat de unul sau mai mulți directori adjuncți numiți de ministrul de Finanțe.-

Intrebare:

În urma cărui fapt ai fost recomandat de IOAN GHEORGHE MAURER la Banca "Creditul Industrial, Societatea Anonimă București " ?

Răspuns:

Eu am fost recomandat la Banca "Creditul Industrial Societatea Anonimă București" de către IOAN GHEORGHE MAURER în urma faptului că cu acesta aveam strânse legături de prietenie și ne vizitam reciproc.-

Intrebare:

Când i-ai cerut lui IOAN GHEORGHE MAURER să-ți facă acest serviciu ?

Răspuns:

La sfârșitul lunii martie 1948 am avut o discuție în locuința mea din Sighișoara cu IOAN GHEORGHE MAURER căruia i-am cerut să-mi găsească un post în București, MAURER mi-a spus că o să-mi găsească un post în București corespunzător aptitudinilor mele. În cursul lunii Aprilie 1948 am primit un telefon la Sighișoara de la Cabinetul lui MAURER să mă prezint la București la cabinetul lui, -După ce m'am prezentat la cabinetul lui, șeful cabinetului mi-a comunicat să mă duc la Secretarul General EFRAIM, m'am dus la EFRAIM și dânsul mi-a spus să mă adresez președintelui Băncii "Creditul Industrial" ca să aranjez totul. M'am dus la Banca "Creditul Industrial" și am fost numit ca subdirector la această Bancă.-

Intrebare:

Ce funcții ai îndeplinit dta la Banca de Credit pentru Investiții de când ai intrat și până când ai fost arestat ?

Răspuns:

Dela intrarea mea în Banca de Credit pentru Investiții și până în cursul anului 1952 când am fost arestat am îndeplinit funcția de director adjunct.-

Intrebare:

Care ți-au fost superiorii dta în timp cât ai funcționat la Banca de Credit pentru Investiții ca director adjunct ?

Răspuns:

În timpul cât am funcționat la Banca de Credit pentru Investiții ca director adjunct am avut periodic mai mulți superiori după cum urmează :

Dela înființarea Băncii de Credit pentru Investiții și până în vara anului 1949 l-am avut pe numitul PAZS GHEORGHE care era director. Din vara anului 1949 până la începutul anului 1950 l-am avut pe numitul IOAN D. IOAN care a fost tot director. Dela începutul anului 1950 până în luna Aprilie 1951 l-am avut pe LIVEZEANU OCTAV. Din luna Aprilie 1951 până în 1952, data când am fost arestat l-am avut pe WEISZ IOAN.-

Intrebare:

Ce servicii ai condus dtale dela data intrării in Banca de Credit pentru investiții și până la data când ai fost arestat, in calitatea ce o aveai ?

Răspuns:

In calitatea pe care am avut-o eu de director adjunct la Banca de Credit pentru Investiții dela data intrării și până la data când am fost arestat, am condus următoarele servicii. Dela înființarea Băncii de Credit pentru Investiții am condus serviciul "Bunurilor" până la începutul anului 1949. Dela începutul anului 1949 până în luna Iunie 1950 am condus serviciul "Controlului". Cu excepția serviciului de Control tehnic Din Iunie 1950 și până la data arestării 1952, am condus serviciul finanțării Investițiilor. In concluzie am condus serviciile Controlului și Finanțării".-

Intrebare:

Ce sarcini avea fiecare serviciu pe care le-ai condus dta in calitate de director adjunct ?

Răspuns:

Serviciile conduse de mine in calitate de director adjunct (Serviciul Controlului și Serviciul finanțării Investițiilor) avea următoarele sarcini.-

a). SERVICIUL CONTROLULUI 1. De a controla din punct de vedere tehnic, adică a verifica dacă lucrarea sa executat in conformitate cu devizul aprobat. Dacă materialul întrebuințat este corespunzător pentru lucrarea respectivă. Dacă lucrarea din punct de vedere tehnic și economic corespunde scopului urmărit prin proiect. Dacă munca este organizată in felul de a fi terminată la timpul fixat.- 2. De a controla din punct de vedere financiar, adică de a controla respectarea disciplinei financiare ținând seamă mai ales de dispozițiunile Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 1113 din 1949, -Dacă sumele plătite sunt cele legale ținându-se seamă de obligațiunile Băncii de a urmări reducerea prețului de cost la Construcții. Dacă limita fondului de salarii a fost respectată. Dacă plata sa făcut de beneficiarul fondurilor la persoanele autorizate. Dacă beneficiarul dotații are suma necesară pentru plata intergală a constructorului disponibil, iar in caz negativ ce măsuri s'au luat ca întreprinderea de Construcții să primească intergal plata. Dacă sa făcut plata in numerar in cadrul planului de casă aprobat, -Dacă amortismentele datorate au fost plătite la timp, in caz de neplătire se va adresa proces verbal separat.-

b). SERVICIUL FINANȚĂRII INVESTIȚIILOR: au fost organizate în felul următor: 1. Serviciul finanțării Industriei avea rolul de a finanța toate investițiile unităților aparținând Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice și cele aparținătoare Ministerului Industriei Ușoare. 2. Serviciul finanțării Construcțiilor, avea rolul să finanțeze unitățile aparținând Ministerului Construcțiilor, precum și Marea Construcții ale socialismului ca "Canalul Dunăre Marea Neagră". 3. Serviciul Finanțării institutiilor de Stat, adică finanțarea unităților aparținând Ministerelor și Comitetelor Regionale, de plasa și subunitățile acestora. 4. Serviciul Finanțării Agriculturii Siviculturii și Industriei Lemnului avea rolul de a finanța unitățile aparținând Ministerului Agriculturii, Siviculturii și Industriei Lemnului. 5. Serviciul Creditelor și Amortismentelor, avea rolul de a acorda credite pe termen scurt întreprinderilor de construcții și Centralei Cooperativelor și de a realiza încasarea amortismentelor datorate de întreprinderi și de unități economice conform dispozițiilor în vigoare.

În afară de aceste servicii numitul WEISS IOAN a mai înființat un serviciu denumit serviciu Organizări, care a avut rolul de a elabora circuli către unitățile (Sucursale, agenți a băncii) și de a aviza în materia investițiilor cancelaria Consiliului de Miniștri și Ministerelor. Acest serviciu a fost condus parțial de WEISS IOAN și parțial de mine.

Intrebare:

Cine trebuia să răspundă de îndeplinirea acestor sarcini ?

Răspuns:

De îndeplinirea acestor sarcini răspundeam eu alături de directori conducători.

Intrebare:

În calitatea pe care ai avut-o de director adjunct ai respectat Hotărârile elaborate de guvern pentru îndeplinirea acestor sarcini ?

Răspuns:

În calitatea pe care am avut-o eu de director adjunct la Banca de Credite pentru Investiții nu am respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema "Controlului și Finanțării Investițiilor".

Intrebare:

Arată în mod concret în ce probleme nu ai respectat Hotărârile elaborate de guvern, în problema "Controlului" ?

Răspuns:

Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1113 din 1949 prevedea un control complet al lucrărilor de investiții prin organele băncii de Credite pentru investiții. Controlul exercitat de Banca de Credit pentru investiții nu era un control în sensul și înțelesul Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 1113 din 1949 și anume s'a exercitat un control post-operativ care nu era în măsură să descopere toate deficiențele în executarea lucrărilor de investiții și a lipsit și controlul tehnic care era menit să decopere defecțiunile tehnice în executarea lucrărilor de investiții.-

Rezultatul acestei situații a fost că deoparte unele defecțiuni au fost descoperite tardiv prin controlul post-operativ, iar altele nici nu au fost descoperite deoarece un control post-operativ nu putea să înlocuiască controlul preventiv și concomitent cu executarea lucrărilor, iar unde acest control a dus la descoperirea unor deficiențe îndreptățea acestora sau nu a mai era posibilă să au numai cu cheltueli mari era posibilă.-

Eu care eram director adjunct la Banca de Credit pentru Investiții și în care calitate conduceam Serviciul Controlului din Banca de Credit pentru Investiții, nu am respectat Hotărârile elaborate de guvern, călcând hotărârile guvernului neexercitând un control așa după cum prevedea Hotărârile elaborate de guvern adică "Un control preventiv și Controlul Concomitent cu executarea lucrărilor." Acest fapt a dus la păgubirea Statului cu sume mari de bani.-

Intrebare:

De unde reeșiau aceste deficiențe care au dus la păgubirea Statului cu sume mari de bani ?

Răspuns:

Deficiențele care au dus la păgubirea Statului datorită nerespectării și călcării Hotărârilor elaborate de guvern reeșiau din rapoartele pe care le-am primit de la organele de Control ale Băncii de Credit pentru Investiții.-

Intrebare:

Arată concret în ce probleme nu ai respectat Hotărârile elaborate de guvern, în problema investițiilor.-?

Răspuns:

Eu nu am respectat în mod conștient Hotărârile elaborate de guvern în ceea ce privește problema investițiilor în următoarele probleme "1.- Problema deschiderii finanțării.

Am frânt în mod conștient executarea investițiilor întârziind deschiderea finanțurilor. Am dat dispoziții surselelor să nu deschidă finanțarea decât pe bază de devize, eu știam că întreprinderile și unitățile economice nu puteau să procure aceste devize deoarece instituțiile de proiectări ca număr erau reduse și nu puteau să facă față tuturor comenzilor, eu care știam acest lucru nu am arătat formurilor superioare acest lucru, neluând nici o măsură pentru a se întâmpla un număr mai mare de institute de proiectări. Am centralizat controlul proiectelor și devizelor, la București ceea ce a făcut să se întârzie deschiderea proiecte și devize lucru ce a făcut să se întârzie deschiderea finanțurilor. Aceasta am făcut-o în mod conștient, deoarece eu trebuia să dau dispoziții de acest control să se facă dela început, de către sursele. Adevărul este că eu mă fac vinovat de faptul că nu am trebuit să fac acest control, întrucât devizele și proiectele veneau deja controlate dela Minister, iar decretul 59 din 1951 nu prevedea că Banca de Credit pentru Investiții să facă acest control. Faptul că am făcut acest control pe care nu trebuia să-l fac, centralizând controlul proiectelor și devizelor în mod conștient am contribuit prin aceasta la întârzierea deschiderii finanțurilor lovind în acest fel în Economia Națională.

2.- Problema acordării avansului: Eu n'am respectat în mod conștient Hotărârile elaborate de Guvern care prevedeau finanțarea lucrurilor de investiții la timp. În mod conștient eu am întârziat finanțarea lucrurilor de investiții, deoarece nu am acordat conștient întreprinderilor de construcții mijloacele financiare necesare pentru funcționarea lor necesărilor (adică credite pe termen scurt) pe care nu le-am acordat. În acest fel adică, prin întârzierea de acordare de credite pe termen scurt a avut ca urmare că conturile întreprinderilor s'au blocat și s-au dezechilibrat. De acest lucru se mai face vinovat pe lângă mine și OGPUV IIVȘZBANU care desamănarea cunoștea acest lucru. Deci în mod conștient eu prin faptul că am întârziat acordarea de credit pe termen scurt am lovit în Economia Națională.

Pe lângă aceste eu mă fac vinovat și de faptul că nu am luat nici-o măsură și aceasta în mod conștient pentru ca finanțarea lucrurilor de investiții să nu fie întârziată, eu știam că neluarea de către mine a măsurilor necesare duce la lovirea Economiei Naționale. Vreau însă să mai menționez încă o problemă avut repercurșiuni asupra fondurilor întreprinderilor furnizoare de materiale provocând blocarea conturilor. Conștient a fost și faptul că și IIVȘZBANU OGPUV, IACOB ALEKANDRU, VIJOLII AURELI au

153
fost și ei ca și mine conștienți, că dacă se întârzie finanțarea investițiilor va avea repercursiuni asupra fondurilor întreprinderilor furnizoare de materiale pro-ducând blocarea conturilor. Urmarea principală a avut-o asupra păgubirii Economiei Naționale.-

Intrebare:

Ce alte fapte ai mai săvârșit dta în timpul cât ai funcționat la Banca de Credit pentru Investiții ?

Răspuns:

Alte fapte săvârșite de mine în timpul cât am funcționat la Banca de Credit pentru Investiții, în afară de cele pe care le-am arătat în prezentul proces verbal, conștient am dat circulării confuze și contradictorii cu dispozițiunile legale, circulări care erau direct aprobate de fostul director general WEISZ IOAN, o altă serie de circulări erau în contradicție cu circulările deja date pe care eu nu le controlam. Această stare de lucruri la un moment dat a făcut ca succursalele să nu mai ști cum să lucreze producându-se perturbări în mersul lucrărilor de investiții. Pe lângă mine în primul rând se face vinovat și numitul WEISZ IOAN care era director general care avea obligațiunea de a coordona circulările emise de sectoarele Băncii. O altă problemă în care eu mă fac vinovat este și faptul că nu am ținut o colaborare strânsă cu Direcția Finanțării Economiei Naționale din ministerul de Finanțe, și cu Comisia de Stat a Planificării, lucru ce făcea ca să se întârzie rezolvarea a o serie de lucrări ce a dus la frânarea rezolvării planurilor de investiții. De acest lucru pe lângă mine se mai face vinovat și fostul director general WEISZ IOAN, Deasemeni eu mă mai fac vinovat și prin faptul că nu am sesizat forurile superioare și aceasta o făceam în mod conștient deoarece cunoșteam foarte multe din fiecare problemă care a dus la sabotarea Economiei Naționale.-

Vreau să mai arăt că toate acțiunile întreprinse de mine și arătate în prezentul proces verbal, precum și acelea întreprinse de restul elementelor ce au făcut parte din Conducerea Băncii de Credit pentru Investiții, până la arestarea mea, ca WEISZ IOAN, POPCIU ARTUR, GHENOMA, HORVATH TIBERIU, PAZE GHEORGHE și OCTAV LIVIZEANU și despre care voi vorbi ulterior, despre fiecare în partem a făcut ca planurile de investiții așteptate să nu fie realizate la timp și cu întârziere foarte mare, lucru ce a dus la sabotarea Economiei Naționale.-

Intrebare:

Deci dta in mod conștient ai întreprinș acțiunile arătate mai sus in scopul de a frâna realizarea planului de investiții ?

Răspuns:

Da. In mod conștient am întreprinș acțiunile arătate mai sus in scopul de a frânga realizarea planului de investiții lovind in acest fel Economia Națională.-

Intrebare:

Si aceasta in ce scop ?

Răspuns:

Acțiunile dușmănoase întreprinde de mine in mod conștient in timpul cât am funcționat la Banca de Credit pentru Investiții in calitate de director adjunct-acțiuni arătate mai sus in prezentul procesverbal, le-am făcut in scopul de a sabota Economia Națională și interesele Statului, urmăream că statul să slăbească, așa gândeam eu. Toate acestea adjuini dușmănoase le-am făcut deoarece poziția mea socială mic burgheză și activitatea mea care a servit interesele fasciștilor nemți, atunci când am fost președintele oficiului Centralei Evreilor pe Județul Târnava Mare, adică din 1942 până in 1944 - Centrală ce a fost inițiată la cererea nemților, care aveau ca scop să nimicească populația Evreiască. Eu am fost mult mai apropiat regimului burghez-moșieresc și chiar interesele mele se confundau cu alte burgheziei deoarece și eu mă trag din nuanța lor și nu vedeam cu ochi buni regimul de Democrație instaurat in România.

Aceste m'au îndemnat pe mine să fac asemenea acțiuni dușmănoase.-

Intrebare:

Dta ai răspuns sincer la toate întrebările pe care vi le-am pus ancheta ?

Răspuns:

Da, eu am răspuns sincer la toate întrebările pe care mi le-a pus ancheta.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și m'am convins căci corespunde întocmai cu cele declarate verbal de mine, îl susțin și semnez intrutotul că așa este și îl semnez nesilit de nimeni.-

I/P DE SECURITATE,

ss. "endel Eugen

Vizitiu Vasile

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1928, în
Sighisoara, doctor în drept, fost director la B. C. J. de abilitate
(D. te de stare civilă, ultimul domiciliu)
evreu, cu ultimul domiciliu în București Șoseaua Cotroceni N. 9.

14 Noiembrie 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 8 și min. 00
s'a terminat „ 15 „ 00

Intrebare: Când ai fost dumneata angajat la Banca
de Credit pentru Investiții?

Răspuns: În Banca de credit pentru Investiții am fost
angajat în luna Iunie 1948.

Intrebare: Cum ai ajuns dumneata la Banca de Credit
pentru Investiții?

Răspuns: La Banca de Credit pentru Investiții am ajuns
în felul următor: În luna Aprilie 1948 fiind recomandat de
către IOAN GHEORGHE MURER, am fost numit subdirector
la Banca „Creditul Industrial Societatea Română București”.
După naționalizare în 1948 această Bancă va transforma
în „Banca de Credit pentru Investiții” (B. C. J.), prin
decretul publicat în monitorul oficial în cursul lunii Septembrie
1948. În decret se prevedea că „Banca de credit pentru
Investiții va fi condusă de un director ajutat de unul
sau mai mulți directori adjunși numiți de Ministerul
de Finanțe.

Intrebare: În urma căruia fapt ai fost recomandat de

Îscălitura,

Eugen Mendel

Urmas: JOAN GHEORGHE MAURER la Banca „Creditul Industrial Secretetea Anonimă Bucuresti”?

Răspuns: Eu am fost recomandat la Banca „Creditul Industrial Societatea Anonimă Bucuresti” de către JOAN GHEORGHE MAURER în urma faptului că cu acesta aveam schimburi de prietenie și ne vizitam reciproc.

Întrebare: Când i-ai cerut lui JOAN GHEORGHE MAURER să-ți facă acest serviciu?

Răspuns: La sfârșitul lui Martie 1948 am avut o discuție în locuința mea din Sighișoara cu JOAN GHEORGHE MAURER căruia i-am cerut să-mi găsească un post în București, Maurer mi-a spus că o să-mi găsească un post în București corespunzător aptitudinilor mele. În cursul lunii Aprilie 1948 am primit un telefon la Sighișoara de la cabinetul lui MAURER să mă prezint la București la cabinetul lui, După ce m-am prezentat la cabinetul lui, șeful cabinetului mi-a comunicat să mă duc la Secretarul general EFRAIM, m-am dus la EFRAIM și dânsul mi-a spus că mă adresez președintelui Băncii „Creditul Industrial”, că sa aranjat totul. M-am dus la Banca „Creditul Industrial” și am fost numit ca subdirector la această Bancă.

Întrebare: Ce funcții ai îndeplinit dumneta la „Banca de Credit pentru Investiții” de când ai intrat și până când ai fost arestat?

Răspuns: De la intrarea mea în Banca de Credit pentru Investiții și până în cursul anului 1953 când am fost arestat am îndeplinit funcția de director adjuncț.

Întrebare: Care ți-au fost superiori dumnitale în timp cât ai funcționat la Banca de Credit pe Investiții ca director Adjuncț?

Îscăitura,

Eugen Mureș

156
Cermare: Răspuns: În timpul cât am funcționat la Banca de Credit pentru Investiții ca director adjunct am avut periodic mai mulți superiori după cum urmează: De la înființarea Banii de Credit pentru Investiții și până în vara anului 1949 l-am avut pe numitul PAZE GHEORGHE care era director. Din vara anului 1949 până la începutul anului 1950 l-am avut pe numitul JOAN D. JOAN care a fost tot director. De la începutul anului 1950 până în luna Aprilie 1951 l-am avut pe LIVEZEANU OCTAV. Din luna Aprilie 1951 până în 1952, data când am fost arestat l-am avut pe WEISS IOAN.

Întrebare: Ce servicii ai condus dumneata de la data intrării în Banca de Credit pentru Investiții și până la data când ai fost arestat, în calitate de director?

Răspuns: În calitate pe care am avut-o ca director adjunct la Banca de Credit pentru Investiții de la data intrării și până la data când am fost arestat, am condus următoarele servicii: De la înființarea Banii de Credit pentru Investiții am condus serviciul "Bunurilor" până la începutul anului 1949. De la începutul anului 1949 până în luna Iunie 1950 am condus serviciul "Controlului" cu accepția serviciului de control tehnic. Din Iunie 1950 și până la data arestării 1952 am condus serviciile finanțării investițiilor. În concluzie am condus serviciile "Controlului și finanțării".

Întrebare: Ce servicii avea fiecare serviciu pe care l-ai condus dumneata în calitate de director adjunct (B.C.I.)?

Răspuns: Serviciile conduse de mine în calitate de director adjunct (serviciul Controlului și serviciul finanțării investițiilor) avea următoarele sarcini:

1. Serviciul Controlului 1. De a controla din punct de vedere

Semnătura:
Eugen Mădăruș

Urmare: tehnica, adica a verifica daca lucrarea ne execută în conformitate cu dezinul aprobat; Dacă materialul întrebuintat este corespunzător pentru lucrarea respectivă; Dacă lucrarea din punct de vedere tehnica și economică corespunde scopului urmărit prin proiect; Dacă munca este organizată în felul de a fi terminată la timpul fixat; 3. De a controla din punct de vedere financiar, adica de a controla respectarea disciplinei financiare fiindu-se seama mai ales de dispozitiunile Hotărârii Consiliului de Miniștri № III B din 1949; Dacă sumele plătite sunt cele legale fiindu-se seama de obligatiunea băncii de a urmări reducerea pretului de cost la construcții; Dacă limita fondului de salarii a fost respectată; Dacă plata sa făcut de beneficiarul fondurilor la persoanele autorizate; Dacă beneficiarul dotatii are suma necesară pentru plata intergală a constructorului disponibilă, iar în caz negativ se măsură sau luat ca întreprinderea de construcții să primească intergal plata; Dacă sa făcut plata în numerar în cadrul planului de cost aprobat; Dacă amortismentele datorate au fost plătite la timp, în caz de neplătire se va dressa proces-verbal separat.

b. Serviciile financiare investitiilor, au fost organizate în felul următor: 1. "Serviciul financiar Industriei" avea rolul de a finanța toate investitiile unităților aparținând Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice și cele aparținătoare Ministerului Industriei Uzoare. 2. Serviciul financiar Construcțiilor, avea rolul să finanțeze unitățile aparținând Ministerului Construcțiilor, precum și marile construcții ale socialismului ca: "Canalul Dunărea-Marea Neagră". 3. Serviciul financiar institutiilor de stat, adica finanțarea unităților aparținând ministerele și comitetelor

Semnătura:

Engel Mundeș

157
Urmare: Regionale, de plasa si subunitatile acestora.

4. Serviciul finantării Agriculturii, Siviculturii și Industriei Lemnului, are rolul de a finanta unitatile apartinand Ministerului Agriculturii, Siviculturii și Industriei Lemnului.

5. Serviciul creditelor și Amortismentelor, are rolul de a acorda credite pe termen scurt intreprinderilor de constructii si centrelor cooperativelor, si de a realiza incasarea amortismentelor datorate de intreprinderi si de unitati economice conform dispozitiunilor in vigoare.

În afara de aceste servicii numitul WEISS IOAN a mai infiintat un serviciu denumit serviciu organizare, care a avut rolul de a elabora circulări către unitățile (succursale, agenți a băni) și de a da avize în materia investițiilor cancelariei Consiliului de Miniștri și Ministerilor. Acest serviciu a fost condus parțial de WEISS IOAN și parțial de mine.

Intrebare: Cine trebuia să răspundă de îndeplinirea acestor sarcini?

Răspuns: De îndeplinirea acestor sarcini răspunde-am eu alături de directori conducători.

Intrebare: În calitate pe care ai avute dumneata de director adjunct ai respectat Hotărârile elaborate de guvern pentru îndeplinirea acestor sarcini?

Răspuns: În calitate pe care am avute eu de director adjunct al băni de credit pentru investiții nu am respectat Hotărârile elaborate de guvern în problema "Controlului și Finantării Investițiilor".

Intrebare: Avota în mod concret în ce probleme nu ai respectat Hotărârile elaborate de guvern, în problema "Controlului"?

Răspuns: Hotărârea Consiliului de Miniștri nr 113 din 1949 prevedea un control complet al lucrărilor de investiții

Semnătura,
Eugen Mendy

Urmare: prin organele băncii de credit pentru investiții.
Controlul exercitat de banca de credit pentru investiții
nu era un control în sensul și înțelesul Hotărârii Consiliului
de Miniștri N.º IIIA din 1949 și anume să exercite un control
post-operativ care nu era în măsură să descopere toate
deficiențele în executarea lucrărilor de investiții și a
lipsit și controlul tehnic care era menit să descopere
defecțiunile tehnice în executarea lucrărilor de investiții.
Rezultatul acestei situații a fost că pe de o parte unele
defecțiuni au fost descoperite tardiv prin controlul
post-operativ, iar altele nici nu au fost descoperite
deoarece un control post-operativ nu putea să înlocuiască
controlul preventiv și concomitent cu executarea
lucrărilor. S-ar undă acest control a dus la descoperirea
unor deficiențe în dreptarea acestora sau nu mai era
posibilă să au numai cu cheltuieli mari era posibilă.
Eu care eram director adjunct la Banca de credit
pentru investiții și în care calitate conduceam serviciul
Controlului din banca de credit pentru investiții nu
am respectat Hotărârile elaborate de guvern, călcând
hotărârile guvernului neexecutând un control așa
după cum prevedea hotărârile elaborate de guvern
adică „un control preventiv și controlul concomitent
cu executarea lucrărilor”. Acest fapt a dus la
păgubirea statului cu sume mari de bani.

Întrebare: De unde reeșiau aceste deficiențe care au
dus la păgubirea statului cu sume mari de bani?

Răspuns: Deficiențele care au dus la păgubirea statului
datorită nerespectării și călcării hotărârilor elaborate
de guvern, reeșiau din rapoartele pe care le-am
primit de la organele de control ale Băncii de
Credit pentru Investiții.

Semnătura,

Engu. Mucur

158
Urmasre: Intrebare: Arată concret în ce probleme nu ai respectat Hotărârile elaborate de guvern, în problema investițiilor?

Răspuns: Eu nu am respectat în mod conștient Hotărârile elaborate de guvern în ceea ce privește problema investițiilor în următoarele probleme: 1. Problema deschiderii finanțării. Am frânat în mod conștient executarea investițiilor întârziind deschiderea finanțării. Am dat dispoziții succursalelor să nu deschidă finanțarea decât pe baza de devalua, eu știind că întreprinderile și unitățile economice nu puteau să procure aceste devalua deoarece institutele de proiectări cu număr erau reduse și nu puteau să facă față tuturor comenzilor, eu care știind acest lucru nu am arătat fermitate superioară acestui lucru, neluând nicio măsură pentru a se înființa un număr mai mare de institute de proiectări. Am centralizat controlul proiectelor și devaluelor, la București ceea ce a produs o aglomerație a acestor proiecte și devalua lucru ce a făcut să se întârzie deschiderea finanțării. Aceasta am făcut în mod conștient, deoarece eu trebuia să dau dispoziții ca acest control să se facă dela început, de către succursale. Adevărul este că eu mă fac vinovat de faptul că nu am trebuit să fac acest control întrucât devaluele în proiectele veneau deja controlate dela Minister, iar decretul 59 din 1951 nu prevedea ca Banca de Credit pentru investiții să facă acest control. Faptul că am făcut acest control pe care nu trebuia să-l fac, centralizând controlul proiectelor și devaluelor în mod conștient am contribuit prin aceasta la întârzierea deschiderii finanțării fiind în acest fel în economia Națională.

Semnătura.

Eugen Ionescu

Urmare: 2. Problema acordării avansului. Eu am respectat în mod conștient Hotărârile elaborate de guvern care prevedeau finanțarea lucrărilor de investiție la timp. În mod conștient eu am întârziat finanțarea lucrărilor de investiție, deoarece nu am acordat conștient întreprinderilor de construcție mijloacele financiare necesare pentru funcționarea lor nestânjenită (adică credite pe termen scurt) pe care nu le-am acordat. În acest fel, odică, prin întârzierea de acordare de credite pe termen scurt a avut ca urmare că conturile întreprinderilor s-au blocat și sau deturnat fondurile. De acest lucru se mai face vinovat pe lângă mine și OCTAV LIVEZEANU care deosemena cunoștea acest lucru. Deci în mod conștient au prin faptul că am întârziat acordarea de credite pe termen scurt am lovit în Economia Națională. De lângă aceste eu mă fac vinovat și de faptul că nu am luat nicio măsură și aceasta în mod conștient pentru ca finanțarea lucrărilor de investiție să nu fie întârziată, eu știu că neluarea de către mine a măsurilor necesare duce la lovirea economiei naționale. Vreau însă să mai menționez încă o problemă și anume, că frânarea conștientă a finanțării investitiilor a avut repercusiuni asupra fondurilor întreprinderilor furnizoare de materiale provocând blocarea conturilor. Conștient a fost și faptul că și LIVEZEANU OCTAV, JACOB ALEXANDRU, VIJOLĂ AUREL au fost și ei ca și mine conștienți că dacă se întârzie finanțarea investițiilor va avea repercusiuni asupra fondurilor întreprinderilor furnizoare de materiale provocând blocarea conturilor. Urmarea principală a avut-o asupra păgubirii Economiei Naționale.

Semnătura,

Eugen Mănduț

159

Urmare: Intrebare Ce alte fapte ai mai săvârșit duminică în timpul cât ai funcționat la Banca de Credit pentru investiții?

Răspuns: Alte fapte săvârșite de mine în timpul cât am funcționat la Banca de Credit pentru investiții, în afară de cele pe care le-am orătat în prezentul proces-verbal, constient am dat circulații confuze și contradictorii cu dispozițiunile legale - circulații care erau direct aprobate de Oficiul director general WEISZ IOAN, o altă serie de circulații erau în contradicție cu circulațiile deja date pe care eu nu le controlam. - Această stare de lucruri la un moment dat a făcut ca succursalele să nu mai aștepte cum să treacă producându-se perturbări în merul lucrurilor de investiții, pe lângă mine în primul rând se face vinovat și numitul WEISZ IOAN care era director general care avea obligațiunea de a coordona circulațiile emise de sectoarele băncii. O altă problemă în care eu mă fac vinovat este și faptul că nu am ținut o colaborare strânsă cu Direcția financiară Economiei Naționale din Ministerul de Finanțe și cu Comisia de Stat a Planificării lucrurilor făcea ca să se întârzie rezolvarea a o serie de lucruri ce a dus la frânarea rezoluțiilor planurilor de investiții. De acest lucru pe lângă mine se mai face vinovat și faptul director general WEISZ IOAN. Deosemeni eu mă mai fac vinovat și prin faptul că nu am sesizat forurile superioare și aceasta o făceam în mod constient deoarece cunoașteam foarte multe din

Semnătura

Luzen
Miu de 7

Urmare: fiecare problemă care a dus la sabotarea Economiei Naționale. Vreau să mai arăt că toate acțiunile întreprinse de mine și arătate în prezentul proces verbal, precum și acelea întreprinse de restul elementelor ce au făcut parte din conducerea Băncii de Credit pentru investiții, până la arestarea mea ca: WEISZ IOAN; TOPCIU ARTUR; GHENCEA ?; HORVATH TIBERIU; PARE GHEORGHE și OCTAV LIVEREANU și despre care voi vorbi ulterior, despre fiecare în parte, a făcut ca planurile de investiții ale țării să nu fie realizate la timp și cu întârziere foarte mare lucru ce a dus la sabotarea Economiei Naționale.

Întrebare: Daci dumneta în mod conștient ai întreprins acțiunile arătate mai sus în scopul de a frâna realizarea planului de investiții ?

Răspuns: Da, în mod conștient am întreprins acțiunile arătate mai sus în scopul de a frâna realizarea planului de investiții lovind în acest fel Economia Națională.

Întrebare: Si aceasta în ce scop ?

Răspuns: Acțiunile duse înainte întreprinse de mine în mod conștient în timpul cât am funcționat la Banca de Credit pentru investiții în calitate de director adjunct, - acțiuni arătate mai sus în prezentul proces verbal -, le-am făcut eu scopul de a sabota Economia Națională și interesele statului, urmărind ca statul să slăbească, oș gânde-am eu. Toate acestea

Semnătura,

Eugen Mures

160

Urmare: actiuni dusmanoare le-am facut deoarece
peritia mea sociala mica burgheza si activitatea
mea care a servit interesele fasisilor nemti
atunci cand am fost președintele ofiului
centrali Evreilor pe Judetul Timșova Mare
- adica din 1942 pînă in 1944 - Centrala ce a
fost initiata la cererea nemtilor, care avea ca
scop sa nimiciasca poputul Evreiesc. Eu
am fost mult mai apropiat regimului burghezo-
masieresc si chiar interesate mele se confundau
cu ale burgheziei decoree si eu ma traig
din nuanta lor si nu vedeam cu ochi buni
regimul de Democratie instaurat in Romania.
Aceste m-au indemnat pe mine sa fac asemenea
actiuni dusmanoare.

Intrebare: Dumneata ai raspuns sincer
la toate intrebarile pe care ti le-a pus
ancheta?

Raspuns: Da, eu am raspuns sincer la
toate intrebarile pe care mi le-a pus
ancheta.

Dupa ce am citit prezentul proces-
verbal de interogatoriu eu sunt cu
eu sunt si m-am convins ca ei corespunde
intocmai cu cele declarat verbal de
mine, il sustin intru totul ca asa este
si il semnez propriu.

Anchetator

Anchetat.

S. de Securitate:

Eugen Mandel

Placinta
Vizitiu Vasile.

Semnatura:

Eugen Mandel

161

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighişoara, doctor în drept, fost director la B.C.I., de naţionalitate evreu, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Sos. Cotroceni No.9.

25- 29 Ianuarie 1954- Bucureşti
Interogatoriul a început la ora 8,30
" s'a terminat la ora 14-16 - 20

Intrebare :

Ti se prezintă un document ce reprezintă acest documen

Răspuns;

Acest document reprezintă o cerere pentru deschiderea finanţării cerută de Ministerul Metalurgiei şi Industriei Chimice, în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara în valoare de lei 38.778.000 (trei zeci şi opt milioane şapte sute şapte zeci şi opt mii).

Intrebare :

În dreapta sus este un număr. Ce reprezintă acest număr? .

Răspuns;

Acest număr, adică 851.229 din 3 Aprilie, dată când a fost întocmită această cerere- numărul de 851.229 reprezintă numărul cereri pentru deschiderea finanţării a Ministerului Metalurgiei şi Industriei Chimice.

Intrebare :

Jos în dreapta există o ştampilă şi mai multe date. Toate la un loc ce reprezintă?

Răspuns;

Stampila ce se găseşte pe acest document jos în dreapta, este ştampila dreptunghiulară a Băncii de Credit pentru Investiţii şi care reprezintă numărul de înregistrare care este de 025962 înregistrată de către registratura Generală din Centrale B.C.I. Bucureşti. Apoi mai cuprinde şi data de 14 Aprilie 1951, dată ce arată când a intrat această cerere în B.C.I.

162

Intrebare :

Ti se mai prezintă încă un document ce reprezintă acest document?

Răspuns:

Documentul care mi se prezintă, reprezintă răspunsul dat de Centrala B.C.I. la cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No.851229 pentru deschiderea finanțării la lucrările prevăzute în planul de investiții No.1202 din 1951, în cadrul poziției 14/1 p. la Combinatul Siderurgic Hunedoara, în valoare de 38.778.000 lei. Răspuns ce a fost trimis Sucursalei B.C.I. Deva.

Intrebare :

Si la acesta în dreapta sus există o dată. Ce reprezintă aceasta?

Răspuns:

Data de sus dreapta de 7 Mai din acest document reprezintă data când a fost emis răspunsul la cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice în vederea deschiderii finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara în valoare de 38.778.000 lei, răspuns trimis cu un număr de 10 (zece) devize ce reprezintă valoarea de 38.778.000 lei Sucursalei B.C.I. Deva.

Intrebare :

Legal în cât timp trebuiau rezolvate cererile făcute de Minister pentru deschiderea finanțărilor?

Răspuns:

Legal cererile făcute de Minister pentru deschiderea finanțărilor trebuiau rezolvate în termen de 3 zile, așa cum prevedea Hotărârea Consiliului de Ministri No.1113 din 1949.

Intrebare :

Atunci cum explici data că această cerere a fost primită de B.C.I. la 14 Aprilie 1951, și a fost rezolvată abia la 7 Mai 1951, deci cu o întârziere de 23 zile?

Răspuns:

Bu explica aceasta în felul următor; Cererea făcută de Ministerul Metalurgiei și Industriei Chimice în vederea deschiderii finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara trebuia rezolvată în termen de 3 zile așa cum prevedea H.C.M.No.1113/1949, însă a fost rezolvată de Centrala B.C.I. cu o întârziere de 23 zile, întârzierea sa produs atât la Divizia Controlului Tehnic cât și la Sectorul finanțării investițiilor din Centrala B.C.I. sector ce era

condus de mine. Datorită faptului că această întârziere de 23 zile s-a produs la Centrala B.C.I. nu a făcut altceva decât să întârzie deschiderea finanțării cu 23 zile, aceasta a dus la lovirea economiei naționale. Deci eu am frânat în mod conștient executarea investițiilor întârziind deschiderea finanțării, prin ce asta am contribuit la nerealizarea planului de investiții, toate acestea au lovit în economi națională.

Intrebare:

Ti se mai prezintă încă un număr de 24 (două zeci și patru documente). Acestea ce reprezintă?

Răspuns:

Numărul de 24 (două zeci și patru) documente care mi se prezintă, reprezintă cereri făcute de Ministerere pentru deschiderea finanțării, iar o parte din aceste documente reprezintă rezolvările făcute de către Centrala B.C.I. cu întârzieri a acestor cereri atât din cauza Diviziei Controlului Tehnic cât și din cauza Sectorului finanțării, sector ce era condus de mine.

1. Primul document reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice, către Centrala B.C.I. cu No. 336.063 din 1951 pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Brad, în valoare de 21.031.616 lei (două zeci și unu milioane trei zeci și unu mii șase sute șasezeci lei). Pe acest document în stânga sus există ștampila dreptunghiulară a B.C.I.-ului care reprezintă numărul de înregistrare care este de 025.532 înregistrată la B.C.I. Centrală la data de 13 Aprilie 1951.

2. Al doilea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No. 336.063 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Brad în valoa_e de 21.031.616 lei.

Răspuns_e a fost trimis la Sucursala B.C.I. Deva la 19 Mai 1951. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No. 336.063 a fost rezolvată de B.C.I. Centrală cu o întârziere de 36 zile. Deci Sucursala B.C.I. Deva a primit 13 devize și o documentație cu o întârziere de 36 zile, acest lucru a dus la stagnarea lucrărilor.

3. Documentul al treilea reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice către Centrala B.C.I. cu No. 74974 din 27 Iulie 1951, pentru deschiderea finanțării în favoarea Școlii Medii Tehnice Metalurgice din Bârlad în valoare de 465.440 lei (un milion patru sute șase zeci și cinci mii, patru sute patruzeci lei). Pe această cerere în stânga sus există ștampila dreptunghiulară a B.C.I. care reprezintă numărul de înregistrare care este de 43934, înregistrată la Centrala B.C.I. la data de 30 Iulie 1951.

4. Al patrulea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No. 74974 pentru deschiderea finanțării la Școala Medie Tehnică Metalurgică Bârlad în valoare de 1.465.440 lei. Răspuns ce a fost trimis sucursalei B.C.I. Bârlad la data de 14 August 1951. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No. 74974 a fost rezolvată de Centrala B.C.I. cu o întârziere de 15 zile. Deci sucursala B.C.I. Bârlad a primit o recapitulație și un tablou cu o întârziere de 15 zile.

5. Al cincilea document reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice, către Centrala B.C.I. cu No. 339.276 din 6 Iunie 1951, pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Brad, în valoare de 25.698.059 (douăzeci și cinci milioane, șase sute nouă zeci și opt mii, cinci zeci și nouă lei). Pe această cerere în dreapta sus există ștampila dreptunghiulară a Centralei B.C.I. care reprezintă numărul de înregistrare care este de 39.270 înregistrată la B.C.I. la data de 8 Iunie 1951.

6. Al șaselea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No. 339276 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Brad în valoare de 25.698.059. Răspuns ce a fost trimis Sucursalei B.C.I. Deva la data de 3 Iulie 1951. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice a fost rezolvată cu o întârziere de 25 zile. Deci sucursala B.C.I. Deva a primit 6 devize cu o întârziere de 25 zile lucru ce a dus la stagnarea lucrărilor.

7. Documentul al șaptelea reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgic și Industriei Chimice către Centrala B.C.I. cu No. 852394 din 6 Decembrie 1951 pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic GHEORGHE GHEORGHIU DEJ-Hunedoara, în valoare de 214,731.000 (două sute paisprezece milioane șapte sute trei zeci și una mii lei).

Pe această cerere jos în stânga există ștampila dreptunghiulară a Centralei B.C.I. care reprezintă numărul de înregistrare care este de 823.470, înregistrată la B.C.I. la data de 11 Decembrie 1951.

8. Al optulea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No. 852394 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Siderurgic Gheorghe Gheorghiu Dej - Hunedoara în valoare de 146.631.000 lei redus de colectivul tehnic al Centralei B.C.I. Răspuns ce a fost trimis la 29 Decembrie 1951 Sucursalei B.C.I. Hunedoara. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice a fost rezolvată cu o întârziere de 15 zile. Deci Sucursala B.C.I. Hunedoara a primit o documentație în valoare de 146.631.000 lei cu o întârziere de 15 zile lucru ce a dus la stagnarea lucrărilor.

9. Al noulea document reprezintă o cerere a Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electro tehnice către Centrala B.C.I. cu No. 36636 din 9 Iulie 1951 pentru deschiderea finanțării în fabricarea uzinei provizorii Dizel, Bicaz, în valoare de 24.622.000 (două zeci și patru milioane șase sute două zeci și două mii lei).

Pe această cerere jos la mijloc există ștampila, numărul de înregistrare care este de 2665, înregistrată la 10 Iulie 1951.

10. Al zecelea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electrice cu No. 36636 pentru deschiderea finanțării la uzina provizorie Dizel - Bicaz, în valoare de 24.622.000. Răspuns ce a fost trimis Sucursalei B.C.I. Piatra Neamț la data de 25 Iulie 1951 Cererea Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electro-tehnice a fost rezolvată cu o întârziere de 15 zile. Deci Sucursala B.C.I. Piatra Neamț a primit răspuns cu întârziere de 15 zile, acest lucru a stagnat lucrările uzinei provizorii Dizel - Bicaz.

11. Al unsprezecea document reprezintă o cerere Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice către Centrala B.C.I. cu No. 338.497 din 18 Mai 1951 pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Brad, în valoare de 16.272.692 (șaisprezece milioane două sute șapte zeci și două mii șase sute nouă zeci și doi lei).

Pe această cerere jos în dreapta există ștampila B.C.I. dreptunghiulară care reprezintă numărul de înregistrare care este de 4034452, înregistrată la B.C.I. la data de 21 Mai 1951.

12. Al doisprezecelea document reprezintă rezolvarea cererii cu No.338497 pentru deschiderea finanțării la Combinat Brad, în valoare de 16.272.692 lei. Răspuns ce a fost trimis sucursalei B.C.I. Deva la data de 13 Iunie 1951. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice a fost rezolvată cu o întârziere de 23 zile. Deci sucursala B.C.I. Deva a primit documentația cu o întârziere de 23 zile lucru ce a făcut ca lucrările la combinatul Brad să stagneze.

13. Al treisprezecelea document reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice către Centrala B.C.I. cu No.445379 din 5 August 1950, pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Baia Mare, în valoare de 25.596.000 lei (două zeci și cinci milioane cinci sute două zeci și șase mii lei). Pe această cerere sus în dreapta există ștampila Centralei B.C.I. dreptunghiulară care reprezintă numărul de înregistrare care este de 045150, înregistrată la B.C.I. la data de 8 August 1950.

14. Al paisprezecelea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No.445379 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Baia Mare, în valoare de 25.596.000 lei. Răspuns ce a fost trimis Sucursalei B.C.I. Satu Mare la data de 27 Septembrie 1950. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice a fost rezolvată cu o întârziere de 50 zile. Deci Sucursala B.C.I. Satu Mare a primit documentația (devizul) cu o întârziere de 50 zile, lucru ce a dus la stagnarea lucrărilor la Combinatul Baia Mare.

15. Al cincisprezecelea document reprezintă o cerere a Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electro tehnice către Centrala B.C.I. cu No.35651 din 13 Iunie 1951 pentru deschiderea finanțării în favoarea uzinei provizorii Dizel-Bicaz, în valoare de 46.250.000 lei (patru zeci și șase milioane două sute cinci mii lei). Pe această cerere în stânga sus există ștampila dreptunghiulară a Centralei B.C.I. care reprezintă numărul de înregistrare care este de 040656, înregistrată la B.C.I. la data de 14 Iunie 1951.

16. Al falsprezecelea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Energiei Electrice și Industrii Electrotehnice cu No. 35651 pentru deschiderea finanțării la uzina provizorie Dizsei -Bicaz, în valoare de 52.500.000 Lei (cincizeci și două milioane cinci sute mii lei). Răspuns ce a fost trimis Sucursalei B.C.I. Fătra Neamț la data de 7 Iulie 1951. Cererea Ministerului Energiei Electrice și Industrii Electrotehnice a fost rezolvată de B.C.I. cu o înțabzire de 23 zile. Deci Sucursala B.C.I. Fătra Neamț a primit un aviz cu înțabzire de 23 zile întru ce a făcut ca lucrările să stagneze la uzina provizorie Dizsei -Bicaz.

17. Al șaptesprezecelea document reprezintă o cerere a Ministerului Industrii Metalurgice și Industrii Chimice către Centrula B.C.I. cu No. 851556 din 27 Iunie 1951 pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara, în valoare de 156.000.000 Lei (una sută cinciseci și șase milioane lei).

Pe această cerere sus în stângă există ștampila dreptunghiulară a Centrului B.C.I. care reprezintă numărul de înregistrare, care este de 8607, înregistrată la B.C.I. la data de 4 Iulie 1951.

18. Documentul al optsprezecelea reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Industrii Metalurgice și Industrii Chimice cu No. 851556 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Siderurgic Hunedoara în valoare de 156.000.000 Lei Răspuns ce a fost trimis sucursalei B.C.I. Hunedoara la data de 11 Iulie 1951. Cererea Ministerului Industrii Metalurgice și Industrii Chimice a fost rezolvată de B.C.I. cu o înțabzire de 7 zile. Deci Sucursala B.C.I.-Hunedoara a primit o documentație cu înțabzire de 7 zile, lucru ce a înregistrat executarea lucrărilor.

19. Al nouăsprezecelea document reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industrii Chimice către Centrula B.C.I. cu No. 1949/851869 din 13 Septembrie 1951, pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara, în valoare de 91.000 (nouăzeci și una mii lei). Pe acest document jos în mijloc există ștampila dreptunghiulară a B.C.I. care reprezintă numărul de înregistrare care este de 3557, înregistrat la B.C.I. la data de 15 Septembrie 1951.

20. Al douăzeciilea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu No.1949/851869, pentru deschiderea finanțării la Combinatul Siderurgic Hunedoara, în valoare 91.000 lei. Răspuns cea fost trimis Sucursalei B.C.I. Hunedoara la data de 1 Octomvrie 1951. Cererea Ministerului Metalurgie și Industriei Chimice a fost rezolvată de B.C.I. cu o întârziere de 15 zile. Deci Sucursala B.C.I. Hunedoara a primit un deviz cu o întârziere de 15 zile, lucru ce a dus la stagnarea lucrărilor, la combinatul Siderurgic Hunedoara.

21. Al douăzeci și unu document reprezintă o cerere a Ministerului Industriei Metalurgice și Industriei Chimice, către Centrala B.C.I. cu No.851861 din 12 Septembrie 1951, pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara, în valoare de 1.038.000 lei (un milion treizeci și opt mii lei). Pe această cerere jos în mijloc există ștampila dreptunghiulară a Centralei B.C.I. care reprezintă numărul de înregistrare, care este de 3547, înregistrată la B.C.I. la data de 15 Septembrie 1951.

22. Al douăzeci și doilea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Industriei Metalurgice și Industriei Chimice cu No.851861 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Siderurgic Hunedoara, în valoare de 1.038.000 lei. Răspuns ce a fost trimis sucursalei B.C.I. Hunedoara la data de 1 Octomvrie 1951. Cererea Ministerului Industriei Metalurgiei și Industriei Chimice a fost rezolvată de B.C.I. cu o întârziere de 15 zile. Deci sucursala B.C.I. Hunedoara a primit o documentație cu o întârziere de 15 zile, lucru ce a dus la stagnarea lucrărilor dela Combinatul Siderurgic Hunedoara

23. Al douăzeci și treilea document reprezintă o cerere a Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electrotehnice, către Centrala B.C.I. cu No.38159 din 10 August 1951, pentru deschiderea finanțării în favoarea unei Hidroelectrice V.I.Lenin Bicz, în valoare de 2.684.000 lei (două milioane șase sute optzeci și patru mii lei). Pe această cerere jos în dreapta există ștampila dreptunghiulară a B.C.I. care reprezintă numărul de înregistrare, care este de 3050 înregistrată la B.C.I. la data de 10 August 1951.

24. Al douăzeci și patrulea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electrotehnice cu No.38159 pentru deschiderea finanțării

la uzina Hidroelectrică V.I.Lenin Bicoz, în valoare de 2.684.000 lei. Răspuns ce a fost trimis Ministerului Energiei Electrice și Industrii Electrotehnice direcția generală a Electricității, unde s'a arătat că documentația fără deviz la lucrările de studii toponetrice a fost valabilă până la 1 August 1951. Răspuns ce a fost trimis la data de 25 August 1951. În afară de aceste documente vreau să menționez că mai sunt încă foarte multe asemănătoare acestora în care se poate vedea clar întârzieri mari atât din cauza diviziei controlului tehnic cât și din partea Sectorului finanțării investițiilor, sector ce a fost condus de mine. Din numărul de 24 (douăzeci și patru documente) care mi s'a prezentat rezultă în mod practic întârzieri în deschiderea finanțării, aceasta din cauza sistemului defectuos de lucru a Centralei B.C.I. în primul rând pentru faptul că a fost centralizat controlul proiectelor și devizelor la București, lucru ce a făcut ca aceste proiecte și devize să se aglomereze și în al doilea rând din cauză că am permis să se deschidă finanțarea la Sucursala București aceasta dovedește practică călcarea H.C.M. 1113/1949 care prevede că deschiderea finanțării să se facă la unitățile B.C.I. cât mai aproape de șantier.

Deschiderile cu întârziere a finanțării a dus la neînceperea și neterminarea la timp a lucrărilor s'au la începerea lucrărilor înainte de deschiderea finanțării însă aceste au dus la blocajul conturilor.

Toate acestea dovedesc sistemul meu de lucru la B.C.I. care nu a dus altundeva decât la sabotarea economiei naționale și la slăbirea statului nostru, eu eram conștient de toate aceste lucruri însă nu am sesizat forurile superioare.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și m'am convins căci corespunde întru totul cu cele declarate verbal de mine îl susțin și îl semnez propriu.

Anchetator
Vizitiu Vasile

Arestat
MENDEL EUGEN

Proces-Verbal de interogator

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898 în
SIGHISOARA, doctor în drept, fost director la B.C.I., de naționalitate
evreu, cu ultimul domiciliu în București, Șoseaua COTROCENI N° 9.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

15.29
26 Ianuarie 1954

Orașul . București.

Interogatoriul a început la ora 8³⁰ și 00 min.

.. s'a terminat la ora 14.15.30 și 20 min.

Intrebare: Vi se prezintă un document ce reprezintă acest document?

Răspuns: Acest document reprezintă o cerere pentru descrierea
finanțării cerută de Ministerul Metalurgiei și Industriei
Chimice, în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara
în valoare de lei 38.778.000 (treizeci și opt milioane parte
ulte parte zeci și opt mii.)

Intrebare: În dreapta sus este un număr. ce reprezintă acest număr?

Răspuns: Acest număr, adică 851.229 din 3 Aprilie, dată
când a fost întocmită această cerere - numărul de
851.229 reprezintă numărul cereri pentru descrierea
finanțării a Ministerului Metalurgiei și Industriei
Chimice.

Intrebare: În dreapta există o stampilă și
mai multe date toate la un loc ce reprezintă?

Răspuns: Stampila ce se găsește pe acest document
- în dreapta, este stampila dreptunghiulară a

Semnătura,

Eugen Mendel

Urmare: Bancii de Credit pentru Investitii si care reprezintă numărul de înregistrare care este de 025960, înregistrată de către registratura generală din Centrala B. C. J. Bucuresti. Apoi mai cuprinde și data de 14 aprilie 1951, dată ce arată când a intrat această cerere în B. C. J.

Întrebare: Ți se mai prezintă încă un document ce reprezintă acest document?

Răspuns: Documentul care mi se prezintă, reprezintă răspunsul dat de Centrala B. C. J. la cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu nr 751229 pentru deschiderea finanțării la lucrările prevăzute în planul de investiții nr 1202 din 1951, în cadrul poziției 14/1 p. la Combinatul Siderurgic Hunedoara, în valoare de 38.778.000 lei; răspuns ce a fost trimis Sucursalei B. C. J. Deva.

Întrebare: Și la ocazia în dreapta sus există o dată. Ce reprezintă aceasta?

Răspuns: Data de sus dreapta de 7 Mai din acest document reprezintă data când a fost emis răspunsul la cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice în vederea deschiderii finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara în valoare de 38.778.000 lei, răspuns trimis cu un număr de 10 (zece) devize ce reprezintă valoarea de 38.778.000 lei. Sucursalei B. C. J. Deva.

Întrebare: Legal în cât timp trebuiau rezolvate cererile făcute de ministere pentru deschiderea finanțărilor?

Semnătura,

Eugen Mureșan

Urmare: Răspuns: Legal cererile făcute de Ministere pentru deschiderea finanțării trebuiau rezolvate în termen de 3 zile, așa cum prevedea Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr 1113 din 1949.

Întrebare: Atunci cum explica dumneavoastră această cerere a fost primită de B.C.Y. la 14 Aprilie 1951, și a fost rezolvată abia la 7 Mai 1951, deci cu o întârziere de 23 zile?

Răspuns: Eu explica această întârziere în felul următor: Cererea făcută de Ministerul Metalurgiei și Industriilor Chimice în vederea deschiderii finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara trebuia rezolvată în termen de 3 zile așa cum prevedea H. C. M. Nr 1113/1949, însă a fost rezolvată de Centrala B.C.Y. cu o întârziere de 23 zile, întârzierea sa produsă atât la Divizia Controlului Tehnic cât și la Sectorul finanțării investițiilor din Centrala B.C.Y. Sector ce era condus de mine. Datorită faptului că această întârziere de 23 zile sa produs la Centrala B.C.Y. nu a făcut alt ceva decât să întârzie deschiderea finanțării cu 23 zile această a dus la lovirea Economiei Naționale. Deci eu am frânat în mod conștient executarea investițiilor întârziind deschiderea finanțării, prin această am contribuit la nerealizarea planului de investiții. toate aceste au lovit în Economia Națională.

Întrebare: Ti se mai prezintă încă un număr de 24 (douăzeci și patru) documente.

Acastea ce reprezintă?

Semnătura,

Eugen Măușu

Urmare: Răspuns: Numărul de 24 (douăzeci și patru) documente care mi se prezintă, reprezintă cereri făcute de ministere pentru deschiderea finanțării, iar o parte din aceste documente reprezintă rezolvările făcute de către Centrata B. C. J. cu întârzierea a acestor cereri atât din cauza Diviziei Controlului Tehnic cât și din cauza sectorului finanțării sector ce era condus de mine.

1. Primul document reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice, către Centrata B. C. J. cu N° 336.063 din 1951 pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Brad, în valoare de 2.031.616 lei (douăzeci și unu milioane treizeci și unu mii șase sute și optzeci și trei lei). Pe acest document în stînga nu există stampila dreptunghiulară a B. C. J. ului care reprezintă numărul de înregistrare care este de 025.534. Înregistrată la B. C. J. centrală la data de 13 Aprilie 1951.
2. Al doilea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu N° 336.063 pentru deschiderea finanțării la

Semnătura,

Eugen Mureșan

Urmare: Combinatul Brad în valoare de 21.031.616 lei.

Răspuns ce a fost trimis succursalei B.C.T. Deva la 19 Mai 1951. Cererea Ministerului Metalurgiei și Chimice cu Nr 336.063 a fost rezolvată de B.C.T. Centrală cu o întârziere de 36 zile. Deci succursala B.C.T. Deva a primit 13 deize și o documentație cu o întârziere de 36 zile, ducând lucrul la stagnarea lucrărilor.

3. Documentul al treilea reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice către Centrala B.C.T. cu Nr 74974 din 27 Iulie 1951, pentru deschiderea finanțării în favoarea Școlii Medii Tehnice Metalurgice din Bărlad în valoare de 1.465.440 lei (un milion patru sute șezeci și cinci mii, patru sute patruzeci lei). Pe această cerere în stânga s-a existat stampila dreptunghiulară a B.C.T. care reprezintă numărul de înregistrare care este de 43934, înregistrată la Centrala B.C.T. la data de 30 Iulie 1951.

4. Al patrulea document reprezintă rezolvarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu Nr 74974 pentru deschiderea finanțării la Școala Medie Tehnică Metalurgică Bărlad în valoare de 1.465.440 lei. Răspuns ce a fost trimis succursalei B.C.T. Bărlad la data de 14 August 1951. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu Nr 74974 a fost rezolvată de Centrala B.C.T. cu o întârziere de 15 zile. Deci succursala B.C.T. Bărlad a primit o recapitulatie și un tablou cu o întârziere de 15 zile.

Semnătura,

Fugue Ionescu

Urmare: 5. Al cincilea document reprezintă o cerere a Ministerului
Metalurgiei și Industriei Chimice către Centrala B.C.T.
cu N° 339276 din 6 Iunie 1951, pentru deschiderea
finanțării în favoarea Combinatului Brad, în valoare
de 25.698.059 (douăzeci și cinci milioane șase sute
nouăzeci și opt mii, cincizeci și nouă lei.) Pe această
cerere în dreapta sus există stampila dreptunghiulară
a Centralei B.C.T. care reprezintă numărul de
înregistrare care este de 39270, înregistrată la
B.C.T. la data de 8 Iunie 1951.

6. Al șaselea document reprezintă rezoluția
cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei
Chimice cu N° 339276 pentru deschiderea
finanțării la Combinatul Brad în valoare
de 25.698.059. Răspuns ce a fost trimis Securității
B.C.T. de la data de 3 Iulie 1951. Cererea
Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice
a fost rezolvată cu o întârziere de 25 zile
zeci succursala B.C.T. De la a primit 6 de zile
cu o întârziere de 25 zile lucrul ei a dus la
stagnarea lucrărilor.

7. Documentul al șaptelea reprezintă o cerere
a Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice către
centrala B.C.T. cu N° ~~75.292.911~~ (opt milioane cinci sute
852394 din 6 Decembrie 1951 pentru deschiderea
finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic
Gheorghe Gheorghiu Dej Hunedoara, în
valoare de 214.731.000 (două sute paisprezece
milioane șapte sute treizeci și una mii lei.)
Pe această cerere jos în stânga există
stampila dreptunghiulară a Centralei B.C.T.

Semnătura,

Eugen Munder

Urmare: care reprezintă numărul de înregistrare care este de 823470, înregistrată la B. C. J. la data de 14 Decembrie 1951.

8. Al optulea document reprezintă rezoluarea cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice cu N° 852394 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Siderurgic Gheorghe Gheorghiu Dej Hunedoara în valoare de 146.631.000 lei redus de colectivul tehnic al centralei B. C. J. Răspuns ce a fost trimis la 29 Decembrie 1951 sucursalei B. C. J. Hunedoara. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice a fost rezolvată cu o întârziere de 15 zile. Deci sucursala B. C. J. Hunedoara a primit o documentație în valoare de 146.631.000 lei cu o întârziere de 15 zile lucru ce a dus la stagnarea lucrărilor.

9. Al noulea document reprezintă o cerere a Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electrotehnice către Centrala B. C. J. cu N° 36636 din 9 Iulie 1951 pentru deschiderea finanțării în favoarea uzinei provizorii Dizel Bicoz, în valoare de 24.622.000 (douăzeci și patru milioane sau sute douăzeci și două mii lei.) Se accintă cerere jos la mijloc având ștampila dreptunghiulară a B. C. J. care reprezintă numărul de înregistrare care este de 2665, înregistrată la 10 Iulie 1951.

10. Al zecelea document reprezintă rezoluarea cererii Ministerului Energiei Electrice și Industriei Electrotehnice cu N° 36636 pentru deschiderea

Semnătura,
Luziu Măduț

Urmare: Finantării la uzina provizorii Sissel Bicoz, în valoare de 24.622.000 lei. Răspuns ce a fost trimis succursalei B.C.T. Plosta Neamt la data de 25 Iulie 1951.

Cererea Ministerului Energiei Electrice și Industrii Electrotehnice a fost rezolvată cu o întârziere de 15 zile. Deci succursala B.C.T. Plosta Neamt a primit răspuns cu întârziere de 15 zile, acest lucru a stagnat lucrările uzinei provizorii Sissel Bicoz.

11. Al unsprezecelea document reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industrii Chimice către centrul B.C.T. cu N° 338497 din 18 Mai 1951 pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Brad, în valoare de 16.272.692 (zeisprezece milioane două sute șaptezeci și două mii nouă sute nouăzeci și doi lei) pe această cerere jos în dreapta avută stampila B.C.T. dreptunghiulară care reprezintă numărul de înregistrare care este de 4034462, înregistrată la B.C.T. la data de 21 Mai 1951.

12. Al doisprezecelea document reprezintă rezoluția cererii Ministerului Metalurgiei și Industrii Chimice cu N° 338497 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Brad, în valoare de 16.272.692 lei. Răspuns ce a fost trimis succursalei B.C.T. Deva la data de 13 Iunie 1951. Cererea Ministerului Metalurgiei și Industrii Chimice a fost rezolvată cu o întârziere de 23 zile. Deci succursala B.C.T. Deva a primit documentația

Semnătura,

Fugue Mudec

174
Urmare: Cu o intarziere de 23 zile, lucru ce a fost
ca lucrarile la Combinatul Brad sa stagneze.

13. Al neprezentarea document reprezentat o
cerere a Ministerului ~~Metaluriei si Industriei~~
Metaluriei si Industriei Chimice catre Centrul
B.C.T. cu N° 445379 din 5 August 1950, pentru
dechiderea linontorii in favoarea Combinatului
Baia Mare, in valoare de 25.596.000 lei
(douazeci si cinci milioane cinci sute nouazeci
si trei mii lei) pe aceasta cerere sus in
dreapta exista stampila Centrului B.C.T.
dreptunghiară care reprezinta numărul
de inregistrare care este de 045150,
inregistrata la B.C.T. la data de 8
August 1950.

14. Al neprezentarea document reprezentat
rezolvarea cererii Ministerului Metaluriei
si Industriei Chimice cu N° 445379 pentru
dechiderea linontorii la Combinatul
Baia Mare, in valoare de 25.596.000 lei.
Raspuns ce a fost trimis succursalei B.C.T.
BATU MARE la data de 27 Septembrie
1950 Cererea Ministerului Metaluriei
si Industriei Chimice a fost rezolvata
cu o intarziere de 50 zile. Seci succursala
B.C.T. Satu Mare a primit documentatia
(devizul) cu o intarziere de 50 zile, lucru
ce a dus la stagnarea lucrarilor la
Combinatul Baia Mare.

15. Al neprezentarea document reprezentat
o cerere a Ministerului Energiei Electrice

Semnatura,

Fugue Muresu

Urmare: si Industriei Electrotehnice catre Centrata B.C.T.
cu N° 35.651 din 13 Iunie 1951 pentru deschiderea
finantării in favoarea uzinei provizorii Dizel
Bicoz, in valoare de 46.250.000 lei
(patruzeci si sase milioane doua sute cincizeci
mii lei.) Pe aceasta cerere in stanga nu
exista stampila dreptunghiulara a Centrlei
B.C.T. care reprezinta numarul de inregistrare
care este de 040.656, inregistrata la B.C.T.
la data de 14 Iunie 1951.

16. Al paisprezecilea document reprezinta
rezolvarea cererii Ministerului Energiei
Electrice si Industriei Electrotehnice cu N° 35651
pentru deschiderea finantării la uzina
provizorii Dizel Bicoz, in valoare de 62.
500.000 lei (cincizeci si doua milioane cinci
sute mii lei.) Raspuns ce o fost trimis sucursala
B.C.T. Pitroa Neamt la data de 7
Iulie 1951. Cererea Ministerului Energiei
Electrice si Industriei Electrotehnice a fost
rezolvata de B.C.T. cu o intarziere de
23 zile. Deci sucursala B.C.T. Pitroa Neamt
a primit un deviz cu intarziere de 23
zile lucru ce a facut ca lucrarile
sa stagneze la uzina provizorii Dizel Bicoz.

17. Al saptaprezecelea document reprezinta o
cerere a Ministerului Industriei Metalurgiei
si Industriei Chimice catre Centrata B.C.T. cu
N° 851556 din 27 Iunie 1951 pentru deschiderea
finantării in favoarea Combinatului Hidroenergetic
Hunedoara, in valoare de 186.000.000 lei.

Semnătura,

Fuzer Mureș

Urmare: (una sută cincizeci și șase milioane lei.)

Pe această cerere sus în stânga există stampila dreptunghiulară a Centralei B.C.T. care reprezintă numărul de înregistrare, care este de 8607, înregistrată la B.C.T. la data de 4 Iulie 1951.

18. Documentul al optzezecilea reprezintă rezoluția cererii Ministerului Industriei Metalurgice și Industriei Chimice cu N° 851556 pentru deschiderea finanțării la Combinatul Siderurgic Hunedoara în valoare de 156.000.000 lei. Răspuns ce a fost trimis sucursalei B.C.T. Hunedoara la data de 11 Iulie 1951. Cererea Ministerului Industriei Metalurgice și Industriei Chimice a fost rezolvată de B.C.T. cu o întârziere de 7 zile. Deci sucursala B.C.T. Hunedoara a primit o documentație cu întârziere de 7 zile, lucru ce a îngreunat executarea lucrărilor.

19. Al nouăzezecilea document reprezintă o cerere a Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice către Centrala B.C.T. cu N° 1949/851869 din 13 Septembrie 1951, pentru deschiderea finanțării în favoarea Combinatului Siderurgic Hunedoara în valoare de 91.000 (nouăzeci și una milioane).

Pe acest document jos în mijloc există stampila dreptunghiulară a B.C.T. care reprezintă numărul de înregistrare, care este de 3557, înregistrat la B.C.T. la data de 15 Septembrie 1951.

20. Al douăzecilea document reprezintă rezoluția cererii Ministerului Metalurgiei și Industriei Chimice

Semnătura,

Kucer, Neudej

Urmare: cu N° 1949/851869, pentru decizia de finanțare
la Combinatul Siderurgic Hunedoara,
în valoare 91.000 lei. Răspuns ce a fost trimis
tucursorului B.C.T. Hunedoara la data de
1 Octombrie 1951. Cererea Ministerului Metalurgic
și Industriei Chimice a fost rezolvată de B.C.T.
cu o întârziere de 15 zile. Deci tucursorului
B.C.T. Hunedoara a primit un deviz cu o
întârziere de 15 zile, lucru ce a dus la
stagnarea lucrărilor, la Combinatul
Siderurgic Hunedoara.

21. Al doilea document reprezintă o
cerere a Ministerului Industriei Metalurgice
și Industriei Chimice, către Centrul B.C.T.
cu N° 851861 din 12 Septembrie 1951, pentru
decizia de finanțare în favoarea Combinatului
Siderurgic Hunedoara, în valoare
de 1.038.000 lei (un milion trei zeci și opt
mii lei). Pe această cerere găsim în mijloc
există stampila dreptunghiulară a Centrului
B.C.T., care reprezintă numărul de înregistrare
care este de 3547, înregistrată la B.C.T.
la data de 15 Septembrie 1951.

22. Al doilea document reprezintă
rezolvarea cererii Ministerului Industriei
Metalurgice și Industriei Chimice cu N^o
851861 pentru decizia de finanțare la
Combinatul Siderurgic Hunedoara, în valoare
de 1.038.000 lei. Răspuns ce a fost trimis
tucursorului B.C.T. Hunedoara la data de
1 Octombrie 1951. Cererea Ministerului

Semnătura,

Eugen Mureșan

Urmare: Sodultra Metalurgiei și Industriei Chimice
a fost rezolvată de B.C.T. cu o întârziere ¹⁹⁶
de 15 zile. Deși succursala B.C.T. Hunedoara
a primit o documentație cu o întârziere
de 15 zile, lucru ce a dus la
stagnarea lucrărilor dela Combinatul
Siderurgic Hunedoara.

23. Al doilea și treilea document
reprezintă o cerere a Ministerului
Energiei Electrice și Industriei Electrotehnice,
către Centrul B.C.T. cu №38159,
din 10 August 1951, pentru derhiderea
finanțară în favoarea uzinei Hidroelectrice
v. J. Lenin Bicaș, în valoare de
2.684.000 lei (două milioane opt
steute optzeci și patru mii lei) pe de altă
cerere în v. J. din capla există stampila
direcțiunii generale a B.C.T., care reprezintă
numărul de înregistrare, care este de
3050, înregistrată la B.C.T. la data
de 10 August 1951.

24. Al doilea și patrulea document
reprezintă ~~numărul de înregistrare~~,
~~și~~ rezolvarea cererii Ministerului
Energiei Electrice și Industriei Electrotehnice
cu №38159, pentru derhiderea finanțară
la uzina Hidroelectrică v. J. Lenin Bicaș
în valoare de 2.684.000 lei. Răspuns
ce a fost trimis Ministerului Energiei
Electrice și Industriei Electrotehnice
direcția generală a Electrificării, unde

Semnătura,

Engel Mendel

Urmare: sa arătat că documentația fărcaș
deviză la lucrările de studii topometrice
a fost volatibilă până la 1 August
1971. Răspuns ce a fost trimis la data
de 25 August 1971. În afară de
aceste documente vreau să menționez
că mai sunt încă foarte multe
asemănătoare acestora în care
se poate vedea clar întârzierii
mari atât din cauza struizii
Controlului Tehnic cât și din
partea Sectorului finanțării
investițiilor, sector ce a fost
condus de mine. Din numărul
de 24 Coloniă Zeci și patru documente
care mi s-a prezentat rezultă în
mod practic întârzierii în deschișderea
finanțării, aceasta din cauza
instabilității defectuoase de lucru a
Centralei B.C.T. în primul rând
pentru faptul că a fost centralizat
controlul proiectelor și devizelor la
București, lucru ce a făcut ca
acești proiecte și devize să se aglomereze
și în cel de-al doilea rând din cauza că
"au permis să se deschidă finanțarea
la Lucrările București aceasta dovădindu-se
practic călcarea H.C.M. 1113/1949 care
prevede că deschișderea finanțării să
se facă la unitățile B.C.T. cât mai
aproape de fațiere.

Semnătura,

Eugen Mureș

179

Urmare: Deschiderea cu intarziere a finantelor
a dus la renceperea si neterminarea
la timp a lucrarilor sau la inceperea
lucrarilor inainte de deschiderea finantelor
insa oare au dus la blocajul continentului
toate aceste stenele si deosebi nu au
dus la B.C.T. care nu a dus altminteri
decit la robotizarea Economiei Nationale si
la slabirea statului nostru in eram comunista
de toate aceste lucruri intru nu cumva vor fi
forante superioare.

Dupa ce am citit repertoriul pseudo-verbal
de interogarii euvidut ce euvidut si nu cum
euvidut ca corecturile intratutal cu
cele declarate verbal de mine il outiu
si il ouvidut propriu - protest:

Andriotev
Li de reunite
Ulcinjitey.
Vizitiu Varik.

Fuzen Mru. (u)

178

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898 în Sighișoara, doctor în drept, fost director la B.C.I. de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos.Cotroceni No.9.

4 Februarie 1954- București
Interogatoriul a început la ora 10,10
" s'a terminat la ora 18.

Intrebare :

Ti se prezintă un document, ce reprezintă acesta ?

Răspuns:

Documentul care mi se prezintă este circulara cu No.2, 2 și 2 din 6 Ianuarie 1951 dată de Centrala Bănci de Credit pentru Investiții către unitățile exterioare (sucursalelor, agențiilor și secțiilor de investiții B. RFR). Această circulară cuprinde dispozițiunile date de fostul director conducător al Centralei B.C.I. OCTAV LIVEZIANU privind problema Prolungirii termenului pentru decontarea investițiilor pe 1950 și întocmirea dosarelor cererilor de plată restante. Prin această circulară se transmite în copie H.C.M. prin care s'au luat măsuri de lichidarea tuturor lucrărilor executate în afară de plan sau fără documentația legală de proiect și dovezi. La articolul 1 (unu) din această Hotărâre se prevede ca; " Intreprinderile și organizațiile economice de Stat, precum și Instituțiile de Stat sunt obligate să introducă până la 25 Ianuarie 1951, cereri de plată la Banca de Credit pentru Investiții pentru toate investițiile executate până la 31 Decembrie 1950, indiferent dacă au fost sau nu prevăzute în plan, dacă s'au întocmit s'au nu proiecte și devize pentru ele, ori sau depășit prevederile din deviz. Cererile de plată se vor introduce însoțite de actele prevăzute în H.C.M. No.1113/1949, iar cele care nu îndeplinesc condițiile legale însoțite și de un memoriu confimat de organele tutelare (Dir.Grale.și Ministere), prin

care să se justifice temeiul executorii acestor investiții și cine a dispus executarea.

Intrebare ;

Ti se mai prezintă un document. Ce reprezintă acesta ?

Răspuns ;

Si acest document este o circulară cu No.9,9 și din 16 Ianuarie 1951, dăta de Centrala Băncii de Credit pentru Investiții către unitățile exterioare (Sucursalelor și Secțiilor de Investiții B. R.P.R.). Această circulară cuprinde dispozițiunile date de subsemnatul în următoarea problemă " Intocmirea dosarelor cu cererile de plată restante la 25 Ianuarie 1951 conform H.C.M.No.5/1951". Deci problemă ce a fost trimisă prin circulara No.2, 2, și 2 din 6 Ianuarie 1951.

Intrebare ;

Aceste două documente privesc aceeași problemă?

Răspuns ;

Da privesc aceeași problemă.

Intrebare ;

Dispozițiunile sunt aceleași?

Răspuns ;

Nu, dispozițiunile nu sunt aceleași cu toate că aceste documente privesc aceeași problemă.

Spre exemplu circulara 2, 2 și 2 din 6 Ianuarie 1951 care prevede în baza H.C.M. No.5 din 1951 următoarele; " Intreprinderile și organizațiile economice de Stat și Instituțiile de Stat sunt obligate să introducă până la 25 Ianuarie 1951, cereri de plată la B.C.I. pentru toate investițiile executate până la 31 Decembrie 1950, indiferent dacă au fost sau nu prevăzute în plan, dacă s'au întocmit sau nu proiecte și devize pentru ele, ori s'au depășit prevederile din deviz. Cererile de plată se vor introduce însoțite de actele prevăzute în H.C.M. No.113/1949, iar cele care nu îndeplinesc condițiile legale însoțite și de un memoriu confirmat de organele tutelare (Dir.Grale și Ministere), prin care să se justifice temeiul executării acestor investiții și cine a dispus executarea". Prin dispozițiunile date de mine în circulara No.9, 9 și 8 din 16 Ianuarie 1951 unde

la punctul trei am spus " In cazul când totuși, unii beneficiari n'ar mai avea timpul necesar pentru trimiterea memoriilor la Minister spre a le fi înapoiate confirmate de organul tutelar în termen, veți admite să vi se depună memoriile neconfirmate de organul tutelar, răspunderea pentru neîndeplinirea integrală a obligațiilor le ale rămânând asupra beneficiarului de dotație". Această dispoziție dată de mine în circulara No.9, 9 și 8 din 16 I. 1951 în care am călcat dispozițiunile articolului 1 (unu) din H.C.M. No.5 din 1951, articol arătat mai sus, care s'a transmis în copie cu circulara No.2, 2 și 2 din 6 Ianuarie 1951, deci dispozițiunile date de mine în circulara No.9, 9 și 8 din 16 Ianuarie 1951 este în contradicție cu circulara No.2, 2 și 2 din 6 Ianuarie 1951 care trimite dispozițiuni legale.

Intrebare ;

Ce urmări a avut aceste dispoziții date de Dta care au călcat dispozițiunile articolului 1 (unu) din H.C.M. No.5 din 1951?

Răspuns;

Dispoziția dată de mine în circulara No.9,9 și 8 din 16 Ianuarie 1951 în sensul ca să se primească cererile de plată cu memoriile neconfirmate de Direcțiile Generale și de Minister, dispoziție ce este în contradicție cu H.C.M.No.5 din 1951 a avut ca urmări;

S'au primit cereri de plată cu memoriile neconfirmate care nu a făcut altceva decât să încurajeze indisciplina financiară, în acest fel sa lovit în economia națională.

Intrebare ;

Ti se mai prezintă un număr de 10 (zece) documente. Ce reprezintă acestea?

Răspuns;

Numărul de 10 (zece) documente ce mi s'a prezentat de anchetă sunt circulări date de Centrala B.C.I. către unitățile exterioare. (Sucursalelor, agențiilor și secțiilor de investiții B. R.P.R.). Un număr de (3) circulări, sunt cu dispozițiuni date de WEISZ IOAN (3) și una circulară cu dispozițiuni date de OCTAV LIVEZEANU în total (4) circulari. Iar restul de 6 circulări sunt cu dispozițiuni date de mine în calitate de director adjunct la B.C.I. Prima circulară cu No.110, 101 și 99 cuprinde dispozițiuni date de mine unităților exterioare (sucursalelor) agențiilor și secțiilor de investiții B. R.P.R.) la data de 14 Mai 1951, în care dispun

să se acorde avansul de 15% calculat la valoarea de plan pe trimestrul II, 1951. Hotărârea Consiliului de Miniștri No.1113 din 1949 prevede la articolul 17 că, la deschiderea șantierului să se acorde întreprinderilor de construcții un avans până la 15% din valoarea lucrărilor anului curent. Prin dispoziția pe care am dat-o eu am călcat dispozițiunea din H.C.M. No.113 din 1949 prin faptul că am dispus acordarea unui avans mult mai mic decât acela de care avea nevoie constructorul pentru aprovizionarea cu materiale a șantierelor, deoarece s'a făcut calculul la valoarea de plan pe un trimestru, în loc să se facă la valoarea de plan pe întregul an așa cum prevede H.C.M. No.113 din 1949. Acest fapt a avut ca urmări; că întreprinderile de construcții nu și-au aprovizionat la timp șantierele cu materiale și nu au putut executa la timp lucrările de construcții prevăzute în plan. Deasemeni conturile întreprinderilor de construcții au fost blocate, ceea ce a dus la blocarea în lanț și a conturilor furnizorilor de materiale. Lucru ce a dus la lovirea economiei naționale. A doua circulară că No.18, 18 și 17 din 2 Februarie 1951, care conține dispozițiuni date de mine unităților exterioare ale B.C.I.-ului. În această circulară dispun ca atunci când proiectarea se execută prin colective particulare se vor aplica dispozițiunile H.C.M.No.1089 din 1950, cerându-se să se predea confirmarea Ministerelor tutelare, din care să reiasă că proiectul n'a putut fi executat de institutul de proiectare de Stat. Prin această circulară am făcut asimilarea proiectelor cu utilajele sau cu celelalte cumpărături ce se fac din sectorul particular.

A treia circulară cu No.47, 53 și 49 din 23 Martie 1951 conține dispozițiuni date de mine unităților exterioare ale B.C.I.-ului. Prin această circulară în care am dat dispoziție să se ceară numai o dovadă din partea Institutului de proiectare pendinte de Ministerul tutelar al ramurii economice din care face parte, beneficiarul de dotație, că nu este în măsură să execute lucrarea de proiectare în termenul prevăzut de plan, prin această dispoziție pe care am dat-o revin la dispoziția pe care am dat-o prin circulara No.18,18 și 17 din 2 Februarie 1951 care era legală în baza H.C.M.No.1089 din 1950. Dispoziția dată de mine prin circulara No.47, 53 și 49 calc dispozițiunile H.C.M. No.1089 din 1950, căci numai prin simpla dovadă a Institutului de proiectare așa cum am dat dispoziții în circulara No.47, 53 și 49 din 23 Martie 1951

la punctul 2 nu mai urmăream scopul de a cerceta Ministerul dacă un alt institut sau serviciu din cadrul altui Minister nu este în măsură să execute la timp proiectele . In acest fel se creiază posibilitatea de executare a proiectelor prin colective de particulari, pe baza unei vize a Institutului de ramură, se majorează plățile în numerar și se încurajează inginerii de a nu se încadra în sectorul socialist. In plus, nu poate exista o răspundere suficientă pentru calitatea proiectelor întocmite de colective particulare, aceste țpate constituiesc și consecințele dispozițiunii date de mine prin circulara No.47, 53 și 49 din 23 Martie 1951.

A patra circulară cu No.317 și 349 din 30 Noembrie 1951 cuprinde dispozițiunii date de fostul director general al B.C.I. WEISS IOAN. Dispoziții care prevăd că deschiderea finanțării se va face pe bază " limitei de finanțare" (fișa de limită), care va fi aprobată de Directorul Sectorului Finanțării din Centrala B.C.I. (La pag.9 aliniatul f. din circulară).

A cincia circulară cu No.318 și 350 din 30 Noembrie 1951 și conține dispozițiunii date de WEISS IOAN, care prevăd că; Nu se va executa finanțarea (se sistează plățile) în cazul când cotele legale de amortizare și beneficii nu au fost depuse timp de 10 zile dela înștiințarea băncii, chiar dacă beneficiarul de dotație mai are disponibilități din alocațiile date de bugetul statului.

A șasea criculară cu No.338 și 375 din 31 Decembrie , cuprinde dispozițiunii date de mine, dispoziții care revin în parte la dispozițiunile din Circulara No.317 și 349 din 30 Noembrie 1951 și Circulara No.318 și 350 din 30 Noembrie 1951. Dispoziția dată de mine în circulara No.338 și 375 din 31 Decembrie 1951 este că " finanțarea lucrărilor ce se execută în anul 1952 se va face neținându-se seama de cuantumul sumelor depuse de beneficiar în acest scop, să se sesizeze beneficiarul și apoi să se aplice prevederile dela punctul 39 din circulara 318 și 350 din 1951, dispoziție ce se găsește la punctul 3 din circulară. Deasemeni la aliniatul 3 punctul 3 din circulara care cuprinde dispozițiile date de mine, spun suspendarea se va putea face numai după primirea dela Centrală (B.C.I.) a plafoanelor pentru fonduri. Arăt că circularele No.317 și 349 din 30 Noembrie 1951, circulara No.318 și 350 din 30 Noembrie 1951 precum și circulara No.338 și 375 din 31 Decembrie 1951 conțin dispozițiunii contrarii.

Exemplu; In circulara No.317 și 349 din 30 30 Noembrie 1951 se arată că nu se deschide finanțarea fără limită de finanțare. In circulara 338 și 375 in care dau eu dispozițiun spun că limitele se vor trimite ulterior. In circulara No.318 și 350 din 30 Noembrie 1951 prevede sistarea finanțării dacă nu se depun cotele de amortizare și beneficii prevăzute în limită, în timp ce circulara cu No.338 și 375 in care sunt prevăzute dispozițiunile date de mine la 31 Decembrie 1951 spun că suspendarea se va face numai după primirea planurilor pentru aveste fonduri. Prin aceste contraziceri s'a creat în cadrul sucursalelor și agențiilor băncii confuzii care au dus la; suspendarea finanțării unor lucrări de construcții. Neurmărirea depunerii la timp a sumelor de finanțare (amortismente, beneficii, sume rezultate din lichidarea mijloacelor de bază), acestea toate nu au făcut altceva decât să lovească în economia națională.

A șaptea circulară cu No.53, 60 și 55 din 30 Martie 1951, conține dispozițiuni date de fostul director general al B.C.I. WBISZ IOAN, în care dispune ca deontarea cererilor de plată restante să se facă în primul rând din disponibilitățile conturilor întreprinderilor de construcții urmând ca numai în cazul când acestea sunt insuficiente să se acorde avansuri dintr'un cont special ce se deschide în acest scop (acest lucru se găsește la punctul 4 aliniatul 5. pag.3 din circulară), dispozițiune ce derogă dela H.C.M. No.238 din 1951 care prevede că Banca de investiții este autorizată.

a) Să achite toate cererile de plată introduse după data de 1 Ianuarie 1951 de furnizorii pentru materiale de construcții livrate până în prezent constructorului, acceptate de acesta și neachitate din lipsă de disponibil în cont.

b. Să se achite cererile de plată introduse de furnizorii pentru materialele de construcție și instalații ce se vor livra ca sarcini prin planul de construcție în trimestrele I și II.1951. Plata acestor materiale aprovizionate spune Hotărârea - se va face până la un plafon care să nu depășească 60% din valoarea lucrărilor înscrise în planul pe trimestrul I și II 1951. Prin dispoziția dată du circulara No.53,60 și 55 întreprinderile nu au putut beneficia de avansul integral stabilit de H.C.M.No.238 din 1951, deoarece consumându-se fondurile din contrăle obișnuite, s'au cheltuit

184

disponibilitățile fondurilor de rulment destinate altor scopuri (achiziționare de obiecte de inventar de mică valoare și scurtă durată, îmbrăcăminte de protecție etc.)

A opta circulară cu No.77, 85 și 76 din 23 Aprilie 1951, conține dispozițiuni date de mine, adică să nu se utilizeze pentru plata cererilor de plată cu materiale disponibile din contul de decontare necesar acoperirii drepturilor de personal și a cheltuelilor de deplasare (aliniatul a. din circulară).

Prin această dispoziție dată de mine mențin mai departe posibilitatea de a se consuma fondurile de rulment ale întreprinderilor de construcție și de a se reduce plafonul de avans fixat prin H.C.M. No.238 din 1951. Această dispoziție dată de mine nu este altceva decât o derogare dela dispoziția dată de WEISZ IOAN în circulara No.53, 60 și 55 din 30 Martie 1951. În acest fel întreprinderile de construcție nu și-au putut amenaja și înzestra în bune condițiuni șantierele, cu consecințe asupra executării la timp a lucrărilor. Conturile întreprinderilor de construcție au continuat să se mențină blocate.

A noua circulară cu No.120, 174, 118 din 7 Octombrie 1950, care cuprinde dispozițiuni date de fostul director conducător al B.C.I.-ului OCTAV LIVEZEANU, în care spune că să se rețină avansul special acordat întreprinderilor Sovrom-construcției la începutul anului.

A zecea circulară cu No.150, 208, 148 din 15 Decembrie 1950 conține dispozițiuni date de mine, unde revin asupra dispozițiilor din circulara No.120,174,118, adică dau dispoziții să nu se mai rețină avansul din situațiile de plată pentru lucrările executate. Prin dispoziția dată de mine s'a putut face o dublă finanțare, acordându-se de două ori avans la lucrările pentru care sa depus documentația legală și sa deschis finanțarea.

Dispozițiunile date de mine în calitate de director adjunct la B.C.I. prin circularile menționate în cuprinsul prezentului proces verbal de interogatoriu sunt confuze și contradictorii cu dispozițiunile legale prevăzute în Hotărârile Guvernului, și în contradicție cu circularile care erau date deja. Lucru ce a făcut ca sucursalele și în general unitățile exterioare ale B.C.I.-ului să nu mai știe cum să lucreze producându-se perturbări în mersul lucrărilor de investiții.

././.

Intrebare ;

Ce repercusiuni a avut asupra economiei naționale dispozițiunile date de Dta prin circulările menționate în cuprinsul acestui proces verbal de interogatoriu?

Răspuns:

Dispozițiunile date de mine prin circulările menționate în cuprinsul prezentului proces verbal de interogatoriu sunt în contradictorii cu dispozițiunile legale prevăzute în Hotărârile Guvernului, lucru ce a făcut ca succursalele în general unitățile exterioare ale B.C.I.-ului să nu știe cum să lucreze producându-se perturbări în mersul lucrărilor de investiții. Intârzierii dela finanțe, s'au lipsit întreprinderile de construcție cu mijloacele necesare pentru executarea lucrărilor de investiții, nu s'au acordat întreprinderilor de construcții avansul legal de 15% la valoarea lucrărilor pe întreg anul. Aceste stări de lucruri au dus la nerealizarea planului de investiții lucru ce a dus la lovirea economiei naționale în țara noastră, aceste lucruri eu le-am făcut conștient.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate verbal de mine îl susțin întru totul și îl semnez propriu.

Anchetator,
Văzitiu Vasile

ss.MENDEL EUGEN,

Proces-Verbal de interogator

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 octombrie 1898
în SIGHISOARA, doctor în drept, fost director la B.C.J. de natio-
nalitate evreie, cu ultimul domiciliu în București Șoseava
COTROCENI N° 9. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

4 Februarie 1954

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 10 și 10 min.
„ s'a terminat la „ 18 și 00 .

Intrebare: Ti se prezintă un document ce reprezintă
acesta?

Răspuns: Documentul care mi se prezintă este circulara
cu N° 212 și 212 din 6 Ianuarie 1951 dată de Centrală
Bancii de Credit pentru Investiții către unitățile
exterioare (succursalelor, agenturilor și Secțiilor de
Investiții B. R. P. R.) Această circulară cuprinde
dispozițiile date de fostul director conducător
al Centrului B.C.J. Octav Livezianu privind
problema Prolungirii termenului pentru decontarea
investițiilor pe 1950 și întocmirea dosarelor
cererilor de plată restante. Prin această circulară
se transmite în copie H.C.M. prin care s'au luat
măsurile de lichidare a tuturor lucrărilor executate
în afara de plan nou fără documentația legală
de proiect și deviz. La articolul 1 (unu) din
această Hotărâre se prevede că: „Intreprinderile
și organizațiile economice de Stat, precum și

Semnătura.

Eugen Mendel

Urmare: Instituturile de stat sunt obligate să introducă până la 25 Ianuarie 1951, cereri de plată la Banca de Credit pentru Investiții pentru toate investițiile executate până la 31 Decembrie 1950, indiferent dacă au fost sau nu prevăzute în plan, dacă s-au întocmit sau nu proiecte și devize pentru ele, ori s-au depusit prevederile din deviz. Cererile de plată se vor introduce însoțite de actele prevăzute în H.C.M. № 1113/1949, iar cele care nu îndeplinesc condițiile legale însoțite și de un memoriu confirmat de organele tutelare (Dir. G-1 și Minister), prin care să se justifice temeiul executării acestor investiții și cine a dispus executarea.

Întrebare: Ți se mai prezintă un document. Ce reprezintă acesta?

Răspuns: Și acest document are o circulară cu № 9/9 și 8 din 16 Ianuarie 1951, dată de Centrala Bancii de Credit pentru Investiții către unitățile exterioare (Sucursalelor și Secțiilor de Investiții B.R.P.R.). Această circulară cuprinde dispozițiile date de subsemnatul în următoarea problemă „Intocmirea dosarelor cu cererile de plată restante la 25 Ianuarie 1951 conform H.C.M. № 5/1951.” Deci problema ce a fost trimisă prin Circulara № 2, 2 și 2 din 6 Ianuarie 1951.

Întrebare: Aceste două documente privesc aceeași problemă?

Răspuns: Da privesc aceeași problemă.

Semnătura,

Fugue Mureș

187

Urmare: Intrebare: Dispozitiunile sunt aceleasi?

Raspuns: Nu, dispozitiunile nu sunt aceleasi cu toate ca aceste documente privesc acelasi problema. Spre exemplu circulara nr. 2, 2716 din 6 Ianuarie 1951 care prevede in baza H.C.N. N.º 5 din 1951 urmatoarele: „Intreprinderile si organizatiunile economice de Stat si institutiile de Stat sunt obligate sa introduca pana la 26 Ianuarie 1951, cereri de plata la B.C.T. pentru toate investitiile executate pana la 31 Decembrie 1950, indiferent daca au fost sau nu prevazute in plan, daca s-au intocmit sau nu proiecte si devize pentru ele, ori s-au depus prevederile din deviz. Cererile de plata se vor introduce insotite de actele prevazute in H.C.N. N.º 1113/1949, iar cele care nu indeplinesc conditiile legale insotite si de un memoriu confirmat de organele tutelare (Dr. G. le si Minister), prin care sa se justifice temeiul executarii acestor investitii si cine sa dispuna executarea”. Prin dispozitiunile date de mine in circulara nr. 9, 918 din 16 Ianuarie 1951 unde la punctul trei am spus „in cazul cand totusi, unii beneficiarii nu mai avea timpul necesar pentru trimiterea memoriilor la Minister spre a le fi inapoiate confirmate de organul tutelar in termen, vati admite sa vi se depuna memoriu neconfirmate de organul tutelar, raspunderea pentru neindeplinirea integrala a obligatiunilor legale ramânând asupra beneficiarului de dotatie”. Aceste dispozitii date de mine in circulara nr. 9, 918 din 16.1.1951

Semnătura.

Eugen I. I. I.

4
in care om caile dispozitiunile articolului i (unu)

din H.C.M. № 5 din 1951, articol aratat
mai sus, care sa transmita in copie cu
circularea № 2; 2 m 2 din 6 Ianuarie 1951,
deci dispozitiunile date de mine in circularea
№ 9; 9; m 8 din 16 Ianuarie 1951 este in contradictorie
cu circularea № 2; 2 m 2 din 6 Ianuarie
1951 care trimite dispozitii legale.

Intrebare: Ce urmasi a avut aceste dispozitii
date de dumneata care au caile
dispozitiunile articolului i (unu) din
H.C.M. № 5 din 1951?

Raspuns: Dispozitia data de mine in circularea
№ 9; 9 m 8 din 16 Ianuarie 1951 in sensul
ca nu se primeasca cererile de plata cu
memorii neconfirmate de Directiile Generale
si de ministere, dispozitie ce este in contradictorie
cu H.C.M. № 5 din 1951 a avut ca urmasii:

Sau primit cereri de plata cu memorii
neconfirmate care nu a facut altceva
decit sa incurajeze indisciplinarea financiara,
in acest fel sa levi in Economia Nationala.

Intrebare: Ti se mai prezinta un numar de
10 (zece) documente. Ce reprezinta acestea?

Raspuns: Numarul de 10 (zece) documente ce
mi sa prezentat de ancheta sunt circulari
date de Centrata B.C.T. catre unitatile
exterioare (documentelor; agentilor si sectiilor
de investitii B.R.P.R.) Un numar de
(3) circulari; sunt cu dispozitii date
de Weisz Joao (3) si una Circulara cu dispozitii
date de Octav Livezeanu in total (4) circulari.

Semnatura,

Eugen Ionescu

Urmare: For restul de case circulare sunt eu dispozitii
date de mine în calitate de director adjunct
la B. C. S. I. Prima circulară eu N° 101; 110 în 99
cuprinde dispoziții date de mine unităților
exterioare (succursalelor, agențiilor și secțiilor
de investiții B. R. P. R.) la data de 14 Mai
1951, în care după ce se acordă avansul de 15%
calculat la valoarea de plan pe trimestrul II
1951. Hotărârea Consiliului de Miniștri N° 1113 din
1949 prevede la articolul 17 că, la deschiderea
șantierului să se acorde întreprinderilor de
construcții un avans până la 15% din
valoarea lucrărilor anului curent. Prin
dispoziția pe care am dată eu am călcat
dispozițiunea din H. C. M. N° 1113 din 1949 prin
faptul că am dispus acordarea unui avans
mult mai mic decât acela de care avea
nevoie constructorul pentru aprovizionarea
cu materiale a șantierelor, deoarece
s-a făcut calculul la valoarea de plan
pe un trimestru, în loc să se facă la
valoarea de plan pe întregul an așa
cum prevede H. C. M. N° 1113 din 1949. Acest
fapt a avut ca urmări: să întreprinderile de
construcții nu și-au aprovizionat la timp șantierele
cu materiale și nu au putut executa la timp
lucrările de construcții prevăzute în plan.
De asemenea conturile întreprinderilor de construcții
au fost blocați, ceea ce a dus la blocarea
în cont și a conturilor furnizorilor de
materiale. Lucru ce a dus la lovirea economiei Naționale.

Semnătura,

Eugen Mureș

Urmare: 1. A doua circulară cu nr 18; 18 și 17 din 2 Februarie 1951, care conține dispozițiuni date de mine unităților exterioare ale B.C.J.-ului. În această circulară dispun ca atunci când proiectarea se execută prin colective particulare se vor aplica dispozițiunile H.C.M. nr 1089 din 1950, cerându-se să se predea confirmarea Ministerelor tutelar, din care să reiasă că proiectul n-a putut fi executat de institutul de proiectare de stat. Prin această circulară am făcut asimilarea proiectelor cu utilajele sau cu cele luate cumpărături și se fac din sectorul particular.

3. A treia circulară cu nr 47; 53 și 49 din 23 Martie 1951 conține dispozițiuni date de mine unităților exterioare ale B.C.J.-ului. Prin această circulară în care am dat dispoziție nă se cere numai o dovadă din partea Institutului de proiectare pendinte de Ministerul tutelar al ramurii economice din care face parte beneficiarul de dotatie, că nu are în măsură să execute lucrarea de proiectare în termenul prevăzut de plan, prin această dispoziție pe care am dat revine la dispoziția pe care am dat prin circulara nr 18; 18 și 17 din 2 Februarie 1951 care era legală în baza H.C.M. nr 1089 din 1950. Dispoziția dată de mine prin circulara nr 47; 53 și 49 este dispozițiunile H.C.M. nr 1089 din 1950. Căci numai prin simpla dovadă a Institutului

Semnătura,

Fugue Mudec

7

189

Urmare: de proiectare ora cum am dat dispozitiu
in circularea N° 47, 53 si 49 din 23 Martie
1951 la punctul 2. nu mai urmam scopul
de a cerceta Ministerul daca un alt
institut sau serviciu din cadrul altui
Minister nu este in masura sa execute
la timp proiectele. In acest fel se creaza
posibilitatea de executare a proiectelor prin
colective de particulari, pe baza unei vize
a Institutului de ramura, se majoreaza
platile in numerar si se incurajeaza
inginerii de ora nu se incadreaza in sectorul
socialist. - In plus, nu poate exista o raspun-
dere suficienta pentru calitatea proiect-
elor intocmite de colective particulare,
aceste toate constituie si consecintele
dispozitiunii date de mine prin circularea
N° 47, 53 si 49 din 23 Martie 1951.

4. A patra circulare cu N° 317 si 349 din
30 Noembrie 1951 cuprinde dispozitii date
de fostul director general al B.C.Y. WEISZ
IOAN. Dispoziti care prevad ca deschiderea
finantarii se va face pe baza "limitei de
finantare" (fisa de limita), care va fi aprobata
de Directorul Sectorului Finantarii din Centrala
B.C.Y. (La pag. 9 alavatul 4 din circulare)

5. A cincea circulare cu N° 318 si 350 din 30
Noembrie 1951 si contine dispozitii date de WEISZ
IOAN, care prevad ca: Nu se va executa finanta-
rea (se sistaza platile) in cazul cand cotele
legale de amortizare si beneficii nu au fost
depuse timp de 10 zile de la instintarea bancii,

Semnatura.

Eugen Ionescu

Urmare: Chiar daca beneficiarul de dotatie mai
are disponibilitati din alocațiile date de
bugetul statului.

6. A sasea circulară cu N° 338 și 375 din 31
Decembrie, cuprinde dispoziții date de
mine, dispoziții care revin în parte la
dispozițiile din Circulara N° 317 și 349 din
30 Noiembrie 1951 și Circulara N° 318 și 350 din
30 Noiembrie 1951. Dispoziția dată de mine
în circulara N° 338 și 375 din 31 Decembrie
1951 este că, finanțarea lucrărilor ce se execută
în anul 1952 se va face neto năndu-se
seama de cuantumul sumelor depuse de
beneficiar în acest scop, să se realizeze benefi-
ciarul și apoi să se aplice prevederile dela
punctul 39 din circulara 318 și 350 din 1951.
Dispoziție ce se găsește la punctul 3 din circulara
deosebită la aliniatul 3 punctul 3 din
circulara care cuprinde dispozițiile date
de mine, după suspendarea se va putea
face numai după primirea dela Centrală
(C.C.T.) a planșelor pentru fonduri. Ast
ca circulara N° 317 și 349 din 30 Noiembrie
1951; circulara N° 318 și 350 din 30 Noiembrie
1951 precum și circulara N° 338 și 375 din
31 Decembrie 1951 conțin dispoziții contrarii.
Exemplu: În circulara N° 317 și 349 din
30 Noiembrie 1951 se arată că nu se deschide
finanțarea fără limita de finanțare. În
circulara 338 și 375 în care stau eu
dispoziții spun ca limitele se vor trimite
ulterior. În Circulara N° 318 și 350 din 30 Noiembrie 1951

Semnătura,

Zugrav. Mureșel

140

Urmare: prevede sistarea finantării dacă nu se depun cotele de amortizare și beneficii prevăzute în Limitai, în timp ce circulara cu N° 338 și 375 în care sunt prevăzute dispozițiile date de mine la 31 Decembrie 1951 spun că suspendarea se va face numai după primirea planurilor pentru aceste fonduri. Prin aceste contracte s-a creat în cadrul succursalelor și agențiilor bănuți confuzii care au dus la: - Suspendarea finanțării unor lucrări de construcții; - Neurmărirea depunerii la timp a sumelor de finanțare (amortismente, beneficii, sume rezultate din lichidarea mijloacelor de lucru), acestea toate nu au făcut altceva decât să lovească în Economia Națională.

7. A șaptea circulară cu N° 53, 60 și 55 din 30 Martie 1951, conține dispoziții date de fostul director general al B.C.T. WEISS IOAN, în care dispune ca decontarea cerențelor de plată restante să se facă în primul rând din disponibilitățile conturilor întreprinderilor de construcții urmând ca numai în cazul când acestea sunt insuficiente să se acorde avansuri dintr-un cont special ce se deschide în acest scop (acest lucru se găsește la punctul 4 aliniatul 9 pag. 3 din circulară) dispozițiune ce derogă de la H.C.M. N° 238 din 1951 care prevede că Banca de investiții este autorizată:

a) - Să achite toate cerențele de plată introduse după data de 1 Ianuarie 1951 de furnizori

Semnătura:

Eugen Aludef

Urmare: pentru materiale de construcții livrate până în prezent constructorului, acceptate de acesta și neachitate din lipsă de disponibilitate în cont;

5) - Să achite cerențele de plată introduse de furnizori pentru materialele de construcție și instalată și să se vor lăsa în vederea executării lucrărilor date ca sarcini prin planul de construcție în trimestrele I și II 1951. Plata acestor materiale aprovizionate spune Hotașirea - se va face până la un plafon care să nu depășească 60% din valoarea lucrărilor înscrise în planul pe trimestrele I și II 1951. Prin dispoziția dată cu circulara № 53, 60 și 55 întreprinderile nu au putut beneficia de avansul integral stabilit de H. C. M. № 238 din 1951, deoarece consumându-se fondurile din conturile obținute, sau cheltuit disponibilitățile fondurilor de rulment destinate altor scopuri (achiziționare de obiecte de inventar de mică valoare și scurtă durată, îmbrăcăminte de protecție etc.)

8. A opta circulară cu № 77, 85 și 76 din 23 Aprilie 1951, conține dispozițiuni date de mine, adică să nu se utilizeze pentru plata cerențelor de plată cu materiale disponibile din contul de decontare necesar acoperirii drepturilor de personal și a cheltuielilor de deplasare (calitatea a din circulară). Prin această dispoziție dată de mine

Semnătura,

Eugen Mureșel

191

Urmare: mentin mai departe posibilitatea de a se consuma fondurile de rulment ale intreprinderilor de constructie si de a se reduce plafonul de avans fixat prin H.C.M. N° 438 din 1951. Aceasta dispozitie data de mine nu este altceva decat o derogare dela dispozitia data de WEISS IOAN in circulara N° 50, 60 si 65 din 30 Martie 1951. In acest fel intreprinderile de constructie nu si-au putut amenaja si inzestra in bune conditii santierele, cu consecinta asupra executării la timp a lucrărilor. Conturile intreprinderilor de constructie au continuat să se mentină blocate.

9. A doua circulară cu N° 120, 174, 118 din 7 Octombrie 1950, care cuprinde dispozitii date de fostul director conducător al B. C. J. ului OCTAV LIVEZEANU, in care spune ca să se retina avansul special acordat intreprinderilor Sovromconstructii la inceputul anului.

10. A zecea circulară cu N° 150, 208, 148 din 15 Decembrie 1950 contine dispozitii date de mine, unde revin asupra dispozitiunilor din circulara N° 120, 174, 118, adica' dau dispozitii să nu se mai retina avansul din situatiile de plată pentru lucrările executate. Prin dispozitia data de mine s-a putut face o dubla finantare, acordându-se de doua ori avans la lucrările pentru care sa deus documentatia legală si sa deschis finantarea. Dispozitiunile date de mine in calitate de direct adjunct la B. C. J. prin circularile mentionate in cuprinsul prezentului proces-verbal de interogatoriu sunt confuze si contradictorii cu dispozitiunile legale prevăzute in Hotărârile Guvernului.

Semnătura.

Eugen Mures

Urmare: și în contradicție cu circumstanțele care erau date deja. Lucru ce a făcut ca sursoarele și în general unitățile exterioare ale B.E.T.-ului să nu mai știe cum să lucreze producându-se perturbări în mersul lucrărilor de investiții.

Întrebare: Ca repercusiuni a avut asupra Economiei Naționale dispozițiile date de dumneata prin circulațiile menționate în cuprinsul acestui proces-verbal de interogatoriu?

Răspuns: Dispozițiile date de mine prin circulațiile menționate în cuprinsul prezentului proces-verbal de interogatoriu sunt în contradicție cu dispozițiile legale prevăzute în Hotărârile Guvernului lucru ce a făcut ca sursoarele în general unitățile exterioare ale B.E.T.-ului să nu știe cum să lucreze producându-se perturbări în mersul lucrărilor de investiții.

Întrebare: În legătură cu finanțarea sau lipsa întreprinderilor de construcții cu mijloacele necesare pentru executarea lucrărilor de investiții, nu s-au acordat întreprinderilor de construcții avansul legal de 15% la valoarea lucrărilor pe întreg anul. Aceste stări de lucruri au dus la nerealizarea planului de investiții lucru ce a dus la lovirea Economiei Naționale în țara noastră, aceste lucruri au le-am făcut conștient.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt eu cuvânt și am constatat că corespunde întrutotul cu cele declarate verbal de mine și susțin întrutotul și pe seama propriei.

Abchetaș
Și de securitate
Uleușilică
Vintu Vantu

Semnătura

Eugen Mudeș

192

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în Sighișoara, doctor în drept, fost director la B.C.I. de naționalitate evreu, cu ultimul domiciliu în București Sos. Cotroceni No.9.

26 februarie 1954-București

Interogatoriul a început la ora 8-16,45
" s-a terminat la ora 14 - 19.

Intrebare ;

Cunoști o persoană cu numele de OCTAV LIVEZEANU?

Răspuns; Da, cunosc persoana cu numele de mai sus, este în vîrstă de circa 55 ani, statură mică, părul alb, se purta destul de îngrijit, este o fire impulsivă nervoasă, rezolva cu greu lucrările, era foarte formalist în răspunderea Hotărîrilor Guvernului, era foarte influențabil.

Intrebare ; Cînd și în ce împrejurări l-ai cunoscut Dta pe OCTAV LIVEZEANU?

Răspuns;

Pe OCTAV LIVEZEANU l-am cunoscut în luna Ianuarie 1950, cînd a venit la Banca de Credit pentru Investiții ca director conducător în locul numitului IOAN D.IOAN, unde eu eram director adjunct.

Intrebare ; Ce relații ai întreținut Dta cu OCTAV LIVEZEANU?

Răspuns;

Cu OCTAV LIVEZEANU am avut relațiuni de serviciu, profesionale, amîndoi fiind în conducerea Băncii de Credit pentru Investiții. A fost la mine acasă odată cînd am fost bolnav.

Intrebare ; De cînd și pînă cînd a lucrat OCTAV LIVEZEANU la Banca de Credit pentru Investiții?

Răspuns;

Octav LIVEZEANU a lucrat la Banca de Credit pentru Investiții din luna Ianuarie 1950 pînă în luna Mai 1952 cînd eu am fost arestat, nu știu dacă și după această dată a mai lucrat.

Întrebare ; Cum a ajuns OCTAV LIVEZEANU la Banca de Credit pentru Investiții și de cine a fost numit, ce funcții a îndeplinit?

Răspuns;

OCTAV LIVEZEANU a ajuns la Banca de Credit pentru Investiții fiind ales de VASILE LUCA și a fost numit director conducător funcție ce a îndeplinit-o pînă în luna Martie 1951 cînd a fost înlocuit de IOAN WEISZ. Din luna Martie pînă în luna Mai 1952 a îndeplinit funcția de director la sectorul Administrativ.

Intrebare ;

Care erau atribuțiunile lui OCTAV LIVEZEANU în calitate pe care a avut-o de director conducător la B.C.I. și care erau atribuțiunile lui în calitate pe care a avut-o de director la sectorul Administrativ?

Răspuns;

În calitate pe care a avut-o OCTAV LIVEZEANU la B.C.I. de director conducător din Ianuarie 1950 și pînă în Martie 1951 avea următoarele atribuțiuni; Să organizeze, să conducă și să coordoneze întreaga activitate a Băncii de Credit pentru Investiții în scopul realizării planului de Investiții ajutat fiind de mine în calitate pe care o aveam de director adjunct și de ceilalți directori adjuncți ca; GHEORGHE PAZE, ARTUR TOFCIU și HORVATH TIBERIU, aceste atribuțiuni de rezumau la următoarele sectoare; a) sectorul finanțării investițiilor, b) sectorul controlului investițiilor; c) sectorul contabilității și d) sectorul administrativ. Aceste atribuțiuni le-a avut OCTAV LIVEZEANU ajutat fiind de directori adjuncți pînă în luna Martie 1951. Din luna Martie 1951 cînd a trecut ca director la sectorul Administrativ avea următoarele atribuțiuni; 1. Să organizeze intrarea și eșirea corespondenței. 2. Să aibă grija ca toate unitățile B.C.I.-ului să aibă tot utilajul necesar pentru activitatea lor ca; mașini de scris; de contabilizat și materialul de birou, adică toată administrația B.C.I.-ului.

Intrebare;

Deț fiind că Dta ai fost director adjunct la B.C.I. din 1948 și pînă în luna Mai 1952, Cunoști felul cum OCTAV LIVEZEANU a rezolvat problemele de mai sus, atît în perioada cît a fost director conducător al B.C.I.-ului, cît și după aceasta adică cînd a condus sectorul Administrativ?

Răspuns:

Da, eu cunosc cum OCTAV LIVEZEANU și-a dus la îndeplinire atribuțiunile ce-i reveneau în calitate de director conducător și în calitate de director la sectorul administrativ și în acest sens declar următoarele; Banca de Credit pentru Investiții a fost organizată de PAZE GHEORGHE și de mine pe baza unui sistem centralist, atât serviciile interioare cât și sediile, erau numai simpli executați fără să aibă dispoziții generale de lucru și atribuțiuni pe funcții. Astfel finanțările investițiilor, erau deschise de Centrală. Din cauza celor expuse mai sus, până la venirea lui TOPOIU ARTUR, iarna anului 1950 eu mă ocupam în calitate pe care o aveam de director adjunct în special cu controlul investițiilor și eu unele probleme din celelalte sectoare, după aceasta m-am ocupat numai cu finanțarea investițiilor în toate ramurile, cu sursele de finanțare și mai târziu cu creditele, serviciile conduse de mine erau esențiale în executarea planului de finanțare a investițiilor, eu întocmeam circularile de finanțare, eu interpreteam dispozițiunile legale și eu rezolvam toate cererile făcute de Ministere sau întreprinderi. Hotărîrea Consiliului de Miniștri No. 1113 din 1949 prevede că deschiderea finanțării trebuie să se facă la Băncile cele mai apropiate de șantiere, atât eu cât și OCTAV LIVEZEANU am menținut ca deschiderea finanțării lucrărilor care se executau pe toată suprafața țării să se facă la Sucursala București din această cauză, controlul era imposibil de făcut și se ocea grutăți financiare întreprinderilor de construcție, care întârziu decontarea și făceau chelusile multiple pentru transporturi de personal. Deasemeni H.C.M. No. 1113 din 1949 prevedea ca deschiderea finanțării să se facă în termen de 3 zile de la prezentarea documentației. Eu cât și OCTAV LIVEZEANU am interpretat rigid unele dispozițiuni legale am pretins două rînduri de devize, unul care se depunea în Centrală și altul la sucursale. Cum documentația se verifica la Centrală și apoi se trimitea la Sucursale, deschiderea de finanțare nu se mai putea face în termenul legal de 3 zile. Controlul tehnic nu sa executat decît formal în centrala Băncii, deoarece nu se cunoșteau elementele locale ale șantierului (distanțe, condițiuni locale de aprovizionare, etc).

Reducerea prețului de deviz nu s-a făcut pe baze reale, lucru ce a dus la plăți în plus sau la reducerea fără cauză. Controlul la întreprinderi sa făcut posterior prin

aceasta nu sa putut impulsiona realizarea planului. Controlul financiar a fost formal deoarece sa urmarit scriptele intreprinderilor, iar nu modul cum el se realizează din punct de vedere fizic. Controlul la intreprinderile de construcții nu s-a realizat, nu s-a analizat modul cum ele își decontează lucrările executate, dacă respectă disciplina financiară și de plan. Intreprinderile de construcție au executat lucrări neacoperite în plan sau pentru care nu se aprobase legal finanțarea. Lucrările executate chiar cu documentație de deviz nu au fost decontate la timp, nu sa verificat dacă cheltuielile de regie sunt prea mari și care sunt motivele. Deși aveam cunoștință de blocajul conturilor nu ne-am interesat care sunt motivele acestui blocaj. Am intirziat cu acordarea creditelor pe termen scurt și nu am ținut cont de condițiunile reale ale intreprinderilor de construcție și numai după multe stăruințe din partea Ministerelor am aprobat prelungirea termenului de depunere a situațiilor de garanții, din această cauză puține intreprinderi au putut folosi creditul pe termen scurt, pentru aprovizionarea la timp cu materiale de construcție, acest lucru a dus

la blocarea și mai departe a conturilor de decontare la intreprinderile de construcție. Deasemeni nu am respectat dispozițiunile cuprinse în H.C.M.No.1113 din 1949, care prevedea că finanțarea investițiilor se face în primul rând din fondurile proprii ale intreprinderilor și numai diferența din alocațiile dela buget. Nu s-a încasat la timp sursele de finanțarea investițiilor (cotelor de amortizare). N-am urmarit dacă la investițiile executate se plătește amortismentul din momentul când au fost date în funcție, deasemeni n-am urmarit dacă controlul urmărește recalcularea justă a mijloacelor de bază din această cauză unile intreprinderi nu au depus amortismentele juste. Consecințele modului de finanțare și de control a investițiilor asupra Economiei Naționale au fost; Faptul că am intirziat deschiderea finanțărilor din cauză că am intreprins două rinduri de documentație, că această documentație s-a verificat centralizat și a intirziat trimiterea ei de centrală, a făcut ca lucrările de construcție să fie începute cu intirziere și în consecință să nu fie terminate la datele planificate, aceasta a avut ca consecință nerealizarea planului de producție la intreprinderi. Blocarea conturilor atât de beneficiari de dotații cât și la intreprinderile de construcții din cauza nedeschiderii la timp a finanțărilor și din intirzierea decontărilor au avut următoarele consecințe.

././.

Neaprovizionarea la timp a șantierelelor cu materialele de construcție și ca o consecință neexecutarea continuă a lucrărilor. Crearea de contrui blocate la întreprinderile furnizoare de materiale de construcție și utilaje, blocajul conturilor s-a repercurtat și asupra celorlalte întreprinderă, creind greutăți financiare ca neaprovizionarea cu materie prime la timp, neplata salariilor la termen din lipsă de disponibil în cont, nerealizarea sarcini de reducerea prețului de cost. Deschiderea finanțării centralizată la sucursala București a lucrărilor care se executau în alte regiuni a dus la întârzieri în decontare, cheltuieli inutile și ca o consecință la nerealizarea sarcini de reducere a prețului de cost în construcții. Neexecutarea controlului preventiv și concomitent precum și neanalizarea dărilor de seamă ale întreprinderilor de construcții și a tutelarilor de investiții a avut ca consecință slăbirea gospodăriei socialiste la întreprinderile de construcție și la nerealizarea planului de investiții. Neacordarea decât cu întârziere de credite pe termen scurt întreprinderilor de construcție a avut drept consecință; Neaprovizionarea cu materiale de construcție a șantierelelor, nedecontarea la timp a materialelor care se reflectă în blocajul conturilor, cu repercursiunile arătate mai sus, neexecutarea la timp a planului de construcții și nepunerea în funcție la termenele planificate a mijloacelor de bază. Neurmărirea și nerealizarea la timp a cotelor de amortizare, au avut drept consecință că bugetul statului a trebuit să pună la dispoziție diferențele neincasate. Deasemenea, necalcularea justă a mijloacelor de bază au avut ca urmare că fondul de acumulare pentru reproducția mijloacelor de bază nu s-a realizat. Neexecutarea controlului preventiv sau executarea lui în mod formal la deschiderea finanțării a avut drept consecințe lăsarea neterminată a unor lucrări începute în anii precedenți. Nerealizarea planului de investiții, sau realizarea lui în mod disperat, fără a se urmări punerea în funcțiune a mijloacelor de bază la timp a avut repercursiuni și asupra planului de producție. Deasemeni prin finanțarea defectuasă și prin lipsa de control operativ la șantiere nu sa îndeplinit sarcina de reducerea prețului de cost, deci consecințe care sau resfrînt în nerealizarea beneficiilor planificate la întreprinderi și deci a surselor bugetului de stat. In concluzie arată că- nerealizarea la timp a planului de investiții

și nepunerea în funcțiune a mijloacelor noi de bază la termenele planificate, Ca o consecință a nerealizării planului de investiții a fost nerealizarea planului de producție la întreprinderile tutelare de investiții. Creerea de garanții financiare atât la întreprinderile de construcție, cât și la tutelarii de investiții, din cauza neîncasării la timp a lucrărilor executate și a blocării conturilor. Toate cele expuse de mine mai sus nu au făcut altceva decât au lovit grav economia națională a țării. În afară de acestea prin dispozițiunile date de mine cât și de OCTAV LIVEZEANU, prin circulări au fost în contradicție cu dispozițiunile legale prevăzute în Hotărârile guvernului, deasemeni unile dispozițiuni erau în contradicție cu alte dispozițiuni deja date, lucru ce a făcut ca sucursalele în general unitățile BCI-ului să nu știe cum să lucreze producându-se perturbări în mersul lucrărilor de investiții. Intârzieri dela finanțare, sau lipsit întreprinderile de construcție cu mijloacele necesare pentru executarea lucrărilor de investiții, nu s-au acordat întreprinderilor de construcții avansul legal de 15% la valoarea lucrărilor pe întreg anul lucru care implicit a dus la lovirea Economiei Naționale. În legătură cu activitatea desfășurată de OCTAV LIVEZEANU în calitate de director la sectorul administrativ, arată că nu s-a ocupat în satisfăcător ca eșirea corespondenței să se facă cât mai urgent, au fost organizate din partea lui colective de dactilografe pe etj. dar cu toate acestea copia-tul actelor și corespondenței în general a întârziat lucru ce a dus la stînjnirea lucrărilor băncii. La sucursalele și unitățile exterioare B.C.I. nu s-a îngrijit ca să aibă tot utilajul necesar lipsind mai ales la unele unități un număr mare de mașini de calculat și mașini de scris cu carul mare pentru întocmirea unor stațiuni cerute dela Centrală, ceiace a avut consecință întârzierea lucrărilor cerute de Centrală. Alte lucruri nu mai cunosc despre numitul OCTAV LIVEZEANU.

Intrebare :

Care a fost politica de cadre dusă de OCTAV LIVEZEANU la B.C.I.?

Răspuns:

Politica de cadre dusă de OCTAV LIVEZEANU la B.C.I. a fost o politică injustă deoarece a menținut în cadrul B.C.I.-ului elemente cu trecut dubios.

Intrebare;

Care a fost trecutul politic a lui OCTAV LIVEZEANU?

Răspuns;

Din trecutul lui nu cunosc altceva decit faptul că a fost ziarist la ziarul " Timpul". Că a fost internat în lagăr la Tg.Jiu în timpul lui ANTONESCU și că a fost în Partidul Național Tărănesc. Alte lucruri nu mai cunosc despre OCTAV LIVEZEANU.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvint cu cuvint și am constatat căci corespunde întru totul cu cele declarate verbal de mine îl susțin și îl semnez propriu.

Anchetator
LT.DE SECURITATE

ss.EUGEN MENDEL

Vizitiq Vasile

3 ex./E.M.

196

Proces-Verbal de interogator

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 Octombrie 1898, în
Sighișoara, doctor în drept, fost director la B.C.J. de noti-
onalitate orăvau, cu ultimul domiciliu în București Șoseaua
Cotroceni № 9. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

26 Februarie 1951.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 8-16 și 45 min.

„ s'a terminat la „ 14-19 și 00 „

Intrebare: Cunoaște o persoană cu numele de OCTAV
LIVEZEANU?

Răspuns: Da cunosc persoana cu numele de mai sus,
este în vârstă de circa 55 ani, statură mică, părul
alb, se purta dactul de îngrijit, este o fire impulsivă
nervosă, rezolva cu greu lucrările, era foarte formalist
în respectarea Hotărârilor guvernului, era foarte influentabil.

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut
dumneata pe OCTAV LIVEZEANU?

Răspuns: Pe OCTAV LIVEZEANU l-am cunoscut în
luna Ianuarie 1950, când a venit la Banca de
Credit pentru Investiții ca director conducător
în locul numitului JOAN D. JOAN, unde eu eram
director adjunct.

Intrebare: Ce relații ai întreținut dumneata cu
OCTAV LIVEZEANU?

Răspuns: Cu Octav Livezeanu am avut relațiuni
de serviciu, profesionale, amândoi fiind în conducerea

Semnătura,

Eugen Mendel

Urmare: Băncii de credit pentru Investiții. A fost la mine ocașă odată când am fost bolnav.

Întrebare: De când și până când a lucrat OCTAV LIVEZEANU la Banca de credit pentru Investiții?

Răspuns: OCTAV LIVEZEANU a lucrat la Banca de credit pentru Investiții din luna Ianuarie 1950 până în luna Mai 1952 când au am fost arestat, nu știu dacă și după această dată a mai lucrat.

Întrebare: Cum a ajuns OCTAV LIVEZEANU la Banca de credit pentru Investiții, și de cine a fost numit, ce funcții a îndeplinit?

Răspuns: OCTAV LIVEZEANU a ajuns la Banca de credit pentru Investiții fiind adus de VASILE LUCA, și a fost numit director conducător funcție ce a îndeplinit-o până în luna Martie 1951 când a fost înlocuit de IOAN WETZ. Din luna Martie până în luna Mai 1952 a îndeplinit funcția de director la sectorul Administrativ.

Întrebare: Care erau atribuțiunile lui Octav Livezeanu în calitate pe care a avut-o de director conducător la B.C.I., și care erau atribuțiunile lui în calitate pe care a avut-o de director la sectorul Administrativ?

Răspuns: În calitate pe care a avut-o OCTAV LIVEZEANU la B.C.I. de director conducător din Ianuarie 1950 și până în Martie 1951 avea următoarele atribuțiuni: Să organizeze; să conducă și să coordoneze întreaga activitate a Băncii de Credit pentru Investiții în scopul realizării planului de Investiții, ajutat fiind de

Semnătura,

Luzen Minney

Urmare: mine în calitate pe care o aveam de director
adjunct și de ceilalți directori adjunți ei:
GHEORGHE PAZE; ARTUR TOPCIU și HORVAITH
TIBERIU, aceste atribuțiuni se rezumau la
următoarele sectoare: a) Sectorul finanțării
investițiilor; b) Sectorul Controlului investițiilor;
c) Sectorul contabilității și d) Sectorul Admini-
strativ. Aceste atribuțiuni le-a avut OCTAV
LIVEZEANU ajutat fiind de directori adjunți
până în luna Martie 1961. Din luna Martie 1961
când a trecut ca director la Sectorul
Administrativ avea următoarele atribuțiuni:
1. Să organizeze intrarea și ieșirea corespondenței.
2. Să aibă grijă ca toate unitățile B.E.T.ului
să aibă tot utilajul necesar pentru activitatea
lor ca: mașini de scris; de contabilizat și
materielul de birou, adică toată administrația
B.E.T.ului.

Întrebare Dat fiind faptul că dumneata ai
fost director adjunct la B.E.T. din 1948 și până
în luna Mai 1962, cunoști faptul cum OCTAV
LIVEZEANU a rezolvat problemele de mai sus,
atât în perioada cât a fost director conducător
al B.E.T.ului, cât și după aceea adică când
a condus Sectorul Administrativ?

Răspuns: Da, eu cunosc cum OCTAV LIVEZEANU
și-a dus la îndeplinire atribuțiunile ce-i reveneau
în calitate sa de director conducător și în
calitatea sa de director la sectorul admini-
strativ și în acest sens declar următoarele:
Banca de Credit pentru Investiții a fost organiz-
ată de PAZE GHEORGHE și de mine pe baza unui

Semnătura:
Eugene Munder

Urmasare: sistem centralist, atât serviciile interioare
cât și sediile, erau numai simpli executanți
fără să aibă dispoziții generale de lucru și
atribuțiuni pe funcții. Astfel finanțările investi-
țiilor, erau deschise de Centrală. Din cauza celor
expuse mai sus, până la venirea lui Torțiu ARTUR
iarna anului 1950 eu mă ocupam în calitate de pe
care o aveam de director adjunct în special
cu Controlul investițiilor și eu unile probleme
din cele lalte sectoare, după aceea m'am
ocupat numai cu finanțarea investițiilor în toate
ramurile, cu sursele de finanțare și mai târziu
cu creditele, serviciile conduse de mine erau
esentiale în executarea planului de finanțare
a investițiilor, eu întocmeam circulațiile de
finanțare, eu interpretam dispozițiunile
legale și eu rezolvam toate cererile făcute
de Miniștère sau întreprinderi. Hotărârea
consiliului de Miniștri № IIIA din 1949 prevede
că deschiderea finanțării trebuie să se facă
la Băncile cele mai apropiate de sursiere,
atât eu cât și OCTAV LIVEZEANU am
menținut ca deschiderea finanțării lucrărilor
care se executau pe toată suprafața țării
să se facă la Sucursala București din
acastă cauză, controlul era imposibil de
făcut și se creta grațioasă financiară întreprin-
derilor de construcție, care întârziu decontarea
și făceau cheltuieli multiple pentru transporturi
de personal. Decretul H.C.M. № IIIA din 1949
prevedea ca deschiderea finanțării să se
facă în termen de 3 zile dela prezintărea

Semnătura,

Enescu Aurely

Urmasre: documentatiei. Eu cât și OCTAV LIVEZEANU
om interpretat rigid unele dispozițiuni legale
om pretins două rânduiri de devize, unul
care se depunea în centrală și altul la
sucursale. Cum documentația se verifica
la centrală și apoi se trimitea la sucursale,
deschiderea de finanțare nu se mai putea
face în termenul legal de 3 zile. Controlul
tehnic nu sa executat decât formal în
centrala Băncii, deoarece nu se cunoșteau
elementele locale ale șantierului (distanțe,
condițiuni locale de aprovizionare, etc.)
- Reducerea pretului de deviz nu sa făcut
pe baze reale, lucru ce a dus la plăți
în plus sau la reducerea forței cauză.
Controlul la întreprinderi sa făcut posterior
prin aceasta nu sa putut impulsiona realizarea
planului. Controlul financiar a fost formal
deoarece sa urmărit scriptele întreprind-
erilor, iar nu modul cum al se realizează
din punct de vedere fizic. Controlul la
întreprinderile de construcție nu sa realizat,
nu sa analizat modul cum ale își deconte-
ază lucrările executate, dacă respectă
disciplina financiară și de plan. Întreprin-
derile de construcție au executat lucrări
necuprinse în plan sau pentru care nu se
aprobasese legal finanțarea. Lucrările executate
chiar au documentație de deviz nu au
fost decontate la timp, nu sa verificat
dacă cheltuielile de regie sunt prea mari
și care sunt motivele. Deși aveam cunoștințe

Semnătura.

Eugen Meudor

Urmare: de blocajul conturilor nu ne-am
interesat care sunt motivele acestui blocaj.
Am întârziat cu acordarea creditelor pe
termen scurt și nu am ținut cont de condi-
țiunile reale ale întreprinderilor de construcție
și numai după multe stăruințe din partea
Ministerelor am aprobat prelungirea
termenului de depunere a situațiilor
de garanție, din această cauză putine
întreprinderi au putut folosi creditul pe
termen scurt, pentru aprovizionarea la
timp cu materiale de construcție, acest
lucru a dus la blocarea și mai departe
a conturilor de decontare la întreprinde-
rile de construcție. Deosemeni nu am respectat
dispozițiunile cuprinse în H.C.M. nr. 1113 din
1949, care prevedea că finanțarea investițiilor
se face în primul rând din fondurile proprii
ale întreprinderilor și numai diferența din
alocațiile dela buget. Nu sa încercat la
timp sursale de finanțarea investițiilor
(cotelor de amortizare.) N'am urmărit
dacă la investițiile executate se plătește
amortismentul din momentul când au
fost date în funcțiune, deosemenea n'am
urmărit dacă controlul urmărește
recalcularea justă a mijloacelor de bază
din această cauză unile întreprinderi nu
au deșus amortismentele juste. Consecințele
modului de finanțare și de control a investițiilor
asupra Economiei Naționale au fost:
Faptul că am întârziat deschiderea finanțării

Semnătura,

Eugen Mures

Urmasre: din cauza că am pretins deosebită rânduiri
de documentație, că această documentație
sa verificat centralizat și a întârziat trimiterea
ai de controlă, a făcut ca lucrările de
construcție să fie începute cu întârziere și
în consecință să nu fie terminate la datele
planificate, aceasta a avut ca o consecință
nerealizarea planului de producție la
intreprinderi. Blocarea conturilor atât la beneficiarii
de dotatii cât și la întreprinderile de construcții
din cauza nedeschiderii la timp a finanțierilor
și din întârzierea decontărilor au avut
următoarele consecințe: - Neaprovizionarea
la timp a sanțierilor cu materialele de
construcție și ca o consecință neexecutarea
continuu a lucrărilor. - Crearea de conturi
blocate la întreprinderile furnizoare de
materiale de construcție și utilitaje, Blocajul
conturilor s'a repercutat și asupra celorlalte
intreprinderi, creind greutăți financiare ca
neaprovizionarea cu materii prime la timp,
neplata salariilor la termen din lipsă de
disponibil în cont, nerealizarea sarcini
de reducerea pretului de cost. Deschiderea
finanțării centralizată la lucrările București a
lucrărilor care se execută în alte regiuni
a dus la întârzieri în decontare, cheltuieli
inutile, și ca o consecință la nerealizarea
sarcini de reducere a pretului de cost
în construcții. Neexecutarea controlului
preventiv și concomitent precum și neana-
lizarea datilor de seamă ale întreprinderilor

Semnătura.

Eugen Mureș

Urmare: de constructii si a tutelarilor de investiti
a avut ca consecinta slabirea gas-
podaririi socialiste la intreprinderile de
constructie si la nerealizarea planului de
investitii. Neacordarea decat cu intarziere
de credite pe termen scurt intreprinderilor
de constructie a avut drept consecinta:

Neaprovizionarea cu materiale de constructie
a santierelor, nedecontarea la timp
a materialelor care se reflecta in
blocajul conturilor, cu repercursiuni oarotate
mai sus; neexecutarea la timp a planului
de constructie si nepunerea in functiune
la termenele planificate a mijloacelor
de baza. Neurmorirea si nerealizarea
la timp a cotelor de amortizare, au
avut drept consecinta ca bugatul
statului a trebuit sa puna la dispozitie
diferentele neincasate. De asemenea,
necalcularea justa a mijloacelor de
baza au avut ca urmare ca fondul de
acumulare pentru reproductia mijloacelor
de baza nu s-a realizat. Neexecutarea
controlului preventiv sau executarea lui
in mod formal la deschiderea finantarii
a avut drept consecinta lasarea
neterminata a unor lucrari incepute
in anii precedenti. Nerealizarea planului
de investitii, sau realizarea lui in mod
dispersat, fara a se urmarii punerea in
functiune a mijloacelor de baza la timp
a avut repercursiuni si asupra planului

Semnatura,
Eugene Ionescu

200

Urmare: de productie. Deasemenea prin finantarea defectuosa si prin lipsa de control operativ la santiere nu sa indeplinit sarcina de reducere a pretului de cost, deci consecinte care sau restrant in nerealizarea beneficiilor planificate la intreprinderi si deci a surselor bugetului de stat. In concluzie arat ca nerealizarea la timp a planului de investitii, si nepunerea in functiune a mijloacelor noi de baza la termenele planificate. Ca o consecinta a nerealizarii planului de investitii a fost nerealizarea planului de productie la intreprinderile tutelare de investitii. Crearea de greutate financiare atat la intreprinderile de constructie, cat si la tutelarii de investitii, din cauza nemincasarii la timp a lucrarilor executate si a blocarii conturilor. Toate cele expuse de mine mai sus nu au facut altceva decat au lovit grav Economia Nationala a tarii. In ofera de acestea prin dispozitiunile date de mine cat si de OCTAV LIVEZEANU prin circulari au fost in contrazicere cu dispozitiunile legale prevazute in Hotaririle guvernului, deasemenea unele dispozitiiuni erau in contrazicere cu alte dispozitiiuni deja date, lucru ce a facut ca succursalele in general unitatile b. ex.ului sa nu stie cum sa lucreze producandu-se perturbari in mersul lucrarilor de investitii. Intarzieri dela finantare, sau lipsit intreprinderile de constructie cu mijloacele necesare

Semnatura.

Eugen Mures

Urmare: pentru executarea lucrărilor de investiții, nu s-au acordat întreprinderilor de construcții avansul legal de 15% la valoarea lucrărilor pe întreg anul lucru care implică și dăd la lovirea economiei Naționale. În legătură cu activitatea desfășurată de OCTAV LIVEZEANU în calitate de director la sectorul administrativ orat că nu s-a ocupat în satisfacitoră măsură corespondenței să se facă cât mai urgent, au fost organizate din partea lui colective de dactilografie pe șif. dar cu toate acestea copiatul octetilor și corespondenței în general a întârziat lucrul ce a dus la stărnirea lucrărilor bătăi.

La succursale și unitățile exterioare B.C.T. nu s-a îngrijit că să aibă tot utilajul necesar lipsind mai ales la unele unități un număr mare de moșini de calculat și mașini de scris cu carul mare pentru întocmirea unor situațiuni cerute de la Centrală, ceea ce a avut consecință întârzierea lucrărilor cerute de Centrală. Alte lucruri nu mai cunosc despre numitul OCTAV LIVEZEANU.

Întrebare: Care a fost politica de cadre dusă de OCTAV LIVEZEANU la B.C.T.?

Răspuns: Politica de cadre dusă de OCTAV LIVEZEANU la B.C.T. a fost o politică injurată deoarece a menținut în cadrul B.C.T.ului elemente cu trecut

Semnătura,
Fugue Anu

Urmare: dubios.

Intebare: Care a fost trecutul politic a lui OȘIAV LIVEZEANU?

Răspuns: Din trecutul lui nu cunosc altceva decât faptul că a fost zionist la ziarul "TIMPUL". Că a fost internat în lagăr la țig. jiu în timpul lui Antonescu și că a fost în Partidul Național Țărănesc. Alte lucruri nu mai cunosc despre OȘIAV LIVEZEANU.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate verbal de mine și îl susțin și îl semnez propriu.

Auditor

- Eugen Scudor

Fi. de securitate

Ulcenykiv.

Vădită Vorile.

202

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatului MENDEL EUGEN, născut la 29 octombrie 1898, în Sighișoara, doctor în drept, fost director la A.C.R.,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
de naționalitate evreie, cu ultimul domiciliu în București, Șoseaua Căpânceni N° 9.

L. Martie 1954

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 10 și min. 00
s'a terminat la 14

Intrebare: În procesele verbale de interogatoriu anterioare ai declarat că Banca de Credit pentru Investiții a fost organizată pe un principiu centralist. Arită ce persoane au organizat Banca de Credit pentru Investiții în acest fel?

Răspuns: Da, în procesele verbale de interogatoriu anterioare am declarat că Banca de Credit pentru Investiții a fost organizată pe un principiu centralist. Banca de Credit pentru Investiții a fost organizată pe un principiu centralist de mibe-MENDEL EUGEN- și de PAZE GHEORGHE.

Intebare: Cum ai procedat dumneata în mod practic pentru organizarea Băncii de Credit pentru Investiții pe acest principiu centralist?

Răspuns: Eu am procedat în mod practic

Iscălitura,

Eugen Mendel

146°
Urmare: la organizarea Băncii de Credit
pentru investiții pe un principiu centralist
în felul următor: odică toate deschiderile
de finanțare să se facă de către Centrala
B.C.T. (centralizat), deci acordarea creditelor
am făcut-o centralizat (la Centrala B.C.T.).
Administrarea Creditelor până la epuizarea
lor de asemenea am făcut-o centralizat
și Controlul Creditelor tot centralizat.

Întrebare: Când a fost introdus acest
sistem și până când l-ai aplicat?

Răspuns: Acest sistem (principiu) a fost
introdus în luna septembrie 1948, când
Banca de Credit pentru Investiții a
început activitatea pe baza acestui
sistem (principiu) centralist. Acest sistem
centralist a fost menținut de mine și de
cei care au făcut parte din Conducerea
Băncii de Credit pentru Investiții până
în Primăvara anului 1952, când s-a produs
descentralizarea completă.

Întrebare: Ce prevedea Hotărârea Consiliului
de Miniștri N° 1113 din 1949, în legătură
cu problema Centralizării?

Răspuns: Hotărârea Consiliului de Miniștri
N° 1113 din 1949 prevedea ca finanțarea
să se facă cât mai aproape de
sursă, deci descentralizat. De asemenea
în controlul.

Întrebare: Ai pus în practică prevederile
Hotărârei Consiliului de Miniștri
N° 1113 din 1949 cu privire la 'desce-

Îscălitura,

Fugiu Musay

Urmare: - ntralizare ?

Răspuns: Eu nu am pus în practică prevederile Hotărârii Consiliului de Miniștri N° III din 1949 cu privire la descentralizare deoarece am aprobat și am menținut mai departe sistemul centralist și eu în acest fel am menținut ca deschiderea finanțării lucrărilor care se executau pe toată suprafața țării să fie făcută la sucursala București, din această cauză sau erorii greutăți financiare întreprinderilor de Construcții. De asemenea am întârziat deschiderea finanțării din cauză că am pretins două rânduri de documentație și că această documentație să Verificat centralizat și că am întârziat cu trimiterea ei de Centrală. Întârziind cu deschiderea finanțării sau blocat conturile atât la beneficiarii de dotare cât și la întreprinderile de Construcții. Hotărârea Consiliului de Miniștri N° III din 1949 prevedea că finanțarea se va deschide în termen de 3 zile de la prezentarea documentației, datorită faptului că am centralizat controlul proiectelor și devizelor la Centrală și neremitarea la timp, am călcat Hotărârea Consiliului de Miniștri N° III din 1949 deoarece am întârziat chiar cu până la 15 zile deschiderea finanțării. Deschiderea cu întârziere a finanțării a avut drept rezultat, începerea și neterminarea la timp a lucrărilor.

Semnătura.

Eugen Avram

147
4
Urmare:

Hotărârea Consiliului de Miniștri N° 1113 din 1949 prevedea că executarea Controlului de către Banca de Credit pentru Investiții se face: 1. Preventiv; 2. Concomitent cu executarea lucrărilor și 3. Postoperatoriv.

Controlul preventiv l-am făcut numai formal prin confruntarea documentațiilor primite de la Centrală cu acelea depuse de tutelarea investițiilor, nu am verificat pe teren asigurarea șantiurilor cu proiecte și devize legal aprobate. Din această cauză șantiurile n-au fost deschise la timp și în unele cazuri n-au executat lucrări necuprinse în plan sau în proiecte. De asemenea și controlul concomitent l-am făcut formal - nu am urmărit felul cum sunt organizate șantiurile, dacă lucrările executate corespund cu acelea din plan și proiecte. Din această cauză au fost executate lucrări neplanificate sau fără proiecte, de asemenea a dus la nerealizarea sarcinilor de reducere a prețului de cost. Nici prin controlul postoperatoriv n-am urmărit punerea în funcțiune a mijloacelor de bază realizate la termenele planificate lucru ce a dus la faptul că fondul de acumulare pentru reproducția mijloacelor de bază nu s-a realizat. Executarea controlului preventiv în mod formal la deschiderea finanțării a avut ca urmare căsarea neterminată a unor lucrări

Semnătura:

Kuznetsov

Urmare: incapute in anii precedenti.

Intrebare: Deci dumneata in mod constient ai cãleat Hotãrirea Consiliului de Miniștri N° 1113 din 1949 cu privire la descentralizare.

Rãspuns: Da, eu in mod constient am cãleat Hotãrirea Consiliului de Miniștri N° 1113 din 1949 care prevedea descentralizarea, au am mentinut deschiderea finanțãrilor ea sã se facã la sucursala București deci am mentinut sistemul centralist.

Intrebare: Cum sa resfrãnt asupra Economiei Nationale cãlearea de cãtre dumneata a Hotãriri Consiliului de Miniștri N° 1113 din 1949 care prevedea descentralizarea.

Rãspuns: Faptul cã eu am mentinut sistemul centralist de deschiderea finanțãrilor la sucursala București deci centralizat lucrãrile este in contrazicere cu H.C.M. N° 1113 din 1949 sa resfrãnt si asupra Economiei Nationale in felul urmãtor: Modul de finanțare si de control a investițiilor a avut ca consecințe asupra Economiei Nationale in primul rând deschiderea cu intãrziere a finanțãrilor din cauza cã am pretins douã rãnduri de documentație si cã aceasta documentație a verificã centralizat, a fãcut ca lucrãrile de construcție nã fie incepute cu intãrziere si in consecință sã nu fie terminate la datele planificate. Aceasta a avut ca consecință nerealizarea planului de producție la intreprinderile fabricare.

Semnãtura:
Eugen Ionescu

Urmare:

de investitiu. Deschiderea finantării centralizate la succursala Bucuresti a lucrarilor care se executa pe toata suprafata terit. a dus la intarzieri in decontare. Din cauza ne deschideri la timp a finantarilor si din intarzierea decontarilor sau blocat conturile atat la tutelor de investitiu cat si la intreprinderile de constructie acestea au avut urmatoarele consecinte: neaprovizionarea la timp a santierilor cu materiale de constructie si ca o consecinta neexecutarea continua a lucrarilor. Crearea de conturi blocate la intreprinderile furnizoare de materiale de constructie si utilaje. Blocajul conturilor s'a repercutat si asupra celorlalte intreprinderi creind greutate financiare ca neaprovizionarea cu materii prime la timp, neplata salariilor la termen din lipsa de disponibil in cont, nerealizarea sarcini de reducere a pretului de cost. Executarea formata a controlului preventiv si concomitent, precum si neanalizarea davalor de seama a intreprinderilor de constructie si a tutelorilor de investitiu au avut drept consecinta slabirea gospodaririi socialiste la intreprinderile de constructie. Nedecontarea la timp a materialelor care se reflecta in blocajul conturilor cu repercusiunile aratate

Semnatura,

Eugen Mureş

Urmare: mai sus. In concluzie arat ca consecintele modului de finantare si control a investitiilor asupra Economiei Nationale au fost: - Nerealizarea la timp a planului de investitii si repunsa in functiune a mijloacelor noi de baza la termenele planificate. - Nerealizarea planului de productie la intreprinderile tutelare de investitii. Crearea de greutati financiare atat la intreprinderile de constructii cat si la tutelarii de investitii, din cauza neincosarii la timp a lucrarilor executate si a blocarii conturilor. Toate cele aratate pana acum de mine nu au facut altceva decat sa loveasca in Economia Nationala. Deci a fost sabotata Economia Nationala. Cele aratate mai sus de mine, sunt si rezultă si din materialul pe care mi la prezintat ancheta in care se vede clar intarzierea dela deschiderea finantarilor, deveniri si dispozitii date de mine care sunt in contradictie cu dispozitiunile - prevederile Hotaririlor Guvernului.

Dupa ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvant cu cuvant si am constatat ca cele declarate verbal de mine corespund intru totul cu cele scrise la rustiu si la sermurez proprie.

Anchetator
 si de securitate
 V. I. I. I. I.
 V. I. I. I. I.

Semnatura
 Iuzua

Proces-Verbal de interogator

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 octombrie 1898, de profesie avocat, fost director la B. C. T. cu ultimul domiciliu în București, Șoseaua Cotroceni 9.

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

6 Aprilie 1954
Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și 00 min.
.. s'a terminat la ora 11 și 15 min.

Intrebare: În declarațiile anterioare ai arătat că ai fost membru în Partidul Social Democrat. Arăta când te-ai înscris în P.S.D. ?

Răspuns: M'am înscris în Partidul Social Democrat în luna Septembrie 1944, în Sighișoara unde am activat până la unificare.

Intrebare: Ce funcții ai îndeplinit dumneata în Partidul Social Democrat, de când și până când ?

Răspuns: Eu în Partidul Social Democrat am îndeplinit funcția de președinte al organizației P.S.D. pe județul Târnava Mare, din luna Septembrie 1944 și până la unificare.

Intrebare: În mod practic în ce a constatat activitatea pe care ai desfășurat-o dumneata în calitate de președinte al organizației P.S.D. pe județul

Semnătura,

Eugen Mendel

Urmas: Târnava Mare?

Răspuns: Activitatea pe care am desfășurat-o eu în calitate de o aveam de președinte al organizației P.S.D. pe județul Târnava Mare se materializase prin aceeași. Țineam și pregăteam conferințele; țineam sedințe; am organizat 5 (cinci) organizații de Plasă și anume, în Sibiu, Medias, Rupea, Săica Mare și Agnita; am luat parte la alegerile din Noembrie 1946 și din luna Martie 1948 ca președinte al Partidelor Democratice și în Frontul Democratiei Populare; am plătit la zi cotizații; am fost delegat din partea P.S.D. de a lua parte la congresul P.S.D.-ului în vederea unificării. La congresul de unificare m-am ocupat de a alege delegații la congres de votati unificării. Am colaborat cu secretarul organizației P.C.R. pe județul Târnava Mare; După unificare am devenit membru al P.M.R. unde am detinut funcția de membru în Comitetul Județean P.M.R., în această calitate am activat până în luna Mai 1948, când am venit la București; unde am fost numit ca subdirector la Creditul Industrial Societate Anonimă din București care la 11 Iunie 1948 a fost naționalizată, iar în urma Decretului 225/1948 a devenit

Semnătura,

Eugen Mureș

207

Urmare: Banca de Credit pentru Investitii unde am fost numit director adjunct functie ce am detinut-o până în luna Mai 1952 când am fost arestat. În acest timp am activat în organizația P.M.L. B.C.S. până în 1950 când am fost exclus din Partidul Muncitoresc Român pentru activitatea mea din anii 1942-1944 și pentru că activitatea dela B.C.S. care am desfășurat-o eu nu a fost pe linia partidului.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și nu am observat căci corespunde întocmai cu cele declarate verbal de mine și sustin și îl semnez propriu și merit idem mimmii.

Auctoritate
S. de securitate.

Arestat
Eugen Mureș

Ulciziluz
Vizitii Vorile.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul MENDEL EUGEN, născut la 29 octombrie 1898 în Sighisocara, de profesie avocat, fost director la Banca de Credit pentru Investiții, cu ultimul domiciliu în București Sos.Cotroceni No.9.

21 iunie 1954- București
Interogatoriul a început la ora 10,30
" s-a terminat la ora 14,30.

Intrebare: În procesele verbale de interogatoriu anterioare ai recunoscut că în cadrul B.C.I.-ului respectiv în sectoarele de activitate pe care le-ai condus ai luat o serie de măsuri ce au dus la sabotarea investițiilor. Arată în mod concret măsurile pe care Dta le-ai luat în acest sens?

Răspuns: Da, în procesele verbale de interogatoriu anterioare am arătat că în cadrul B.C.I.-ului în sectoarele pe care le-am condus am luat o serie de măsuri ce au dus la sabotarea investițiilor. Măsurile pe care le-am luat în cadrul B.C.I.-ului și care au dus la sabotarea investițiilor sunt; Am cerut în mod obligatoriu pentru deschiderea finanțării ca ministerele să depună la Centrala Băncii copii certificată după planul anual de Investiții, anexa unu prevăzută de instrucțiunile H.C.M.1113/949 care cuprindea; împărțirea obiectelor după destinație și copii verificate după devizele aprobate. Întreprinderile beneficiare de investiții erau obligate să depună la sucursalele și agentile băncii o cerere pentru deschiderea finanțării, copie certificată depe devizele aprobate, contractele de antrepriză în cazurile când lucrările se executau în antrepriză, Anexa No.2 prevăzută de instrucțiunile H.C.M.1113/949 care cuprindea; detaliat obiectele și cheltuielile, costul lor total; cât s-a executat pînă la începutul anului și cât se execută în anul respectiv împărțit pe structură (construcții, montaje și instalații). Pînă la jumătatea lunii octombrie 1951 devizele care se depuneau de ministere la Centrala B.C.I. se verificau din punct de vedere tehnic de către ingineri și arhitecți diviziei controlului tehnic, divizie ce a

luat ființă în B.C.I. în primăvara anului 1951, înainte de înființarea acestei divizii în centrala B.C.I. devizele depuse de ministere nu erau verificate din punct de vedere tehnic ci numai sub aspectul formal al încadrării în plan și al caracterului de investiții al lucrărilor. Această verificare am dispus să se facă la diviziile de finanțare sistem ce l-am aplicat și după luna octombrie 1951. Deci am pretins două rînduri de devize, unul la centrală de către ministere și unul la sucursale și agenții de către întreprinderi (dubla documentație). Acest procedeu este o metodă aplicată de mine care a dus la frinarea investițiilor prin; întîrzierea deschiderii finanțărilor, acordări avansului legal pentru organizarea șantierelor și deci la întîrzierea deschiderii șantierelor. Ministerul Finanțelor împreună cu conducerea B.C.I.-ului și deci cu mine, a elaborat instrucțiunile de aplicare a H.C.M. 1113/949, aceste instrucțiuni au fost redactate confuz (o parte din prevederile acestor instrucțiuni) și pe care eu le-am aplicat, iar alte prevederi nu le-am respectat lucru ce a dus la frinarea investițiilor întrucît am pretins dela ministere și întreprinderi documentație completă și amănunțită pe care ministerele și întreprinderile în condițiunile tehnice existente atunci nu le-au putut face la timp pentru deschiderea finanțărilor. Am pretins dubla documentație și am centraliza verificarea devizelor la Centrala B.C.I. Unele prevederi din instrucțiunile H.C.M. 1113/949 nu erau aplicabile la acea dată nefiind create condițiunile în ce privește planificarea investițiilor, întocmirea documentației tehnice, prin faptul că eu le-am aplicat am frinat investițiile, știut era și faptul că în sectorul proiectării lucrărilor, noi nu ajunsesem la stadiu în care să fi fost întocmite proiectele tehnice și devizele generale ale marilor șantiere denumite mai tîrziu lucrări peste limită, totuși prin instrucțiunile la H.C.M. 1113/949 s-a repetat fără nici-o precizare dispozițiunea din H.C.M. 1113/949 că devizele cu o valoare de peste 50 milioane lei se aprobă de Consiliul de Miniștri. Devizele se întocmeau fracționat iar unitățile băncii primise instrucțiuni dela mine să sisteze finanțarea cînd constată că valoarea lucrării este de peste 50 milioane lei și devizele nu au fost aprobate de Consiliul de Miniștri fără ca aceste unități să aibă posibilitatea să verifice care e valoarea totală a lucrării, ceea ce dădea loc la confuzii și la posibilitatea sistării nejustificate a finanțării. Dealtfel chiar în formularul anexei No.2 la instrucțiunile H.C.M. 1113/949 se vorbește în coloana treia de devizul aprobat anexat la proiectul tehnic, adică de fapt de devizul general cînd nu exista în întreaga țară nici-un asemenea deviz și nici măcar devize pe obiecte în toate cazurile, iar devizele pe categorii de lucrări se întoc-

209 - 3 -

meau în foarte multe cazuri concomitent cu executarea lucrărilor sau chiar după terminarea lor, în acest fel anexa No.2 era o formalitate imposibil de îndeplinit după forma cerută de instrucțiunile H.C.M.1113/949 exemplul de frinare în urma acestei situații este la lucrările canalului.

Deasemeni eu împreună cu PAZE GHEORGHE și ION D.ION, OCTAV LIVEZEANU și TOPOIU ARTUR, am organizat B.C.I.-ul pe o bază de centralism astfel pînă în anul 1950 toți inspectorii au fost concentrați în centrala băncii atât cei tehnici cît și cei contabili. Am improvizat sucursalele și nu le-am organizat ca de exemplu sucursala B.C.I. Constanța care avea ca sarcină să finanțeze lucrările canalului care avea doar cinci oameni adică director, șef contabil, inspector, casier și îngrijitoare cu aceasta a vrut conducerea Ministerului de Finanțe și conducerea B.C.I.-ului printre care eram și eu să finanțăm lucrările canalului. Controlul a fost făcut cu mari întârzieri cînd haosul era în toi și se produsese deja pagube mai pentru economie. Am concentrat în Centrală B.C.I. inginerii prin acest centralism și prin lipsa de organizare a unităților exterioare, eu cît și ceilalți ce au făcut parte din conducerea B.C.I.-ului și în special WEISZ IOAN ne-am creiat singure motive ca să cerem dublă documentație și să organizăm controlul acesta în centrala B.C.I. În general eu cît și ceilalți conducători ai B.C.I.-ului și în special WEISZ IOAN am dus o politică de frinare a investițiilor prin; nerespectarea termenelor legale de deschiderea finanțărilor; neacordînd acansurile necesare la lucrările executate în regie mixtă, nu am înocmit un plan de credite pentru întreprinderile de construcții și am tergiversat soluționarea cererilor ministerelor și întreprinderilor. În ceea ce privește faptul că nu am respectat termenul legal de deschiderea finanțărilor, arăt că atât eu cît și WEISZ IOAN am interpretat în mod dușmănos articolele 8,10 și 12 din instrucțiunile de aplicare a H.C.M.1113/949 care nici nu se potrivesc în totul cu textul hotărîrii cerînd sistemul dublei documentații și al verificării tehnice în centrală. Art. 7 din H.C.M.1113/949 prevede că B.C.I. este obligată să verifice în maximum 3 zile de la primirea lor toate actele indicate la articolul 6, adică atât cele depuse de ministere la Centrală cît și cele depuse de întreprinderi la sucursale și agenții. Prin instrucțiunile la H.C.M.1113/949 actele indicate la articolul 6 din H.C.M.1113/949 au fost despărțite în două categorii (art.8) cele ce se depun la sucursale și agenții și articolul 10 cele ce se depun la Centrală, iar în articolul 12 din instrucțiuni se arată contrar articolului 7 din hotărîre că numai actele indicate la art.8 se verifică la sucursale și agenții în termen de 3 zile

adugând că finanțarea se face numai dacă ele sunt conforme cu planul de investiții și cu normele băncii. Prin instrucțiunile date de mine am dispus unităților băncii să nu deschidă finanțarea decât după primirea dela centrală a devizelor verificate. Ori verificarea devizelor în centrala B.C.I. s-a făcut în mare majoritate în termen de peste 3 zile la care se mai adaugă timpul de expediere prin poștă și termenul conform instrucțiunilor date de mine ca să deschidă finanțarea. Această metodă aplicată de mine în timpul cât am fost directorul sectorului finanțării a provocat întârzieri mari în deschiderea finanțărilor, acordarea avansurilor și deschiderea șantierelor. H.C.M. 1113/949 la capitolul controlul investițiilor nu prevede ca sucursalele și agențiile B.C.I. să confrunte înainte de deschiderea finanțării documentația depusă de întreprinderu cu aceea primită dela Centrală. În instrucțiuni însă la articolul 49 se prevede această obligativitate, deci hotărîrea a fost interpretată dușmănos de mine cât și de WEISZ IOAN prin instrucțiuni, iar instrucțiunile au fost interpretate rigid de mine unde sub acest paravan am creat posibilitatea (adică prin faptul că am introdus împreună cu WEISZ IOAN controlul în Centrală) de a se întârzia deschiderea finanțărilor. Deasemeni eu și WEISZ IOAN nu am aprobat majorarea avansului pentru achiziționarea de materiale deși erau la fel de necesare ca și la lucrările executate în antrepriză. Aceasta a dus la trecerea în restanță a cererilor de plată a furnizorilor de materiale contribuind la blocarea conturilor acestora și la blocarea în lanț a conturilor de decontare. Am întârziat cu soluționarea cererilor ministerelor și întreprinderilor ex.; la B.G.S. (Direcția Generală a Canalului) unde am întârziat cu acordarea avansului special și faptul că B.C.I.-ul a fost organizat pe o bază centralistă (de mine și cei arătați mai sus), cererile întreprinderilor erau trimise la centrală pentru a primi o aprobare formală (Ex. cererile pentru majorarea avansului la lucrările în regie). În afară de aceste am dat dispoziții prin circulare unităților exterioare ale B.C.I. dispoziții de erau confuze și contradictorii cu dispozițiunile legal lucru ce a făcut ca unitățile exterioare B.C.I. să nu știe cum să lucreze, producând perturbări în mersul lucrărilor de investiții.

Întrebare: Dta știe că în urma luării acestor măsuri va fi frînată realizarea planurilor de investiții?

Răspuns: Da, eu știam că în urma luării măsurilor pe care le-am arătat mai sus realizarea investițiilor va fi frînată, cu toate aceste măsurile arătate de mine, luate de mine la B.C.I. le-am aplicat întocmai lucru ce a dus la frînarea investițiilor, eu am sesizat de câteva ori conducerea Ministerului de Finanțe că prin

aplicarea măsurilor luate de mine duc la frinarea investițiilor iar conducerea Ministerului de Finanțe nu a luat nici-o măsură și ne răspundea la sesizări ca să aplicăm H.C.M.1113/949 și instrucțiunile ei de aplicare, eu mă fac vinovat de faptul că am interpretat în mod dușmănos H.C.M.1113/949 prin instrucțiuni, iar instrucțiunile în mod rigid, aplicând măsurile arătate mai sus pînă la data cînd am fost arestat, eu știam că dacă aplic aceste măsuri investițiile nju se realizează și se frînează, pe lîngă mine în primul rînd se mai face vinovat și WEISZ IOAN, ce a fost director general al B.C.I.-ului. Toate aceste măsuri luate de mine și de restul conducerii B.C.I. au dus la sabotarea economiei naționale, lucru de care eu am știut și a știut și WEISZ IOAN și restul conducerii B.C.I. și a Ministerului de Finanțe întrucît aceste măsuri au fost luate de mine pe deoparte, iar pe de altă parte de WEISZ IOAN și de restul conducerii B.C.I. și a Ministerului de Finanțe.

Întrebare: Cu ce persoane ai mai discutat aceste probleme și cînd înainte de a le pune în practică sau după aceea?

Răspuns: Eu am discutat despre aceste probleme înainte de a le pune în practică cu urătorii; De la înființarea B.C.I. am discutat cu fostul director conducător al B.C.I.-ului PAZE GHEORGHE, după el a venit ca conducător IOAN D. IOAN și cu acesta am discutat în mai mică măsură despre aceste probleme. Pe acesta l-a schimbat OSTAV LIVIZEANU cu care deosemeni am discutat despre unele probleme pe care le aplicam și care duc la frinarea investițiilor și am discutat și cu fostul director general al B.C.I.-ului pînă cînd am fost arestat și anume cu WEISZ IOAN căruia i-am arătat toate aceste probleme, tot cu WEISZ IOAN am căsūt de acord să centralizăm verificarea devizelor în Centrala B.C.I. prin înființarea diviziei Controlului tehnic punînd ca șef al acestei divizii pe CRISTOLOVEANU VIRGIL, această divizie a fost înființată în primăvara anului 1951 și prin acest sistem care a durat pînă la jumătatea lunii octombrie 1951 am întîrziat deschiderea finanțării, astfel că și avansul legal de 15% a fost acordat cu mari întîrzieri și acesta nu așa cum prevedea H.C.M.1113/949, adică să fie acordat la valoarea întregii lucrări și pe întreg anul și l-am acordat în trimestre, în acest fel organizarea și deschiderea partiturilor a fost întîrziată lucru ce a făcut ca planul de investiții să fie frinat și nu realizat.

Cu toți aceștia eu am discutat în virourile lor atunci cînd ei au funcționat ca directori conducători. În afară de aceștia trebuie să mai arăt că i-am spus și lui

IOAN GHEORGHE MAURER, că în cadrul B.C.I.-ului prin aplicarea unor metode pe care le-am arătat mai sus în prezentul proces verbal de interogatoriu se duce la frinarea investițiilor și deci la sabotarea economiei naționale, MAURER mi-a spus să arătăm conducerii Ministerului de Finanțe și Partidului, acest lucru eu îl am arătat lui MAURER în cursul anului 1951 la el în birou s-a petrecut acest lucru, această discuție am avut-o numai eu cu el. Cu toate că el mi-a spus să sesizeze Partidul, eu nu am sesizat Partidul și am continuat cu aplicarea acestor măsuri pînă la data dînd am fost arestat (Mai 1952).

Intrebare: Precizează care a fost poziția fiecărei persoane în parte atunci cînd ai discutat despre aceste probleme?

Răspuns: Cu PAZE GHEORGHE am discutat despre aceste probleme în toamna sau sfîrșitul anului 1948, în biroul lui unde el mi-a spus că va lua măsuri, el nu a luat nici-o măsură și a căzut pînă în urmă de acord cu măsurile luate de mine și mi-a spus că să aplic întocmai. Cu IOAN D. IOAN am discutat despre problemele de mai sus în biroul lui la care m-a spus că să aplic întocmai H.C.M. 1113/949 și instrucțiunile ei de aplicare, această discuție a avut loc în toamna anului 1949 și începutul anului 1950.

Cu OCTAV LIVEZEANU am discutat în cursul anului 1950 și chiar în anul 1951 la început în biroul lui care deasemeni mi-a spus să aplic H.C.M. 1113/949 și instrucțiunile ei de aplicare. Cu WEISZ IOAN în afară de faptul că am discutat aceste probleme am văzut că el de acord să înființăm, controlul dăvizelor centralizat în B.C.I. prin înființarea Diviziei Controlului Tehnic. WEISZ IOAN mi-a spus că să aplic aceste moduri pentru că așa spune H.C.M. 1113/949 și instrucțiunile ei de aplicare, i-am arătat că dacă le aplicăm frînăm realizarea investițiilor, iar conducerea Ministerului de Finanțe cînd a făcut instrucțiunile de aplicare a H.C.M. 1113/949 a știut ce face așa că trebuie să le aplicăm mai departe acestea mi-a spus WEISZ IOAN mie.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvînt cu cuvînt și m-am convins că corespunde cu cele declarate de mine îl susțin și îl semnez.

Anchetator
Lt. - V. Vizitiu
3 ex./B.I.

ss. MENDEL EUGEN

Proces-Verbal de interogatoriu

A-estatele Mendel Eugen, născut la 29 Octombrie 1898 în
Sighișoara, de profesie avocat, fost director la Banca
de Credit pentru Investiții, cu ultimul domiciliu în București
(D-le de stare civilă, ultimul domiciliu)
Șoseava Căroceni No 9.

21 Iunie

1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și min. 30
s'a terminat „ 14 „ 30

Întrebare: În procesele verbale de interogatoriu
anterioare ai recunoscut că în cadrul B.C.I.-ului
respectiv în sectoarele de activitate pe care
le-ai condus ai luat o serie de măsuri ce au
dus la sabotarea investițiilor. - Arată în mod
concret măsurile pe care d-ta le-ai luat în
acest sens ?

Răspuns: Da, în procesele verbale de interogatoriu
anterioare am arătat că în cadrul B.C.I.-ului,
în sectoarele pe care le-am condus am luat
o serie de măsuri ce au dus la sabotarea
investițiilor. Măsurile pe care le-am luat în
cadru B.C.I.-ului și care au dus la sabotarea
investițiilor sunt: Am cerut în mod obligatoriu
pentru deschiderea finanțării ca ministerele
să depună la Centrala Banii copie certificată
după planul anual de investiții; anexa unu
prevăzută de instrucțiunile H.C.M. 1113/949 care

Îscălitura,

Eugen Mendel

Urmare: cuprindea: împartirea obiectelor după
destinație și copii certificate după divizele
aprobate. Intreprinderile beneficiare de
investiții erau obligate să depună la
sucursalele și agunțiile buncu o cerere
pentru deschiderea financiară; copie certificate
depa divizele aprobate; contractele de
antepriză în cazurile când lucrările se
executau în antepriză; Anexo № 2 prevăzută
de instrucțiunile H.C.M. 1113/1949 care cuprindea:
datele obiectelor și cheltuielile, costul lor
total; cât și-a executat până la începutul
anului și cât se execută în anul respectiv
împartit pe structură (construcții, montaje
și instalații). Până la jumătatea lunii
octombrie 1951 divizele care se depuneau
de ministere la Centrul B.C.T. se verificau
din punct de vedere tehnic de către
ingineri și arhitecți diviziei Controlului
tehnic, -divizie ce a luat ființă în B.C.T.
în primăvara anului 1951, înainte de
înființarea acestei divizii în Centrul
B.C.T. divizele depuse de ministere
nu erau verificate din punct de vedere
tehnic ci numai sub aspectul formal
al încadrării în plan și al caracterului
de investiții al lucrărilor. Această
verificare am dispus să se facă la
diviziile de finanțare sistem ce l-am aplicat
și după luna octombrie 1951. Deci am pretins
depa rinduri de divize; unul la centrul
de către ministere și unul la sucursale

Iscaitura,

Eugen Brudel

Urmare: si agenti de catre intreprinderi (dubla documentatie). Acest procedeu este o metoda aplicata de mine care a dus la frinarea investitiilor prin: intirzirea deschiderii finantorilor, acordari avansului legal pentru organizarea santierelor si deci la intirzirea deschiderii santierelor.

Ministerul Finantelor impreuna cu conducerea B.C.J.-ului si deci cu mine, a elaborat instructiunile de aplicare a H.C.M. 1113/949, aceste instructiuni au fost redactate confuz (o parte din prevederile acestor instructiuni) si pe care eu le-am aplicat, iar alte prevederi nu le-am respectat lucru ce a dus la frinarea investitiilor intrucit am pretins de la ministere si intreprinderi documentatie completa si amonuntita pe care ministerele si intreprinderile in conditiunile tehnice existente atunci nu le-au putut face la timp pentru deschiderea finantorilor; Am pretins dubla documentatie si am centralizat verificarea devizelor la Entala B.C.J. Unele prevederi din instructiunile H.C.M. 1113/949 nu erau aplicabile la acea data nefiind create conditiunile in ce priveste planificarea investitiilor, intocmirea documentatiei tehnice, prin faptul ca eu le-am aplicat am frinat inuutilitate, stiut era si faptul ca in sectorul proiectarii lucrarilor noi nu ajunsesem la stadiu in care sa fi fost intocmite proiectele tehnice si devizele generale ale marilor santiere

Urmare: denumite mai tirziu lucrări peste limite,
totusi prin instructiunile la H.C.M. 1113/1949 n-a
repetat fără nicio precizare dispozitiunea
din H.C.M. 1113/1949 că devizale cu o valoare
de peste 50 milioane lei se aprobă de
consiliul de Miniștri. Devizale se întocmeau
fractionat iar unitățile băncii primire
instructiuni dela mine să sisteze finanțarea
când constată că valoarea lucrării ate
de peste 50 milioane lei și devizale
nu au fost aprobate de Consiliul de
Miniștri. Fără ca aceste unități să aibă
posibilitatea să verifice căre valoarea
totală a lucrării, ceea ce dădea loc
la confuzii și la posibilitatea sistării
nejustificate a finanțării. De alt fel chiar
în formularul anexei № 2 la instructiunile
H.C.M. 1113/1949 se vorbește în coloana
treia de devizul aprobat anexat la
proiectul tehnic, adică de fapt de devizul
general când nu există în întreaga
țară nici-un creșterea de viză și nici
'măcar de viză pe obiecte în toate
cazurile, iar devizale pe categorii de
lucrării se întocmeau în foarte multe
cazuri concomitent cu executarea lucrărilor
sau chiar după terminarea lor, în
acest fel anexa № 2 era o formalitate imposibil
de îndeplinit după forma cerută de
instructiunile H.C.M. 1113/1949 exemplul de frizare
în urma acestei situații este la lucrările Canalului.

Eugen Kruze

13

Urmare: Deosemeni cu imprejurii cu Paza Gheorghe
si Jon D. Jon; acest Livereanu si Iopciu Artur am
organizat B.C.T.-ul pe o baza de controlum
diferel pino in anul 1950 toti inspectori au
fost concentrati in Centrala bancii atat cei
tabulari cit si cei contabili. Am improvisat
succursalele si nu le-am organizat ea de
exemplu succursala B.C.T. Constanta care
avea ca sarcina sa finanteze lucrările
Conatului care avea doar cinci oameni:
adica director, sot contabil, inspector, cozier
si ingrijitoare cu aceasta a urut conducerea
Leinikerului de Finante si conducerea B.C.T.-ului
princa care eram si eu sa finantam
lucrările conatului. Controlul a fost facut
cu mari ratizari cind bozul era in
toi si se produseseva deja pagube mari
pentru Economie. Am concentrat in Centrala
B.C.T. ingineri prin acest controlum si prin
lipsa de organizare a unitatilor exterioare,
cu cit si cei talti ce au fost parte din
conducerea B.C.T.-ului si in special WELZ
ICAN ne-am creiat singure motive ea
sa cerem dubla documentatie si sa
organizam controlul acestia in centrala
B.C.T. In general cu cit si cei talti
conducători ai B.C.T.-ului si in special
WELZ Ioan am dus o politica de
frinare a investitiilor prin: nerespectarea
termenelor legate de deschiderea finantelor;
neacordind avansurile necesare la
lucrările executate in regia mixta; nu am

Urmare: Intocmit un plan de credite pentru
intreprinderile de constructii si am tergiversat
solutionarea cererilor ministrelor si
intreprinderelor. In cerere priveste faptul
ca nu am respectat termenul legal de
deschiderea finantărilor, arat ca atat eu
cit si WEISS IOAN am interpretat in mod
dubios articolele 8, 10 si 12 din instructiunile
de aplicare a H.C.M. 1113/1949 care nici
nu se potrivesc in totul cu textul hotărârii
cerind sistemul dublei documentatii si al
verificării tehnice in centrala. Articolul
7 din H.C.M. 1113/1949 prevede ca B.C.J.
este obligata sa verifice in maximum
3 zile de la primirea lor toate actele
indicate la articolul 6, adica atat cele
depuze de ministere la centrala cit si
cele depuse de intreprinderi la sucursale
si agentii. Prin instructiunile la H.C.M. 1113/1949
actele indicate la articolul 6 din H.C.M.
1113/1949 au fost impartite in doua categorii
(articolul 8) cele ce se depun la sucursale
si agentii si articolul 10 cele ce se depun la
centrala, iar in articolul 12 din instructiuni
se arata contrar articolului 7 din hotărâre
ca numai actele indicate la articolul
8 se verifică la sucursale si agentii in
termen de 3 zile adaugind ca finantarea
se face numai daca ele sunt conforme
cu planul de investitii si cu normele bonii.
Prin instructiunile date de mine am dispus

Eugen

114
Urmare: unitatilor bancii sa nu deschida finantarea
decit dupa primirea dela centrata a devizelor
verificate. Ori verificarea devizelor in
centrale B.C.J. s-a facut in mare
majoritate in termen de peste 3 zile
pe care se mai adauga timpul de
expediere prin posta si termenul conform
instructiunilor date de mine ca sa deschida
finantarea. Aceasta metoda aplicata de
mine in timpul cit am fost directorul
sectorului finantarii a provocat intirzieri
mari in deschiderea finantarii, acordarea
avansurilor si deschiderea pontiereilor. H.C.M.
1113/149 la capitolul controlul investitiilor
nu prevede ca succursalele si agentii la
B.C.J. sa confrunte inainte de deschiderea
finantarii documentatia depusa de
intreprinderi cu ocea primita dela centrata.
In instructiuni inso la articolul 49 se prevede
aceasta obligativitate, desi hotaririle a
fost interpretata durmavoi de mine cit si
de Weisz Ioan prin instructiuni, iar instructiunile
au fost interpretate rigid de mine unde sub
ocel paravan am creiat posibilitatea
(adica prin faptul ca am introdus impuneri
cu Weisz Ioan controlul in centrata) de a
sa intirziea deschiderea finantarii. Deoremani
eu si Weisz Ioan nu am aprobat majorarea
avansului pentru achizitionarea de materiale
desi erau la fel de necesare ca si la
lucrările executate in intrepriza. Aceasta
a dus la trecerea in restanta a exercitiilor

Urmare: de plata a furnizorilor de materiale contribuind la blocarea conturilor acestora si la blocarea in lant a conturilor de decontare. Am intruziat cu solutionarea cererilor ministerelor si intreprinderilor ex: la D. G. C. (Directia Generala a Comodului) unde am intruziat eu acordarea avansului special, in faptul ca B.C.D.-ul a fost organizat pe o baza centralista (de mine si ai oritatii mei sus) cererile intreprinderilor erau trimise la centrala pentru a primi o aprobare formală (ex: cererile pentru majorarea avansului la lucrările in regie.) In afară de aceste am dat dispozitii prin circulare unitatilor exterioare ale B.C.D. dispozitii ce erau confuze si contradictorii cu dispozitiunile legale lucru ce a fost ca unitatile exterioare B.C.D. sa nu stie cum sa lucreze, producind perturbări in mersul lucrărilor de investitii.

Intrebare: D-ta stiai ca in urma luării acestor masuri va fi frinata realizarea planurilor de investitii?

Raspuns: Da, eu stiam ca in urma luării măsurilor pe care le-am oritat mai sus realizarea investitiilor va fi frinata, cu toate aceste măsurile oritate de mine, luote de mine la B.C.D. le-am aplicat intarnai lucru ce a dus la frinarea investitiilor, eu am rezultat de citeva ori conducerea

Eugene Mădăruț

Urmare:

Ministerului de Finante ca prin aplicarea
masurilor luate de mine duc la primirea
investitiilor, iar conducerea Ministerului de
Finante nu a luat nicio masura si
ne raspunde la sesizari ca nu aplicam
H.C.U. 1113/1949 si instructiunile ei de aplicare,
eu ma fac vinovat de faptul ca am
interpretat in mod dumonos H.C.U. 1113/1949
prin instructiuni, iar instructiunile in mod
rigid, aplicand masurile eritate mai sus
pina la data cand am fost arestat,
eu stiam ca daca aplic aceste masuri
investitiile nu se realizeaza si se frueaza,
pe langa mine in primul rind se mai
face vinovat si Weisz Joan ce a fost
director general al B.C.D. ului. Toate
aceste masuri descrise mai sus de
mine si luate de mine si de restul
conducerii B.C.D. au dus la tobotarea
economiei Nationale, lucru de care eu
am stiut si a stiut si Weisz Joan si
restul conducerii B.C.D. si a Ministerului
de Finante intrucat aceste masuri au
fost luate de mine pe de o parte, iar
pe de alta parte de Weisz Joan si conducerea
B.C.D. si a Ministerului de finante.

Intrebare: Cu ce persoane ai mai discutat
aceste probleme si cand inainte de a le
pune in practica sau dupa aceea?

Raspuns: Eu am discutat despre aceste
probleme inainte de a le pune in practica
cu urmatoari: Jela infintarea B.C.D. am discutat

Urmare: cu faptul director conducător al B.C.I.-ului
PAZE GHEORGHE, după el a venit ca director
conducător IOAN D. IOAN și cu acesta om
discutat în mai mică măsură despre
aceste probleme. Pe acesta la schimb
OCTAV LIVEZEANU cu care deosemeni om
discutat despre unele probleme pe care
le aplicăm și care duc la frînarea
investițiilor și om discutat și cu fostul
director general al B.C.I.-ului și
când om fost arestat și nume cu WEISZ
IOAN cărui i-am arătat toate aceste
probleme, tot cu WEISZ IOAN om căzut
de acord să centralizăm verificarea
devizelor în Centrul B.C.I. și
înființarea diviziei Controlului tehnic
punând ca șef al acestei divizii pe
CRISTOLOVEANU VIRGIL, aceasta divizie
a fost înființată în primăvara anului
1951 și prin acest sistem care a durat
până la jumătatea lunii octombrie 1951
om interzis dechiderea finanțării,
altfel că și avansul legal de 15% a fost
acordat cu mari restricții și acesta nu
era cum prevedea H.C.M. 1113/1949, adică
să fie acordat la valoarea întregii lucrări
și pe întreg anul și l-am acordat în
trimestre, în acest fel organizarea și dechiderea
contractelor a fost interzisă lucru ce
a făcut ca planul de investiții
să fie finant și nu realizat.

Eugen Munteanu

Urmare: Cu toti acestia eu am discutat in birourile lor atunci cind ei au functionat ca directori conducatori, In afara de acestia trebuie sa mai arat ca i-am spus si lui JOAN GHEORGHE MAURER, ca in cadrul B.C.J.-ului prin aplicarea unor metode pe care le-am aratat mai sus in prezentul proces-verbal de interogatoriu se duce la primirea investitiilor si deci la sabotarea economiei Nationale; Maurer mi-a spus ca arata conducerea Ministerului de Finante si Partidului, acest lucru eu i l-am aratat lui Maurer in cursul anului 1951 la el in birou sa petrecut acest lucru, aceasta discutie am avut-o numai eu cu el. Cu toate ca el mi-a spus ca nu realizez Partidul eu nu am realizat Partidul si am continuat cu aplicarea acestor masuri pina la data cind am fost arestat (Mai 1952.)

Intrebare: Precizeaza care a fost pozitia fiecarei persoane in parte atunci cind ai discutat despre aceste probleme?

Raspuns: Cu SAZE GHEORGHE am discutat despre aceste probleme in toamna sau sfirsitul anului 1948, in biroul lui unde el mi-a spus ca va lua masuri, el nu a luat nici-o masura si a cotit pina

Fuga Aurea

Urmasare: la urmasi de acord cu masurile
luate de mine si mi-a spus ca sa
le aplic intormai. Cu IOAN D. IOAN
am discutat despre problemele de
mai din in biroul lui la care
mi-a spus ca sa aplic intormai
H.C.M. 1113/949 si instructiunile ei de
aplicare, aceasta discutie a avut loc
in toamna¹⁹⁴⁹ inceputul anului 1950.
Cu OCTAV LIVEZEANU am discutat
in cursul anului 1950 si chiar in
anul 1971 la inceput in biroul lui
care deasemenea mi-a spus sa
aplic H.C.M. 1113/949 si instructiunile
si de aplicare. Cu WEI2 IOAN
in ofera de faptul ca am discutat
aceste probleme cum cazut eu el
de acord sa infirtam controlul
devizelor centralizat in B.C.V. prin
infirtarea Diviziei controlului Trebur.
WEI2 IOAN mi-a spus ca sa aplic
aceste masuri pentru ca asa spune
H.C.M. 1113/949 si instructiunile ei de
aplicare, i-am oritat ca daca le aplicam
prinam realizarea investitiilor, iar conducerea
Ministerului de Finante ind a facit instructiunile
de aplicare a H.C.M. 1113/949 a stut de face
asa ca trebuie sa le aplicam mai de parte
acestea mi-a spus WEI2 IOAN mie.

Dupa ce am atit prezentul proces verbal de interogatori
cuvint cu cuvint si nu am convins ca corectitudinea celor declarati
de mine pe marea si il remuelf Arrestat L. Urean

Anotator
L. Urean
11/2/1950

217

Proces-Verbal de interogator

Invinuit (~~denotor~~) MENDEL EUGEN, născut la 29 octombrie 1898,
în semnificația, de profesie avocat, fost director la B.C.I., cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu în București, Șoseaua Cotroceni Nr. 9.

la data _____ 1954

Localitatea București

Interogatoriul a început la ora 7 și 30 min.

s'a terminat la ora 12 și 00 min.

Intrebare: În procesele verbale de interogatoriu anterioare
ai recunoscut că în cadrul B.C.I.-ului respectiv în
sectoarele de activitate pe care le-ai condus ai
luat o serie de măsuri ce au dus la sabotarea
investițiilor. Proba în mod concret măsurile pe care
d-ta le-ai luat în acest sens?

Răspuns: Da, în procesele verbale de interogatoriu
anterioare am declarat că în cadrul B.C.I.-ului
am luat o serie de măsuri ce au dus la
sabotarea investițiilor acestea au fost: Am organizat
B.C.I.-ul pe un principiu centralist, ca toate deciziile
de funcționare să se facă de către Centrala B.C.I.
centralizat, ca acordarea și administrarea
creditelor până la apuzarea lor să fie tot
centralizate. Acest sistem centralist a fost menținut
și aplicat de mine în Centrala B.C.I. până în
luna mai 1952 când am fost arestat, H.C.M. nr. 112/19

Semnătura,

Eugen Mendel

Urmare: prevedea decentralizarea adică deshidratarea de finanțări să se facă cât mai aproape de sursiere, deci descentralizat. Faptul că eu am menținut acest principiu centralist și după apariția H.C.M. nr. 1113/949, mă face vinovat de faptul că nu am respectat prevederile H.C.M. nr. 1113/949 lucru ce a dus la robotizarea investițiilor. Prin menținerea acestui principiu centralist de către mine deshidratarea finanțării lucrărilor care se execută pe toată suprafața țării se făcea centralizat, am căutat în acest fel să creșteresc greutatea financiară întreprinderilor de construcții, acest principiu centralist a cauzat grave prejudicii economiei naționale. O altă măsură luată de mine prin interpretarea de către mine a H.C.M. nr. 1113/949 în mod durmănos a fost aceea că am pretins două rânduri de documentație (dubla documentație), documentația pretinsă de mine ducea la mari întârzieri în deshidratarea finanțării, în acordarea și întreprindere a avansurilor și ca consecință a acestui lucru la întârzierea organizării și dezvoltării sursierelor. De asemenea eu am întârziat deshidratarea finanțării și prin faptul că am centralizat verificarea deizelor la Centrala B.C.I. Împreună cu WEISS IOAN fost în acel timp director general la B.C.I., lucru ce a dus la mari întârzieri în deshidratarea finanțării investițiilor. — Art. 7. din H.C.M. nr. 1113/949 prevede

Semnătura,

Eugen Mucur

Urmare: ca B.C.I. este obligata sa verifice in maximum 3 zile de la primirea lor toate actele indicate la art. 6, adica atat cele depuse de ministere la centrala cit si cele depuse de intreprinderi la sucursale si agentii. Prin instructiunile la H.C.M. 1113/1949 actele indicate la art. 6 adica atat cele depuse de ministere la centrala cit si cele depuse de intreprinderi la sucursale si agentii, ^{prin} instructiunile H.C.M. 1113/1949 actele prevazute de art. 6 din H.C.M. 1113/1949, au fost departite in doua categorii art. 8. cele ce se depun la sucursale si agentii si art. 10 cele ce se depun la centrala, iar in art. 12 din instructiuni se arata contrar art. 7 din hotarare ca numai actele indicate la art. 8 se verifica la sucursale si agentii in termen de 3 zile adaugand ca finantarea a face numai daca ele sunt conforme cu planul de investitii si cu normele bancii. Eu am dat dispozitii unitatilor bancii sa nu deschida finantarea decit dupa primirea de la centrala a devizelor verificate, ori verificarea devizelor in centrala sa facut in mare majoritate in termen de peste 3 zile la care se mai adauga timpul de expediere prin posta. Nici din textul H.C.M. 1113/1949 si nici din textul instructiunilor nu reiese obligatiunea pentru banca de a verifica devizele la centrala. Cu toate acestea eu si WEISZ IOAN am controlizat verificarea tehnica a devizelor in centrala B.C.I. provocand in acest fel intrereri mari in deschiderea santierelor. Deasemenea H.C.M. 1113/1949

adăugat
si Hotarare
consistenta
marea
8/1

Urmasare: la capitolul "controlul investitiilor" nu prevede
ca sursele si agentii B.C.I. sa consulte
mai intai de deschiderea finantarii documentatia
de la intreprinderi cu aceea primita de la
Centra B.C.I. In instructiuni nr. 10 la art 49
se prevede aceasta obligativitate, eu am
interpretat din noues H.C.M. 1113/1949 prin
instructiuni, iar instructiunile le-am interpretat
cand cum am vrut eu si Weisz Ioan, urmand
in acest fel prin introducerea controlului
tehnic in Centra mijlocul de a se intarzi
deschiderea finantarii investitiilor. Intarzierea
deschiderii finantarii in mod imperit facea
ca si avansurile legale venite executantilor
sa le acord eu intarziere, ceea ce avea
ca urmare urmarita de mine deschiderea
cu intarziere a contractelor din lipsa fondurilor
pentru organizarea contractelor si pentru aprovizionarea
cu materiale. De aceea intarzierea deschiderii
finantarii, a dus la trecerea in restanta
a cererilor de plata ale furnizorilor,
creind in acest fel greutati financiare
care au mers pana la blocarea
conturilor. Din cauza nedeschiderii la timp
a finantarii si din intarzierea decontantilor
sau blocat conturile atat la titularii de
investitii cit si la intreprinderile de constructii,
acestea au avut urmatoarele consecute:
neaprovizionarea la timp a contractelor
cu materiale de constructii si utilaje.
Blocajul conturilor a-a repercutat si asupra

Observatie: Fiecare pagina a procesului-verbal se iscaleste de catre invinuit sau de catre
ultima pagina si de catre anchetator.

Eugen Ionescu

219

Urmare: celorlalte intreprinderi creind greutatea
financiare ea - neaprovizionarea, cu
materii prime la timp, neplatita salariilor
la termen din lipsa de disponibil in
cont, nerealizarea sarcini de reducere a
pretului de cost. Executarea formala a
controlului preventiv si concomitent precum
si neactualizarea datilor de seama a
intreprinderilor de constructie si a tutelanilor
de investitii au avut drept consecinta slabirea
gospodariei socialiste la intreprinderile
de constructie. Neelucotarea la timp a
materialelor care se reflecta in blocajul
conturilor cu repercursiunile orastate de
mine mai sus. Am dat dispozitii prin
circulari unitatilor B.C.I. confuze si
contradictorii cu dispozitiunile legale
prevazute in H.C.M., lucru ce a fost
ca neursalele si in general unitatile
exterioare ale B.C.I. sa nu ste cum sa
lucreze producindu-se perturbari in mersul
lucrurilor de investitii - intarzieri dela finantare
- sau lipsit intreprinderile de constructii cu mijloacele
necesare pentru executarea lucrurilor de investitii
Nu am acordat intreprinderilor de constructii
avansul legal de 15% la valoarea lucrurilor
pe intreg anul. Multe lucruri sau patrecut
din cauza dispozitiunilor date de mine
in problema investitiilor prin care am urmarit
frinorea realizarii investitiilor.

Tuturare: O-ta stiai ca in urma luarii
acestor masuri va fi frinosta realizarea planurilor de

Urmare: investitii?

Răspuns: Da, eu știu că în urma luării acestor
măsură, adică a măsurilor pe care le-am ordonat
mai sus și în procesele verbale de interogatoriu
anterioare realizarea investițiilor va fi frunzită.
Aplicarea în mod dușmănos de către mine
a H.O.M. nr. 3/1949, nerespectarea de către mine
a termenului legal de deschișterea de
finanțării a dus la sabotarea investițiilor
deoarece întârzierea deschișterii finanțării
a dus la neînceperea, îneterminarea
la timp a lucrărilor sau la începerea
lucrărilor înainte de deschiderea finanțării
lucru ce a dus la blocarea conturilor.
Un rol important în sistemul de finanțare
al întreprinderilor de construcții îl au creditul,
pe termen scurt, deoarece desfășurarea negocierii
a procesului de producție din cursul unui
an nu permite numai folosirea mijloacelor
normale în perioadele de vîrf de
producție. Pînă în anul 1957 M.F. nu stabilise
un sistem de finanțare a întreprinderilor
pe bază de credite pe termen scurt. În
anul 1951 sa rezolvat numai parțial
această problemă deoarece pe de o parte
am pus condiții grele de care natura
incît folosirea creditelor să nu se facă
decît cu mare greutate. Sistemul practicat
avea defecțiuni de exemplu - am prevăzut
stabilirea cuantumului de împrumut în
funcția de valoarea înregistrată pe contul

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către învinut sau martor iar
ultima pagină și de către anchetator.

Eugen Meudel

Urmare: de baracamant al intreprinderilor fero
sa arat ca trebuia scozuta valoarea
baracamantelor care s-au amortizat.

Creditele pe termen scurt ce le-au acordat
in anul 1951 in plus cand au fost creat
nu au ajutat intreprinderile pentru ca, eu
am cautat sa intarziu trimiterea planșoanelor
de credite ex: planșoanele pentru triu.

În 1952 le-au trimis la cursala
B.C.I. Bucuresti in martie 1952
cazul intreprinderii "Electro-montaj".

Creditele ce le-au acordat nu au
fost intrebuintate pentru aprovizionarea
cu materiale in marea lor majoritate
au servit pentru compensarea creditelor
vechi restante, (cazul intreprinderii 19 instalati).

Am pus conditii greoase intreprinderilor
ca sa depuna o nitiuatie a garantiilor
extrase din date contabile care sa nu
fie mai vechi de 10 zile, prin circularea
156/171 din 1 iunie 1951. Aceasta conditie
era foarte greu de indeplinit deoarece
intreprinderile aveau un numar mare
de pontiere raspindite in toata tara si
centralizarea tuturor datelor necesita
un timp cu mult mai mare, decum
putinele intreprinderi puteau obtine credite.

In felul aratat mai sus de mine un-am
dus activitatea la B.C.I. activitate ce a
dus la finantarea investitiilor intreprinderile de
constructii au avut aproape tot timpul conturile
bloate de cereri de plata restante astfel ca le-a di

Urmare: decembrie 1971 situatia era camu in
felul urmatoar: Intreprinderea „Turgo-Lombria”
Bucuresti, avea contul blocat de un
numar de peste 500 cereri de plata restante
in valoare de peste 118 milioane lei.
Intreprinderea Electro-montaj avea contul
blocat de peste 350 cereri de plata
restante in valoare de peste 280 milioane lei.

Creditile ce le-au acordat nu au
ajutat la usurarea situatiei financiare
a intreprinderilor de executie si nefiind
legate de conditiunile specifice ale
intreprinderilor, le-au dat cu mari intrergeri
si in conditiuni greu de indeplinit avand
ca rezultat o situatie financiara si
mai grea pentru constructori. Prin dispozitiunile
date de mine prin circulari creioane greutati
in sistemul de finantare datorita dispozitiunilor
ce le dadeam in conformitate cu legea
si din cauza ca de multe ori reveneau
prin alte circuli asupra dispozitiunilor
date de mine in acest fel in curaj sau indisciplina
financiara de exemplu cu circulara 9/9/8
din 16 ianuarie 1971. Circulara ce a ocupat
Obiectele facute de intreprinderi dela disciplina
de plan si de deviz. Aceste doua reveniri si
contraziceri de circuli au produs greutati
si confuzii la intreprinderile finantate
in privinta felului cum trebuie sa
procedeze pentru finantarea lucrarilor
in continuare. Acesti sunt unele circuli

Observatie: Fiecare pagina a procesului-verbal se iscaleste de catre invinuit sau martor iar
ultima pagina si de catre anchetator.

Eugen Mucel

Urmasare: dote mine din coro se vede felul
cum eu am pus o presiune în realizarea
investitiilor, circulații ce au pornit de la
mine intrucat eu am condus sectorul
finanțării investițiilor. Despre circulații am
arătat și în alte procese-verbale.

Intrebare: Cu ce persoane ai mai
discutat aceste probleme (măsurii) și când
maieste sau te pune în practică sau
după aceea?

Răspuns: Eu am discutat aceste măsuri mai
mult cu fostul director general al B.C.I.
anume Weisz Ioan. Trebuie să arăt că
attit cu și Weisz Ioan ne-am creat
singuri motive de a centraliza la Centrală
B.C.I. verificarea devizelor tehnice lucru
ce ducea la mari întârzieri în deslușirea
finanțării investițiilor lucru ce a provocat
grave prejudicii economiei Naționale. Eu
rememorez că întreg sistem financiar
aște greșit și că duce la sabotarea investițiilor
și i-am arătat acest lucru și lui Weisz
Ioan, propunându-i ca să ne ocupăm la
maximum cu toate măsurile de legi
pentru ca atunci când nu se mai poate
continua cu acest sistem, când partidul
ce costă pe cei vinovați să nu fim
trăși la răspundere. În sectorul condus
de mine prin acțiunile întreprinse de mine am sabotat
investitiile.

Prezentul R.V. de Interogatori după ce l-am citit revizuit
cu acuzat și am constatat că cele scrise corespund celor declarate verbal de mine și
motiiv și el acuzat propriu.

Arhivator
și-alec...

Semnătura.
Engel Klaus

222

2.

Proces-Verbal de interogator

Invinuit (~~nume~~) MENDEL EUGEN, născut la 29 octombrie 1908
în Sighișoara, doctor în drept, fost director la B.C.I. de
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
naționalitate avreă, cu ultimul domiciliu în București Șos.
Cotroceni nr 9.

20 octombrie 1954

Localitatea București

Interogatoriul a început la ora 8 și 15 min.

s'a terminat la ora _____ și _____ min.

Intrebare: Ți se prezintă un document, ce reprezintă
acesta ?

Răspuns: Documentul care mi se prezintă este circulara
cu nr 15/15/14 din 29 ianuarie 1951 dată de Centrala
B.C.I. (necursurilor, agenților și secțiilor de investiții
B.R.P.R.). Această circulară cuprinde dispozițiile
date de fostul director conducător al centralei
B.C.I. Octav Livezeanu, privind problema
"că finanțarea în continuare a lucrărilor nedeterminate
în 1950 se face în limita devizului aprobat
și în limita poziției din planul pe 1950 care
nu poate fi depășită."

Intrebare: Ți se mai prezintă un document. ce reprezintă
acesta ?

Răspuns: și acest document este o circulară cu
nr 34/38/34 din 2 martie 1951, dată de Centrala
B.C.I. către unitățile exterioare (necursurilor
și secțiilor de investiții B.R.P.R.). Această circulară

Semnătura,

Eugen Mendel

Urmare: cuprinde dispozițiunile date de mine în următoarea problemă "Finanțarea investițiilor începute în anul 1950, unde prevedea că lucrările de investiții ce se execută pe baza de proiecte și devize prevăzute în planul pe 1950 și determinate până la 31 decembrie 1950 se vor finanța în continuare până la valoarea devizelor legal scrise și aprobate indiferent dacă lucrările aste sau nu prevăzută în planul pe 1951, indiferent de stadiul în care se află lucrările, iar plafonul de finanțat nu este limitat de plafonul planului pe 1950." Această circulară constituie o revenire la dispozițiunile cuprinse în circulara anterioară nr 15/15/44 din 29 ianuarie 1951.

Întrebare: Îi se mai prezintă încă un document, ce reprezintă acesta?

Răspuns: Și acest document ce mi ai prezenta este o circulară cu nr 43/48/44 din 19 martie 1951, dată de Centrala B.C.I. către unitățile ațerișoare (succursalelor și secțiilor de investiții B.R.P.R.). Această circulară cuprinde dispozițiunile date de mine în problema "lucrările determinate până la 31 decembrie 1950 și recuprinse în planul pe 1951 se pot continua până la limita devizului aprobat fără a se depăși valoarea din planul pe 1950." Și la această circulară se constată că au om revenit din nou la dispoziția deja dată anterior, cu nr 34/38/34 din 2 martie 1951.

Întrebare: Aceste trei documente privesc aceeași problemă?

Semnătura,

Eugen Henescu

Urmasre: Răspuns: Da, aceste trei documente ce mi le-a prezentat ancheta privesc aceiași problemă.

Întrebare: Dispozițiile sunt aceleași?

Răspuns: Nu, dispozițiile din documentele ce mi le-a prezentat ancheta nu sunt aceleași cu toate că aceste documente privesc aceeași problemă.

Spre exemplu circulara nr 34/38/54 din 2 martie 1951 privind finanțarea investițiilor încapute în anul 1950, prevede că lucrările de investiții ce se execută pe baza de proiecte și de vite prevăzute în planul pe 1950 și determinate până la 31 decembrie 1950 se vor finanța în continuare până la valoarea devizelor legal întocmite și aprobate indiferent dacă lucrările acestea sau nu prevăzute în planul pe 1951, indiferent de stadiul în care se află lucrările, iar plafonul de finanțat nu este limitat de plafonul planului pe 1950. Aceasta circulară constituie o revenire la dispozițiile cuprinse în circulara anterioară nr 15/16/54 din 29 ianuarie 1951 amintită de odon Livezeanu care prevedea că finanțarea în continuare a lucrărilor determinate în 1950 se face în limita pozitiei din planul pe 1950 care nu poate fi depășită. Prin circulara 34/38/54 din 2 martie 1951 am încercat să impun disciplina financiară și de plan deoarece am dispus ca în perioada scursă până la introducerea lucrărilor determinate în planul pe 1951 să poată fi depășite limitele planului aprobat pe anul 1950. Ulterior prin circulara nr 43/48/54 din 19 martie 1951 am revenit asupra dispozițiilor deja date de mine prin circulara din 2 martie 1951 în sensul că

Urmare: lucrările nedeterminate până la 31 decembrie 1950 și ne cuprinsă în planul pe 1951 se pot continua până la limita devizului aprobat fără a se depăși valoarea din planul pe 1950. Și această circulară a creat confuzii deoarece inițial am dispus ca finanțarea acestor lucrări să se facă, fără ca să prezintă dacă trebuie sau nu să existe intradue în bancă proiect și devize pe anul precedent și fără a mă limita la plafonul poziției de plan pe anul 1950, lăsând în acest fel ca se înțelege că se poate finanța câtorva dar să nu depășească acest plafon. Această circulară se mai ocupa și de lucrările nedeterminate care se găseau în faza finală făcând în acest fel să se interpreteze că celelalte lucrări n-or putea fi continue decât după introducerea lor în planul pe 1951. De asemenea prin această circulară nu dădeam nicio dispoziție (explicație) asupra tehnicii de finanțare. Cei care am arătat până acum despre aceste trei documente ce mi-au fost prezentate de arhivă dovedesc că eu am putut o frână în realizarea investițiilor. Menționez că din aceste documente nu rezultă și faptul că eu reveneam de multe ori asupra dispozițiilor deja ce erau date lucru ce ducea la greutate și perturbări în mersul lucrărilor de investiții, dispoziții contradictorii ce creau confuzii întreprinderilor finanțate în privința felului cum trebuie

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către învinut sau martor iar ultima pagină și de către anchetator.

Fuzin, Lucian

Urmare: să precedeze pentru finalizarea lucrărilor în continuare.

Întrebare: Ți se prezintă un alt document ce reprezintă acesta?

Răspuns: Documentul care mi se prezintă este o circulară cu nr 9/9/8 din 16 ianuarie 1951, dată de controlul B.C.I. către unitățile exterioare (succursalelor și secțiilor de investiții B.R.P.R.). Această circulară cuprinde dispozițiile date de mine în următoarea problemă "Întreținerea dosarelor cu cererile de plată restante la 25 ianuarie 1951 conform H.O.M. nr 5/1951. Prin această circulară am încurajat indisciplina financiară pentru faptul că am dispus ca întreprinderile să depună la B.C.I. memorii neconfirmate de organul tutelar prin care întreprinderile justifică pe proprie răspundere executarea de lucrări de investiții în 1950 fără respectarea dispozițiilor legate. Prin dispozițiunea dată de mine prin această circulară am călcat dispozițiunile art. 1 din H.O.M. nr 5 din 1951 care prevede că "întreprinderile și organizațiile economice și de stat, precum și instituțiile de stat, sunt obligate să introducă până la 25 ianuarie 1951 cereri de plată la B.C.I. pentru toate investițiile executate până la 31 decembrie 1950, indiferent dacă au fost sau nu prevăzute în plan dacă și-au întocmit sau nu proiecte și devize pentru ele, ori sau depusit prevederile din deviz."

Întrebare: Ți se prezintă încă un document ce reprezintă acest document?

Urmare: Răspuns: Documentul care mi se prezintă
 este circulara nr 156/171 din 21 iunie 1951, dată
 de centrala B.C.I. către unitățile exterioare
 (conducătorilor, agenților și secțiilor de investigații
 B.R.P.R.) privind dispoziții noi date de mine
 în următoarea problemă: "Situatia garanțiilor
 a întreprinderilor pentru obținerea de credite."
 Prin această dispoziție dată de mine am
 pus condiția ca să se îndeplinească condițiile
 cerându-le să depună o situație a garanțiilor
 care să nu conțină date contabile mai vechi
 de 10 zile. Această condiție era greu de
 îndeplinit deoarece întreprinderile aveau un
 număr mare de schimburi răspândite în
 toate țara și centralizarea tuturor
 datelor necesita un timp cu mult mai
 mare, de aceea puține întreprinderi puteau
 obține credite. Întreprinderile de construcții
 au avut aproape tot timpul conturile
 blocate de cereri de plată restante. De exemplu
 întreprinderea "Energia Construcții", "Electromontaj",
 și Secția Construcții Casa Scutului" etc. Creditul
 ce s-a fost acordat nu era ajutat la urmasa
 situației financiare a întreprinderilor de acest
 și nu fiind acordate la timp și în condiții
 accesibile, întreprinderilor nu au putut să le
 ajute de deblocarea conturilor beneficiind
 de aceste credite nu număr foarte mic
 de întreprinderi.

Întrebare: Ți se prezintă un extras după circulara
 nr 175/191/194 din 4.VII 1951. Ce reprezintă acest extras?

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către învinuit sau martor iar
 ultima pagină și de către anchetator.

Eugen Nicu 27

Urmare: Răspuns: Extremul ce mi-a prezentat este o parte din arhivă. N° 175/192/174 din 4 Iulie 1977 care cuprinde dispoziții date de mine în leg. cu problema „devizelor pentru invertitură tub. 5.000.000 vor fi depuse direct de către f. Populare regionale în dublu exemplar după verificarea lor veti de către f. muncitorească revizuită în exemplar al diviziei centrale B.C.I. spre revizuire.” Aceasta măsură luată de mine este gresită nu are justificare operativă îngreunând munca unităților muncitorești.

Dispozițiile date de mine prin circulațiile menționate în cuprinsul prezentului proces-verbal de interogatoriu sunt în contradicție cu dispozițiile legale prevăzute în H.C.M., lucru ce a făcut ca măsurile și în general unitățile exteroare B.C.I. să nu știe cum să lucreze producându-se perturbări în mersul lucrărilor de investiții. Deosebit de mai poate vedea din aceste documente ce mi-au fost prezentate că de multe ori reveneau asupra altor dispoziții care deja erau date lucru ce făcea ca munca în unitățile B.C.I. în îndeplinirea sa să încalce prost provocând grave prejudicii B.C.I. Cu mare foc vinovat de locați aceste și prin anumiți toată răspunderea după ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu eu și eu și eu și eu acuzat tot cu cele scrise corespund întocmai cu cele declarate verbal de mine pe chestia între totul și și souney propriu.

Auclutător
c. 0016

Semnătura. *[Signature]*

FISA PERSONALA

C.N.S.A.S.

Nr. *24*
80-11

FIȘA PERSONALĂ

Intocmită de Direcția, Serv. Județean *D.S.S.S.*Numele și prenumele: *MENDEL - B - EUGEN*

Cu porecla: _____

Nume fals: _____

Semnătura infractorului: *Eugen Mendel*

Pe infracțiunii: _____

Ocupația: *funcționar.*

Origina socială: _____

Apartenența politică: _____

Avere: _____

Vârsta: *54 ani.*Anul nașterii, comuna, județul, țara: *28.1 - 1898 - Sigișoara.*Ultimul domiciliu: comuna, județul, țara: *București - Șco. Rotoșeni. N. 9.*

Dorințele anterioare _____

Naționalitatea: *Evreu.*Cetățenia: *Rom.*

Religiunea _____

Fotografiat de *VBalea*A fost Cliseul Nr. *3795*

Dactiloscopiat de _____

Starea civilă

Bechit +

Tata

Marina

Mama

Stefana

Sot(ia)

Copii *1*

Rode _____

Expunerea resumativă
a infracțiuniiStudii: *Doctor în drept.*Limba ce posedă: *Rom. Maghiara. Germana.*Situația militară: *II. rezerva.*

Speciaitatea ca infractor: _____

Formula dactiloscopică: _____

FIA

SEMNALMENTELE

1. Talia: m. _____ cm.
f. mic, mic, mijlociu, înalt, f. înalt.
2. Corpolența Bine făcut.
slab, velt, potolită, bine făcut, masiv.
3. Fața { culoarea _____ roz
 forma _____ ovală
culoarea: roză, palidă, brună.
forma: rotundă, ovală, pătrată, plină sau slabă.
4. Fruntea _____ mijlocie
mici: mijlocie, mare, turțită, plină sau slabă.
5. Părul { culoarea _____ sus.
 ondulă, neted, chelie.
culoarea: blond, roșu, castaniu, negru, sur, alb.
12. Semne particulare {
 cicatrice, pigmentări ale
 pielei, tatuaj, fracturi,
 anchiloză, picioare în X
 sau O, ghebos, ampu-
 tări, etc.
6. Ochii _____ kerși
albaştri, cenuși, galbeni, portocalii, castaui deschis,
castaui închis, particularități _____
7. Sprâncene { forma _____ arab.
 culoarea _____
forma: drepte, arcuite, imbinată.
culoarea: se notează când diferă de a părului capului.
8. Nasul { profil _____
 fața _____ rectilini
 piretilin, concav, convex
 drept, undulat, turtit, scobit, etc.
9. Gura _____ mijlocie turtă g. usc.
turtă, mijlocie, mare, buze groase, subțiri, resedăta.
10. Bărbia _____ subțire.
subțire, lată, dublă, cu gropițe.
11. Urechile _____ mijlocii depărtate.
~~subțiri~~ mijlocii, mari, depărtate, lipite, gaurite.

Legături politice	Caracterizări speciale asupra individului

Impresiunile digitale a mâinii stângă

Mare	Index	Mijlociu	Inelar	Mic
				

Zina arestării și comportarea la arestare	Rezultatul percheziției	Antecedente	Condannat
			Prin sentință sau decizie
25-6-1952			
			Locul unde se execută pedeapsa

Observațiuni și note oficiale

Semnătura celui ce a făcut foaia

Sigiliul

Semnătura ofițerului de poliție unde s'a fotografiat și dactiloseopiat

Bala

Sigiliul

Impresiunile digitale a mâinii drepte

are	Index	Mijlociu	Inelar	Mic
				

Științe rezultate din declarațiile sale

Științe rezultate din declarațiile altora

Confruntări

Reconstituiri

Urmare:

Declaratie

Subsemnatul Eugen Muced
născut în 29/8 1898 în Sighi-
șoara fiul lui Bernhard și
Maria de profesie avocat în
ultimul domiciliu în Bu-
curești Jos. Cernoceni nr 9 et III
declară următoarele:

Au voie să stabilesc absolut
nimicului unde, printru sau
cunoaște locul, unde au fost
cercetate, persoanele, care m'au
închisat sau cu care au
reunțit în contact în această
perioadă precum și proble-
mele asupra cărora au fost
cercetate.

Mi se pune în vedere că
nerezpectarea celor de mai
sus înseamnă divulgarea
secretului de Stat ceea
se sancționează conform
Legilor R.P.R. în vigoare.

București în 13 Ianuarie
1955

Eugen Muced

230

Strict Secret
Confidential-Personal

REFERAT

=====

- Cuprinde rezultatul cercetărilor cu privire la MENDEL EUGEN, fost director la B.C.I., arestat la 25 mai 1952.
-

Majun

811/ 3 decembrie 1954

STRICT SECRET

Ex.No.1...

231

REFERAT

- Cuprinde rezultatul cercetărilor cu privire la MENDEL EUGEN, fost director la B.C.I., arestat la 25 mai 1952.

- MENDEL EUGEN - născut la 29 octombrie 1898 în Sighișoara, fiul lui BERHARD și MARIA, de profesie avocat, fost membru P.M.R. provenit din P.S.D., cu ultimul domiciliu în București - Sos.Cotroceni No.9.

MOTIVELE ARESTĂRII :

- MENDEL EUGEN a fost arestat fiind acuzat de următoarele :

- Între anii 1930-1937 a făcut parte din org.sionistă, activând în secția locală Sighișoara.
- Din 1937 până în 1942 a fost președintele Comunității evreiești din Sighișoara, iar din 1942 până la eliberare a fost președintele Oficiului din Jud.Tîrnava Mare - a Centralei Evreilor.
- Din anul 1948 până la arestare, MENDEL EUGEN a funcționat ca director adjunct și director în Banca de Credit pentru Investiții (B.C.I.) El a desfășurat în bancă o activitate de sabotaj în următoarele domenii :
 - A aplicat rigid prevederile H.C.M.1113/949 pretinzând la deschiderea finanțării documentația completă ceea ce nu era posibil din punct de vedere tehnic și astfel a contribuit la nerealizarea planului de investiții.
 - Nu a organizat exercitarea controlului asupra realizării investițiilor (prevăzut în H.C.M.1113/949) contribuind astfel la producerea de pagube.

REZULTATUL CERCETĂRIILOR :

- Între anii 1930-1937 în Sighișoara a făcut parte din secția locală a organizației sioniste fără a avea funcții de conducere.

Din anul 1937 până în anul 1942 a fost președinte al Comunității Evreilor din Jud.Tîrnava Mare.

În anul 1942 a fost numit președinte al Oficiului Judrțean a " Centralei Evreilor ". În această calitate recunoaște că a îndeplinit instrucțiunile primite din Centrală. Din cercetări nu a rezultat că s-ar fi dat la abuzuri sau că în urma unor măsurii luate de MENDEL EUGEN să fi avut de suferit cetățenii evrei din Județ.

Cele de mai sus rezulta din declarațiile sale Vol. I pag.123-132 și 101-102 și din cele ale martorilor GHIINGOLD NANDOR (vol.II pag.99-100), RADU LECCA (vol.II pag.133), GROSMAN ALEX. (vol.II pag.93) și HEINERICH BIAU) vol.II pag.32-47.

Din luna septembrie 1944 până la unificare a fost președintele P.S.D. pe Județul Timna Mare, la unificare a devenit membru P.M.R. dar la verificări, în anul 1950 a fost exclus din Partid datorită trecutului său și a lipsei de interes față de muncă (pag.206-207).

În luna aprilie 1948 a fost numit director adjunct la B.C.I. iar în anul 1951 a fost numit director.

Până în mai 1951 a avut ca șef direct pe OCTAV LIVEZIANU și ulterior pe WEISZ IOAN.

În această perioadă în sectorul condus de MENDEL EUGEN s-a produs frînarea realizării de investiții în modul următor;

MENDEL EUGEN a aplicat în mod rigid prevederile H.C.M. 1113/949 pretinzând instituțiilor și întreprinderilor o documentație completă pentru deschiderea finanțării investițiilor ceea ce nu era posibil datorită capacității reduse de proiectare. Aceasta a contribuit la frînarea realizării planului de investiții.

În cercetările întreprinse cu privire la VASILE LUCA și WEISZ IOAN s-a stabilit că această linie a fost introdusă de condamnatul VASILE LUCA care pretindea executarea ei întocmai.

Sectorului condus de MENDEL EUGEN, îi revenea și exercitarea controlului preventiv (anterior) și posterior deschiderii investițiilor.

Acest control nu a fost exercitat conform prevederilor H.C.M.1113/949 ceea ce a permis comiterea de către beneficiari sau constructori a numeroase încălcări dela disciplina financiară și de plan.

Exercitarea unui control preventiv eficace a fost împiedicată de lipsa unui corp de specialiști cum dealtfel a rezultat și în cercetările cu privire la WEISZ IOAN.

In cursul activității sale la B.C.I.-MENDEL EUGEN a trimis sucursalelor numeroase dispoziții și circulări, unele chiar cu caracter contradictoriu între ele și cu conținut confuz, care au produs nelămurire pe teren.

In ceea ce privește acordarea de către B.C.I. a creditelor pe termen scurt pentru întreprinderile de construcții, din cercetări a rezultat că condamnatul VASILE LUCA, era împotriva acordării unor astfel de credite întreprinderilor de construcții.

CONCLUZII:

- Cercetările au stabilit cu privire la MENDEL EUGEN, următoarele;

- MENDEL EUGEN a servit regimul antonescian, ocupînd postul de președinte al Oficiului Județean Tîrnava Mare al Centralei Evreilor. Nu a rezultat să fi comis în această calitate fapte penale.

In B.C.I. activitatea sa a avut în parte rezultate negative pentru îndeplinirea planului de investiții, fapt comis prin aplicarea rigidă a legilor privitoare la investiții (H.C.M. 113/949 Decretul 59/951) precum și a unor dispoziții provenite de la conducerea Ministerului de Finanțe (VASILE LUCA, IACOB ALEX. In primul rînd pentru aceste fapte ar trebui trasi la răspundere foști săi șefi direcți OCTAV LIVEZIANU (liber), WEISZ IOAN (propu pentru punere în libertate).

In întreaga sa activitate MENDEL EUGEN, element fricos, lipsit de simț de răspundere a căutat să se acopere cu texte de legi și dispoziții.

Din analiza probelor nu rezultă că faptele să fi fost săvîrșite cu scop contra-revoluționar.

Față de cele de mai sus,

PROCPUNEM:

- MENDEL EUGEN să fie pus în libertate.

DE ACORD,
SEFUL SERVICIULUI,
MAJOR
Butyka
Fr. Butyka

ANCHEATOR PRIM,
LOCOTENENT
V. Uscuș
Vizitla Vasile

DE ACORD,
SEFUL DIRECTIEI,
COLONEL,
Butyka Fr.
Fr. Butyka,

C 1533.
234

STRICT SECRET

Ex. nr. 1.

10 noiembrie 1954

N O T A

=====

Numitul MENDEL EUGEN, de profesie avocat, a fost arestat la 1 iunie 1952, fiind invinuit de sabotaj contrarevoluionar in domeniul economic.-

Cercetările au stabilit o serie de fapte dintre care, sub aspectul răspunderii penale, - în esență - trebuiesc reținute următoarele:

- Avocatul MENDEL EUGEN, a funcționat în calitate de director adjunct al Băncii de Credit pentru Investiții, în perioada 1948-1952, - timp în care a răspuns de sectorul investiții.-

Obligațiile legale ce reveneau acestui sector, au izvorit dintr-o serie de decrete și hotărâri ale Consiliului de Miniștrii, dintre care cea mai importantă decretul 225, decretul 59 și H.C.M.1113/1949.-

Unde s-a făcut contrar prevederilor acestor decrete și hotărâri?

- în problema deschiderii finanțării, trebuia, conform decretului 59/1951, să se deschidă finanțări pe bază de devize controlate de ministerele respective.- Contrar celor de mai sus, MENDEL EUGEN a preluat controlul acestor devize și l-a centralizat la B.C.I., fapt care a dus la întârzierea deschiderii finanțării și deci la perturbări în domeniul economiei.-

- în problema acordării creditelor pe termen scurt, trebuia să se acorde avansuri acelor întreprinderi care datorită unei neajuste planificări epuizase fondurile.- Asemenea credite pe termen scurt, nu au fost acordate și ca o consecință o serie de întreprinderi li s-au blocat conturile la B.C.I. și activitatea lor a fost paralizată.-

- în problema controlului preventiv și posterior, trebuia în mod obligatoriu să se facă acest control mai ales că din rapoartele primite rezeșu o serie întreagă de nereguli.- Acest control nu s-a făcut și consecința a fost că s-a încălcat disciplina financiară și de plan, de către mulți beneficiari de dotații care nu erau controlați la timp și în același timp au fost blocate conturile de producție ale unor întreprinderi de construcții.-

Sub aspectul probelor, faptele reținute sunt dovedite cu declarațiile invinutului și declarațiile martorilor.-

Din analiza probelor nu rezultă că aceste fapte au fost săvârșite cu scop contrarevoluționar, - și în consecință nestabilindu-se scopul contrarevoluționar, MENDEL EUGEN nu poate fi trimis în justiție în baza decretului lege 199/1950, care sancționează crimele împotriva propășirii economiei naționale.-

Din dosar rezultă însă că MENDEL EUGEN a săvârșit aceste fapte dintr-o atitudine neconștiințioasă față de sarcinile încredințate, iar unele fapte le-a săvârșit din nesocotință și din ușurință.-

Potrivit decretului 202/1953, care sancționează unele infracțiuni împotriva bazei economice a statului nostru, faptele mai sus menționate chiar dacă au fost săvârșite din nesocotință, neprevădere sau ușurință, ele se sancționează atita vreme cât nesocotința, neprevăderea sau ușurința, a dus la o rea gospodărire și la prejudicierea puterii economice a statului nostru.-

În consecință, sub raportul decretului 202, pentru MENDEL EUGEN există răspundere penală.-

Din dosar însă rezultă că activitatea lui MENDEL EUGEN este strins împletită cu a lui WEISZ ION (arestat), și într-o oarecare măsură și cu a lui OCTAV LIVEZBANU, (liber).-

Față de această împrejurare, o judecată dreaptă va cere neapărat o răspundere solidară cel puțin și din partea lui WEISZ ION.-

Atunci, sau MENDEL EUGEN va fi trimis în justiție împreună cu WEISZ ION, sau dacă WEISZ ION va fi pus în libertate, urmează să aibă aceeași soartă și MENDEL EUGEN.-

În concluzie, faptele reținute în sarcina lui MENDEL EUGEN sunt justițiable, baza legală constituind-o decretul 202, probe existînd în mod suficient și în același timp răspunderea este solidară atît pentru MENDEL EUGEN cît și pentru WEISZ ION, al cărui dosar personal nu a fost analizat.-

236

Republica Populară Română

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

SECRET

Data 12 ianuarie 1955

CONFIRMAREA Nr. 315

Arestatul: numele MENDEL

prenumele EUGEN.

tata BERHARD mama MARIA.

născut la 29.5.1898

în SIGHISOARA fost pus în li-

bertate la data 13 ianuarie

1955 orele 21 pe baza ordinului

Nr. 315 din 13 ianuarie 1955

Șeful închisorii de anchetă M. A. I.

I. M. Văduva

Data 13 ianuarie 1955

SE APROBA :
SEFUL SECȚIEI
CAPITAN, *Repede*
Repede Nicolae

REFERAT

MENDEL EUGEN a fost reținut de organele M.A.I. la 25 mai 1952 în baza mandatului de arestare Nr.262, emis de Procuratura Militară Teritorială București, pentru crimă de sabotarea economiei naționale.-

Din verificările efectuate asupra ausnumitului a reeșit că nu se face vinovat de sabotajul care a fost în economia națională, ci a executat ordinele date de foștii șefi ai săi.-

Intrucit nu s-a stabilit fapte penale pentru a fi trimis în justiție, Direcția VIII-a a propus punerea sa în libertate, propunere ce a fost aprobată de tov. Ministru Drăghici Alexandru.-

La 13 ianuarie 1955 conform ordinului M.A.I. Nr.315, Serviciul "C" a pus în libertate pe susnumitul-

Privind obiectele care au fost reținut la percheziția corporală s-au predat celui în cauză cu proces verbal ce se găsește la dosarul de control Nr.93, iar obiectele care au fost inventariate la domiciliu, au fost predate în custodie soției sale.-

Deoarece măsurile ordonate au fost duse la îndeplinire întocmai conform directivei, propunem clasarea dosarului de anchetă la arhivă spre păstrare.-

Prezentul dosar de anchetă este compus din două volume dintre care Vol.I. conține 237 file, iar Vol.II. conține 334 file.-

SEFUL BIROULUI
LOCOT. *O. Constantinescu*

Nedelcu Dumitru

LUCRATOR OPERATIV
LOCOT. *Ion Gheorghie*
Ion Gheorghie

Din 19.V.1955

238

338

R E F E R A T

Cuprinzînd motivele arestării
numitului. *Mendel Eugen* .-

MENDEL EUGEN ., nsc. la 29. oct. 1898 în
Sighișoara, fiul lui Berhard și Maria, de profesie avocat, fost
director la Banca de Credit pentru Investiții, cu ultimul
domiciliu în București Sos. Cotroceni Nr. 9, fost membru P.M.R.
provenit din P.S.D.-

A fost arestat la data de 25 mai 1952 fiind acu-
zat de următoarele:

- Intre anii 1930 -1937 a făcut parte din mișcarea
sionistă activînd în secția locală Sighișoara.-
- Din 1937 pînă în 1942 a fost președintele Comuni-
tății Evrești din Sighișoara, iar din 1942 pînă la 23 aug.
1944 a fost președintele Oficiului Centralei Evreilor din
Jud. Tîrnava Mare.-
- Din 1948 pînă la arestare a funcționat ca direc-
tor în Banca de Credit pentru Investiții, unde a desfășurat
o activitate de sabotaj în următoarele domenii:
- A aplicat rigid prevederile H.C.M. 1113/1949, pre-
tinzînd, la deschiderea finanțării, documentația completă
ceace nu era posibil din punct de vedere tehnic, contribuînd
astfel la nerealizarea planului de investiții.-
- Nu a organizat exercitarea controlului asupra
realizării investițiilor (prevăzut în H.C.M. 1113/1949) con-
tribuînd la producerea de pagube.-

~~339~~
239

Fiind cercetat în legătură cu aceste acuzații s-au stabilit următoarele:

- Intre anii 1930 - 1937 a făcut parte din organizația locală sionistă din Sighișoara fără a avea funcții de conducere.-

Din 1937 pînă în anul 1942 a fost președinte al Comunității Evreilor din Jud. Tîrnava Mare.-

În anul 1942 a fost numit președintele Oficiului Județean a "Centralei Evreilor". În această calitate a îndeplinit instrucțiunile primite din centrală. Din cercetări nu a rezultat că s-ar fi dat la abuzuri sau că în urma măsurilor luate de **MENDEL E.** să fi avut de suferit cetățeni evrei din județ.-

Din luna septembrie 1944 pînă la unificare a fost președintele P.S.D. din Jud. Tîrnava Mare. La unificare a devenit membru P.M.R. unde a activat pînă în anul 1950 cînd în urma verificării a fost exclus din partid pentru activitatea lui din anul 1942 - 1944 și pentru că activitatea depusă în cadrul B.C.I. nu a fost pe linia partidului.-

În luna aprilie 1948 a fost numit director adjunct la B.C.I. iar în anul 1951 a fost numit director.-

În această perioadă sectorul condus de **MENDEL EUGEN** nu a realizat planul de investiții datorită faptului că acesta a aplicat în mod rigid prevederile H.C.M. 1113/949 pretinzînd instituțiilor și întreprinderilor o documentație completă pentru deschiderea finanțării investițiilor ceace nu era posibil datorită capacității reduse de proiectare.-

Cercetările au stabilit că această linie a fost introdusă de **LUCA VASILE** și **WEISZ ION** care pretindea executarea ei întocmai.-

Sectorului condus de **MENDEL E.** îi revenea și exercitarea controlului preventiv (anterior) și posterior deschiderii investițiilor.-

Acest control nu a fost exercitat conform prevederilor H.C.M. 1113/949 ceace a permis comiterea de către bene-

~~340~~
240

ficiari sau contractori a numeroase încălcări dela discipli-
na financiară și de plan.-

In cursul activității sale la B.C.I. **MENDEL . E. .** a trimis succursalelor numeroase dispoziții și circu-
lări unele chiar cu caracter contradictoriu între ele și cu
conținut confuz cece a produs nelămurire pe teren.-

La concluzii organele anchetatoare au arătat că
MENDEL . E. . a servit regimul antonescian ocupînd
postul de președinte al Oficiului Județean Tîrnava Mare al
Centralei Evreilor. Nu a rezultat să fi comis în această
calitate fapte penale.-

In B.C.I. activitatea sa a avut în parte rezultate
negative pentru îndeplinirea planului de investiții, fapt
comis prin aplicarea rigidă a legilor privitoare la investi-
ții, precum și a unor dispoziții provenite dela conducerea
Ministerului de Finanțe (. **VASILE. LUCA., IACOB . . .**
Al. . .).-

In întreaga sa activitate **MENDEL . E.** element
fricos și lipsit de simț de răspundere a căutat să se acope-
re cu texte de legi și dispoziții.-

Din analiza probelor nu a rezultat că faptele sale
au fost săvîrșite cu scop contrarevoluționar.-

A fost pus în libertate la 13.I.1955 conform apro-
bării tov. Ministru Drăghici Alexandru din 3 dec.1954.-

SEFUL SERVICIULUI "C"

Colonel,
Popescu Gogu

Popescu

*concluzii
40005 C*

241

D. G. S. S. _____
Direcția _____
Serviciul I
Nr. Dos. Anchetă _____
Nr. Dos. A. S. _____

FIȘA PERSONALĂ

Numele și pronumele EUGEN MENDAH
Data și locul nașterii 28.X-1898 Sighișoara Reg. Sibiu
Naționalitatea, cetățenia Românesc, Român
Origina socială nic. burgheză
Situația socială (dacă are sau nu avere) fără avere

Ultimul domiciliu București, Șos. Cotoaceni, log. Roșii-Dif.
Studii Facultate de drept și științe economice
Profesiunea, funcția ce ocupă funcționar Director la Banca invest.
Dacă este sau nu membru de Partid fost până în 1950
Antecedente politice nu a fost altă politică
Data reținerii 25 noi 1952

Motivele reținerii Sabotaj financiar
Data înaintării în Justiție _____
Instanța care judecă. Nr. și data sentinței _____

Pedeapsa aplicată _____
Unde execută pedeapsa _____
Observațiuni _____

*Biroul
Cpt Adam*